

สรุปสาระสำคัญ รายงานผลการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ปีแรกของแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

คำนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ที่ประกาศใช้เป็นแนวทางการพัฒนาประเทศมาตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2559 เป็นแผนที่มีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนการปฏิรูปประเทศ ประเทศไทย 4.0 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) จึงทำให้แผนพัฒนาฯ ฉบับนี้ มีจุดเปลี่ยนที่สำคัญและแตกต่างจากแผนพัฒนาฯ ฉบับอื่นๆ ในอดีต เนื่องจากมีการเชื่อมโยงเป้าหมาย/ตัวชี้วัดระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และแผนงาน/โครงการของกระทรวง/หน่วยงานต่างๆ ซึ่งสาระสำคัญของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีภารกิจหลักในการติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชนเป็นประจำในการประชุมประจำปีของสำนักงานฯ ในปี 2560 เป็นปีแรกของการพัฒนาประเทศตามแนวทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 สำนักงานฯ จึงได้จัดทำ **“สรุปสาระสำคัญ รายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12”** ขึ้น ประกอบด้วย การประเมินผลกระทบการพัฒนาด้วยดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย และผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสาร **“สรุปสาระสำคัญ รายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12”** ฉบับนี้ จะช่วยสร้างความรู้ ความเข้าใจในผลการติดตามประเมินผลการพัฒนาประเทศในระยะที่ผ่านมา และนำไปสู่การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาประเทศให้เกิดขึ้นกับทุกภาคส่วนของสังคม มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประเทศมีความมั่นคง และมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

สารบัญ

	หน้า
1. บทนำ	1
2. การพัฒนาประเทศในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	2
2.1 ผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	2
2.1.1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์	2
2.1.2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม	33
2.1.3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	55
2.1.4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน	85
2.1.5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน	99
2.1.6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย	121
2.1.7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์	123
2.1.8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม	135
2.1.9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ	150
2.1.10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา	154
2.2 ประเด็นการพัฒนาในระยะต่อไป	168
2.3 ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย	170
3. ภาคผนวก	

สรุปลำคัญ

รายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

1 บทนำ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ได้ประกาศใช้เป็นแนวทางการพัฒนาประเทศตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2559 มีหลักการสำคัญ คือ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ควบคู่ไปกับการยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาและการพัฒนาที่ยั่งยืน บนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ มุ่งสู่วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานของการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม การปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 รวมทั้งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังในระยะ 5 ปี และต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

ในปี 2560 แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศมาเป็นระยะเวลา 1 ปีแล้ว สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงได้จัดทำรายงานผลการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ขึ้น เพื่อรายงานผลกระทบบการพัฒนาในภาพรวมว่าส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชนคนไทยในระดับใด และผลสำเร็จของการพัฒนาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดภายใต้ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 หรือไม่ มีความก้าวหน้าการดำเนินงาน รวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาที่ควรดำเนินการต่อไป เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการขับเคลื่อนการพัฒนาให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพในระยะที่เหลือของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ต่อไป

2 การพัฒนาประเทศปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

2.1 ผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

การพัฒนาภายใต้ 10 ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีผลการดำเนินงานในด้านการบรรลุเป้าหมาย และผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

2.1.1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

1) การบรรลุเป้าหมายการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้า ดังนี้

1.1) คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม โดยคนไทยส่วนใหญ่เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ มีวิถีชีวิตอยู่ในกรอบธรรมะ คุณงามความดี และประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคำสอนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ พิจารณาได้จากการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นที่ต้องการความช่วยเหลือ แม้ว่าบุคคลนั้นๆ จะไม่ใช่ญาติพี่น้อง การตอบแทนผู้มีพระคุณหรือผู้ที่ช่วยเหลือเรา การให้อภัยหรือยกโทษให้กับผู้ที่ทำร้ายร่างกาย/จิตใจของเรา และการยอมรับผิดและขอโทษในความผิดหรือในเรื่องที่มีส่วนรับผิดชอบมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เป็นต้นมา โดยเฉพาะด้านการตอบแทนผู้มีพระคุณหรือผู้ที่ช่วยเหลือเรา รองลงมาได้แก่ การยอมรับผิด และการให้อภัย นอกจากนี้ สัดส่วนคดีอาญาต่อประชากรหนึ่งแสนคนลดลงจาก 133.15 คดีต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2559 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เหลือ 116.72 คดีต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2560 (ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12) อันเนื่องมาจากสังคมไทยมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินเพิ่มขึ้น โดยคดีชีวิต ร่างกาย และเพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินมีสัดส่วนลดลง

1.2) คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถ

(1) สัดส่วนเด็กแรกเกิด - 5 ปี มีพัฒนาการสมวัยทั้งทักษะทางด้านภาษาด้านการเจริญเติบโตของร่างกาย และการปรับตัว สังคมและการช่วยเหลือตัวเองเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นต้นมา โดยเด็กแรกเกิด - 5 ปีมีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 91.25 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 95.88 ในปี 2560 การที่หน่วยงานภาครัฐและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กแรกเกิด - 5 ปี เนื่องจากในช่วงนี้สมองของเด็กจะเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว สามารถพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพและศักยภาพเต็ม 100 โดยการกระตุ้นพัฒนาการแต่ละช่วงวัย ที่เชื่อมโยงต่ออนาคตของเด็กใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเคลื่อนไหวร่างกาย เช่น การเดิน วิ่งเล่น ด้านการทำงานกล้ามเนื้อมัดเล็ก เช่น การใช้นิ้วมือหยิบจับ การสอดสายสายตา ยิ้ม ด้านการรับรู้เข้าใจทางภาษา เช่น การคิดคำนวณ ด้านการสื่อสาร เช่น การสื่อสารความต้องการของตนเอง และด้านการปรับตัวทางสังคม เช่น การช่วยเหลือตนเอง นอกจากนี้พัฒนาการทั้ง 5 ด้านจะเป็นตัวบ่งชี้การทำงานของสมอง ไอคิว และอีคิวของเด็กด้วย กระทรวงสาธารณสุขจึงได้จัดทำคู่มือส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด - 5 ปี มอบให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง พี่เลี้ยงศูนย์เด็กเล็ก และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประเมินและส่งเสริมพัฒนาการของลูกที่บ้าน พร้อมทั้งเปิดสายด่วน 1323 ให้ผู้ปกครองปรึกษา 24 ชั่วโมง

(2) เด็กไทยมีคะแนนไอคิวเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 93.1 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 98.23 ในปี 2559 และมีคะแนนอีคิวเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนอยู่ที่ร้อยละ 77.1 ในปี 2559 อันเป็นผลสืบเนื่องจากการที่เด็กแรกเกิด - 5 ปีมีพัฒนาการที่สมวัยเพิ่มขึ้น

(3) จำนวนนักเรียนที่เรียนในระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นทุกปีอย่างต่อเนื่อง แต่อัตราการเพิ่มยังต่ำกว่าร้อยละ 30 ตามที่กำหนดไว้ในเป้าหมายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยอัตราการเพิ่มในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 อยู่ที่ร้อยละ 27.42 ส่วนปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีอัตราการเพิ่มประมาณร้อยละ 18 คาดว่าในอนาคตอัตราการเพิ่มของนักเรียนที่เรียนในระบบทวิภาคีจะมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันการศึกษาด้านอาชีวะเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ที่เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพกว่ารูปแบบอื่นๆ เพราะนักศึกษาที่ผ่านการศึกษจากระบบทวิภาคีจะมีทักษะในด้านการปฏิบัติ ซึ่งได้เรียนรู้ทฤษฎีต่างๆ จากการปฏิบัติงานจริง ไม่ได้อาศัยความรู้จากในตำราเท่านั้น และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ทันที ในขณะที่ผู้จบการศึกษาในรูปแบบปกติต้องเข้ารับการฝึกก่อนเข้าทำงาน รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เท่าเทียมในระดับสากล ควบคู่กับการสร้างแรงงานที่มีทักษะตอบสนองความต้องการของตลาด นอกจากนี้ ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เปิดให้มีการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ โดยรับรองความรู้ความสามารถและทักษะของบุคคลในการทำงานตามมาตรฐานอาชีพนั้นๆ คุณวุฒิวิชาชีพเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังแรงงานส่วนใหญ่ที่ไม่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพ โดยผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 10,626 คน ในปี 2559 เป็น 13,069 คน ในปี 2560 และผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพมีจำนวนเพิ่มขึ้นจาก 7,470 คน ในปี 2559 เป็น 9,300 คน ในปี 2560 ส่งผลให้แรงงานได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากการมีคุณวุฒิวิชาชีพ

(4) การออมส่วนบุคคลต่อรายได้พึงจ่ายใช้สอยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มจากร้อยละ 8.97 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 10.16 ในปี 2559 การเพิ่มสัดส่วนการออมเป็นการสะท้อนถึงการมีองค์ความรู้ด้านการเงิน และการวางแผนทางการเงิน เพื่อป้องกันความเสี่ยงในอนาคต ทั้งจากเหตุฉุกเฉิน และการเข้าสู่วัยสูงอายุ ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจพื้นฐานของประเทศ สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นอยู่ของประชาชนเนื่องจากเงินออมเป็นเงินส่วนเกินที่เหลือจากการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภค บริโภค

นอกจากนี้ (5) ผู้สูงอายุวัยต้นที่มีงานทำมีสัดส่วนลดลง พิจารณาจากการมีงานทำของผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ 60-69 ปี) ลดลงจากร้อยละ 54.9 ในปี 2557 เหลือร้อยละ 50.5 ในปี 2560 ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัยแล้ว วัยแรงงานมีสัดส่วนลดลง และวัยเด็กยังมีสัดส่วนต่ำ ส่งผลต่อการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาความมั่นคงด้านรายได้ และคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุจากการที่มีอายุยืนนานขึ้น ทำให้เงินออมไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ ประกอบกับการพึ่งพิงบุตรหลานมีแนวโน้มลดลงเมื่อพิจารณาจากโครงสร้างประชากร ดังนั้น รัฐบาลควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุทำงาน โดยยึดหลักความยืดหยุ่น และความสมัครใจ มีมาตรการจูงใจและลดอุปสรรคต่อการจ้างงาน การให้บำเหน็จบำนาญ การส่งเสริมการออมเพื่อความมั่นคงด้านรายได้ของผู้สูงอายุในอนาคต อันเนื่องมาจากการมีอายุยืนยาวขึ้นของผู้สูงอายุ อายุคาดเฉลี่ยประชากรมีแนวโน้มจะสูงกว่า 80 ปี ทำให้มีเวลาหลังชีวิตการทำงานที่ยาวนานขึ้น ส่งผลให้ผู้สูงอายุต้องบริหารเงินออมให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เพิ่มสูงขึ้นหากไม่มีเงินบำนาญรายเดือนเพียงพอ แม้ว่ารัฐจะมีนโยบายสนับสนุนให้แรงงานมีหลักประกันสุขภาพเพิ่มขึ้น หรือให้เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ แต่รายได้ดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต อย่างไรก็ตาม การทำงานของผู้สูงอายุแม้เป็นแนวทางสำคัญที่จะลดผลกระทบจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย และแม้ผู้สูงอายุมีการทำงานเพิ่มขึ้น แต่ในภาคเอกชนยังมีน้อย ทำให้ขาดสวัสดิการ ธุรกิจบางส่วนเริ่ม

ตระหนักถึงผลกระทบและการเตรียมการจ้าง ขณะที่ลูกจ้างส่วนใหญ่ต้องการทำงานไม่เกินอายุ 60 ปี เนื่องจากมีทัศนคติว่าผู้สูงอายุควรได้รับการพักผ่อน ไม่ควรทำงานหนัก และขาดความชัดเจนเกี่ยวกับการรับสิทธิประกันสังคมหากมีการขยายอายุการทำงาน

1.3) ยังต้องเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานสากล และส่งเสริมให้คนไทยมีความใฝ่รู้เพิ่มขึ้น เนื่องจากผลคะแนนสอบ PISA ของนักเรียนไทยในแต่ละวิชา ทั้งคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการอ่านยังต่ำกว่า 500 คะแนนซึ่งเป็นเป้าหมายของแผน และมีแนวโน้มลดลงในทุกวิชา โดยคะแนนเฉลี่ยคณิตศาสตร์ลดลงจาก 427 คะแนนในปี 2555 เป็น 415 คนแนในปี 2558 คะแนนเฉลี่ยวิทยาศาสตร์ลดลงจาก 444 คะแนนในปี 2555 เป็น 421 คนแนในปี 2558 ส่วนผลคะแนนการอ่านลดลงจาก 441 คะแนนในปี 2555 เป็น 409 คนแนในปี 2558 ผลคะแนนสะท้อนให้เห็นว่า ต้องเร่งพัฒนาให้เด็กไทยให้มีความรู้และความเข้าใจ ใฝ่รู้ถึงความสัมพันธ์และมุมมองที่แตกต่าง ตลอดจนมีทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดแบบมีวิจารณญาณ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทย สังคมโลกได้อย่างปกติสุข

นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่ไม่มีความใฝ่รู้ หรือสนใจเรียนรู้ลดลง ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พิจารณาจากสัดส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการอ่านหาความรู้มีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง นับตั้งแต่ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นต้นมา โดยลดลงจากร้อยละ 34.55 ในปี 2556 เหลือร้อยละ 30.71 ในปี 2559 และเหลือร้อยละ 29.80 ในปี 2560 ประกอบกับคนไทยอ่านหนังสือน้อยลง โดยสัดส่วนการอ่านของคนไทยลดลงจากร้อยละ 81.8 ในปี 2556 เหลือร้อยละ 77.7 ในปี 2558 ส่วนใหญ่คนไทยใช้อินเทอร์เน็ตหรือเล่นมือถือเพื่อสันทนาการ

1.4) คนไทยมีสุขภาวะที่ดีขึ้น

(1) รายจ่ายสุขภาพทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่ให้เกิดร้อยละ 5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ รายจ่ายสุขภาพทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของไทยในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 4.5

(2) สุขภาพจิตของคนไทยดีขึ้น พิจารณาจากอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จลดลงจาก 6.35 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2559 เหลือ 6.05 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2560 อันเนื่องมาจากจำนวนผู้ป่วยที่เป็นโรคจิตลดลงจาก 488,436 คนในปี 2558 เหลือ 480,266 คนในปี 2560 ผู้ป่วยที่เป็นโรคจิตกึ่งวกลดลงจาก 449,589 คนในปี 2558 เหลือ 399,713 คนในปี 2560 ขณะที่ ผู้ป่วยที่เป็นโรคซึมเศร้าเพิ่มขึ้นจาก 245,727 คนในปี 2558 เป็น 284,399 คนในปี 2560 การฆ่าตัวตายนี้ เกิดจากหลายสาเหตุแต่สาเหตุใหญ่ที่ทำให้คนคิดอยากฆ่าตัวตายเกิดจากการป่วยเป็นโรคซึมเศร้า รองลงมาได้แก่ โรคจิตและโรคจิตกึ่งวกล ทั้งนี้ คนที่เป็นโรคซึมเศร้าจะมีความรู้สึกเบื่ออย่างรุนแรงแทบทุกอย่างในชีวิต เบื่อที่จะมีชีวิตอยู่ มีความเศร้าที่รุนแรง มีความรู้สึกที่ตนเองผิด ไร้ค่า และอยากฆ่าตัวตาย มีความคิดว่า การตายเป็นทางออกของปัญหา

(3) การเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนลดลงจาก 13.75 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2555 เหลือ 9.50 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2558 แล้วกลับเพิ่มเป็น 12.74 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี 2559 แต่ยังคงอยู่ในกรอบของเป้าหมายที่กำหนดให้อัตราการตายจากการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนต่ำกว่า 18 คนต่อประชากรหนึ่งแสนคน การจะลดจำนวนการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน หรือจำนวนอุบัติเหตุลงได้นั้น คนไทยต้องเคร่งครัดวินัยจราจร ขับขี่ตามกฎหมาย ไม่ประมาท

(4) การคลอດในผู้หญิงกลุ่มอายุ 15 - 19 ปี มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นต้นมา โดยลดลงจาก 53.4 คนต่อประชากรวัยเดียวกันหนึ่งแสนคนในปี 2555 เหลือ 42.5 คนต่อประชากรวัยเดียวกันหนึ่งแสนคนในปี 2559 เป็นผลจากการที่รัฐบาลได้ประกาศวาระแห่งชาติและดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนตั้งครุภไม่พร้อมตั้งแต่ปี 2553 โดยภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการแผนปฏิบัติการ ร่วมมือร่วมใจกันอย่างจริงจัง และมีกลไกการขับเคลื่อนทั้งในระดับชาติ จังหวัด และชุมชน ทั้งนี้ สาเหตุหลักมาจากความอยากรู้ อยากลอง ไม่เข้าใจเรื่องคุมกำเนิด ประมาท อีกทั้งเด็กที่ท้องก่อนวัยอันควร ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวแตกแยก มีเพื่อนไม่ดี และชอบไปแหล่งมั่วสุมเที่ยวเตร่ การแก้ปัญหาท้องในวัยรุ่นเป็นวาระแห่งชาติ เพราะเด็กที่ท้องไม่พร้อม จะอายุและต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน ทำให้ได้เรียนหนังสือน้อย รายได้ และชีวิตครอบครัวไม่ดี จึงต้องเร่งให้ความรู้ เรื่องการดูแลและป้องกันตนเองตามหลักสุขบัญญัติในเด็กและเยาวชนเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมวัยรุ่น ให้ใช้ชีวิตร่วมสมัย ถูกทำนองคลองธรรม โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ครอบครัว เพื่อนนักเรียน และชุมชน

(5) ผู้สูงอายุที่อาศัยในบ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.0 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 3.4 ในปี 2559 แต่ยังคงต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ที่กำหนดเป้าหมายในปี 2564 สัดส่วนของผู้สูงอายุที่อาศัยในบ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเท่ากับ ร้อยละ 20 ได้กำหนดบ้านที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสมประกอบด้วย 5 ข้อคือ 1) บันไดบ้านมีราวให้ยึดเกาะ 2) ห้องน้ำ/สุขา มีราวให้ยึดเกาะ 3) ห้องนอนอยู่ชั้นล่าง หรือเป็นบ้านชั้นเดียว 4) ห้องน้ำ/สุขา อยู่ในบ้าน และ 5) ชนิดของห้องสุขาเป็นแบบห้อยเท้า

1.5) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้น โดยครอบครัวไทยมีความอบอุ่นเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 66.52 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 67.98 ในปี 2559 จากการที่เด็กได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสมจากครอบครัวเพิ่มขึ้น อัตราคดีเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจมีอัตราลดลงจาก 3.55 คนต่อเด็กและเยาวชนพันคน ในปี 2555 เป็น 3.38 คนต่อเด็กและเยาวชนพันคน ในปี 2559 นอกจากนี้ ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.3 ในปี 2554 เป็นร้อยละ 22.4 ในปี 2557 เห็นว่าหลักคำสอนทางศาสนาเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต และเมื่อมีปัญหาชีวิตและการทำงาน คนส่วนใหญ่จะใช้หลักคำสอนทางศาสนาแก้ไขปัญหาทุกครั้งหรือแทบทุกครั้ง

ตารางที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม	1. ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม						
	1.1 การช่วยเหลือผู้อื่น			54.1			
	1.2 การตอบแทนผู้มีพระคุณ			82.8			
	1.3 การให้อภัย			71.3			
	1.4 การยอมรับผิด			73.6			
	2. สัดส่วนคดีอาญาต่อประชากรหนึ่งแสนคน		36.92	102.06	104.53	133.15	116.72
2. คนในสังคมไทยทุกช่วงวัย							

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
มีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น							
2.1 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ	1. เด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 85	n/a	n/a	78.75	91.69	91.25	95.86
2.2 เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น	1. คะแนน IQ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 2. เด็กมีคะแนน EQ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานภาคการเมืองระดับท้องถิ่น			93.1 ระดับปกติ		98.23 77.1	
2.3 วัยแรงงานมีความรู้และทักษะเป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน และมีทักษะทางการเงินเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ	1. ผู้เรียนในระบบทวิภาคีเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 30 ต่อปี 2. ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพและผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติเพิ่มขึ้น 2.1 ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ (คน) 2.2 ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ (คน) 3. การออมส่วนบุคคลต่อรายได้พึงจ่ายใช้สอยเพิ่มขึ้น	37,694	43,370	61,245	91,448	113,729	134,597
2.4 ผู้สูงอายุวัยต้นมีงานทำและรายได้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้สูงอายุ	1. การมีงานทำของผู้สูงอายุ (อายุ 60-69 ปี) เพิ่มขึ้น	n/a	n/a	54.9	n/a	n/a	50.5
3. คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลและมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	1. ผลคะแนนสอบ PISA ในแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่า 500 - คณิตศาสตร์ - วิทยาศาสตร์ - การอ่าน 2. การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการอ่านหาความรู้ 3. การอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85 4. แรงงานที่ขอเทียบโอนประสบการณ์และความรู้เพื่อขอรับวุฒิ ปวช. และ ปวส. เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20 ต่อปี	427 444 441				415 421 409	29.80
4. คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น	1. ประชากรอายุ 15 – 79 ปีมีภาวะน้ำหนักเกินลดลง 2. การตายจากอุบัติเหตุทางถนนต่ำกว่า 18 คน ต่อประชากรแสนคน 3. ประชาชนเล่นกีฬาและเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการเพิ่มขึ้น	13.75	11.30	10.30	9.50	12.74	13.75

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	4. อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จต่อประชากรแสนคนลดลง	6.20	6.08	6.07	6.47	6.35	6.03
	5. การคลอดในผู้หญิงกลุ่มอายุ 15 – 19 ปี ลดลง	53.4	51.1	47.9	44.3	42.5	
	6. รายจ่ายสุขภาพทั้งหมดต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	4.5	4.5	4.6	4.5	4.5	
	7. ผู้สูงอายุที่อาศัยในบ้านที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเป็นร้อยละ 20	n/a	2.0	n/a	n/a	3.4	
5. สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน	1. ดัชนีครอบครัวอบอุ่นอยู่ในระดับดีขึ้น	68.31	65.58	65.53	66.52	67.98	-
	2. ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีการปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาเพิ่มขึ้น			22.4			
	3. ธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น	-	-	-	-	-	-

2) การดำเนินการและผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

2.1) ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์

(1) ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัย จิตสาธารณะ โดยกระทรวงวัฒนธรรมได้จัดทำโครงการนำร่องสถาบันอาชีววะต้นแบบสร้าง “สุภาพชน คนอาชีววะ” ได้พัฒนาหลักสูตรและองค์ความรู้ในคุณธรรม 4 ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ร่วมกับสถาบันอาชีวศึกษา มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐ และสถานประกอบการภาคธุรกิจ เข้าร่วมบันทึกความร่วมมือข้อตกลงสนับสนุนโครงการ 30 หน่วยงาน (ร่วมกับวิทยาลัยโดยตรง) มีนักศึกษาอาชีววะ 20 สถาบันได้รับประโยชน์รวม 4,323 คน สถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้าร่วมโครงการกิจกรรมจิตอาสาในพื้นที่ 46 แห่ง (เป้าหมาย 30 แห่ง) และชุมชนคุณธรรมขับเคลื่อนด้วยพลังบวรให้เป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประเพณี วิถีวัฒนธรรมไทยที่งดงามและนำไปปรับใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม มีชุมชนคุณธรรมเข้าร่วมโครงการ ส่วนกลาง (กทม.) และส่วนภูมิภาค (76 จังหวัดทั่วประเทศ) 2,000 แห่ง ตามเป้าหมาย

(2) ปรับวิธีการเผยแพร่หลักศาสนาให้มุ่งชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตตามหลักธรรมคำสอนที่เข้าใจง่าย สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง นำไปสู่การปลูกฝังค่านิยมที่งดงาม โดยกระทรวงวัฒนธรรม ได้ดำเนินโครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ส่งเสริมให้ประชาชนพึ่งพาตนเอง พอมีพอกินพอใช้ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ใช้ชีวิตที่เหมาะสมตามบริบทสังคม โดยจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ชุมชนมี

ส่วนร่วมในการผลิตภัณฑ สำหรับใช้และจำหน่ายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ชุมชน ส่งผลให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้ใกล้ชิดพระพุทธศาสนา น้อมนำหลักธรรมคำสอนสู่การปฏิบัติการณ์ในชีวิตมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดั่งงามในสังคม โครงการสร้างจิตสำนึก ค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย ให้ประชาชนชาวไทยได้น้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ได้พระราชทานแก่พสกนิกรชาวไทยในโอกาสต่างๆ ไปปฏิบัติให้กลายเป็นลักษณะนิสัยของตน ได้ผลิตและจัดอบรม อาทิ ผลิตสื่อการพัฒนาคุณธรรมตามพระราชดำรัส ผลิตสื่อเผยแพร่มารยาทไทย ไม่น้อยกว่า 15,000 เล่ม สื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ไทยและความเป็นไทย (อาหารไทย/อาหารนานาชาติ) จัดอบรมมารยาทไทยให้บุคลากรทางวัฒนธรรมและบุคคลที่สนใจทั่วไป ส่งผลให้เด็ก เยาวชน และประชาชนไทยตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญ และมีส่วนร่วมประพฤติปฏิบัติตนตามค่านิยมและความเป็นไทยที่ดั่งงาม และโครงการบริหารจัดการกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ ให้ผู้ประกอบการด้านภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้รับการบริการด้านภาพยนตร์และวีดิทัศน์ที่มีมาตรฐานสะดวกและรวดเร็ว เกิดความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการประกอบกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เพิ่มพื้นที่และทางเลือกในการบริโภคภาพยนตร์และวีดิทัศน์ได้อย่างเหมาะสม

(3) จัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศให้แก่สื่อสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันดีโดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุด และส่งเสริมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดี โดยกระทรวงวัฒนธรรม ได้จัดทำโครงการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ให้กับประชาชนโดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กและเยาวชน รวมถึงการบูรณาการทุกภาคส่วนของสังคมในการร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหาและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่สังคมร่วมกัน และโครงการสมัชชาคุณธรรม เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการรวมพลังองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วน ทุกระดับให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการสมัชชาคุณธรรมระดับพื้นที่จังหวัด ภูมิภาคอย่างเป็นระบบ สร้างกลไกการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ และกรอบแนวทางแผนการขับเคลื่อน และรณรงค์ สร้างกระแสให้สังคมเกิดการรับรู้ ตระหนักและมีส่วนร่วมในการกำหนด ผลักดันและน่านโยบายด้านคุณธรรม จริยธรรมของสังคมไทยสู่การปฏิบัติในวงกว้าง ได้จัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับภาค มีองค์กรเข้าร่วมกว่า 100 องค์กร

(4) ผลักดันให้มีการนำวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ไปใช้ปฏิบัติจนให้เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของคนในสังคมไทย โดยกระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการปราบปรามคอรัปชั่น เพื่อให้พนักงานและผู้ปฏิบัติงานทุกคน มีคุณธรรม ยึดมั่นในประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในผู้บริหาร พนักงาน และผู้ปฏิบัติงาน

2.2) พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

(1) ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

(1.1) ให้ความรู้แก่พ่อแม่หรือผู้ดูแลเด็กในเรื่องการมีโภชนาการที่เหมาะสม วิธีการเลี้ยงดูเด็กที่จะกระตุ้นพัฒนาการเด็กในช่วง 0 – 3 ปีแรก รวมทั้งสนับสนุนให้แม่เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างน้อย 6 เดือน โดยกระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำโครงการเสริมสร้างพัฒนาการเด็กล่าช้า เพื่อให้เด็กปฐมวัยกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการและดูแลต่อเนื่อง และเพื่อให้ผู้ดูแลเด็กปฐมวัยกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาพัฒนาการล่าช้ามีความรู้/ความสามารถในการดูแลบุตรหลานของตน ส่งผลให้

ทุกจังหวัดมีเครือข่ายระบบดูแลช่วยเหลือเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า โดยมีโรงพยาบาลชุมชนที่มีระบบดูแลเด็กพัฒนาการล่าช้าตามแนวทางที่กำหนด 613 แห่ง มีศูนย์บริการสาธารณสุขมีระบบดูแลเด็กพัฒนาการล่าช้าตามแนวทางที่กำหนด 45 แห่ง และเด็กกลุ่มเสี่ยงต่อปัญหาพัฒนาการล่าช้าได้รับการกระตุ้นพัฒนาการและดูแลต่อเนื่องตามเครื่องมือมาตรฐาน ร้อยละ 82.40

(1.2) พัฒนาหลักสูตรการสอนที่อิงผลงานวิจัยทางวิชาการและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญด้านต่างๆ โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำ โครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของประเทศไทย เพื่อศึกษาและจัดทำแผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2560-2564 สำหรับหน่วยงาน/กระทรวงใช้ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้ตามวัย และปรับปรุง พัฒนาเอกสารสมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย 0 – 3 ปี และ 3 – 5 ปี เป็นคู่มือ/แนวแนะสำหรับกลุ่มพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดูเด็ก ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถตามวัยตามสมรรถนะที่กำหนดไว้ ครอบครัวและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยมีความรู้ ความเข้าใจ ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ถูกต้องตามทฤษฎีและวิธีการ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และโครงการการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ปฐมวัย เพื่อถอดบทเรียนกระบวนการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนต้นแบบสนามเด็กเล่นตามหลักการพัฒนาสมอง (BBL) : เล่นตามรอยพระยุคลบาท ร่วมกับสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (OKMD) และเพื่อต่อยอดวิชาการสำหรับครูผู้สอนโรงเรียนต้นแบบ ส่งผลให้นักเรียนที่จบหลักสูตรมีผลการประเมินพัฒนาการส่วนใหญ่อยู่ในระดับดี (ปี 2559) นักเรียนร้อยละ 76.60 มีระดับพัฒนาการด้านร่างกายอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 95.23 มีระดับพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 99.31 มีระดับพัฒนาการด้านสังคมอยู่ในเกณฑ์ดี และร้อยละ 77.42 มีระดับพัฒนาการด้านสติปัญญาอยู่ในเกณฑ์ดี

กระทรวงแรงงานได้จัดทำโครงการพัฒนาเด็กปฐมวัยศูนย์เด็กเล็กวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ พัฒนาศูนย์เด็กเล็กวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์เข้าสู่มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ รวมถึง การพัฒนาบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน เพื่อเป็นศูนย์เด็กเล็กต้นแบบสำหรับจัดการเรียน การสอน พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม เป็นศูนย์การศึกษาดูงานสำหรับนายจ้าง ลูกจ้าง ผู้สนใจทั่วไป สามารถนำไปเป็นตัวอย่างในการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กในสถานประกอบการหรือชุมชน เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย และเป็นสวัสดิการที่ครอบคลุมถึงสมาชิกในครอบครัว ของลูกจ้าง ครอบคลุมเด็กปฐมวัยบุตรผู้ใช้แรงงานในศูนย์เด็กเล็กวิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัยในพระราชูปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรปราการ 1,579 คน (เป้าหมาย 1,600 คน)

(2) พัฒนาเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน

(2.1) ปรับกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้จากกรปฏิบัติจริง สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย เน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านศิลปะ และด้านภาษาต่างประเทศ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ วิจัย พัฒนาหลักสูตร สื่อและการประเมินคุณภาพสื่อ และการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ได้จัดทำกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ หนังสือเรียน คู่มือครู สื่อประกอบหลักสูตร ระบบการเรียนรู้และนวัตกรรม แผนการสอน

สื่อการทดลองเสมือนจริง สื่อวีดิทัศน์ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี จำนวน 326 รายการ (เป้าหมาย 200 รายการ) ส่งผลให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่นำหลักสูตร สื่อ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ สามารถเกิดการคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ ขับเคลื่อนสะเต็มศึกษาในประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรมในโรงเรียน โดยขยายผลการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษาในทุกภูมิภาค มีผลการดำเนินงาน ที่สำคัญ อาทิ 1) ศูนย์สะเต็มศึกษาภาค 13 ศูนย์ โรงเรียนต้นแบบสะเต็มศึกษา 91 โรงเรียน โรงเรียนเครือข่าย สะเต็มศึกษา 5,961 โรงเรียน 2) ครูดีเด่น STEM Education ประเทศไทย (Thailand STEM Education Teacher Awards) ปีที่ 3 จำนวน 3 คน รางวัลชมเชยพิเศษ จำนวน 2 คน และรางวัลชมเชย จำนวน 4 คน 3) กิจกรรมการเรียนรู้สะเต็มศึกษา สำหรับครูและนักเรียน 26 ชุด พัฒนาและขยายบริการของศูนย์เรียนรู้ดิจิทัลด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี (IPST Learning Space) ที่เชื่อมโยงในระดับประเทศและนานาชาติ ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาล สามารถพัฒนาและขยายบริการของศูนย์เรียนรู้ดิจิทัล (IPST Learning Space) 1 ศูนย์ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ที่รองรับการยกระดับคุณภาพการศึกษา ขยายโอกาสและเพิ่มความเท่าเทียมในการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ทุกคนที่ใช้อินเทอร์เน็ตสามารถเข้าถึงสื่อที่ได้มาตรฐาน ผ่านเว็บไซต์ <http://learningspace.ipst.ac.th> ในปีงบประมาณ 2560 มีผู้เข้าใช้งาน 6.14 ล้านราย รวมทั้งมีศูนย์เรียนรู้ดิจิทัลฯ ทำหน้าที่เป็นแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ สร้างโอกาสในการเข้าถึงการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพอย่างเป็นระบบ มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น ซึ่งกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ครูและนักเรียน กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ โรงเรียน ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยพัฒนาครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษให้มีศักยภาพในระดับที่สูงขึ้น และพัฒนาเทคนิคการเรียนสอนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในห้องเรียนสู่การปฏิบัติ รวมทั้งประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้ โดยมีครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมทั้งสิ้น 532 คน พัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในโรงเรียนเอกชน ครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการพัฒนา 2,736 คน (เป้าหมายจำนวน 810 คน) และร้อยละ 80 ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่เข้าอบรมได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและมีความรู้เทคนิคการสอนภาษาอังกฤษไปจัดการเรียนการสอนได้เพิ่มขึ้น และยกระดับการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานสากลเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการพัฒนาและส่งเสริม 1,930 คน จากเป้าหมายจำนวน 1,200 คน (ข้อมูลปี 2559) ส่งผลให้เยาวชนผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี ตามเกณฑ์ของ สสวท. และแนวทางสากลมีจำนวนเพิ่มขึ้น

(2.2) สนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินโครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ จัดทำต้นฉบับเอกสารสรุปผลการประกวดหนังสือดีเด่น จัดทำแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน พ.ศ. 2561-2564 จัดทำข้อสอบสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เพื่อเตรียมการเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกใช้ในการแข่งขันระดับภาค และระดับประเทศ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้ 1) มีหนังสือชนะเลิศการประกวดหนังสือดีเด่น 45 เรื่อง 2) โรงเรียนร้อยละ 100 มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียน 3) วารสารวิชาการประจำปี พ.ศ.2560 ฉบับที่ 2 และฉบับที่ 3 ได้เผยแพร่สู่สาธารณชน และ 4) ข้อสอบสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เพื่อเตรียมการเข้าสู่กระบวนการคัดเลือกใช้ในการแข่งขันระดับภาค และระดับประเทศ

(2.3) สร้างแรงจูงใจให้เด็กเข้าสู่การศึกษาในระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษาที่มุ่งการฝึกทักษะอาชีพให้พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการยกระดับคุณภาพการจัดการการศึกษาอุดมศึกษา (การจัดการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) และสหกิจศึกษา (Cooperative Education) มีสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการสหกิจศึกษา 118 แห่ง ครอบคลุมนักศึกษาสหกิจศึกษา 47,044 คน (เป้าหมาย 46,000 คน) และมีสถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษา 17,049 แห่ง (เป้าหมาย 17,000 แห่ง) ส่งผลให้บัณฑิตมีคุณลักษณะขีดความสามารถ มีสมรรถนะตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต และสถาบันอุดมศึกษามีหลักสูตรการศึกษาตรงตามความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต

(3) ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการของตลาดงาน

(3.1) พัฒนาศูนย์ฝึกอบรมสมรรถนะแรงงานที่ได้มาตรฐานตามระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงาน จัดทำมาตรฐานอาชีพในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพ และให้มีการประเมินระดับทักษะของแรงงานบนฐานสมรรถนะ หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กระทรวงแรงงานได้ดำเนินโครงการก้าวสู่งานที่ดีคนมีคุณภาพ (Smart Jobs Smart workers) สามารถขยายศูนย์บริการจัดหางานเพื่อคนไทย (Smart Job Center) มีผู้สมัครงานมาใช้บริการจัดหางาน 230,441 คน (เป้าหมาย 160,000 คน) ได้รับการบรรจุงาน 168,003 คน และสามารถสร้างระบบและเครื่องมือในการ Recruitment 1 ระบบ ตามเป้าหมาย และมีแบบทดสอบผู้สมัครงาน 9 แบบ โครงการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนด้านอาชีพ เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในทักษะใหม่ (Reskill) การเพิ่มผลิตภาพแรงงานที่หลากหลายรวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในรูปแบบประชารัฐ สามารถเสริมสร้างศักยภาพ 43,112 คน (เป้าหมาย 20,144 คน) และแรงงานมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยคนละ 3,000 บาทต่อไปตามเป้าหมาย และโครงการมหกรรมสร้างงาน สร้างอาชีพ เกลิมพระเกียรติ ได้จัดพิธีลงนามถวายพระพร นิทรรศการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการส่งเสริมอาชีพเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชสมัยทรงงาน บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ และบริการทดสอบความพร้อมทางอาชีพ กิจกรรมบนเวที การสัมภาษณ์/บรรยาย/อภิปราย ผู้ประสบความสำเร็จในอาชีพจากการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ กิจกรรมส่งเสริมอาชีพอิสระ และทดลองปฏิบัติอาชีพตามแนวพระราชดำริด้านการส่งเสริมอาชีพฯ มีประชาชนเข้าร่วมงานทั้งสิ้น 21,037 คนจากเป้าหมาย 2,000 คน

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการมีศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ให้ประชาชนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ให้ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ ลดรายจ่าย โดยมีผู้เข้ารับการฝึกอาชีพทั้งสิ้น 518,039 คน (เป้าหมาย 519,600 คน) โดยผู้เข้ารับการฝึกอาชีพสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาตนเองและครอบครัว 358,318 คน คิดเป็นร้อยละ 69 สามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อสร้างอาชีพใหม่ 35,670 คน คิดเป็นร้อยละ 7 สามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อต่อยอดอาชีพเดิม 45,163 คน คิดเป็นร้อยละ 9 และสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อทำเป็นอาชีพเสริม 79,792 คน คิดเป็นร้อยละ 15

(3.2) เร่งพัฒนาระบบข้อมูลความต้องการและการผลิตกำลังคนที่มี การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำไปใช้คาดการณ์ความต้องการกำลังคนที่สอดคล้องกับทิศทางตลาดงานในอนาคต หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ดำเนินโครงการที่หลากหลาย ได้แก่ โครงการสนับสนุนการจัดตั้งห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน โดยการกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย (ระยะที่ 2) (พ.ศ. 2556-2565) ในปี 2560 มีห้องเรียนวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการบริหารจัดการ 61 ห้องเรียนตามเป้าหมาย หลักสูตรการเรียนการสอนห้องเรียนวิทยาศาสตร์ของโครงการได้มาตรฐานตามที่กำหนด ร้อยละ 100 มีนักเรียนที่ศึกษาในห้องเรียนวิทยาศาสตร์ 1,758 คน โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ (STEM) เพื่อการวิจัยและพัฒนาสำหรับภาคอุตสาหกรรม มีกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม และคณิตศาสตร์ (STEM) ที่ได้รับการพัฒนา เพื่อการวิจัยและพัฒนาสำหรับภาคอุตสาหกรรม 161 คน จากเป้าหมาย 200 คน ดังนี้ ระดับปริญญาตรี 1 คน ระดับปริญญาโท 127 คน และระดับปริญญาเอก 33 คน โครงการพัฒนาความรู้และทักษะด้านวทน. แก่บุคลากรในสาขายุทธศาสตร์ของประเทศ มีบุคลากรวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมในสาขายุทธศาสตร์ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ 1,553 คน จากเป้าหมาย 1,200 คน โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการหมุนเวียนบุคลากรระหว่างภาครัฐและเอกชน (Talent Mobility) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและบริการ สามารถสนับสนุนกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ไปช่วยพัฒนาขีดความสามารถในการผลิตและบริการเพื่อเพิ่มการลงทุนด้านวิจัยและพัฒนา 549 คนจากเป้าหมาย 65 คน ส่งผลให้มี (1) ระบบฐานข้อมูล Talent Mobility ที่มีข้อมูลความเชี่ยวชาญของบุคลากร วทน. ที่มีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม (2) สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนเพิ่มมากขึ้น (3) สร้างศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในภาคเอกชน (4) เพิ่มจำนวนบุคลากรวิจัยและพัฒนาและเพิ่มการจ้างงานบุคลากร วทน. ในภาคเอกชนให้เพิ่มมากขึ้น และ (5) สร้างความเชื่อมโยงระหว่างสถาบันการศึกษากับภาคอุตสาหกรรมให้เกิดการถ่ายทอดและซึมซับองค์ความรู้นำมาถ่ายทอดเพิ่มศักยภาพในระบบการศึกษา โครงการพัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เชื่อมโยงกับเส้นทางอาชีพ เพิ่มทักษะและองค์ความรู้ด้าน STEM ให้กับกำลังคนทั้งวัยเรียนและวัยทำงานของประเทศ ให้มีศักยภาพและความเชี่ยวชาญในวิชาชีพตรงกับความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ตลอดจนเกิดแรงจูงใจในการขยายฐานกำลังคน STEM ให้มีมวลวิกฤตเชื่อมโยงกับเส้นทางอาชีพด้านวทน. รวมถึงบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โครงการขยายผลจัดการศึกษารูปแบบบูรณาการ เรียนรู้กับการทำงาน (WiL) สำหรับอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ของประเทศขยายผลการพัฒนากำลังคนทางเทคนิคและเทคโนโลยี ด้วยกลไกการจัดการศึกษารูปแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work-integrated Learning; WiL) รูปแบบโรงเรียนในโรงงาน เพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ Supercluster ของ BOI ในปี 2560 สามารถพัฒนาโลกเพื่อยกระดับความสามารถของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ปัจจุบันมีนักศึกษาในโครงการทั้งสิ้น 498 คน ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนยานยนต์ ปีโตรเคมี อาหาร และบริการ โครงการการสร้างและส่งเสริมศักยภาพนักวิจัยใหม่ด้านเทคโนโลยีนิวเคลียร์ โดยการพัฒนาศักยภาพระดับรายบุคคลให้มีองค์ความรู้ทางด้าน Nuclear Physics/Nuclear Engineering และ Nuclear Application จำนวน 6 รายการ และการพัฒนาศักยภาพแก่บุคลากรของสถาบันและผู้มีศักยภาพส่งเสริมด้านการพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์จำนวน 2 หลักสูตร มีผู้เข้ารับการอบรมหรือพัฒนารายบุคคลได้นำองค์ความรู้มาใช้ประโยชน์ในการทำงาน การประยุกต์ใช้เครื่องมือหรือ Facility ที่เกี่ยวข้องและด้านการวิจัยร้อยละ 100 และบุคลากรในสถาบันได้นำองค์ความรู้มาประกอบจัดทำแผนการดำเนินงานของสถาบันในอนาคต อาทิ โครงการ New Research Reactor โครงการ Plasma & Fusion โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการวิจัยและบุคลากรวิจัย โดยผลิตบัณฑิตระดับปริญญาโท-เอกให้ตรงกับความต้องการทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพ (ระยะเวลาดำเนินงาน 3 ปี ตั้งแต่ปี 2560-2562) มีกำลังคนด้าน

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนวัตกรรมได้รับการส่งเสริมให้ทำวิจัยและพัฒนา 40 คน (เป้าหมาย 15 คน) ผลผลิตภาพของภาคอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นจากการที่รับบัณฑิตเข้าทำงาน และมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์/บริการของภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้นจากการรับบัณฑิตเข้าทำงาน และโครงการเสริมสร้างขีดความสามารถกำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม สร้างความตระหนักทางด้านวิทยาศาสตร์และพัฒนาองค์ความรู้ด้านวชน. ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไป เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อไป มีผู้เข้าชมนิทรรศการวิทยาศาสตร์และผู้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ 3,044,372 คน (เป้าหมาย 4,052,600 คน)

กระทรวงศึกษาธิการ มีวิทยาลัยเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ จัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพในระดับเทคโนโลยี ตาม พ.ร.บ.การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 6 โดยบูรณาการความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ากับทักษะวิชาชีพ เพื่อบ่มเพาะนักเรียนที่มีความสามารถในการประดิษฐ์คิดค้นเชิงเทคโนโลยี มีนักเรียนระดับ ปวช.1 – ปวช. 3 เข้าร่วม 310 คน จากเป้าหมาย 500 คน

กระทรวงยุติธรรมจัดทำโครงการประชารัฐพัฒนาผู้ต้องขังสู่ภาคอุตสาหกรรม (โครงการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ) โดยผู้ต้องขังได้มีโอกาสในการเรียนรู้และฝึกทักษะการทำงานจากการปฏิบัติงานจริง (On The Job Training) ทำให้เกิดความชำนาญ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงภายหลังพ้นโทษ และเพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับเงินปันผลจากการฝึกวิชาชีพ สามารถนำมาใช้จ่ายขณะต้องโทษ และเก็บสะสม เป็นเงินทุนเลี้ยงชีพภายหลังพ้นโทษได้ ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2560 มีเรือนจำ/ทัณฑสถาน 27 แห่ง ส่งผู้ต้องขังออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการ 37 แห่ง รวมยอดผู้ต้องขัง 363 คน

นอกจากนี้ กระทรวงแรงงานได้ดำเนินโครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ฝึกอบรม ทักษะ อาชีพให้แก่ ผู้ประสบภัยธรรมชาติ ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติด ผู้ต้องขังทหารบาดเจ็บและทุพพลภาพ ชนกลุ่มน้อย(ชาวไทยภูเขา)และคนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ สามารถฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงานให้กลุ่มเป้าหมายได้ 14,365 คน ทำให้สามารถนำความรู้ไปสร้างโอกาสในการมีงานทำ มีการจ้างงานในระบบ และสามารถประกอบอาชีพอิสระ เพื่อแบ่งเบาค่าครองชีพในครอบครัวและมีการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพ

(3.3) จัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาในการเป็นผู้ประกอบการรายใหม่และอาชีพอิสระทั้งการจัดหาแหล่งเงินทุนและการตลาดที่เหมาะสม และให้สถาบันการศึกษาจัดทำหลักสูตรระยะสั้นพัฒนาทักษะพื้นฐานและทักษะที่จำเป็นสำหรับแรงงานกลุ่มนี้ หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการมีกิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ พัฒนาทักษะอาชีพแบบบูรณาการเพื่อสร้างโอกาสการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ประชาชน มีหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อการสร้างอาชีพ 80 หลักสูตร และได้จัดสรรงบประมาณ 96,000,000 บาท ให้กับสถานศึกษา 277 แห่ง เพื่อดำเนินการร่วมกับชุมชนในการพัฒนาอาชีพแบบครบวงจร 831 กลุ่มอาชีพ พัฒนาการศึกษาวชิรวัฒน์ตามแนวพระราชดำริ ส่งผลให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร เจ้าหน้าที่และนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาที่ร่วมโครงการเกิดความสำนึกและภูมิใจในประวัติศาสตร์ไทย ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองที่ดี ตลอดจนตระหนักในสิทธิและหน้าที่การทำประโยชน์ต่อสังคม

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดำเนินโครงการพัฒนาผู้ประกอบการและยกระดับสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) จากการดำเนินงาน พบว่า กลุ่มผู้ประกอบการร้อยละ 93 ได้รับการยกระดับผลิตภัณฑ์ (54 กลุ่ม/ราย) กลุ่มผู้ประกอบการที่ร่วมโครงการร้อยละ 76 มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 5 (41 กลุ่ม/ราย) (เป้าหมาย ปี 59) ผู้ประกอบการที่ได้รับการยกระดับในปี 59 ร้อยละ 23 สามารถทำเชิงพาณิชย์และได้รับความคุ้มครองภายในปีเดียวกัน (12 กลุ่ม/ราย) มูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน 5,032,524 บาท ผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถด้วยวชน. 176 กลุ่ม/ราย (เป้าหมายแผน 86 กลุ่ม/ราย) ผลิตภัณฑ์ OTOP ที่เข้าสู่แผนการพัฒนาและยกระดับด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 235 ผลิตภัณฑ์ (เป้าหมายแผน 100 ผลิตภัณฑ์) โครงการส่งเสริมเทคโนโลยีและเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน โดยนำผลงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีถ่ายทอดให้กับผู้ประกอบการให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในเชิงพาณิชย์ สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP/ SMES และชุมชน เพื่อนำเทคโนโลยีไปปรับปรุงคุณภาพสินค้าและบริการสังคม ภายใต้โครงการการรับรองคุณภาพสินค้า OTOP เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมทั้งสิ้น 3,981 ราย (เป้าหมาย 3,500 ราย) มีผู้ประกอบการ OTOP/ชุมชน ที่ยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 130 รายตามเป้าหมาย ส่งผลให้มีผลิตภัณฑ์ OTOP ขอรับการรับรองตามมาตรฐาน 454 ผลิตภัณฑ์ (แผน 200 ผลิตภัณฑ์) มีผู้ประกอบการ OTOP 1,208 รายได้รับการพัฒนาและมีรายได้เพิ่มขึ้น (แผน 1,000 ราย) ผู้ประกอบการ OTOP ร้อยละ 100 สามารถเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจชุมชน (แผน ร้อยละ 80)

(4) พัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้สูงอายุวัยต้นให้สามารถเข้าสู่ตลาดงานเพิ่มขึ้น

(4.1) จัดทำหลักสูตรพัฒนาทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัย สมรรถนะทางกาย ลักษณะงาน และส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันระหว่างรุ่น โดยกระทรวงแรงงานได้จัดทำโครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ ผู้สูงอายุมีความรู้ ความสามารถ เพื่อสร้างความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีผู้สูงอายุได้รับการฝึกอบรม 7,906 คน จากเป้าหมาย 6,160 คน ส่งผลให้ผู้สูงอายุสามารถนำความรู้ไปสร้างโอกาสในการมีอาชีพ มีรายได้ได้อย่างยั่งยืนตลอดจนแบ่งเบาค่าครองชีพในครอบครัวได้

(4.2) สนับสนุนช่องทางการตลาด แหล่งทุน และบริการข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสในการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน โดยกระทรวงแรงงานได้จัดทำโครงการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ มีผู้สูงอายุเข้าร่วม 10,233 คน (เป้าหมาย 9,520 คน) โดยสำรวจและจัดทำทะเบียนผู้สูงอายุที่ต้องการทำงานหรือประกอบอาชีพ 8,401 คน (เป้าหมาย 7,800 คน) สำรวจข้อมูลนายจ้าง/สถานประกอบการที่ต้องการจ้างผู้สูงอายุเข้าทำงาน 4,888 คน (เป้าหมาย มีนายจ้าง/สถานประกอบการที่ต้องการจ้างผู้สูงอายุทำงาน 889 แห่ง และส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับผู้สูงอายุ 1,832 คน (เป้าหมาย 1,720 คน) ผู้สูงอายุได้ประกอบอาชีพมีรายได้ 1,120 คน ผู้สูงอายุที่มารับบริการส่งเสริมการมีงานทำได้ประกอบอาชีพ มีรายได้ร้อยละ 61.13 จากเป้าหมายที่วางไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 34 ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีรายได้สามารถเลี้ยงดูตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(1) ปรับหลักสูตรการผลิตครูที่เน้นสมรรถนะ มีจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นผู้แนะนำ และสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินโครงการ/

กิจกรรม ได้แก่ การพัฒนาระบบนิเทศ มีผลการดำเนินงาน อาทิ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับภูมิภาคเข้ารับการอบรมรุ่นที่ 8 - 10 รวม 2,700 คน มีศูนย์อบรมครูภาษาอังกฤษระดับภูมิภาคที่ได้รับการนิเทศ ติดตาม 8 ศูนย์ มีครูแกนนำด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Master Trainers) 46 คน ครูแกนนำด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Master Trainers) ที่ประสงค์ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนต้นสังกัดและไปปฏิบัติหน้าที่วิทยากรประจำศูนย์อบรมครูภาษาอังกฤษในระดับภูมิภาค เป็นบางเวลา 17 คน การปรับเปลี่ยนวิธีการสอนของครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ตามแนวทาง สะเต็มศึกษาในทุกจังหวัด และทุกเขตพื้นที่การศึกษาทุกสังกัด สสวท. ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) และมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จัดอบรมครูสะเต็มศึกษาด้วยระบบทางไกลทั่วประเทศ ณ โรงเรียนที่เป็นศูนย์อบรมของแต่ละสังกัด โครงการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะกำลังคนของประเทศ (การพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถาบันการศึกษา และแหล่งเรียนรู้) มีความร่วมมือของหน่วยงานในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนและแรงงานไทยให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้แรงงาน และได้มาตรฐานสากล มีกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง ทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และมี (ร่าง) รายงานการสังเคราะห์ข้อมูลของประเทศไทยตามเกณฑ์การเทียบเคียงกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน พัฒนาความรู้และทักษะครู ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี สามารถผลิตวีดิทัศน์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3 จำนวน 62 ตอน (เป้าหมาย 40 ตอน) และครูและบุคลากรทางการศึกษากลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี 2,221 คน (เป้าหมาย 1,800 คน) ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามวิทยฐานะและตามกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ระดับปฐมวัยถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ผ่านการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและตามแนวทางสะเต็มศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามโครงการในพระราชดำริ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ กระบวนการคิด และมีเจตคติที่ดี ต่อวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยมีครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียน ตชด. โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระดับปฐมวัย) โรงเรียนในพื้นที่ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนวังไกลกังวลและโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง และโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร ได้รับการพัฒนาทักษะความรู้สาระวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี จำนวน 2,680 คน (เป้าหมาย 2,300 คน) นอกจากนี้ นักเรียนในโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม โรงเรียน ตชด. โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระดับปฐมวัย) โรงเรียนในพื้นที่ 6 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โรงเรียนวังไกลกังวลและโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีสูงขึ้น โครงการส่งเสริมจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพให้แก่ผู้เข้าสู่วิชาชีพทางการศึกษา และเพื่อพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ มุ่งเน้นไปสู่การนำไปใช้ปฏิบัติในวิถีชีวิตประจำวันได้อย่างจริงจัง สามารถพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (e - PLC) 9,026 คน (เป้าหมายไม่น้อยกว่า 9,000 คน) พัฒนาจรรยาบรรณผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างจิตวิญญาณของความเป็นครู ผ่านระบบออนไลน์ 3,197 คน รวมทั้งสิ้น 12,223 คน และจัดประกวดสื่อส่งเสริมจรรยาบรรณของ

วิชาชีพ ประจำปี 2560 ในรูปแบบคลิปวิดีโอ (Clip VDO) ในหัวข้อ “ครูดีของฉัน” โดยได้พิจารณาตัดสินคัดเลือกผลงานสื่อส่งเสริมจรรยาบรรณของวิชาชีพ ประจำปี 2560 จำนวน 13 รางวัล

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างวินัยทางการเงิน ให้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา สกสศ. 4 ภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดสกลนคร จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดชลบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี ให้มีความรู้ความเข้าใจในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการสร้างวินัยทางการเงิน ด้วยวิธีการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันของตนได้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ มีผู้เข้าร่วม 921 คน จากเป้าหมาย 1,600 คน โครงการยกย่องเชิดชูครูดีของปวงประชาและโครงการครูดีปูชนียบุคคล ประกอบด้วย 1) รางวัลสุดยอดครูดี โดยพิจารณาคัดเลือกครูทุกสังกัดที่มีความเสียสละ อุทิศตน มีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูอย่างแท้จริง 543 คน 2) รางวัลครูดีชายขอบ โดยพิจารณาคัดเลือกครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย หรือทุรกันดาร หรือพื้นที่อยู่ติดชายแดนมีอาณาเขตพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูด้วยโอกาสเหล่านั้น 102 คน 3) รางวัลครูดีปูชนียบุคคล โดยพิจารณาคัดเลือกครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่กับชุมชนและสังคมเป็นแบบอย่างและเป็นต้นแบบที่ดีของสังคม เพื่อส่งเสริมให้คนทำความดีเป็นที่รู้จัก และเป็นขวัญกำลังใจแก่ คนทำดี 154 คน พัฒนาศักยภาพครูโรงเรียนเอกชนตามแนวทางสะเต็มศึกษา จากการดำเนินงานสามารถขับเคลื่อนการจัดการเรียนการสอนสะเต็มศึกษาในโรงเรียนเอกชนเครือข่ายสะเต็มศึกษาสมทบ จำนวน 330 โรงเรียน (เป้าหมาย 328 โรงเรียน) จาก 77 จังหวัดทั่วประเทศ (พัฒนากลุ่มโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนสะเต็มศึกษาสมทบตั้งแต่ปี 2559) มีศูนย์การอบรมสะเต็มศึกษาจังหวัดตามโครงการบูรณาการพัฒนาคูสะเต็มศึกษา ด้วยระบบทางไกลผ่าน ETV และDLTV จำนวน 154 โรงเรียนตามเป้าหมาย ครูโรงเรียนเอกชนเครือข่ายสะเต็มศึกษาสมทบที่เป็นศูนย์ฝึกอบรมสะเต็มศึกษาจังหวัดได้รับการพัฒนา จำนวน 167 คนจากเป้าหมาย 469 คน และผู้บริหารและครูที่เข้ารับการพัฒนาร้อยละ 85.75 สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ จัดการเรียนการสอนตามแนวทางสะเต็มศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเป็นผู้นำทางวิชาการได้ โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ที่มีความรู้ทางวิชาการ เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และมีอุดมการณ์ในวิชาชีพครูด้วยหลักสูตรและกระบวนการที่เน้นการปฏิบัติและการฝึกอบรมที่เข้มข้น มีเป้าหมายผลิตครูจำนวน 10 รุ่นรวมทั้งสิ้น 48,374 คน (พ.ศ. 2559-2572) ปัจจุบันสามารถผลิตได้ 2 รุ่น ดังนี้ (1) รุ่นที่ 1 ดำเนินการ ปี พ.ศ. 2559 มีเป้าหมายการคัดเลือกจำนวน 4,079 คน และสามารถคัดเลือกได้ จำนวน 3,270 คน กลุ่มนี้ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการครูเรียบร้อยแล้ว ครอบคลุม 77 จังหวัดตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 และ (2) รุ่นที่ 2 ดำเนินการปี พ.ศ. 2560 กลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มนิสิตนักศึกษาครูที่ศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 มีเป้าหมายการคัดเลือกจำนวน 5,100 คน และสามารถคัดเลือกได้ จำนวน 3,097 คน และบรรจุเข้ารับราชการครูเรียบร้อยแล้วเมื่อเดือนตุลาคม 2560 ครอบคลุม 77 จังหวัด และโครงการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสถาบันอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ขณะนี้ ได้จัดสรรทุนโครงการพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี 2560 จำนวน 20 ทุน จำแนกเป็นทุนศึกษาในประเทศ 15 ทุน และทุนศึกษาต่างประเทศ 5 ทุน เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2559 จะมีผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกในประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 227 ราย และผู้รับทุนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกต่างประเทศ จำนวนทั้งสิ้น 43 ราย ส่งผลให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้มีวุฒิปริญญาเอกเพิ่มขึ้น มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และมีความสามารถในการสอน และมีผลงานวิจัยในการช่วยแก้ไขปัญหาเพื่อลดความรุนแรงของสถานการณ์ภาคใต้ พัฒนและส่งเสริมการผลิตครูผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

(สควค.) โดยคัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ เข้ารับทุนโครงการส่งเสริมการผลิตครูที่มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (ทุน สควค.) ระดับปริญญาโท ประจำปีการศึกษา 2560 ประเภท Premium 112 คน และประเภท Supper Premium 3 คน และพัฒนาส่งเสริมศักยภาพ รวมทั้งสนับสนุนทุนการศึกษาให้กับนักเรียนในโครงการ 398 คนจากเป้าหมาย 480 คน

(2) พัฒนาระบบประเมินคุณภาพมาตรฐานที่สามารถวัดและประเมินผลคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ แผนงานพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติ จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ได้ประชุมรับฟังความคิดเห็น ร่าง มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2560 กลุ่มนักเรียน นักศึกษา วันที่ 3 สิงหาคม 2560 ณ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีร่างมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. .... ส่งผลให้มาตรฐานการศึกษาชาติ ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทการศึกษา สำหรับสถานศึกษาทุกแห่งในประเทศไทย ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพ ก่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพสถานศึกษาและคุณภาพผู้เรียน เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ได้ต้นฉบับหนังสือ คู่มือการสอน การอ่าน คิดวิเคราะห์ สู่การพัฒนาการอ่านตามแนวทาง PISA ศึกษาในเทศก์ ผู้รับผิดชอบสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 225 คน และครูผู้สอนภาษาไทย 1,125 คน (ตามเป้าหมาย) ได้รับความรู้ความเข้าใจ และการฝึกทักษะการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลการอ่านการเขียนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มัธยมศึกษาปีที่ 3 ครูและนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 13 แห่ง ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ได้ฝึกทักษะเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน การทำสื่อการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพ แก้ปัญหาการอ่านเขียนของนักเรียน ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบ NT ด้านภาษาของผู้เรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 3 เพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2558 เท่ากับ 5.74 ส่วนค่าเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบ O-NET กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2558 ทุกระดับชั้น เท่ากับ 3.65, 3.72 และ 2.93 ตามลำดับ โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ทั้งระบบสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเตรียมผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 จัดกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ ทำคลังสื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยุทัศน์ เทคนิควิธีการพัฒนาผู้เรียนที่ครอบคลุมด้านคุณลักษณะ ความสามารถด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) จัดการอบรมครูผู้สอนและสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Community) พัฒนาโรงเรียนต้นแบบด้านการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะความสามารถและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) พัฒนาตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และ ผู้เรียนสามารถคิดเลขได้เร็ว มีทักษะการคิดคำนวณ มีการคิดที่เป็นระบบ มีเหตุผล ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น มีสมาธิในการเรียน การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาไทยโดยใช้องค์ความรู้จากการเข้าร่วมโครงการ PISA คือ ด้านการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) การรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) และทักษะการคิด และมีแบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาความสามารถและทักษะตามระดับคุณภาพของการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) 12 รายการ และมีกระบวนการพัฒนาผู้เรียนเพื่อเสริมสร้างความสามารถและทักษะตามระดับคุณภาพการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA) ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้ 12 รายการ โครงการโรงเรียน

พระราชัฐ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 7,423 โรงเรียน (2 รุ่น รัฐ รุ่นที่ 1 จำนวน 3,342 โรงเรียน และรุ่นที่ 2 จำนวน 4,081 โรงเรียน) ได้รับการพัฒนาและยกระดับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณลักษณะ และสมรรถนะความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา โดยโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนพระราชัฐ ทั้งรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 รวม 7,423 โรงเรียน ได้รับการพัฒนาและยกระดับการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมถึงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณลักษณะ และสมรรถนะความเป็นผู้นำในการบริหารสถานศึกษาทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรมและสัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา รวมทั้งโรงเรียนพระราชัฐ รุ่นที่ 1 จำนวน 2,025 โรงเรียน ที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและการพัฒนาจากภาคเอกชน (School Partner) 691 หน่วยงานวิจัย วัตถุประสงค์ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้อันวิวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี มีรายงานผลการศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของนักเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จำนวน 1 ฉบับ รายงานการประเมินผลการจัดการเรียนรู้อันวิวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีร่วมกับนานาชาติ 5 ฉบับ ข้อสอบประเมินครูวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 2 ฉบับ ข้อสอบในการประเมินและพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (TEDET) 16 ฉบับ และข้อสอบ O-NET วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 12 ฉบับ ส่งผลให้ สสวท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อค้นพบและข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายและนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร สื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทและสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ที่เป็นจริง อันจะส่งผลให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติและทัดเทียมกับนานาชาติ พัฒนามาตรฐานด้านการวัดและประเมินผลตามแนวทางการทดสอบระดับชาติและนานาชาติให้แก่วิทยากรแกนนำและสถานศึกษาครูผู้สอนหรือศึกษานิเทศก์ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 กลุ่มสาระ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้รับการพัฒนาเป็นวิทยากรแกนนำจำนวน 225 คน ขับเคลื่อนและสนับสนุนการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาเอกชน เพื่อปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนของสถานศึกษาเอกชนให้สามารถบริหารจัดการเวลาเรียนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ได้ สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนเอกชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการจัดการกระบวนการเรียนรู้รูปแบบใหม่รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาและการจัดกิจกรรมตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ที่ครอบคลุมทักษะ 4 ด้าน คือ Head Heart Hand Health และเพื่อสร้างเครือข่ายโรงเรียนเอกชนที่จัดการเรียนการสอนตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ผลการดำเนินงาน พบว่าผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนที่ได้รับการพัฒนา 1,515 คน เป้าหมาย 1,500 คน โรงเรียนเอกชนที่เข้าร่วมโครงการตามนโยบาย “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ปีการศึกษา 2558 จำนวน 216 โรงเรียน ปีการศึกษา 2559 เพิ่มขึ้นจำนวน 445 โรงเรียน ปีการศึกษา 2560 เพิ่มขึ้นจำนวน 535 โรงเรียน (เป้าหมายปี 2560 = 500 โรงเรียน) รวมทั้งสิ้น 1,196 โรงเรียน

ประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาภาคบังคับในโรงเรียนเอกชน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน ในความสามารถ พื้นฐานในการเรียนรู้ด้านการอ่าน (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning Abilities) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีรูปแบบเครื่องมือที่เน้นการเขียนตอบตามแนว PISA-Like ที่มีมาตรฐานเทียบเท่านานาชาติ มีโรงเรียนเอกชนในกรุงเทพมหานครเข้าร่วมการประเมิน 205 โรงเรียนจากทั้งหมด 380 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 53.95 การ

พัฒนามาตรฐานผู้ประเมินคุณภาพการศึกษา ได้จัดประชุมปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานผู้ประเมินคุณภาพสถานศึกษา ใน 4 ภูมิภาค รวม 8 จุด โดยกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน บุคลากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงานพระพุทธศาสนา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กรมพลศึกษา และกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เป็นต้น ซึ่งได้รับการคัดเลือกตามคุณสมบัติและจำนวนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ โดยเฉลี่ย เขต/หน่วยงานละ 6 - 12 คน รวมผู้เข้ารับการพัฒนาทั้งสิ้น 2,000 คน จาก 177 เขต/หน่วยงาน ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการทำหน้าที่ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล น่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการพัฒนาที่ผ่านการประเมินเป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาที่รับรองโดย สมศ. นั้น ยังอยู่ในระหว่างการดำเนินการของ สมศ. ซึ่งยังไม่ปรากฏผลในไตรมาสที่ 4 ของปีงบประมาณ พ.ศ.2560

(3) ส่งเสริมมาตรการสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการขนาดกลางที่มีศักยภาพเข้าร่วมระบบทวิภาคีหรือสหกิจศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการ ครูฝึกหรือครูพี่เลี้ยงให้ร่วมวางแผนการจัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลผู้เรียน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการ/ กิจกรรมที่หลากหลาย ดังนี้ การขับเคลื่อนการปฏิรูประบบการอาชีวศึกษาสู่อาชีวศึกษาทวิภาคี โดยเปิดหลักสูตรอาชีพระยะสั้น ในโรงเรียนให้กับระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 214 โรงเรียนและมีนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม 24,349 คน และมีการจัดหลักสูตรเรียนร่วมทวิศึกษา ให้กับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 515 โรงเรียน มีนักเรียนเข้าร่วม 23,652 คน (เป้าหมาย จำนวน 2,358 โรงเรียน นักเรียน 2,358,000 คน และครู 117,900 คน) จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (เงินอุดหนุนทวิศึกษา) เพื่อให้ประชากรในวัยเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล ยากจน และด้อยโอกาสทางการศึกษา หรือในสถานศึกษาที่มีความพร้อมได้เข้าศึกษาต่อด้านอาชีพตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ควบคู่กับการเรียนสามัญมัธยมศึกษาตอนปลาย เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงาน ประกอบอาชีพอยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือเรียนสายสามัญได้ตามต้องการ ครอบคลุมสถานศึกษา 976 แห่ง ผู้เรียน ระดับปวช. 1-3 จำนวน 49,145 คน จัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย (จ้างครูวิชาชีพผู้ทรงคุณค่า) จ้างผู้เกษียณอายุราชการในสาขาที่ขาดแคลนมาช่วยสอน 248 คน ในสถานศึกษา 155 แห่ง อัตราค่าจ้างเดือนละ 15,000 บาท เพื่อให้สถานศึกษาได้ดำเนินการจ้างผู้เกษียณอายุราชการจากสถานศึกษาอาชีวศึกษา 236 คน และผู้เกษียณอายุราชการจากสถานประกอบการ 12 คน ในสาขาต่างๆ เช่น ช่างไฟฟ้ากำลัง สาขาเครื่องมือกลและซ่อมบำรุง สาขาช่างก่อสร้าง สาขาอาหารและโภชนาการ สาขาพืชศาสตร์ ฯลฯ พัฒนาระบบการประเมินและการประกันคุณภาพอาชีวศึกษาแบบออนไลน์สู่มาตรฐานสากล (APACC) ในสถานศึกษานำร่องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจำนวน 40 แห่ง สถานศึกษาผ่านการประเมินนานาชาติของ APACC จำนวน 8 แห่ง ส่งผลให้สถานศึกษาเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมเข้ารับการประเมินและรับรองคุณภาพสถานศึกษาด้านการอาชีวศึกษา ระดับภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (APACC) ทั้งภาครัฐและเอกชนจำนวน 24 แห่ง และสถานศึกษาเข้ารับการอบรมระบบฐานข้อมูลประกันคุณภาพแบบออนไลน์ทั้งภาครัฐและเอกชน 7 ครั้ง จำนวน 253 แห่ง

พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทวิภาคีต้นแบบ สามารถพัฒนาครูนิเทศก์เพื่อจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี 143 คน หัวหน้างานทวิภาคีในสถานศึกษาต้นแบบได้รับการพัฒนา 212 คน ครูผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาทวิภาคีต้นแบบ ได้รับการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ 122 แห่ง เป้าหมาย 120 แห่ง และครูผู้สอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความรู้ความเข้าใจในการใช้โปรแกรมการรายงานข้อมูลการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 796 คน ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระในกลุ่มผู้เรียนอาชีวศึกษา เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการประกอบธุรกิจและจิตสำนึกในเชิงธุรกิจให้แก่ผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป ตลอดจนให้ความรู้และส่งเสริมประชาชนทั่วไปที่ เป็นผู้ประกอบการให้มีความเชี่ยวชาญ สามารถขยายและต่อยอดธุรกิจได้ในอนาคต มีนักเรียนเข้าร่วมกว่า 4 พันคน นอกจากนี้ได้ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพและพัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน (กิจกรรมพัฒนารูปแบบและยกระดับคุณภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน) เพื่อพัฒนาและยกระดับศักยภาพศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน (Fix it Center) สร้างความเชื่อมั่น ในการให้บริการด้วยคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน พัฒนาให้นักเรียน นักศึกษามีจิตอาสา มีทักษะในวิชาชีพที่เข้มข้น และช่วยเหลือประชาชนในช่วงเทศกาลสำคัญ รวมถึงในยามภัยพิบัติต่างๆ และจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน (Work Integrated Learning: WIL) มีศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน 1,126 ศูนย์ จากเป้าหมาย 1,000 ศูนย์

(4) ขยายความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา ภาคเอกชน และผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาสาขาวิชาที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสู่ความเป็นเลิศ โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการห้องเรียนอาชีพ (ภายใต้โครงการพัฒนาความเข้มแข็งการดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษา) เน้นการฝึกทักษะประสบการณ์เตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ เมื่อเรียนจบแล้วมีอาชีพรองรับทันที และสามารถสร้างอาชีพได้ จากการดำเนินงาน พบว่า นักเรียนมีความรู้ และทักษะทางอาชีพ สามารถถ่ายทอดความรู้แนะนำสอนเพื่อนๆ ได้ มีความคิดสร้างสรรค์ต่อยอดความรู้ และวางแผนประกอบอาชีพเพื่อเป็นรายได้ระหว่างเรียน นำความรู้ที่เรียนไปช่วยครอบครัวได้ จำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และมีพฤติกรรมเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น มีความสุขในการเรียนสายอาชีพ กระตือรือร้นสนใจเรียนมากขึ้น มีความภูมิใจที่ได้เรียนสายอาชีพ บุคลิกภาพดีขึ้น เป็นผู้ใหญ่ขึ้น มีความรับผิดชอบในการทำงาน มีจิตอาสาช่วยทำกิจกรรมในโรงเรียน เป็นผู้นำได้ โครงการอาชีวศึกษามาตรฐานสากล พัฒนารูปแบบและกระบวนการสอนร่วมกับสถานศึกษาในประเทศที่มีศักยภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพสูง และร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันการศึกษาในต่างประเทศในการศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ วิธีการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังของตลาดแรงงาน ตลอดจนยกระดับมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาไทย ความร่วมมือผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาตอบสนองการผลิตและบริการใน 10 กลุ่มอุตสาหกรรมหลัก ให้มีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการประเทศ ของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนา ในภาพรวม นักเรียน นักศึกษา 4,695 คน ได้รับการพัฒนาสมรรถนะอาชีพมีคุณภาพและมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ สถานศึกษานำร่อง 249 แห่งได้ขยายความร่วมมือกับสถานประกอบการในการผลิตและพัฒนาากำลังคน เกิดเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสอดคล้องกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนรวมกันขับเคลื่อนการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ นอกจากนี้ ครูในสถานศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการ 672 คนได้รับการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางการพัฒนาประเทศ ยกเว้นการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อเป็นศูนย์กลางด้านอาชีวศึกษาของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีผลการดำเนินงาน อาทิ 1) การเทียบเคียงและเชื่อมโยงมาตรฐานทางวิชาชีพรวมทั้งการรับรองคุณวุฒิทางการศึกษา

วิชาชีพระหว่างสถาบันอาชีวศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนร่วม การจัดทำวิวุฒิ การแลกเปลี่ยนบุคลากรครู อาชีวศึกษาร่วมกันในด้านแผนการสอน สื่อการสอนในสาขาวิชาชีพ และนักเรียน ตลอดจนการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการส่งเสริมการฝึกอบรมและฝึกงานในหน่วยงานที่มีมาตรฐาน ด้านวิชาชีพและหน่วยงานระหว่างประเทศ มีนักเรียน นักศึกษาในสังกัดวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษาทั่วประเทศ 240 คน และผู้นำเยาวชนสมาชิกเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียแปซิฟิก และภูมิภาคอื่น 120 คน ครู และบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องประมาณ 400 คน โดยสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 150 แห่ง (เป้าหมาย 100 แห่ง) มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงมาตรฐานอาชีพ และการรับรองคุณวุฒิทางการศึกษากับประเทศในอาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในสาขาที่เร่งด่วนของภูมิภาคอย่างน้อย 10 สาขาตามเป้าหมาย สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนและพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEA TVET Consortium) โดยมีประเทศเครือข่าย 13 ประเทศ (เป้าหมายอย่างน้อย 8 ประเทศ) หน่วยงานระหว่างประเทศ 5 แห่งตามเป้าหมาย มีการจัดการอบรมภาษาและวิชาชีพระยะสั้นในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษรองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่ที่ตามนโยบายรัฐบาล 30 สาขาวิชา 10 บทบาทภาคีที่มีส่วนร่วมในโครงการ (ภาครัฐ/ภาคเอกชน/ภาคประชาสังคม) พัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษายภายในที่เข้มแข็ง และส่งมอบผลผลิตที่มีคุณภาพสู่สังคมและตลาดแรงงาน และสถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพอย่างก้าวกระโดด สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ ผลงานวิจัยเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างเยาวชนอาชีวศึกษา ให้รู้จักประดิษฐ์ คิดค้นผลงานสิ่งประดิษฐ์โดยอาศัยความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และทักษะวิชาชีพ ปีการศึกษา 2560 ได้จัดการประกวดสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ระดับอาชีวศึกษาจังหวัดและระดับภาค มีสถานศึกษาเข้าร่วม 910 แห่ง มีผลงานสิ่งประดิษฐ์ของคนรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมการประกวดระดับอาชีวศึกษาจังหวัดและภาค 7,897 ผลงาน หุ่นยนต์ที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณนี้ 294 ทีม และมีโครงการวิทยาศาสตร์ – อาชีวศึกษา ปีพ.ศ. 2560 จำนวน 446 โครงการ

แผนบูรณาการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ได้อนุมัติโครงการผลงานวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้เพื่อดำเนินโครงการวิจัยและโอนงบประมาณให้แก่ผู้ได้รับการจัดสรรงบประมาณการวิจัย 29 โครงการ แบ่งเป็นการวิจัยพื้นฐาน 10 โครงการ การวิจัยพื้นฐาน 2 โครงการ และการวิจัยประยุกต์ 9 โครงการ งบประมาณทั้งสิ้น 12,368,500 บาท ผลงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ 29 เรื่อง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา โดยบูรณาการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษา โครงการส่งเสริมสถานศึกษาอาชีวศึกษาให้มีความเป็นเลิศเฉพาะทาง พัฒนาทักษะ สมรรถนะ ความเชี่ยวชาญให้กับนักเรียน ครูวิชาชีพเฉพาะทาง ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและได้มาตรฐานสากล โดยมี สถานศึกษาต้นแบบในการจัดการเรียนการสอนเฉพาะทาง 17 แห่ง (ตามเป้าหมาย) สถานศึกษาเฉพาะทางที่เป็นศูนย์ทดสอบ ศูนย์ training ไม่น้อยกว่า 10 แห่ง นักเรียน นักศึกษา ได้รับการฝึกอบรมทักษะและความชำนาญ ในสาขาเฉพาะทาง จำนวน 486 คน (เป้าหมายไม่น้อยกว่า 500 คน) นักเรียน นักศึกษา ได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น จำนวน 987 คน บุคคลทั่วไปได้รับการฝึกอบรมหลักสูตร ระยะสั้น 1,278 คน และยกระดับมาตรฐานกำลังคนอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีระดับปฏิบัติการ สามารถผลิตผู้เรียนอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการในสาขาวิชาชีพเฉพาะทางและสาขาขาดแคลน 3,472 คน (เป้าหมาย 500 คน) มีกรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ 10 สาขาวิชา (สาขาใหม่) ผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากร สังกัดสถาบันฯ ได้รับการพัฒนาทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการในประเทศและต่างประเทศและการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีขั้นสูงในสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง

และสาขาขาดแคลน สถาบันละไม่น้อยกว่า 15 คน รวม 330 คน ครูฝึกในสถานประกอบการได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และสามารถจัดแผนการสอนและแผนการฝึกอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 230 คน มีเครือข่ายความร่วมมือทางด้านการประชาสัมพันธ์ ปรับภาพลักษณ์การอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 แห่ง/สถาบันการอาชีวศึกษา

(5) จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสามารถใช้งานผ่านระบบอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ทัวถึง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และใช้มาตรการทางภาษีจูงใจให้ภาคเอกชนผลิตหนังสือ สื่อการอ่านและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและราคาถูกหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Distance Information Technology : DLIT) และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีดาวเทียม (Distance Information Technology : DLTV) สำหรับ 18 Cluster และโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลให้แก่โรงเรียนขนาดเล็กในโครงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ติวเข้ม เพื่อสร้างโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษาให้เกิดความเท่าเทียมกันทั้งในเมืองและชนบท โดยให้นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้จากครูและวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) และสถานีวิทยุโทรทัศน์อื่นๆ มีผู้เข้าร่วมกว่า 1,800 คน และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์/ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากรายการโทรทัศน์ของ ETV 6 รายการ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมติวเข้มสัปดาห์ละ 89.80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ประชาชนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และโครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย โดยการใช้รูปแบบของการเรียนการสอนผ่านแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ในระบบเปิด ส่งผลให้ประชากรไทยมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญา /การศึกษาระดับวิชาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิตเพิ่มขึ้น อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีการใช้ทรัพยากรการศึกษาร่วมกันในระหว่างสถาบันการศึกษา มีการเรียนรู้ และพัฒนาไปพร้อมๆกัน ซึ่งนำไปสู่การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพต่อไป

กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินโครงการความร่วมมือและความเชื่อมโยงด้านศิลปวัฒนธรรมกับประเทศอาเซียน โดยจัดเทศกาลภาพยนตร์อาเซียน (SAC ASEAN Film Festival 2017) ภายใต้แนวคิด “A Look Through Our Windows: From Then, to Now and Hereafter” โดยคัดเลือกภาพยนตร์จากประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน จำนวน 7 เรื่อง จาก 7 ประเทศ ได้แก่ เวียดนาม เมียนมาร์ กัมพูชา อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และมาเลเซีย และจัดกิจกรรมการแข่งขันตอบปัญหาอาเซียนในมิติวัฒนธรรม มีผู้เข้าร่วมงานเทศกาลภาพยนตร์อาเซียนจาก 7 ประเทศ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น 420 คน และผู้เข้าร่วมงานเทศกาลภาพยนตร์อาเซียน มีความเข้าใจอาเซียนในมิติวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 35

(6) ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต โดยกระทรวงศึกษาธิการมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2560 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้ปฏิบัติงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการศึกษาตามอัธยาศัย และเพื่อให้ประชาชนมีอาชีพ มีรายได้ ลดรายจ่ายและเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ผ่านกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย มีประชาชนเข้าร่วม 14,863,163 คน คิดเป็นร้อยละ 148 (เป้าหมาย 9,800,000 คน) เมื่อ

เปรียบเทียบกับเป้าหมาย จำแนกเป็น ห้องสมุดประชาชน มีผู้ใช้บริการ 6,302,626 คน บ้านหนังสือชุมชน มีผู้ใช้บริการ 754,242 คน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีผู้ใช้บริการ 381,299 คน ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา มีผู้ใช้บริการ 2,396,165 คน (กิจกรรมเรียนรู้ผ่านนิทรรศการ 677,839 คน, กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ 45,418 คน กิจกรรมการศึกษา 752,219 คน บริการวิชาการ 538,581 คน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ 178,159 คน และห้องฟ้าจำลอง 203,949 คน) และศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา 5,028,831 คน มีแหล่งเรียนรู้ทั้งหมด 25,609 แห่ง จำแนกเป็นห้องสมุดประชาชน 913 แห่ง บ้านหนังสือชุมชน 15,146 แห่ง ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา 19 แห่ง กศน.ตำบล 7,424 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ 1,340 แห่ง และศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา 767 แห่ง และประชาชนได้รับการส่งเสริมการอ่านในรูปแบบต่างๆตามความต้องการของแต่ละพื้นที่และเห็นความสำคัญของการอ่าน เนื่องจากได้มีโอกาสเข้าถึงการอ่านและร่วมกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โครงการเครือข่ายห้องสมุดมหาวิทยาลัยไทย มีฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ให้บริการ 15 ฐาน (เป้าหมาย 14 แผน) มีบทความที่ให้บริการในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นจาก 29,152,084 เรื่อง (เป้าหมาย 25,000,000 เรื่อง) ในปี 2559 เป็น 33,674,000 เรื่อง (เป้าหมาย 28,000,000 เรื่อง) ในปี 2560 ความถี่ที่เข้าไปใช้บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ลดลงจาก 49,836,183 ครั้ง (เป้าหมาย 42,000,000 ครั้ง) ในปี 2559 เป็น 49,125,590 ครั้ง (เป้าหมาย 43,000,000 ครั้ง) ในปี 2560 แต่ยังคงสูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ และมีระบบห้องสมุดอัตโนมัติ 3 ระบบ ขยายโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพและพัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน (กิจกรรมอาชีพศึกษาเพื่อคนพิการ) โดยสนับสนุนเงินอุดหนุนการศึกษาสำหรับคนพิการ ในระดับ ปวช. และ ปวส. รวม 389 คน สนับสนุนค่าตอบแทนครู/ผู้ดูแลคนพิการ ในสถานศึกษานำร่อง 7 แห่ง จำนวน 14 ตำแหน่ง ฝึกทักษะอาชีพ ส่งเสริมอาชีพเกษตรและพัฒนาหารายได้พิเศษเพื่อคนพิการในสถานศึกษานำร่อง และสนับสนุนการพัฒนาการดำเนินงานของศูนย์บริการสนับสนุนนักเรียน นักศึกษาพิการต้นแบบ ส่งผลให้นักเรียน นักศึกษาได้รับการศึกษาวิชาชีพและฝึกอบรมทักษะวิชาชีพ (ระดับ ปวช. ปวส. และปริญญาตรี) จำนวน 1,084 คน รวมทั้งประชาชนคนพิการ ได้รับการฝึกอาชีพระยะสั้น 5,000 คน

นอกจากนี้ ได้จัดทำโครงการส่งเสริมภาษาคู่การเรียนรู้สู่หมู่บ้านชายแดนใต้ เพื่อให้ประชาชนทั่วไป กลุ่มผู้นำ ช่างราชการ ตำรวจ ทหาร และบุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่สามารถใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ภาษามาลายูถิ่น มาลายูกกลางและภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ มีประชาชนเข้าร่วม 26,310 ราย (เป้าหมาย 26,307 คน)

2.4) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ
มีการดำเนินที่สำคัญดังนี้

(1) พัฒนาให้คนมีความรู้ในการดูแลสุขภาพ มีจิตสำนึกสุขภาพที่ดี
หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการเด็กวัยเรียนสูงสมส่วนสมองดีแข็งแรง เพื่อให้เด็กวัยเรียนมีส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน โดยจัดประชุมระดมสมองเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญฐานข้อมูล และมีโมเดลนำร่องพัฒนาโปรแกรม web service เพื่อเฝ้าระวังภาวะโภชนาการและการ คัดกรอง ส่งต่อ เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง ส่งผลให้เด็กวัยเรียนมีสุขภาพดีตามเกณฑ์ ร้อยละ 65.22 (เป้าหมายร้อยละ 70) โครงการสร้างเสริมสุขภาพจิตเด็กไทยวัยเรียน มีระบบการดูแลสุขภาพจิตเด็กวัยเรียนเชื่อมต่อกันระหว่างสาธารณสุขและโรงเรียน เด็กวัยเรียนได้รับการส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ และเด็กวัยเรียนกลุ่มที่มีความเสี่ยง/ มีปัญหาพฤติกรรม - อารมณ์ การเรียนรู้ได้รับการดูแล ส่งผลให้ (1)

โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลศูนย์ มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ 739 แห่ง (2) ศูนย์บริการสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหา พฤติกรรม อารมณ์ร่วมกับโรงเรียนเครือข่าย 27 แห่ง (3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนเป้าหมาย ของเขตสุขภาพที่ 1-12 ได้รับการคัดกรองปัญหาทั้งหมด 81,380 คน / พบว่ามีความเสี่ยง/มีปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ การเรียนรู้ 18,151 คน / ได้รับการดูแลช่วยเหลือตามแนวทางที่กำหนด 17,962 คน (4) นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนเป้าหมายของเขตสุขภาพที่ 13 ได้รับการคัดกรองปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ การเรียนรู้ ทั้งหมด 2,972 คน / พบว่ามีความเสี่ยง/มีปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ การเรียนรู้ 386 คน / ได้รับการดูแลช่วยเหลือตามแนวทางที่กำหนด 286 คน (5) สถานบริการสาธารณสุขระดับทุติยภูมิ มีระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ร้อยละ 83.85 จากเป้าหมายร้อยละ 70 และ (6) เด็กวัย เรียนกลุ่มเสี่ยงที่มีปัญหาพฤติกรรม-อารมณ์ การเรียนรู้ ได้รับการดูแลช่วยเหลือตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 98.44 เป้าหมายร้อยละ 50 โครงการควบคุมวัณโรค เพื่อค้นหาเชิงรุกในประชากรกลุ่มเสี่ยงเป้าหมาย พัฒนา คุณภาพการดูแลรักษาวัณโรค และพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อบริการดูแลรักษาและเฝ้าระวังวัณโรค การ ดำเนินงานผู้ป่วยวัณโรคทุกประเภทที่ตรวจพบและรายงาน พบว่า ปี 2558 มีผู้ป่วย 60,942 ราย ปี 2559 มี ผู้ป่วย 70,169 ราย ปี 2560 มีผู้ป่วย 68,258 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.89 (68,258/ 120,000) ในปี 2559 = ร้อยละ 77.9 (53,097/ 68,188) ผลการดำเนินงานความสำเร็จการรักษาวัณโรคทุกประเภท ค่าเป้าหมายที่ตั้ง คือมากกว่าร้อยละ 85 ผลการดำเนินงานที่ได้ คือ ร้อยละ 77.69 ซึ่งไม่บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ค่า เป้าหมายที่ตั้งไว้คือ ร้อยละ 80 ทั้งนี้ผลการดำเนินงาน ปี 2560 ที่ได้ คือร้อยละ 56.89 ซึ่งไม่บรรลุตามค่า เป้าหมายที่กำหนดไว้

โครงการกำจัดปัญหาโรคพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี ถวายเป็นพระ ราชกุศลฯ โดยคัดกรองพยาธิใบไม้ตับโดยการตรวจอุจจาระ รักษา และดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทุก รายที่ติดเชื้อไปแล้ว 201 ตำบล (เป้าหมายทั้งหมด 209 ตำบล) ผลการดำเนินงานได้ 201 ตำบล คิดเป็นร้อย ละ 96.18 (ข้อมูลเมื่อวันที่ 15 กันยายน 2560) สามารถลดอัตราการติดเชื้อพยาธิใบไม้ตับในพื้นที่เสี่ยง 27 จังหวัด โครงการบูรณาการอาหารปลอดภัย (Food Safety) โดยการตรวจวิเคราะห์เฝ้าระวังความปลอดภัย ของอาหารและผลิตภัณฑ์ Active Surveillance 5 เรื่อง และได้ข้อมูลผลตรวจผลิตภัณฑ์Passive Surveillance จำนวน 8 ผลิตภัณฑ์ ทำให้ทราบสถานการณ์การตกค้าง ปนเปื้อน ด้านสารเคมี ด้านจุล ชีววิทยา ในอาหารและผลิตภัณฑ์ในภาพรวมของประเทศและพัฒนาศักยภาพการตรวจวิเคราะห์ด้านอาหารให้ ครอบคลุมและขยายเครือข่าย โครงการส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัยด้านอาหาร ได้จัดทำแผนเก็บ ตัวอย่างในการตรวจสอบเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์อาหารสดและอาหารแปรรูปในภาพรวมของประเทศ ปีงบประมาณ 2560 จำนวน 1 แผน และผลิตภัณฑ์อาหารสดและอาหารแปรรูปได้รับการเก็บตัวอย่างและ ตรวจวิเคราะห์ จำนวน 102,359 ตัวอย่าง จากเป้าหมาย 102,359 ตัวอย่าง หรือคิดเป็นร้อยละ 96.84 แสดง ว่า ร้อยละ 96.84 ของผลิตภัณฑ์อาหารสดและอาหารแปรรูปมีความปลอดภัย (เป้าหมาย ร้อยละ 80) โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ สามารถจัดทำแผนแผนเฝ้าระวังสุขภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 และตรวจสอบเฝ้าระวังคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยผลิตภัณฑ์สุขภาพได้รับการ ตรวจสอบเฝ้าระวัง 243,447 ตัวอย่าง และผลิตภัณฑ์สุขภาพร้อยละ 97 ได้รับการตรวจสอบได้มาตรฐานตาม เกณฑ์ที่กำหนด (เป้าหมายร้อยละ 95) โครงการบูรณาการพัฒนาศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2560 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของหน่วยบริการปฐมภูมิ ได้รับการ ถ่ายทอดการใช้หน้าตาต่างเตือนภัยสุขภาพ การใช้ชุดทดสอบและหรือองค์ความรู้ใหม่ตามปัญหาของพื้นที่ 2,400

แห่ง ชุมชนต้นแบบ (สอน. และ สอ.พระราชทานนาม) แบบมีความเข้มแข็ง สามารถขยายผลสู่อำเภอจัดการสู่สุขภาพได้ 71 แห่ง มีศูนย์แจ้งเตือนภัย เฝ้าระวัง และรับเรื่องร้องเรียนปัญหาผลิตภัณฑ์สุขภาพในชุมชน ที่มีศักยภาพในการเฝ้าระวังผลิตภัณฑ์สุขภาพไม่ปลอดภัย 161 แห่ง และมีข้อมูลอ้างอิงทางห้องปฏิบัติการ ที่เผยแพร่ผ่านระบบแจ้งเตือนภัย หน้าต่างเตือนภัยสุขภาพ 380 เรื่อง ส่งผลทำให้ระบบการผลิตผลิตภัณฑ์สุขภาพได้รับการยกระดับเรื่องมาตรฐานและความปลอดภัยผ่านความกระหนักรู้ของชุมชน รวมทั้งกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ สามารถกำหนดทิศทางการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของประเทศได้อย่างทันการณ์และมีประสิทธิภาพ โครงการพัฒนาระบบป้องกันและจัดการปัญหาการฆ่าตัวตาย มีบุคลากรสาธารณสุขเข้าร่วมประชุม 388 คน พัฒนาระบบบริการเพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการของผู้พยายามฆ่าตัวตาย มี Application รองรับทั้ง iOS และ Android “Sa bai jai” 1 Application มีคู่มือมาตรฐานการพยาบาลดูแลช่วยเหลือผู้ที่พฤติกรรมฆ่าตัวตาย ระดับ รพศ รพท รพช และ รพ.สต. โดยหน่วยบริการสาธารณสุข แต่ละจังหวัด (ร้อยละ 100 ของรพศ./รพท. ร้อยละ 80 ของ รพช. ร้อยละ 35.99 ของ รพ.สต.) มีการทบทวนและพัฒนาระบบการค้นหา คัดกรอง ดูแล ช่วยเหลือผู้พยายามฆ่าตัวตาย รวมไปถึงมีการติดตาม/ส่งต่อ ผู้พยายามฆ่าตัวตายในชุมชน และหรือ เชื่อมโยงกับโรงพยาบาลจิตเวชในสังกัดกรมสุขภาพจิตได้ตามมาตรฐานที่กำหนด บุคลากรสาธารณสุข ร้อยละ 89.28 กลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ และทักษะการสอบสวนระบาดวิทยาและการเฝ้าระวังจิตใจผู้ได้รับผลกระทบจากการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้นเมื่อสิ้นสุดการอบรม สามารถพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย/เทคโนโลยี ด้านสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและช่วยเหลือผู้ที่เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย ที่มีความเฉพาะตามลักษณะกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา 2 เรื่อง และมีระบบฐานข้อมูลการฆ่าตัวตายของประเทศไทย ที่มีความทันสมัยและมีการจำแนกระดับความรุนแรงของปัญหาและเอื้อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อการแก้ไขปัญหา 1 ฐาน โครงการเสริมสร้างศักยภาพการดูแลสุขภาพตนเองระดับครอบครัว เพื่อต่อยอดการสร้างความรู้จากชุมชนไปถึงทุกครัวเรือน ให้ครอบครัวได้รับการดูแลสุขภาพและถ่ายทอดความรู้สม่ำเสมอ ให้แต่ละครอบครัว มี อสค. อย่างน้อย 1 คน เป็นผู้ดูแลสุขภาพ ประสานและเชื่อมโยงส่งต่อกับ อสม. ซึ่งเป็นแกนนำขับเคลื่อนการดูแลและจัดการสุขภาพของชุมชน มีผลการดำเนินงาน อาทิ จังหวัดเข้าถึงช่องทางการนำเอกสารประกอบการดำเนินงาน อสค. และโปรแกรมสำหรับการดำเนินงาน อสค. ไปใช้ประโยชน์การติดตามการขึ้นทะเบียน อสค. ผ่านระบบฐานข้อมูลที่กำหนด กระทรวงสาธารณสุขได้มีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายการดำเนินงานประจำปี 2560 จากเดิมเป้าหมาย คือ กลุ่มครอบครัวผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง (CKD) ระยะที่ 4 ทุกครอบครัว จำนวน 86,700 คน ปรับเป้าหมายใหม่เป็น 500,000 คน ใน 100% กลุ่มครอบครัวผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง (CKD) ระยะที่ 4 กลุ่มครอบครัวผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง (LTC) 150,000 คน เป้าหมายครอบครัวเดียวกับพื้นที่ฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) ของกรมอนามัย เพื่อเชื่อมโยงส่งต่อการดำเนินงานแบบบูรณาการ และครอบครัวผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD) 250,000 คน จากข้อมูล HDC ของกระทรวงสาธารณสุขและข้อมูล 43 แห่งของจังหวัด ซึ่งพื้นที่ได้มีการปรับแผนงาน และจัดการตามเป้าหมายที่กระทรวงฯ กำหนด ให้คำปรึกษาการดำเนินงานแก่จังหวัด พื้นที่และสำนักงานสนับสนุนบริการสุขภาพเขต รวมถึงกระตุ้นและให้คำแนะนำรวมทั้งปรับปรุงโปรแกรมตามข้อเสนอแนะและความต้องการของพื้นที่ เพื่อให้พื้นที่ดำเนินการขึ้นทะเบียน อสค. ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และมี อสค. 564,960 คน จำแนกเป็น กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 394,989 คน กลุ่มโรคไตเรื้อรัง จำนวน 176,323 คน และกลุ่มผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง (LTC) 222,125 คน โครงการแก้ไขปัญหาวิกฤตสุขภาพจิตในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ พัฒนาศักยภาพบุคลากรเครือข่ายทั้งในและนอกระบบสาธารณสุข เสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจของภาคประชาชนให้สามารถปรับตัวในภาวะวิกฤตได้ โดยพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนใต้ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา สามารถพัฒนาเจ้าหน้าที่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในระดับปฐมภูมิได้ 142 คน ทหารเรือในพื้นที่ได้รับการอบรมหลักสูตรการดูแลเยี่ยมญาติใจด้านวิกฤตสุขภาพจิตจากภัยพิบัติ 33 คน พัฒนาทักษะด้านวิกฤตจิตเวชบุคลากรทีม MCATT โรงพยาบาลจิตเวชสงขลาราชนครินทร์ 110 คน ผู้ได้รับผลกระทบฯ 227 คนได้รับการเยี่ยมญาติใจเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต บนฐานข้อมูล VMS ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ได้รับการดูแลเยี่ยมญาติใจตามมาตรฐานที่กำหนด ร้อยละ 64.52 เด็กที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตบนฐานข้อมูล VMS ที่มีอายุต่ำกว่า 17 ปีลงมาได้รับการดูแลเยี่ยมญาติใจตามมาตรฐานที่กำหนด ร้อยละ 40

นอกจากนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคแก่ประชาชน ให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และรู้จักปกป้องสิทธิของตนเองในการเลือกซื้อสินค้าและบริการให้ได้รับความปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม ประชาชนเมื่อถูกละเมิดสิทธิผู้บริโภคแล้ว สามารถดำเนินการยื่นเรื่องราวร้องทุกข์เพื่อขอรับความเป็นธรรมหรือเยียวยาข้อใช้ความเสียหายที่เกิดขึ้นได้ ประชาชนผู้บริโภคตื่นตัวและรู้จักปกป้องสิทธิของตนเองตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ส่งผลให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค และมีความรู้ในการป้องกัน ระวังภัยจากสินค้าที่อาจก่อให้เกิดอันตราย

(2) ส่งเสริมให้คนมีกิจกรรมทางสุขภาพที่เหมาะสมกับวัยทั้งรูปแบบการออกกำลังกายโยชนาการที่เหมาะสม และสนับสนุนให้ชุมชนมีการบริหารจัดการพื้นที่สาธารณะ สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจัดทำโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้วยการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ จากการดำเนินงานในปี 2560 พบว่า มีเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อเฝ้าระวัง ติดตามดูแล และอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุที่มีการทดสอบ/ให้บริการ/ขยายผลการใช้งานจริงไปสู่ผู้สูงอายุ ผู้ดูแล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง 3 เรื่อง ได้แก่ (1) อุปกรณ์เพื่อการฟื้นฟูสมรรถนะการเคลื่อนไหวของผู้สูงอายุบริเวณข้อมือ ท่อนแขน และข้อศอก (2) เทคโนโลยีเพื่อสุขภาพช่องปากและฟันผู้สูงอายุ (3) เทคโนโลยีตรวจเท้าสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ

กระทรวงยุติธรรมดำเนินโครงการกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาทักษะกีฬาแก่เด็กและเยาวชน DJOP SPORTS FOR CHANGE เด็กและเยาวชนได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ลดความเครียดและความวิตกกังวล ตลอดจนส่งเสริมการเห็นคุณค่าในตนเองผ่านการเล่นกีฬา ได้รับการส่งเสริมทักษะทางสังคม อาทิ การวางแผนการปฏิบัติงาน การทำงานเป็นทีม การจัดการกับอารมณ์ ภาวะผู้นำและผู้ตาม

(3) ปรับปรุงมาตรการด้านกฎหมายและด้านภาษีที่ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีนวัตกรรมการผลิตอาหารและเครื่องดื่มที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพและเป็นทางเลือกแก่ผู้บริโภคการติดฉลากโภชนาการบนบรรจุภัณฑ์อาหารที่เข้าใจง่าย หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ การประกันคุณภาพยา โดยการคัดเลือกรายชื่อผลิตภัณฑ์ยา ทั้งยาแผนปัจจุบันและผลิตภัณฑ์ยาสมุนไพร ในปีงบประมาณ 2560 สามารถคัดกรองได้ 48 รายการ (ตามเป้าหมาย) พิจารณาคัดเลือกจากรายการยาตามชื่อสามัญในบัญชียาหลักแห่งชาติ พ.ศ. 2559 หรือจากผลสำรวจรายการยาที่โรงพยาบาลต้องการให้กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

ตรวจวิเคราะห์ เนื่องจากพบปัญหาคุณภาพยา โดยสุ่มตัวอย่างผลิตภัณฑ์ยาที่มีใช้ในโรงพยาบาลรัฐที่ให้ข้อมูล นอกจากนี้ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้จัดทำ GREEN BOOK application ที่พัฒนาจากหนังสือ GREEN BOOK 2017 รองรับการใช้งานผ่านสมาร์ทโฟน เพื่ออำนวยความสะดวกสืบค้นข้อมูลรายชื่อผลิตภัณฑ์ยาคุณภาพและผู้ผลิตที่ผ่านการตรวจวิเคราะห์โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โครงการคุณภาพสมุนไพรไทย ได้ส่งหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการขอรับใบประกาศนียบัตรเครื่องหมายรับรองคุณภาพสมุนไพรไทยและเครือข่าย 720 เล่ม ให้แก่โรงพยาบาลที่ผลิตยาสมุนไพรในโครงการคุณภาพสมุนไพรไทย จัดทำใบประกาศนียบัตร "เครื่องหมายรับรองคุณภาพสมุนไพรไทย" ประจำปี 2560 ระดับทอง รวม 47 ตัวอย่าง และระดับเงิน รวมจำนวน 57 ตัวอย่าง รวม 104 ตัวอย่าง และส่งมอบให้ผู้รับบริการ และตรวจวิเคราะห์คุณภาพวัตถุดิบสมุนไพร/ผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร/ยาตำรับจากสมุนไพร และโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านยาและเครื่องมือแพทย์ของประเทศ พร้อมทั้งลดค่าใช้จ่ายในระบบสาธารณสุข สามารถ ออกประกาศรายการยาตามบัญชียามุ่งเป้าที่จะดำเนินการเร่งรัดการขึ้นทะเบียนตำรับยา ให้คำปรึกษาผู้ประกอบการยาและเครื่องมือแพทย์นวัตกรรม ผู้ประกอบการยาและเครื่องมือแพทย์นวัตกรรมที่ผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาและยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 9 รายการ และได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วทั้งหมด 9 รายการคิดเป็นร้อยละ 100 และ ผู้ประกอบการรับผิดชอบในการผลิตหรือนำเข้าเพื่อทดแทนยาต้นแบบ 34 รายการ คิดเป็นร้อยละ 100

สำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำโครงการสร้างเครือข่ายเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิ สนับสนุนภาคีผู้บริโภคไทยในการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภค (ภาครัฐ เอกชน ประชาชน และสถานศึกษา) สามารถสร้างเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคมีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมมีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุด และประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคและรู้จักปกป้องสิทธิของตนเองในการเลือกซื้อสินค้าและบริการให้ได้รับความปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรม ส่งผลให้เครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคมีความเข้มแข็งสามารถผลักดันการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(4) ส่งเสริมวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนผ่านการสื่อสารสาธารณะที่เหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมายให้มีการปรับพฤติกรรมที่จะลดการเกิดอุบัติเหตุทั้งต่อตนเองและผู้อื่น หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินโครงการ/ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยบนท้องถนน ได้แก่ โครงการจัดทำแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. 2560 – 2563 ขณะนี้อยู่ระหว่างการเตรียมนำเสนอเพื่อความเห็นชอบจากที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนแห่งชาติ (นปถ.) ก่อนนำไปใช้เป็นแนวทางหลักในการขับเคลื่อนภารกิจการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในภาพรวมของประเทศต่อไป การขับเคลื่อนการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตลอดทั้งปี ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน และรณรงค์ประชาสัมพันธ์และการบังคับใช้กฎหมาย ส่งผลให้เกิดกระบวนการทางสังคมอันจะนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนที่ยั่งยืน การจัดสรรเครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ให้จังหวัดบูรณาการใช้ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 2,930 เครื่อง ได้จัดสรรให้สถานีตำรวจภูธรต่างๆ ทั่วประเทศได้รับเครื่องตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ สถานีตำรวจภูธรละ 2 เครื่องเรียบร้อยแล้ว การปรับปรุงแก้ไขระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางถนน 5 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ (1) เมาแล้วขับ (2) ขับรถเร็วเกินกฎหมายกำหนด (3) การได้มาซึ่งใบอนุญาตขับรถ (4) รถโดยสารสาธารณะ และ (5) การคาดเข็มขัดนิรภัย การจัดประชุมคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่

เกี่ยวข้อง เพื่อติดตามและขับเคลื่อน การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนตลอดให้บรรลุเป้าหมาย กำหนด แนวทางการดำเนินการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนเพื่อมุ่งลดอัตราจำนวนผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจาก อุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทย รวมถึงการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาล เพื่อบูรณาการ การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในช่วงเทศกาลสำคัญ ทั้งปีใหม่และสงกรานต์ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้ (1) การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2560 การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ช่วงเทศกาลปีใหม่ 2560 โดยใช้ชื่อการรณรงค์ว่า “ขับรถมีน้ำใจ รักษาวินัยจราจร” ระหว่างวันที่ 29 ธันวาคม 2559 ถึงวันที่ 4 มกราคม 2560 ซึ่งผลการดำเนินงาน ตามแผนบูรณาการฯ พบว่า อุบัติเหตุทางถนนเกิดขึ้น 3,919 ครั้ง มีผู้เสียชีวิต 478 ราย และผู้บาดเจ็บ 4,128 คน สาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ เมาสุรา ร้อยละ 36.59 รองลงมา คือ ขับรถเร็วเกินกฎหมายกำหนด ร้อยละ 31.31 และยานพาหนะที่ก่อให้เกิด อุบัติเหตุสูงสุด คือ รถจักรยานยนต์ และ (2) การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2560 การป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2560 ภายใต้แผนบูรณาการป้องกัน และลดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ. 2560 ใช้ชื่อการรณรงค์ว่า “ขับรถมีน้ำใจ รักษาวินัย จราจร” โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการ แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ได้แก่ 1) ช่วงการรณรงค์และเสริมสร้างวินัย (วันที่ 22 มีนาคม - 10 เมษายน 2560) และ 2) ช่วงควบคุมเข้มข้น (วันที่ 11 - 17 เมษายน 2560) ซึ่งผลการ ดำเนินงานตามแผนบูรณาการฯ พบว่า จำนวนอุบัติเหตุเกิดขึ้น 3,690 ครั้ง มีผู้เสียชีวิต 390 ราย และผู้บาดเจ็บ (Admit) 3,808 คน ซึ่งจากการจัดเก็บข้อมูลและสันนิษฐานมูลเหตุเบื้องต้น พบว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มี สาเหตุสูงสุดจากเมาสุรา 1,589 ครั้ง โดยประเภทรถที่เกิดเหตุสูงสุด ได้แก่ รถจักรยานยนต์ 3,230 คัน สำหรับ ข้อมูลผู้เสียชีวิต พบว่า การเสียชีวิตมีสาเหตุสูงสุดจากขับรถเร็วเกินกว่ากฎหมายกำหนดสูงสุด 146 ราย โดย ผู้เสียชีวิตส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเสี่ยงจากการขับขีจักรยานยนต์โดยไม่สวมหมวกนิรภัย 163 ราย และไม่คาดเข็ม ขัดนิรภัย 38 ราย ประเภทรถที่ทำให้เสียชีวิตสูงสุด ได้แก่ รถจักรยานยนต์มีผู้เสียชีวิต 284 ราย

กระทรวงสาธารณสุข จัดทำโครงการป้องกันและลดการตายจาก อุบัติเหตุทางถนนในทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน สามารถป้องกันและลดการตายจากอุบัติเหตุทาง ถนนในทศวรรษแห่งความปลอดภัยทางถนน 1 เรื่อง มีระบบการจัดการข้อมูลจากการสอบสวนการบาดเจ็บ จากการจราจรทางถนน และแสดงข้อมูลการสอบสวนการบาดเจ็บ (Dashboard) สำหรับใช้ประโยชน์ร่วมกัน ในระดับประเทศ/เขต/จังหวัด 1 ระบบ อำเภอที่มีการดำเนินงานป้องกันการบาดเจ็บจากการจราจร ทางถนน ผ่านระบบสุขภาพอำเภอและอำเภอควบคุมโรคเข้มแข็งยั่งยืน (DHS/DC) 241 อำเภอ หน่วยงาน (องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น) ขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนนในเมืองใหญ่ (City RTI) 30 องค์กร องค์กรที่มีกลไกการจัดการข้อมูล/วิเคราะห์ เพื่อเฝ้าระวังติดตามสถานการณ์ (Situation Room) และพัฒนา พื้นที่ควบคุมพิเศษ เพื่อเป็นเขตจราจรปลอดภัย (Traffic Safety Zones) 15 องค์กร

กระทรวงยุติธรรมดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลใน การปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 22/2558 จัดทำแผนการเพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่ง หน. คสช.ที่ 22/2558 โดยแยกออกเป็น 4 แนวทาง ได้แก่ 1) จัดระบบเพิ่มประสิทธิภาพในด้านข้อมูลของ คอ.กต. 2) ปรับแนวทางการดำเนินการมาเป็น เชิงรุก เพิ่มเครือข่ายจากภาคประชาชน ประชาสังคม เยาวชน เพื่อเป็นหูเป็นตาในการเฝ้าระวังและแจ้งเหตุ 3) ยกสถานะของ คอ.กต. จากหน่วยงานเฉพาะกิจเป็นหน่วยงานที่มีสถานะที่มั่นคงยิ่งขึ้น และ 4) ขยายกรอบการ ทำงานให้ครอบคลุมปัญหาอื่นของเยาวชน เป้าหมายเพื่อป้องกันปัญหาการก่อเหตุอาชญากรรมในเด็กและ เยาวชน ส่งผลให้ปัญหาอาชญากรรมในเด็กและเยาวชนลดลง และสังคมและชุมชนมีความปลอดภัยเพิ่มขึ้น

2.5) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ

(1) ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการ ทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงบริการตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิ และตติยภูมิ เข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค พร้อมพัฒนาระบบส่งต่อและระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุขดำเนินโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการและเตรียมความพร้อมตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข โดยการพัฒนาโครงการส่งต่อข้อมูลจากทีมปฏิบัติการภาคสนามไปยัง EOC ทุกระดับได้แบบ real-time และพัฒนาระบบการจัดเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล ที่เป็น single platform เพื่อการแจ้งเตือนภัย และติดตามการดำเนินมาตรการในภาวะฉุกเฉิน มีผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย อาทิ มีกลไกการส่งต่อข้อมูลจากทีมปฏิบัติการภาคสนามไปยัง EOC ทุกระดับได้แบบ real-time 1 ระบบ ทีม SAT และ JIT สามารถเชื่อมต่อข้อมูลการเฝ้าระวังเหตุการณ์ได้แบบ Real Time ร้อยละ 60 มีแพทย์และผู้เชี่ยวชาญด้านระบาดวิทยาภาคสนาม (2 ปี) จำนวน 21 คน และนักวิชาการด้านระบาดวิทยาภาคสนามรุ่นที่ 1, 2 จำนวน 20 คน (รุ่นละ 10 คน) 41 คน มีเครือข่ายความร่วมมือในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ได้รับการสนับสนุน เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งในการจัดการระบบเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพในระดับพื้นที่ 250 หน่วยงาน โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยโรคจิตและโรคซึมเศร้า จัดทำคู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท สำหรับโรงพยาบาลในเขตสุขภาพ ฉบับแพทย์ และฉบับพยาบาล/นักวิชาการสาธารณสุข และคู่มือการดูแลผู้ป่วยโรคจิตเภท สำหรับโรงพยาบาลในเขตสุขภาพ ส่งผลให้อัตราการเข้าถึงบริการของโรคจิต ร้อยละ 72.21 (เป้าหมายร้อยละ 60) และอัตราการเข้าถึงบริการของโรคซึมเศร้า ร้อยละ 54.37 (เป้าหมายร้อยละ 50) โครงการผลิตแพทย์เพื่อชาวชนบท เพิ่มการกระจายแพทย์สู่ชนบทตามภูมิลำเนาของบัณฑิตแพทย์ เพื่อให้ประชาชนในชนบทมีโอกาสเข้าถึงการบริการสาธารณสุขได้มากยิ่งขึ้น มีศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก 37 แห่ง และมหาวิทยาลัยคู่ความร่วมมือ 14 แห่ง ในปี 2560 รับนักศึกษาใหม่ 1,041 คน นักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 2 - 6 จำนวน 5,063 คน คาดว่าจะสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร 970 คน โครงการขับเคลื่อนงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมุ่งสู่คุณภาพ โดยจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการทีมตรวจมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้รับผิดชอบงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ อบรมผู้ประกอบการและผู้ดำเนินการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในส่วนภูมิภาค สำรวจพัฒนาข้อมูลสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ และจัดพิมพ์แนวทางการดำเนินงานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ เป็นต้น จากผลการดำเนินงานของทีมตรวจมาตรฐานสถานประกอบการเพื่อสุขภาพครอบคลุมทั่วประเทศ พบว่า มีสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด 2,530 แห่ง และโครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการประสานคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตตามนโยบายรัฐบาล “เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่ (UCEP)” คณะรัฐมนตรี.มีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2560 และให้เริ่มดำเนินการในโครงการผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต มีสิทธิทุกที่ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2560 สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ จึงได้จัดตั้งศูนย์ประสานคุ้มครองสิทธิผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤต (Universal Coverage for Emergency Patients (UCEP) Coordinating Center) ภายใต้มติ ครม.ดังกล่าว รวมถึงเป็นศูนย์กลางประสานการย้ายกลับผู้ป่วยให้กับ โรงพยาบาลคู่สัญญาแจ้ง

กองทุนเจ้าของสิทธิ อีกทั้งยังเป็นศูนย์รับเรื่องร้องเรียน และให้คำปรึกษาแก่ประชาชน ตลอด 24 ชั่วโมง ครอบคลุมผู้ป่วยฉุกเฉินที่เข้าระบบ UCEP จำนวน 15,237 ราย (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2560) ส่งผลให้ผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตได้รับ การคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงบริการ อย่างปลอดภัยโดยไม่มีเงื่อนไขในการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล เพื่อให้ไม่เป็นอุปสรรคและความเสี่ยงของการดูแลรักษา โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายภายใน 72 ชั่วโมงหรือพ้นภาวะวิกฤต

กระทรวงมหาดไทยจัดทำโครงการศึกษาและพัฒนาระบบการประเมินความต้องการความช่วยเหลือผู้ประสบภัย จากภัยพิบัติสู่มาตรฐานสากล เพื่อพัฒนาต่อยอดกระบวนการแนวทางปฏิบัติ และกรอบการประเมินความต้องการความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติตามหลักการประเมินความต้องการความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ ให้ครบทุกช่วงเวลา (ระยะที่ 0 ถึงระยะที่ 4) และขั้นตอนการปฏิบัติ (Standard Operating Procedures : SOPs) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินความต้องการความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติของประเทศไทย ขณะนี้อยู่ระหว่างที่ปรึกษาดำเนินงาน งวดที่ 3

(2) จัดทำแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกันทั้งภาครัฐและผู้ใช้บริการ ตามเศรษฐฐานะที่คำนึงถึงความเป็นธรรมและการเข้าถึงบริการสุขภาพที่จำเป็นของกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ภายใต้ความเป็นไปได้ทางการคลังของประเทศ โดยกระทรวงการคลังดำเนินโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำระบบประกันสุขภาพมาใช้กับข้าราชการ ให้รัฐสามารถกำกับดูแลการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและอยู่ภายใต้กรอบวงเงินงบประมาณที่ได้รับ การจัดสรร โครงการปรับปรุงมาตรฐานการภาษีเพื่อสุขภาพที่ดีของประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต และเพื่อใช้มาตรการภาษีในการควบคุมและจำกัดการบริโภคสินค้าที่ทำลายสุขภาพ อาทิ จัดเก็บภาษีจากปริมาณน้ำตาลของผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นเครื่องดื่มที่มีลักษณะเป็นผงเกล็ด หรือเครื่องดื่มเข้มข้นที่มีส่วนผสมของน้ำตาลและสามารถละลายน้ำได้ แต่ไม่รวมถึงผลิตภัณฑ์เสริมอาหารและผลิตภัณฑ์นมที่อยู่ในรูปแบบผง ตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร “กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ” มุ่งให้ “ทุกคนที่อาศัยอยู่บนแผ่นดินไทย ได้รับความคุ้มครองหลักประกันสุขภาพอย่างถ้วนหน้า ด้วยความมั่นใจ” โดยมุ่งความสำเร็จเป้าประสงค์ 3 CSG คือ ประชาชนเข้าถึงบริการ การเงินการคลังมั่นคง ดำรงธรรมาภิบาล และได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย สนับสนุน และส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ สำหรับประชากรผู้มีสิทธิหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (Universal coverage scheme: UCS) 48.8029 ล้านคน วงเงินรวมทั้งสิ้น 169,752.4199 ล้านบาท (รวมงบกลางที่ได้รับจัดสรรเพิ่มเติมตามมติคณะรัฐมนตรี) คิดเป็นร้อยละ 6.21 ของงบประมาณประเทศ โดยเป็นงบสนับสนุนหน่วยบริการสำหรับจัดบริการสาธารณสุขให้ผู้มีสิทธิ 127,445.1859 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.66 ของงบประมาณทั้งประเทศ และเป็นงบค่าแรงหรือเงินเดือนของหน่วยบริการภาครัฐ 42,307.2340 ล้านบาท และสำนักงานได้รับงบประมาณเป็นค่าบริหารจัดการ เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ 1,411.57 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.83 เมื่อเทียบกับงบกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และโครงการศึกษาพัฒนากลไกเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในระบบประกันสุขภาพ เพื่อจัดทำข้อเสนอรูปแบบ มาตรฐาน กลไก การลดความเหลื่อมล้ำในระบบหลักประกันสุขภาพทุกระบบ เพื่อบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ได้จัดทำร่าง ข้อเสนอ และแนวทางนโยบายการพัฒนาทุกระบบหลักประกันสุขภาพให้มีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ส่งผลให้สุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของคนไทยทั้งประเทศ

2.6) พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย

(1) พัฒนาให้มีระบบการดูแลและระยะกลางที่จะรองรับผู้ที่จำเป็นต้องพักพิงก่อนกลับบ้านให้เชื่อมโยงกับระบบการดูแลระยะยาว และส่งเสริมธุรกิจบริการดูแลระยะยาวที่ได้มาตรฐานสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงในเขตเมือง โดยกระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำโครงการพัฒนาระบบการดูแลระยะยาวด้านสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ในพื้นที่ตำบล Long Term Care ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ติดเตียง ได้รับการดูแลตามแนวทางกรมอนามัย 193,200 คน (เป้าหมาย 139,200 ราย) พันฟูสมรรถนะของผู้สูงอายุติดเตียงเป็นกลุ่มติดบ้าน 1,621 คน และจากติดบ้านเป็นติดสังคม 6,858 คน และตำบลที่มีระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) มีตำบลที่เข้าร่วมโครงการทั้งหมด 4,512 ตำบล ผ่านเกณฑ์ 3,718 ตำบล คิดเป็นร้อยละ 82.40

(2) วิจัยและพัฒนานวัตกรรมสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ และพัฒนาเทคโนโลยีทางการแพทย์ในการส่งเสริมและฟื้นฟูสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุ เทคโนโลยีเพื่อป้องกันการบาดเจ็บและติดตามการบำบัดรักษา โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้จัดทำโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการด้านชีววิทยาศาสตร์สุขภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ในปี 2560 อยู่ระหว่างพัฒนาเทคโนโลยีด้านทันตกรรมและเครื่องมือแพทย์เพื่อนำไปใช้ประโยชน์และลดการนำเข้า 3 เรื่อง ได้แก่ พัฒนาแกนโลหะใส่ในโพรงกระดูกเพื่อตามกระดูกต้นขาส่วนต้นแบบสั้น พัฒนาข้อสะโพกเทียมแบบฝังสำหรับผู้สูงอายุ และพัฒนาเลนส์แก้วตาเทียมแบบพับได้ สามารถลดการนำเข้าผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องมือแพทย์จากต่างประเทศ มีเทคโนโลยีของตนเอง สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ กำลังพัฒนาพื้นที่นำร่อง สวนสมุนไพร เพื่อพร้อมต่อยอดอุตสาหกรรมธุรกิจอุตสาหกรรม และการบริการ ณ จังหวัดปราจีนบุรี - ศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility) และช่องว่าง (Gap analysis) โครงการพัฒนาศูนย์บริการทางการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุแบบองค์รวม จังหวัดปราจีนบุรี 1 ศูนย์ มีผู้ใช้ประโยชน์ต้นแบบบริการสุขภาพครบวงจรสำหรับผู้สูงอายุ 398 คน

2.7) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

(1) สร้างสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวทั้งการใช้สื่อเพื่อเสริมสร้างคุณค่าต่อครอบครัว พัฒนานวัตกรรมเพื่อช่วยสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว สร้างพื้นที่ให้ครอบครัวได้ใช้เวลาร่วมกัน สร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียนผ่านกิจกรรมเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ครู ผู้ปกครอง หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

โดยกระทรวงสาธารณสุขได้ดำเนินโครงการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในส่งเสริมการจัดบริการสุขภาพที่เป็นมิตรและสร้างเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาภาคีเครือข่ายอนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน ป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด TO BE NUMBER ONE สร้างกระแส “การเป็นหนึ่งโดยไม่พึ่งยาเสพติด” ในกลุ่มวัยรุ่นและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อหนังสือ วิทยุ โทรทัศน์ จัดบริการศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 4 แห่ง และจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีเยาวชนเข้าร่วมกว่า 4,000 ราย จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า มีผู้มารับบริการศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ 40.66 จังหวัด/ชมรม TO BE NUMBER ONE ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานดีเด่น มีการพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานในระดับที่สูงขึ้นเกณฑ์มาตรฐานต้นแบบ ร้อยละ 70 วัยรุ่นและเยาวชนที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และทักษะในการป้องกันการติด

สารเสพติด (มีภูมิคุ้มกันทางจิต) ร้อยละ 93.06 และพัฒนา Model การดำเนินงานโครงการฯ ในกลุ่มเป้าหมายต่างๆ 3 Model

กระทรวงยุติธรรมดำเนินโครงการพัฒนาบ้านกึ่งวิถีให้รองรับผู้กระทำผิดในกลุ่มภารกิจพัฒนาพฤตินิสัย เพื่อให้การช่วยเหลือเบื้องต้น ด้านที่พักอาศัยชั่วคราวสำหรับผู้กระทำผิด ที่ไม่มีที่พักอาศัยหรือมีที่พักอาศัยแต่ยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับครอบครัวและชุมชนที่อาศัยได้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 กรมคุมประพฤติ ได้ดำเนินการรับรองสถานที่เป็นบ้านกึ่งวิถีกรมคุมประพฤติเรียบร้อยแล้ว 125 แห่ง ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ (มีการยกเลิก 2 แห่ง ปัจจุบันจึงมีบ้านกึ่งวิถี กรมคุมประพฤติ 123 แห่ง) และมีการดำเนินการสงเคราะห์ผู้กระทำผิดด้านที่พักอาศัย ด้วยรูปแบบบ้านกึ่งวิถี 572 ราย (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560)

(2) ส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ มีการเผยแพร่งานวิจัยสู่สาธารณะ โดยกระทรวงวัฒนธรรมได้จัดทำโครงการส่งเสริมการแสดงผลงาน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ส่วนท้องถิ่นและศิลปินพื้นบ้าน นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ และประชาชนทั่วไป ได้รับความรู้เกี่ยวกับการแสดงผลงาน เพิ่มพื้นที่ทางวัฒนธรรม ในการสร้างสรรค์งานและพัฒนาทักษะ ต่อยอดมรดกภูมิปัญญา ได้เผยแพร่ศิลปะการแสดงพื้นบ้านของไทยสู่ประชาชนชาวต่างประเทศ และชาวไทยในต่างประเทศ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างรายได้ให้แก่ศิลปินและประชาชนในท้องถิ่น เด็ก เยาวชนและประชาชน หันมานิยมและให้ความสนใจการแสดงพื้นบ้านมากขึ้น

2.1.2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

1) การบรรลุเป้าหมายการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้า ดังนี้

1.1) ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และความยากจนของประชากรไทยลดลง โดยอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดทรงตัวอยู่ในระดับร้อยละ 6.2 ต่อปี ซึ่งต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อปี สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (GINI) ด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นโดยค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคลดลงจาก 0.465 ในปี 2556 เหลือ 0.445 ในปี 2558 สะท้อนว่าความเท่าเทียมกันในด้านการกระจายรายได้ของประเทศไทยดีขึ้น ประชากรไทยมีสภาพคล่องทางการเงิน เช่น เงินฝาก ธนาคารพันธบัตร ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน เป็นต้น ดีขึ้น โดยสัดส่วนการถือครองสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มครัวเรือนร้อยละ 40 ล่างที่มีรายได้ต่ำสุดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 11.8 ในปี 2556 เพิ่มเป็นร้อยละ 13.6 ในปี 2558 และความยากจนมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง พิจารณาได้จากสัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 8.61 ของประชากรทั้งหมดในปี 2559 เหลือร้อยละ 7.87 ในปี 2560 นอกจากนี้ ประชากรมีหนี้สินลดลง โดยสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ทั้งหมดของกลุ่มครัวเรือนร้อยละ 40 ล่างที่มีรายได้ต่ำสุดลดลงจาก 9.9 เท่าในปี 2556 เหลือ 9.8 เท่าในปี 2558 และสัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ทั้งหมดของกลุ่มครัวเรือนร้อยละ 10 ล่างที่มีรายได้ต่ำสุดลดลงจาก 16.4 เท่าในปี 2556 เหลือ 14.9 เท่าในปี 2558 สะท้อนให้เห็นว่าครัวเรือนมีรายได้เพื่อการจับจ่ายใช้สอยหรือเพื่อการออมเพิ่มขึ้น

1.2) ต้องเร่งปรับปรุงให้ประชาชนไทยเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมภาครัฐอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(1) เด็กและเยาวชนไทยยังมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในระบบต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีอัตราการเข้าเรียนสุทธิในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่ากับร้อยละ 90 โดยอัตราการเข้าเรียนสุทธิของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีแนวโน้มลดต่ำลงเมื่อมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น นอกจากนี้ นักเรียนที่อยู่ในกลุ่มประชากร 10% ที่รวยที่สุดยังมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาในระบบมากกว่านักเรียนที่อยู่ในกลุ่มประชากร 10% ที่จนที่สุด โดยอัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับประถมศึกษาในกลุ่มประชากร 10% ที่จนที่สุดมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 87.8 ในปี 2556 เหลือร้อยละ 85.1 ในปี 2558 ขณะที่กลุ่มประชากร 10% ที่รวยที่สุดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 90.0 เป็นร้อยละ 92.0 ในช่วงเวลาเดียวกัน อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมต้นในกลุ่มประชากร 10% ที่จนที่สุดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 59.4 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 63.1 ในปี 2558 ขณะที่กลุ่มประชากร 10% ที่รวยที่สุดมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 77.4 เหลือร้อยละ 72.7 ในช่วงเวลาเดียวกัน ส่วนอัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมปลายในกลุ่มประชากร 10% ที่จนที่สุดมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 46.3 ในปี 2556 เหลือร้อยละ 44.8 ในปี 2558 ขณะที่กลุ่มประชากร 10% ที่รวยที่สุดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 72.0 เป็นร้อยละ 74.6 ในช่วงเวลาเดียวกัน

(2) คุณภาพการศึกษาของไทยอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน หรือ O-NET ทุกระดับชั้น (ป.6 ม.3 และ ม.6) เฉพาะใน 4 วิชาหลัก คือภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์การผ่านร้อยละ 50 แม้ว่าคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐานจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งในระดับภาพรวมทั่วประเทศและระดับภาค โดยคะแนนเฉลี่ยระดับภาพรวมทั่วประเทศมีคะแนนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 35.55 ในปี

2555 เป็นร้อยละ 37.77 ในปี 2558 ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด คือประมาณร้อยละ 40 ขณะที่ภาคอื่นๆ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 30 เท่านั้น

(3) ต้องเร่งลดความเหลื่อมล้ำของบุคลากรทางการแพทย์ระหว่างพื้นที่ แม้ว่าสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ต่อประชากรจะมีแนวโน้มดีขึ้น แต่กรุงเทพมหานครและภาคกลางเป็นพื้นที่ที่มีสัดส่วนบุคลากรทางการแพทย์ดีที่สุดในประเทศ ดีกว่าพื้นที่อื่นๆ แสดงให้เห็นว่าประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ ยังขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างเท่าเทียมกับกรุงเทพมหานครและภาคกลาง

1.3) เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง และชุมชนพึ่งพาตนเองได้ พิจารณาได้จากคนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนครัวเรือนที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 83.3 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 86.6 ในปี 2558 ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยดัชนีชุมชนเข้มแข็งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 86.35 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 97.76 ในปี 2559 และชุมชนมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP เพิ่มขึ้นจาก 86,984 ล้านบาทในปี 2556 เป็น 122,223 ล้านบาทในปี 2559

ตารางที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาความยากจน	1. รายได้เฉลี่ยต่อหัวของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุด เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อปี อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		2,982		3,353		
	2. ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ ลดลงเหลือ 0.41 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12		0.465		0.445		
	3. การถือครองสินทรัพย์ทางการเงินของกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดเพิ่มขึ้น		11.8		13.6		
	4. สัดส่วนประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจนลดลงเหลือร้อยละ 6.5 ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ	12.64	10.94	10.53	7.21	8.61	7.87
	5. สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนของกลุ่มครัวเรือนที่ยากจนที่สุด ลดลง						
5.1 กลุ่มครัวเรือน 10% ล่างรายได้ต่ำที่สุด (เท่า)		16.4		14.9			
5.2 กลุ่มครัวเรือน 40% ล่างรายได้ต่ำที่สุด (เท่า)		9.9		9.8			

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
2. เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ	1. อัตราการเข้าเรียนสุทธิ (ที่ปรับปรุง) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่ากับร้อยละ 90 โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่ครอบครัวยากจนทางเศรษฐกิจสังคมและระหว่างพื้นที่						
	1.1 อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับประถมศึกษา จำแนกตามกลุ่มประชากรตามระดับรายได้ (%)						
	กลุ่มประชากร 10% ที่จนสุด		87.5		85.1		
	กลุ่มประชากร 10% ที่รวยสุด		90.0		92.0		
	รวมทั้งสิ้น		88.1		87.2		
1.2 อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมต้น จำแนกตามกลุ่มประชากรตามระดับรายได้ (%)							
กลุ่มประชากร 10% ที่จนสุด		59.4		63.1			
กลุ่มประชากร 10% ที่รวยสุด		77.4		72.7			
รวมทั้งสิ้น		67.0		66.4			
1.3 อัตราการเข้าเรียนสุทธิระดับมัธยมปลาย จำแนกตามกลุ่มประชากรตามระดับรายได้ (%)							
กลุ่มประชากร 10% ที่จนสุด		46.3		44.8			
กลุ่มประชากร 10% ที่รวยสุด		72.0		74.6			
รวมทั้งสิ้น		57.7		57.7			
	2. สัดส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 มีจำนวนเพิ่มขึ้น และความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ระหว่างพื้นที่และภูมิภาคลดลง						
	คะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐานหรือ O-NET ทุกระดับชั้น (ป.6 ม.3 และ ม.6) เฉพาะใน 4 วิชา						

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	หลัก คือภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (%)						
	- ทั่วประเทศ	35.55	35.14	35.04	37.77		
	- กรุงเทพมหานคร	41.61	40.73	40.48	43.89		
	- ภาคกลาง	36.33	35.85	35.78	38.68		
	- ภาคเหนือ	35.21	34.79	34.87	37.76		
	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	33.83	33.44	33.20	35.50		
	3. สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่อยู่ ภายใต้ประกันสังคม (ผู้ประกันตน ตามมาตรา 40) และที่เข้าร่วม กองทุนการออมแห่งชาติต่อกำลัง แรงงานเพิ่มขึ้น	3.28	4.01	6.41	6.73	7.23	
	4. ความแตกต่างของสัดส่วน บุคลากรทางการแพทย์ต่อ ประชากรระหว่างพื้นที่ลดลง						
	4.1 อัตราแพทย์ 1 คน ต่อ ประชากร (คน)						
	- ทั่วประเทศ	2,533	2,399	2,125	2,035		
	- กรุงเทพมหานคร	886	886	722	716		
	- ภาคกลาง	2,339	2,240	1,985	1,939		
	- ภาคเหนือ	2,968	2,800	2,549	2,342		
	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	4,176	3,763	3,491	3,207		
	- ภาคใต้	3,104	2,792	2,619	2,488		
	4.2 อัตราทันตแพทย์ 1 คน ต่อ ประชากร (คน)						
	- ทั่วประเทศ	11,233	8,395	9,876	9,352		
	- กรุงเทพมหานคร	6,477	2,932	5,957	5,458		
	- ภาคกลาง	10,268	8,491	9,519	9,145		
	- ภาคเหนือ	10,889	9,180	9,269	8,801		
	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	16,055	13,783	13,381	12,732		
	- ภาคใต้	10,708	9,300	9,291	8,728		
	4.3 อัตราเภสัชกร 1 คน ต่อ ประชากร (คน)						
	- ทั่วประเทศ	6,465	5,562	5,462	5,317		
	- กรุงเทพมหานคร	3,206	2,465	2,740	2,769		
	- ภาคกลาง	5,437	4,736	4,915	4,655		
	- ภาคเหนือ	6,781	6,571	5,808	5,623		
	- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	10,165	8,237	7,718	7,599		
	- ภาคใต้	6,764	6,330	5,713	5,521		
	4.4 อัตราพยาบาลวิชาชีพ 1 คน ต่อ ประชากร (คน)						
	- ทั่วประเทศ	495	492	433	436		
	- กรุงเทพมหานคร	239	240	203	208		
	- ภาคกลาง	453	496	453	451		

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	- ภาคเหนือ - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ภาคใต้	502 761 485	545 646 466	449 589 411	453 603 406		
	4.5 อัตราพยาบาลเทคนิค 1 คน ต่อ ประชากร (คน) - ทั่วประเทศ - กรุงเทพมหานคร - ภาคกลาง - ภาคเหนือ - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ - ภาคใต้	15,430 18,789 11,256 14,056 25,521 12,151	9,423 1,880 13,313 17,739 15,482 16,782	7,425 1,572 10,829 13,574 11,657 10,564	9,716 1,671 16,083 21,418 17,309 19,545		
	5. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มประชากรที่มีฐานะยากจนเพิ่มขึ้น ประชากรที่มีฐานะยากจนได้รับอนุมัติการช่วยเหลือสนับสนุนจากกองทุนยุติธรรม (ราย)	726	736	778	1,871		
3. เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น	1. สัดส่วนครัวเรือนที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้น 2. ดัชนีชุมชนเข้มแข็งเพิ่มขึ้นในทุกภาค 3. มูลค่าสินค้าชุมชนเพิ่มขึ้น รายได้จากการจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP (ล้านบาท)		83.3		86.6		
		81	86.35	88.43	84.67	97.76	
		79,461	86,984	97,572	109,640	122,223	

ที่มา : สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้ภาวะสังคม สศช.

2) การดำเนินการและผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

2.1) เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ โดย

(1) ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยไม่ถูกจำกัดศักยภาพจากสภาพครอบครัว พื้นที่ และสภาพร่างกาย หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ อาทิ สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (อาชีวศึกษา) โดยคำนึงถึงการสร้างความเสมอภาค และความเป็นธรรม ให้ประชาชนทุกกลุ่มมีโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเป็นรูปธรรม รวมทั้งบรรเทาความเดือดร้อนและลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ครอบคลุมสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ทุกคนทุกสาขาวิชา และทุกชั้นปี 437,945 คน (เป้าหมาย 480,000 คน) เงินอุดหนุนทุนการศึกษาต่อระดับปริญญา

ตรีสายปฏิบัติการ ในสาขาวิชาชีพเฉพาะทางและสาขาขาดแคลนให้สอดคล้องการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ ในระดับเทคโนโลยีปฏิบัติการตามนโยบายขยายโอกาสทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ นักเรียนมีผลการเรียนดี แต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ ได้จัดสรรเงินอุดหนุนทุนการศึกษา 190 ทุนตามเป้าหมาย เงินอุดหนุนโครงการทางไกลผ่านดาวเทียมวังไกลกังวล สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนผ่านการถ่ายทอดสัญญาณโทรทัศน์การสอนระดับ ปวช. ปวส. และวิชาชีพพระยาสันไต้ไปยังผู้ชมปลายทางทั่วประเทศ ทางไกลผ่านดาวเทียมช่องสัญญาณอาชีวศึกษา (DLTV13) โครงการ 1 อำเภอ 1 ทุน อยู่ระหว่างดำเนินการรุ่นที่ 3 มีผู้รับทุน 689 คน และรุ่นที่ 4 มีผู้รับทุน 568 คน รวมผู้รับทุนทั้งหมด 1,257 คน ได้รับทุนการศึกษาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ส่งผลให้นักเรียนที่มีฐานะยากจนจากทุกภูมิภาคได้รับโอกาสในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ และเมื่อนักเรียนทุนสำเร็จการศึกษาแล้ว จะสามารถใช้ความรู้ความสามารถประกอบอาชีพที่มีค่าตอบแทนสูงขึ้น ช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว และบางรายได้กลับไปทำงานในภูมิลำเนาของตน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศไทยในภาพรวม โครงการทุนการศึกษาเฉลิมราชกุมารี สนับสนุนทุนการศึกษาให้แก่เยาวชนในพื้นที่ห่างไกลและมีอัตราการเรียนต่อต่ำทั่วประเทศ และส่งเสริมให้ผู้รับทุนการศึกษาได้รับการพัฒนาจนสำเร็จการศึกษาและกลับไปปฏิบัติงานในพื้นที่ภูมิลำเนาของตนเองหลังสำเร็จการศึกษาในปีงบประมาณ 2560 มีผู้รับทุน 817 คน พัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา มุ่งเน้นให้คนพิการเข้าถึงสิทธิและได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกับคนทั่วไปตามเจตนารมณ์ของ พ.ร.บ.การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา ในปี 2560 มีบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพในการบริการนักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษา 604 คน (เป้าหมาย 350 คน) ศูนย์บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ ในสถาบันอุดมศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพและสามารถบริการนิสิตนักศึกษาพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ 38 ศูนย์ (เป้าหมาย 39 ศูนย์) และนิสิตนักศึกษาพิการที่ได้รับเงินอุดหนุนทางการศึกษาในระดับอนุปริญาญาและระดับปริญญาตรี 2,260 คน (เป้าหมาย 1,900 คน) ส่งผลให้นิสิตนักศึกษาพิการสำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองโดยไม่เป็นภาระของสังคม และสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างปกติสุข และโครงการสนับสนุนทุนการศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในประเทศ เปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีผลการเรียนดี ความประพฤติดี ขาดแคลนทุนทรัพย์ และศึกษาในสาขาวิชาขาดแคลนตามความต้องการของพื้นที่ให้ได้มีโอกาสศึกษาต่อระดับปริญญาตรี เพื่อสร้างอาชีพ และการมีงานทำในพื้นที่ตามศักยภาพของตนเอง ที่ยังไม่มีที่เรียน หรือไม่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในสถาบัน อุดมศึกษาได้ ในปีงบประมาณ 2560 มีผู้รับทุน (ระดับปริญญาตรี) 2,137 คน ส่งผลให้เยาวชนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา (ปริญญาตรี) และได้รับการพัฒนาเป็นนักศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถและนำความรู้ไปพัฒนาท้องถิ่น ภูมิลำเนาของตนเอง รวมทั้งนักศึกษาทุนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้สังคมพหุวัฒนธรรม พหุวัฒนธรรม ทั้งด้านชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรมที่แตกต่างจากภูมิลำเนาของตน และเป็นการเสริมสร้างให้นิสิต นักศึกษามีทัศนคติที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม

กระทรวงการคลังได้ดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ อาทิ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ให้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สายสามัญและสายอาชีพ) จนถึงระดับปริญญาตรี เพื่อเป็นค่าเล่าเรียน ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และค่าครองชีพ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กองทุนได้ให้โอกาสทางการศึกษากับนักเรียน นักศึกษาผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์เป็นจำนวนกว่า 4 ล้านราย การให้กู้ยืมในปีการศึกษา 2560 กองทุน

จะมุ่งเน้นคุณภาพสถานศึกษาและผู้กู้ยืมทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับ ปวช. ระดับ ปวท./ปวส. และระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี ผ่านเกณฑ์การคัดกรองผู้กู้ยืมและเกณฑ์การคัดกรองสถานศึกษา ภาพรวมตั้งแต่ปีการศึกษา 2539-2560 กองทุนได้ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียน นักศึกษาทั้งสิ้น 4,933,000 ราย เป็นเงินให้กู้ยืม 533,946.35 ล้านบาท ประกอบด้วย ผู้กู้ยืมที่อยู่ระหว่างการชำระหนี้ 3,281,153 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.51 ผู้กู้ยืมที่กำลังศึกษาหรือผู้กู้ยืมที่อยู่ระหว่างปลอดหนี้ จำนวน 912,448 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.50 ผู้กู้ยืมชำระหนี้เสร็จสิ้น 690,471 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.00 ผู้กู้ยืมเสียชีวิตหรือทุพพลภาพ 48,928 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.99 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2561) กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคต (กรอ.) ให้ทุนการศึกษาแบบต้องใช้นักศึกษาในระดับ ปวท./ปวส. ทุกสาขาวิชา และระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรี ในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการหลักและมีความชัดเจนของการผลิตกำลังคนในการพัฒนาประเทศ ปีการศึกษา 2560 กองทุนมุ่งเน้นที่จะให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาที่ผูกกับรายได้ในอนาคตที่มีคุณภาพและคุณภาพของผู้กู้ยืมทั้งระดับปวท./ปวส. ทุกสาขาวิชา และระดับอนุปริญญา/ปริญญาตรีในสาขาวิชาที่เป็นความต้องการหลักและมีความชัดเจนของการผลิตกำลังคนในการพัฒนาประเทศ มุ่งเน้นให้เป็นคนดีและคนเก่ง ผ่านเกณฑ์การคัดกรองผู้กู้ยืมและเกณฑ์คัดกรองสถานศึกษา การให้กู้ยืมกองทุน กรอ. ตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 - 2559 กองทุนได้ให้กู้ยืมเงินแก่นักเรียน นักศึกษาทั้งสิ้น 495,055 ราย เป็นเงินให้กู้ยืม 35,543.58 ล้านบาท ประกอบด้วย ผู้กู้ยืมที่อยู่ระหว่างการชำระหนี้ 283,156 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.20 ผู้กู้ยืมที่กำลังศึกษาหรือผู้กู้ยืมที่อยู่ระหว่างปลอดหนี้ จำนวน 130,073 ราย หรือร้อยละ 26.27 ผู้กู้ยืมชำระหนี้เสร็จสิ้น จำนวน 78,701 ราย หรือร้อยละ 15.90 ผู้กู้ยืมเสียชีวิตหรือทุพพลภาพ จำนวน 3,125 ราย หรือร้อยละ 0.63 (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2561)

กระทรวงสาธารณสุขดำเนินโครงการพัฒนาและขยายศูนย์เครือข่ายการเรียนการสอนสำหรับเด็กป่วยในโรงพยาบาลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นการทำงานร่วมกันระดับกระทรวงระหว่างกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยขยายและเพิ่มศักยภาพเครือข่ายตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้อย่างเป็นรูปธรรมเพิ่มขึ้น ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาล ทั้งที่เจ็บป่วยเรื้อรัง และเด็กกลุ่มพิเศษต่างๆ ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องในหลักสูตรการเรียนการสอนตามปกติเทียบเท่ากับระบบการเรียนของกลุ่มเด็กปกติ และพัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะในการดูแลเด็กเจ็บป่วยในโรงพยาบาลเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ผลการดำเนินงาน พบว่า เด็กด้อยโอกาส (เด็กเจ็บป่วย) ที่ได้รับโอกาสทางการศึกษาในหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสม 32,697 คน (หรือ 98,091 ราย จากเป้าหมาย 50,000 ราย) (ข้อมูลเดือนตุลาคม 59 - 5 ตค. 60) เด็กป่วยและเด็กด้อยโอกาส ได้รับการศึกษาและสามารถเข้าสู่การเรียนต่อในระบบภาคปกติ/กศน. 29,427 คน คิดเป็นร้อยละ 90 อีกทั้งครูผู้สอนการศึกษาพิเศษของกระทรวงศึกษาได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ ทักษะวิชาการศึกษาและด้านสาธารณสุขในการดูแลเด็กป่วยผ่านความสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับเด็ก 208 คน และสามารถขยายผลการดำเนินงานกิจกรรมสร้างโอกาสจากต้นแบบไปยังศูนย์เครือข่ายสถานพยาบาล (ตามเกณฑ์ Criteria) เพิ่มขึ้น 9 จังหวัด/แห่ง และสุดท้ายระดับความพึงพอใจของเด็กเจ็บป่วย ครอบครัวและเครือข่าย ร้อยละ 88

กระทรวงวัฒนธรรมจัดทำโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายสำหรับค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่า

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ภาครัฐสนับสนุน มีนักเรียนได้รับการสนับสนุนการศึกษาตามรายการที่ได้รับการสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา 10,300 คน (เป้าหมาย 10,700 คน)

กระทรวงยุติธรรมดำเนินโครงการการยกระดับการศึกษาสายสามัญ การฝึกอาชีพ/วิชาชีพ สำหรับเด็กและเยาวชนในกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนในกระบวนการยุติธรรมที่ถูกควบคุมตัวได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับเด็กและเยาวชนทั่วไป และสามารถเปิดศูนย์การเรียนรู้หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในหน่วยงานกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้เพิ่มขึ้น ครอบคลุมหน่วยงานสังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 70 แห่ง

(2) **จัดบริการด้านสุขภาพให้กับประชากรกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล** โดยกระทรวงสาธารณสุขจัดทำโครงการบริการสาธารณสุขบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ เพื่อให้บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิที่อาศัยอยู่บนแผ่นดินไทย ได้รับบริการขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ 576,574 คน (เป้าหมาย 588,334 คน) ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข จำนวนกลุ่มเป้าหมายลดลงเนื่องจากการปรับปรุงฐานข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุข กรณีข้อมูลไม่ถูกต้องและจำหน่ายเสียชีวิต ส่งผลให้บุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิที่อาศัยอยู่บนแผ่นดินไทย ได้รับบริการขั้นพื้นฐานด้านสาธารณสุข

(3) **สร้างโอกาสในการมีที่ดินทำกินของตนเองและยกระดับรายได้** โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงการคลังได้ผลักดันร่างพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. .... ให้มีผลบังคับใช้ และมีกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมาใช้แทนภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหานี้่นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน แก้ไขปัญหานี้่นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน ภายใต้หลักการที่จะบริหารจัดการปัญหานี้่นอกระบบด้านลูกหนี้และด้านเจ้าหนี้ควบคู่กันไปอย่างเป็นระบบ ครบวงจร และมีความต่อเนื่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้พิจารณาอนุญาตการประกอบธุรกิจสินเชื่อไฟโไฟแนนซ์แก่นิติบุคคลแล้ว ข้อมูล ณ วันที่ 29 กันยายน 2560 ทั้งสิ้น 153 ราย ใน 46 จังหวัด โดยมีผู้เปิดดำเนินการ 83 ราย ใน 36 จังหวัด ทั้งนี้ จากข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มียอดสินเชื่อคงค้าง 1,966 บัญชี เป็นเงิน 67.21 ล้านบาท ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. ได้อนุมัติสินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินแก่ประชาชนแล้ว จำนวน 150,226 ราย เป็นเงิน 6,791.73 ล้านบาท นอกจากนี้มีบริการให้คำปรึกษาการแก้ไขปัญหานี้่นอกระบบ และสินเชื่อไฟโไฟแนนซ์ ผ่านโทรศัพท์สายด่วน 1359ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กระทรวงมหาดไทยจัดทำโครงการที่หลากหลาย ได้แก่ โครงการจัดทำข้อมูลที่ดินเพื่อการจัดการที่ดินตามนโยบายคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) สามารถจัดเก็บข้อมูลผู้ครอบครองที่ดินที่จะได้รับการจัดที่ดินตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) ลงในฐานข้อมูลระบบภูมิสารสนเทศ 7,070 ราย (เป้าหมาย 7,000 ราย) และจัดทำข้อมูลแผนที่ที่ขึ้นเพื่อใช้สำหรับการจัดที่ดินตามนโยบายคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) 12,114 ไร่ (เป้าหมาย 5,000 ไร่) โครงการส่งเสริมและพัฒนาการจัดที่ดินทำกินและอยู่อาศัยให้ชุมชนในพื้นที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามนโยบายรัฐบาล เพื่อให้ชุมชนมีที่ทำกินหรืออยู่อาศัยในพื้นที่ดินสาธารณประโยชน์ร่วมกันบริหารจัดการที่ดินสาธารณประโยชน์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดที่ดินในที่สาธารณประโยชน์ในรูปแบบแปลงรวม ครอบคลุม 13 พื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร บุรีรัมย์ ยโสธร สุรินทร์ ศรีสะเกษ ลพบุรี และจังหวัด

ตราด สามารถจัดหาพื้นที่เพื่อนำเข้าคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) จำนวน 13 แปลง (เป้าหมาย 8 แปลง) ส่งผลให้ราษฎรได้เข้าอยู่อาศัยและทำกินในที่ดินของรัฐอย่างถูกต้องตามกฎหมาย โครงการบริหารจัดการการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์ที่มีการบุกรุก เพื่อจัดความยากจน และพัฒนาชนบท นำที่ดินสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเล็กใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้วมาดำเนินการจัดที่ดินให้แก่ราษฎรที่ยากจน ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือมีน้อยแต่ไม่เพียงพอ ตามสภาพเดิมที่ครอบครองอยู่ ครอบครัวยุคไม่เกิน 15 ไร่ โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์เป็นกลุ่มหรือชุมชนตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนด ในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม และเสียค่าตอบแทน ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในอัตราไร่ละไม่เกิน 1,000 บาท/ปี พร้อมทั้งจัดทำสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ตามความเหมาะสมของพื้นที่ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการอนุญาตให้ประชาชนใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ พ.ศ. 2547 ครอบคลุม 22 พื้นที่ 10 จังหวัด สามารถจัดสรรที่ดินของรัฐที่จัดให้แก่ประชาชนที่ยากจน 2,619 แปลง รวม 2,462 ราย (เป้าหมาย 5,000 แปลง) และการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้กับประชาชนที่ยากจน แก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่ชายแดน และยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ครอบคลุมจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ และจังหวัดสระแก้ว สามารถจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยให้ราษฎร จำนวน 4,554 แปลง (เป้าหมาย 4,500 แปลง)

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้พัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย รวมถึงผู้สูงอายุ และคนพิการให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐาน เหมาะสม และเพียงพอ รวมถึงความมั่นคงในการอยู่อาศัย มีผลการดำเนินงาน อาทิ พัฒนาที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย (เช่า) ปี 2560 จำนวน 4,979 หน่วย . บ้านเคหะประชารัฐ 19,423 หน่วย แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยรुकล้ำค่าคลอง (คลองลาดพร้าว/คลองบางซื่อ) จำนวน 52 ชุมชน 7,081 ครัวเรือน ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมปลอดภัยกับผู้สูงอายุ 8,964 แห่ง

(4) กำหนดนโยบายการคลังเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยกระทรวงการคลังได้จัดทำโครงการระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ภายใต้แผนพัฒนาเพื่อรองรับระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Payment) เพื่อลดการจัดส่งและเก็บเอกสารแบบกระดาษเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร ลดต้นทุนผู้ประกอบการ ลดต้นทุนภาครัฐ โครงการนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2564 และโครงการ e-Payment ภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเงินของหน่วยงานภาครัฐอย่างครบวงจร ทั้งการรับเงินจากประชาชนและภาคธุรกิจ การนำเงินส่งคลัง การเบิกและจ่ายเงินแก่ประชาชนและภาคธุรกิจผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ อันจะส่งผลให้การบริหารจัดการการเงินของภาครัฐมีความถูกต้อง รวดเร็ว ลดความซ้ำซ้อน โปร่งใส และติดตามตรวจสอบได้ง่าย

(5) เพิ่มการจัดสวัสดิการสังคมให้กับกลุ่มเปราะบางประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้น้อยที่สุดอย่างเพียงพอและเหมาะสม โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนิน ดังนี้

กระทรวงการคลังจัดทำโครงการบ้านประชารัฐ สนับสนุนประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่ไม่เคยมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยมาก่อนให้มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง โดยให้สถาบันการเงินของรัฐ ได้แก่ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) ธนาคารออมสิน และธนาคารกรุงไทย สนับสนุนสินเชื่อเงินผ่อนปรน ทั้งสินเชื่อเพื่อพัฒนาโครงการ (Pre-finance) ให้กับผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยในระดับ

ราคาที่เหมาะสมกับผู้มีรายได้น้อย และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (Post-finance) ให้กับผู้มีรายได้น้อยที่ต้องการมีบ้านเป็นของตนเอง หรือเพื่อใช้ในการต่อเติมซ่อมแซม

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน สตรีและครอบครัว ผู้สูงอายุ คนพิการ คนไร้ที่พึ่งและขอทาน เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จาก 400 บาท/เดือน เพิ่มขึ้นเป็น 600 บาท/เดือน พัฒนาทักษะอาชีพแก่สตรีด้อยโอกาส 20,000 คน ส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุ 32,842 คน ส่งเสริมให้มีการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการ 45,914 คน และในหน่วยงานของรัฐ 5,638 คน เพิ่มเบี้ยคนพิการ จาก 500 บาท เป็น 800 บาท ต่อเดือน

2.2) กระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง โดย

(1) ส่งเสริมให้มีการกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้นระหว่างพื้นที่ โดยกระทรวงวัฒนธรรมจัดการบริการสังคม จัดบริการทางวิชาการ ตลอดจนส่งเสริม สืบสาน สร้างสรรค์ ทะนุบำรุงและเผยแพร่วัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ และศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายของชุมชนท้องถิ่น สามารถให้บริการทางวิชาการแก่สังคม 285 ครั้ง และผู้รับบริการทางวิชาการร้อยละ 90 มีความพึงพอใจ

(2) บริหารจัดการการให้บริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ ผ่านการพัฒนาระบบส่งต่อผู้ป่วยตั้งแต่ระดับชุมชนไปสู่ระดับจังหวัด ภาค และระดับประเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุขมีผลการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการตั้งครรภ์คุณภาพเพื่อลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย โดยพัฒนาระบบฝากครรภ์และการคลอดคุณภาพของหน่วยบริการและส่งเสริมโภชนาการสตรีและเด็กปฐมวัย ส่งผลให้อัตราส่วนการตายมารดาไทยอยู่ในระดับที่ดี คือ 18.00 ต่อการเกิดมีชีพแสนคน (เป้าหมายไม่เกิน 20 ต่อการเกิดมีชีพแสนคน) โครงการตาปลอม 999 ดวงตา ถวายเป็นพระราชกุศลแด่องค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (ระยะเวลา มกราคม 2560 – มกราคม 2564) ในปี 2560 ผู้สูญเสียดวงตาหรือดวงตาดำเนินการที่ยากไร้ ด้อยโอกาสจำนวน 200 ราย ได้รับตาปลอมเฉพาะบุคคล ทำให้สามารถเพิ่มคุณภาพชีวิตผู้ป่วยที่สูญเสียดวงตาหรือดวงตาดำเนินการในสังคมได้อย่างมั่นใจ และไม่เป็นการระต่อครอบครัว โครงการทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทย พ.ศ. 2558 – 2565 ผู้สูงอายุ (60-74 ปี) ร้อยละ 63.64 มีฟันแท้ใช้งานอย่างน้อย 20 ซี่ และ 4 คู่สบ และโครงการพัฒนาระบบการแพทย์ปฐมภูมิและเครือข่ายระบบสุขภาพอำเภอ (DHS) พัฒนารูปแบบการจัดการบริการปฐมภูมิและคลินิกหมอครอบครัว ให้เป็นศูนย์กลางการจัดการบริการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมสำหรับประชาชน เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับบริการทุกที่ทั้งในหน่วยบริการและในชุมชน โดยทีมหมอครอบครัว เพื่อให้มีสุขภาพแข็งแรง สามารถดูแลตนเองและครอบครัวเบื้องต้นเมื่อมีอาการเจ็บป่วยได้อย่างเหมาะสม ในปี 2560 มีคลินิกหมอครอบครัวเปิดดำเนินการในพื้นที่ 548 ทีม และมีคลินิกที่เปิดในปี 2559 จำนวน 48 ทีม รวมคลินิกที่เปิดดำเนินการทั้งสิ้น 596 ทีม ครอบคลุมประชากร 6 ล้านคน (คลินิกหมอครอบครัวที่เปิดดำเนินการในพื้นที่ ร้อยละ 36 (1,170 ทีม) (เป้าหมายสะสม) คาดว่าในปี 2561 จะมีคลินิกหมอครอบครัวที่เปิดดำเนินการในพื้นที่ (Primary Care Cluster) 574 ทีม

กระทรวงแรงงานจัดทำโครงการผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ด้านบริการทางการแพทย์ภายใต้กฎหมายประกันสังคม เพื่อให้ความคุ้มครองและสร้างหลักประกันการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยแรงงานที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนในระบบประกันสังคมตามมาตรา 33 มาตรา 39 และบุคคลตามมาตรา 38 มาตรา 41 (ผู้ประกันตนมาตรา 33 และมาตรา 39 ที่สิ้นสภาพการเป็นผู้ประกันตนซึ่งได้รับสิทธิการรักษาพยาบาลต่ออีก 6 เดือน) ณ กันยายน 2560 มีสิทธิได้รับบริการทางการแพทย์ 12,464,819 คน (ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับบริการทางการแพทย์ภายใต้กฎหมายประกันสังคม 12,340,000 คน)

(3) **เร่งรัดและประชาสัมพันธ์ให้แรงงานนอกระบบตระหนักถึงประโยชน์ของการสร้างหลักประกันในวัยเกษียณและประโยชน์จากระบบประกันสังคม รวมถึงการขยายความครอบคลุมของสวัสดิการด้านการจัดหาที่อยู่อาศัยให้แก่ผู้มีรายได้น้อยเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ในทุกพื้นที่** โดยกระทรวงแรงงานได้จัดทำโครงการแรงงานนอกระบบผู้มีสิทธิได้สมัครเข้าสู่วัยเกษียณภายใต้กฎหมายประกันสังคม ส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบมีสวัสดิการด้านการประกันสังคม เพื่อความมั่นคงในชีวิต โดยเปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งมิใช่ลูกจ้างหรือบุคคลที่ไม่อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมายสามารถสมัครเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และพระราชกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้อง มีแรงงานนอกระบบที่สมัครได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนมาตรา 40 กับสำนักงานประกันสังคม เป้าหมาย 1,532,000 คน ณ กันยายน 2560 มีจำนวนแรงงานนอกระบบ 2,376,136 คน ผู้ประกันตนมาตรา 40 ขอรับประโยชน์ทดแทน 88,939 ครั้ง รวม 292,620,438 บาท และโครงการบริหารจัดการแรงงานนอกระบบแรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน คุ้มครอง และพัฒนาแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ ให้ได้มีโอกาสในการประกอบอาชีพ มีงานทำ มีรายได้เป็นของตนเอง ไม่เป็นภาระของครอบครัวและสังคม มีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่งผลให้แรงงานนอกระบบได้รับการส่งเสริม คุ้มครอง และพัฒนา เพื่อให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ/รายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

(4) **ส่งเสริมและจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมให้ประชากรกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก-เยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เพื่อให้เข้าถึงบริการของรัฐและโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม** โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงมหาดไทยจัดทำโครงการ “ประปาสร้างสุขทุกครัวเรือน” ให้บริการน้ำสะอาดสำหรับการอุปโภค – บริโภคให้ครอบคลุมประชาชนในทุกพื้นที่บริการ เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยให้มีโอกาสเข้าถึงน้ำสะอาดเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคอย่างเท่าเทียมกัน ในปี 2560 ลดค่าใช้จ่ายในการติดตั้งประปาใหม่ในอัตราร้อยละ 10 ชำระเต็ม 46,109 ราย ผ่อนชำระ 223 ราย รวม 46,332 ราย และลดค่าใช้จ่ายในการติดตั้งประปาใหม่ในอัตราร้อยละ 50 ชำระเต็ม 100 ราย ผ่อนชำระ 15 ราย รวม 115 ราย และโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้บ้านเรือนราษฎรรายใหม่ ระยะที่ 2 (คพม.2) เพื่อขยายเขตระบบไฟฟ้าให้บ้านเรือนราษฎรรายใหม่ได้มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหลังคาเรือนตามนโยบายของรัฐบาล ปัจจุบันอยู่ระหว่างนำเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี เพื่อขยายเขตระบบไฟฟ้าให้บ้านเรือนราษฎรรายใหม่ 141,960 ครัวเรือน

กระทรวงยุติธรรมดำเนินโครงการการดำเนินงานตามแผนเรือนจำการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง (เรือนจำเฉพาะทาง) กรมราชทัณฑ์มีการจัดเรือนจำเฉพาะทาง ด้านการแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังกรมราชทัณฑ์ ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เรือนจำ/ทัณฑสถานกลุ่มเป้าหมาย 15 แห่งได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารสถานที่ และมีผู้ต้องขังได้รับการอบรมในหลักสูตรต่างๆ ที่จัดทำขึ้นกว่า 2,000 คน

(5) **ปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ รวมทั้งกฎหมาย กฎ ระเบียบให้**
เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงยุติธรรมมีผลการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการสร้างการรับรู้ด้านการบังคับคดีและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้กับประชาชน เผยแพร่ภารกิจของกรมบังคับคดี กฎหมายด้านการบังคับคดี และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน ให้กับประชาชน ผู้สนใจ ได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบังคับคดี มีภูมิคุ้มกันไม่ให้ตนเองเข้าสู่กระบวนการบังคับคดี กรมบังคับคดีจัดโครงการเสริมสร้างการรับรู้ 5 โครงการ มีผู้เข้าอบรมเสริมสร้างความรู้ 5,489 คนได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายด้านการบังคับคดี และกฎหมายที่เกี่ยวข้องในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้ตนเองเข้าสู่กระบวนการบังคับคดีอีกครั้งหนึ่ง โครงการช่วยเหลือเยียวยาผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ได้มีการเบิกจ่ายเงินเยียวยาค่าตอบแทนผู้เสียหายหรือค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา เป็นเงินทั้งสิ้น 600,800,000.00 บาท (หกร้อยล้านแปดแสนบาทถ้วน) ทั้งนี้ เบิกจ่ายให้แก่ผู้เสียหายในคดีอาญา จำนวน 11,665 ราย เป็นเงิน 590,068,011.00 บาท (เป้าหมายไม่น้อยกว่า 5,250 ราย) อย่างไรก็ตาม ประชาชนได้รับเงินเยียวยาที่ล่าช้า เพราะปัญหาเรื่องเงินค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญาไม่เพียงพอ โดยในปีงบประมาณ 2560 ได้รับจัดสรรจำนวน 300 ล้านบาท ซึ่งไม่เพียงพอ จึงต้องขอจัดสรรงบกลางเพิ่มเติม จำนวน 300 ล้านบาท โครงการค่าตอบแทนคลินิกยุติธรรม เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนได้รับการช่วยเหลือทางกฎหมาย ประชาชนสามารถขอรับคำปรึกษากฎหมายได้ โดยผ่านสายด่วน 1111 กด 77 การให้คำปรึกษากฎหมายผ่านเว็บไซต์กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพโดย Webboard E-Justice, E-justice Think Tank, Facebook fan page: @RLPD.PR.FANPAGE และ Line: rlpdconsultation ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีประชาชนขอรับคำปรึกษาทางกฎหมาย 29,727 ราย ประชาชนมีความพึงพอใจในการให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 90.96 % โดยเรื่องที่ขอรับคำปรึกษามากที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ (1) ภารกิจกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ จำนวน 8,395 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 28.96 (2) ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย 8,029 เรื่องคิดเป็นร้อยละ 27.70 (3) เอกเทศสัญญา จำนวน 1,801 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 6.21 (4) หนี้ 1,369 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 4.72 และ (5) ความผิดเกี่ยวกับเรื่องเพศ จำนวน 1,264 ราย คิดเป็นร้อยละ 4.36 โครงการช่วยเหลือประชาชนด้วยกองทุนยุติธรรม (พระราชบัญญัติกองทุนยุติธรรม) ให้ความช่วยเหลือประชาชนด้วยกองทุนยุติธรรมทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค (การให้ความช่วยเหลือในการดำเนินคดี การขอลปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย การช่วยเหลือผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน การให้ความรู้ทางกฎหมายแก่ประชาชน ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีผู้มายื่นคำขอรับความช่วยเหลือ ทั้งสิ้น 7,758 ราย ดำเนินการเสร็จ 7,191 ราย (แบ่งเป็น อนุมัติ 2,512 ราย ไม่อนุมัติ 3,073 ราย ยุติเรื่อง 1,606 ราย) อยู่ระหว่างดำเนินการ 594 ราย

กระทรวงแรงงานจัดทำโครงการจัดสวัสดิการเพื่อคุณภาพชีวิตวัยแรงงาน ส่งเสริม สนับสนุนให้นายจ้าง ลูกจ้าง เห็นความสำคัญของการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และการจัดตั้งมูมนมแม่ในสถานประกอบกิจการ เพื่อให้แรงงานหญิงได้มีโอกาสเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ซึ่งเป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต และสายใยรักแห่งครอบครัวของลูกจ้าง และความรู้แก่แรงงานสูงอายุในสถานประกอบกิจการ และเตรียมความพร้อมเข้าสู่วัยเกษียณอย่างมีคุณภาพ พร้อมทั้งจัดสวัสดิการด้านสุขภาพแก่แรงงานสูงอายุสามารถส่งเสริมการจัดตั้งมูมนมแม่ในสถานประกอบกิจการ 363 แห่ง (เป้าหมาย 80 แห่ง) สถานประกอบกิจการเห็นความสำคัญเกี่ยวกับมูมนมแม่ และนายจ้าง ลูกจ้างมีความรู้ 235 คน (เป้าหมาย 200 คน) และให้

ความรู้แก่นายจ้าง ลูกจ้างที่เป็นแรงงานสูงอายุ จำนวน 700 คนตามเป้าหมาย และออกหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการสวัสดิการด้านสุขภาพมีประชาชนเข้าร่วม 5,200 คน (เป้าหมาย 5,000 คน)

(6) อื่นๆ โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงยุติธรรมจัดทำโครงการที่หลากหลาย ได้แก่ โครงการสำคัญ Application/นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาการให้บริการประชาชน อำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงบริการของรัฐได้อย่างทั่วถึง โดยพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบังคับคดีและการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ตลอดจนเพื่อไปสู่ Thailand 4.0 ตามนโยบายรัฐบาล โดยกรมบังคับคดีได้เปิดให้บริการ LED Debt Info Mobile Application เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคดี สามารถตรวจสอบข้อมูลการอายัดเงินในคดีของตนเองได้อย่างง่าย ประโยชน์ที่ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียได้รับ คือ ให้บริการฟรี ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ลดขั้นตอนสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลการอายัดได้ โดยเปิดให้บริการตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2560 มีผู้ใช้งานบริการแอปพลิเคชัน “LED Debt Info” ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 รวมจำนวน 190 ดาวโหลด ระดับความพึงพอใจที่ระดับ 4.83 โครงการการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชั้นบังคับคดีเพิ่มโอกาสให้เจ้าหนี้และลูกหนี้สามารถเจรจาเรื่องหนี้ได้สะดวก รวดเร็ว ไม่มีค่าใช้จ่าย และเป็นธรรม และลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีเรื่องเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย 24,690 เรื่อง ทุนทรัพย์ 9,872,989,800.00 บาท ไกล่เกลี่ยสำเร็จ 22,500 เรื่อง ทุนทรัพย์ 6,380,910,600.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 91.13 และโครงการการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกยึดทรัพย์สินที่ไม่เป็นธรรม สืบเนื่องมาจากการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน ภายใต้แนวคิด “ขจัดหนี้นอกระบบเป็นศูนย์” ตามนโยบายรัฐบาล และเพื่อลดภาระหนี้นอกระบบด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ซึ่งกรมบังคับคดีได้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบโดยกรมบังคับคดีได้ดำเนินงานในมิติที่ 3 การลดภาระหนี้นอกระบบด้วยการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ โดยผู้อำนวยการสำนักงานบังคับคดีทั่วประเทศร่วมเป็นอนุกรรมการไกล่เกลี่ยและประนอมหนี้ในคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบประจำจังหวัดและ กรมบังคับคดีได้มอบหมายให้สำนักงานบังคับคดีจังหวัดทั่วประเทศตรวจสอบคำร้องของลูกหนี้ที่ยื่นขอไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี และมีเจ้าหนี้บุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาตั้งแต่ 20 คดีขึ้นไป (รวม 12 จังหวัด มีเจ้าหนี้รวม 1 ราย มีลูกหนี้ 135 คดี) สันนิษฐานว่าน่าจะเป็นหนี้นอกระบบ ซึ่งกรมบังคับคดีใช้กลไกการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดีมาดำเนินการช่วยเหลือลูกหนี้นอกระบบดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทยมีผลการดำเนินงานต่างๆ ดังนี้ การขับเคลื่อนภารกิจของศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานระดับจังหวัด และให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการในจังหวัดสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างเสมอภาค มีคุณภาพ รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงานและประชาชนได้รับความพึงพอใจ ตั้งแต่เปิดให้บริการศูนย์ดำรงธรรมตั้งแต่วันที่ 18 กรกฎาคม 2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560 มีผู้เข้ารับบริการในประเภทของงานบริการ 7 มิติ จากศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 3,224,187 เรื่อง ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 3,171,548 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 99.37 สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดได้ร้อยละ 86.346 ของจำนวนเรื่องร้องเรียนที่ค้างดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2559 และสามารถแก้ไขจนได้ข้อยุติในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ 1) สามารถสนับสนุนช่วยเหลือ หรือดำเนินการแทนหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ การช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนและผู้ด้อยโอกาส การ

แก้ไขปัญหาผลผลิตทางการเกษตรและหนี้สินเกษตรกร เป็นต้น 2) ปฏิบัติงานเชิงรุก โดยชุดปฏิบัติการประจำตำบล (ชปต.) ซึ่งเป็นหน่วยเคลื่อนที่เร็วของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอในการทำงาน เพื่อสำรวจปัญหา หรือความต้องการในพื้นที่ตำบล หมู่บ้าน เสนอให้ส่วนราชการเข้าไปแก้ไขก่อนเกิดข้อเรียกร้อง/ร้องเรียน หรือเกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้น และ 3) ดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาลและงานอื่นๆ ได้แก่ การค้ามนุษย์ สถานบริการ การพนัน การแก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบ การแก้ไขปัญหาล่าช้าและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ผลการดำเนินงาน พบว่า การรายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ผ่านระบบ Internet ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2560 มีผู้มายื่นขอรับบริการ 2,545,241 เรื่อง ดำเนินการเสร็จสิ้น 2,520,543 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 99.03

2.3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน โดย

(1) ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย และการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงวัฒนธรรมจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนางานเรขศิลป์ เพื่อให้ทำงานศิลปะร่วมสมัย สาขาเรขศิลป์ (Graphic Design) ได้รับการพัฒนาต่อยอด สร้างรายได้ให้เกิดแก่ชุมชน โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเรขศิลป์ 10 ครั้ง รายการเกมส์โชว์ เพื่อการพัฒนาต่อยอดงานศิลปะร่วมสมัย สาขาเรขศิลป์ 12 ตอน DVD Box set รายการเกมส์โชว์ เพื่อการพัฒนาต่อยอดงานศิลปะร่วมสมัยสาขาเรขศิลป์ จำนวน 7 ตอน/ชุด จำนวน 200 ชุด

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีผลการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชนบท กระตุ้นให้เกิดการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจากการเข้าถึงเทคโนโลยีและกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการถ่ายทอดเทคโนโลยีผ่านการปฏิบัติจริง พร้อมทั้งสร้างตัวคูณของผู้ที่มีความรู้ในพื้นที่ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม/ถ่ายทอดเทคโนโลยี และเกษตรกรแกนนำซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการกระจายความรู้ชุมชนอย่างกว้างขวาง (inclusive innovation) ในปี 2560 มีชุมชนที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี 100 ชุมชน อาทิ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอาหาร TMR และแร่ธาตุก่อนในการเลี้ยงโค ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพันธุ์ข้าวพื้นเมือง โครงการพัฒนานวัตกรรมสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ในปีงบประมาณ 2560 มีผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) หรือชุมชนที่ยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 400 ราย พัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับวิสาหกิจชุมชน 1 ระบบ ได้แก่ ระบบ ESTI มีเครือข่าย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันการศึกษาเกิดความร่วมมือบูรณาการการทำงาน 5 เครือข่าย . มีการลงทุนด้าน R&D ภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้น 300 ล้านบาท ประกอบการฯ ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีมีรายได้เพิ่มขึ้น 240 ล้านบาท และโครงการการพัฒนาเกษตรนวัตกรรมด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีร่วมกับ ๖.ก.ส. นำผลงาน วทน. ที่ได้จากงานวิจัยและพัฒนาไปใช้ในการเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิต และลดต้นทุนการผลิตของพืช/สัตว์หลัก 9 ชนิด ควบคู่กับการสร้างเครือข่ายระดับท้องถิ่นด้านการบริหารจัดการและการตลาด เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของชุมชนเกษตรนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ในปีงบประมาณ 2560 ถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรในชุมชนและเกษตรกรผู้สนใจ 200 คน และพัฒนาความร่วมมือกับสถาบัน/องค์กรท้องถิ่น 2 เครือข่าย งาน วทน. ถูกนำไปใช้ 20 ชิ้น/ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการยกระดับ ส่งผลให้เกษตรกรในชุมชนสามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้ การจ้างงานและสร้างมูลค่าสินค้าเพิ่มขึ้น การลงทุนด้านธุรกิจการเกษตรเพิ่มขึ้น

(2) **พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน** โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินโครงการต่างๆ ได้แก่ โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกรมีแผนพัฒนาศักยภาพ สามารถดำเนินกิจกรรมกลุ่มเพื่อเพิ่มรายได้ เกิดเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกัน ปี 2560 มีผลการดำเนินงาน อาทิ มีเครือข่ายองค์กรเกษตรกรระดับจังหวัด 6,160 ราย เครือข่ายกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรระดับเขต 450 ราย เครือข่ายยุวเกษตรกรและที่ปรึกษายุวเกษตรกรระดับประเทศ 600 ราย และเครือข่ายองค์กรเกษตรกร ระดับประเทศ 354 ราย มีแผนพัฒนาศักยภาพกลุ่ม 693 กลุ่ม มีองค์กรเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model) 231 กลุ่ม และกลุ่มมีการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อพัฒนาเป็น Smart Product 462 ผลิตภัณฑ์ และมีโครงการเด่นของกลุ่มยุวเกษตรกร 231 โครงการ โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรมัยยั่งยืน เพื่อส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ให้แพร่หลายสู่เกษตรกร เพื่อให้มีรายได้และความยั่งยืนในการประกอบอาชีพตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่และเกษตรกรมัยยั่งยืน 70,000 ครัวเรือนตามเป้าหมาย และมีแปลงส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ที่เข้มแข็งและยั่งยืนสามารถขยายผลในชุมชนได้ ส่งผลให้เกษตรกรลดรายจ่ายในครัวเรือนและสามารถพึ่งพาตนเองได้ โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเขตนิคมสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกนิคมสหกรณ์มีความรู้ ความเข้าใจ ในการประกอบอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนำแนวพระราชดำริมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ จากการดำเนินงานสมาชิกมีแหล่งน้ำในการทำเกษตรตลอดทั้งปี สามารถลดต้นทุนในการผลิตลดค่าใช้จ่าย ในด้านปัจจัยการผลิตจากการนำพืชผักที่เหลือหรือเน่าเสียมาทำปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยหมัก ทำแก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน การปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน สามารถเพิ่มผลผลิตได้มากขึ้นและมีคุณภาพมีรายได้เพิ่มขึ้นจากอาชีพหลักปลูกพืชผักสวนครัวไว้บริโภคไข่ เลี้ยงปลา เฉลี่ยประมาณ 100-200 บาทต่อวัน โครงการเกษตรกรทฤษฎีใหม่ สนับสนุนให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามระบบเกษตรกรทฤษฎีใหม่ และนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้อย่างเหมาะสม เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เสริมและลดรายจ่ายในครัวเรือนลงได้ มีเกษตรกร 5,406 รายตามเป้าหมายได้รับการแนะนำ ส่งเสริม ให้มีการดำเนินกิจกรรมเกษตรกรทฤษฎีใหม่ โครงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและพัฒนาลวดลายผ้าไหม โดยปรับปรุงพัฒนาศูนย์อนุรักษ์ผ้าไหมให้เป็นแหล่งศึกษารวบรวมและอนุรักษ์ลวดลายผ้าทั้งที่เป็นลวดลายที่สืบทอดตามภูมิปัญญาและลวดลายที่คิดค้นพัฒนาขึ้นจากภูมิปัญญาเป็นแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลความรู้และภูมิปัญญาเกี่ยวกับผ้าไหมและผ้าไทย ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ภูมิปัญญาหม่อนไหม 8 แห่ง จัดทำต้นแบบที่แปรรูปจากผ้าไหมต้นแบบ 12 ชิ้น และจัดทำผลิตภัณฑ์ต้นแบบ 5 ชิ้น มีสินค้าไหมไทยได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 1 ประเภท โครงการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจการเกษตร ขยายผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา โดยสนับสนุนให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินกิจกรรมการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพได้ จากการดำเนินงาน พบว่า มีศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการฯ ทั่วประเทศ 138 ศูนย์ใน 73 จังหวัด เกษตรกรทั่วไป 15,889 ราย (เป้าหมาย 15,200 ราย) ได้รับการถ่ายทอดความรู้การพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 87.86 มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปปฏิบัติใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำการเกษตรได้คิดเป็นร้อยละ 99.52 โครงการศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน เพื่อเสริมสร้างความรู้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรและฝึกปฏิบัติผ่าน

กิจกรรมสาธิตแบบมีส่วนร่วมให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ 3,384 ราย (เป้าหมาย 3,300 ราย) ได้รับการเสริมสร้างความรู้ในการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ และฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมและการสาธิตแบบมีส่วนร่วมจากศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนที่เข้าร่วมโครงการ 110 แห่ง ทั่วประเทศ (กำหนดเป้าหมายเกษตรกรในการจัดฝึกอบรม แห่งละ 30 ราย) ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ 100 มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำการเกษตรได้ คิดเป็นร้อยละ 84.40 โครงการส่งเสริมศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยอบรมเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินให้มีความรู้ด้านศิลปหัตถกรรมพื้นฐาน สามารถทำเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเกษตรกรสามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ เพิ่มรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 การบริหารจัดการฟาร์มขนาดเล็กตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรในการทำฟาร์มตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง จากการดำเนินงานได้รูปแบบแนวคิดการบริหารจัดการฟาร์มขนาดเล็กพื้นที่ไม่เกิน 15 ไร่ ที่ประสบความสำเร็จ มีรายได้ทางการเกษตรเพิ่มขึ้นสามารถเลี้ยงดูครัวเรือนได้อย่างเพียงพอ นำไปถ่ายทอดและขยายผลไปสู่เกษตรกรในพื้นที่อื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรให้กับเกษตรกรที่ประสบปัญหาทางการเกษตรได้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยจัดตั้งศูนย์ต้นแบบการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน เกิดศูนย์ต้นแบบการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 135 ศูนย์ (เป้าหมาย 70 ศูนย์) และเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ 5,665 ราย ส่งผลให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ และพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ ทำให้สามารถดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเองได้ โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม เพื่อส่งเสริมให้สถานแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำพื้นเมืองได้รับการรับรองสุขลักษณะในการผลิตอาหาร (GMP) กลุ่มเป้าหมายมีรูปแบบบรรจุภัณฑ์ที่สวยงาม ดึงดูดลูกค้า และสามารถรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ในบรรจุภัณฑ์ได้ผลิตภัณฑ์ประมงที่ผลิตได้รับการรับรองคุณภาพจากหน่วยงานของรัฐ และกลุ่มเป้าหมายสามารถเปิดตัวสินค้าสู่ตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้ โดยกรมประมงดำเนินการแนะนำปรับปรุงสุขลักษณะการผลิต ควบคุมกระบวนการผลิตการบรรจุให้ถูกสุขลักษณะ และพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรแปรรูปผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการเข้าตรวจสุขลักษณะสถานที่ผลิตและกระบวนการ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ใช้ผลิต การบรรจุและบรรจุภัณฑ์ พร้อมสุ่มตัวอย่างบรรจุภัณฑ์ และน้ำใช้ของกลุ่มผู้แปรรูป และสนับสนุนปัจจัยการผลิตในการปรับปรุงฯ 12 กลุ่ม โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จากการดำเนินงานส่งผลให้เกษตรกรมีศูนย์เรียนรู้ด้านข้าวในพื้นที่ชุมชน ให้ความรู้ประเด็นวิชาการ เทคโนโลยี รวมถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างฤดูการผลิต ซึ่งทำให้เกิดการช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาด้านการเกษตรได้ตรงต่อความต้องการ และทันต่อสถานการณ์ กับเกษตรกรในชุมชน และเกษตรกรผู้นำที่เป็นเครือข่ายของเกษตรกรต้นแบบ ในแต่ละศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต บริหารจัดการ การตลาด แก่เกษตรกรรวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อสร้างและพัฒนาฐานเรียนรู้ด้านบัญชีประจำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร สามารถศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรได้รับการสร้างและพัฒนาครูบัญชีประจำศูนย์ 882 ศูนย์ตามเป้าหมาย โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อพัฒนาศูนย์เรียนรู้ให้กับเกษตรกรภายใต้การจัดการแบบบูรณาการ ให้สามารถ

ดำเนินการเรียนรู้ของเกษตรกรด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างยั่งยืน มีรายได้ที่มั่นคง โดยจัดทำแปลงเรียนรู้ด้านการประมงและจัดทำฐานการเรียนรู้ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร 882 ศูนย์ ตามเป้าหมาย พัฒนาหลักสูตรด้านการประมงรวมถึงถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่ออบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ จัดทำแปลงเรียนรู้เครือข่าย 2,646 แห่ง และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกร 196,386 ราย

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาศักยภาพของ ศพก. 882 ศูนย์ และศูนย์เครือข่าย ให้ความพร้อมในการให้บริการการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาด แก่เกษตรกร รวมทั้งการให้บริการทางการเกษตรด้านต่างๆ และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ เกษตรกรที่มาเรียนรู้ที่ ศพก. สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เกษตรกร องค์กรเกษตรกรสามารถเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการผลิตสินค้าเกษตร ส่งผลให้มีความเข้มแข็ง และพึ่งพาตนเองได้ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรตามภารกิจของกรมชลประทาน บูรณาการร่วมกับทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรประจำอำเภอทั่วประเทศ (882 อำเภอ) งบประมาณรวม 8.82 ล้านบาท โดยมีกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องการใช้น้ำแก่เกษตรกร 882 ศูนย์ อาทิ ศูนย์ อ.เมืองสิงห์บุรี จุดเด่นของศูนย์ คือ ลดต้นทุนการผลิตข้าว ศูนย์ อ.เมืองนครราชสีมา จุดเด่นของศูนย์ คือ แปลงมันสำปะหลังระบบน้ำหยด ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลประจำศูนย์ บริการข้อมูลข่าวสารต่างๆ จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตรและแผนการเรียนรู้ อาทิ วิธีทำน้ำหมักชีวภาพสมุนไพรไล่แมลง การผลิตผักกระเฉด GAP ของโครงการส่งน้ำบำรุงรักษาชลหารพิจิตร ศูนย์การเรียนรู้ฯ จ.สมุทรปราการ และจังหวัดเพชรบุรี โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ส่งเสริมสนับสนุน ให้เป็นศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เป็นศูนย์กลางถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ การตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ ส่งผลให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการฝนหลวง และทราบช่องทางการติดต่อขอรับบริการฝนหลวง โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาศักยภาพของ ศพก. 2 ศูนย์ ให้ความพร้อมในการดำเนินงานด้านหม่อน โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อให้มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร สำหรับเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เครือข่ายการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยประสานกับกรมส่งเสริมการเกษตร คัดเลือกเฉพาะศูนย์เรียนรู้ฯ ที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน 140 ศูนย์ (จาก 882 ศูนย์) ส่งผลให้เกิดแหล่งเรียนรู้ที่เกษตรกรใช้ประโยชน์ในด้านการเรียนรู้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร ใน 140 ศูนย์ โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน สร้างความเข้าใจการดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ มีสมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมเวทีเรียนรู้การจัดทำแผนพัฒนาและเพิ่มทักษะการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน 17,640 ราย วิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาด้านการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูป 77 แห่ง วิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมให้เป็นวิสาหกิจชุมชนต้นแบบ 77 แห่ง โดยสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 65 ที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการพัฒนากิจการ วิสาหกิจชุมชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัตถุดิบทางการเกษตรให้เป็นสินค้าเกษตรแปรรูปได้ร้อยละ 70 และแหล่งเรียนรู้วิสาหกิจชุมชนต้นแบบ สามารถต่อยอดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 โครงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้มีระบบบัญชี และระบบการควบคุมภายในที่ดี โดยวิสาหกิจชุมชนใหม่ได้รับการ

พัฒนาระบบมาตรฐานการบัญชี 385 แห่งตามเป้าหมาย และมีการจัดทำบัญชีและงบทดลองตามมาตรฐาน 184 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 47.79

โครงการธนาคารสินค้าเกษตร (ธนาคารโคมนทดแทนฝูง) เพื่อลดต้นทุนการเลี้ยงโคนมในฟาร์มสมาชิกของสหกรณ์โคนม ด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในฟาร์มให้กับสมาชิก โดยทำให้เกษตรกรและบุคคลทั่วไปได้ทราบถึงประวัติความเป็นมา ภารกิจของกรม และช่องทางการติดต่อในการร้องขอฝน มีสมาชิกได้รับประโยชน์จากโครงการนี้ 492 ราย สหกรณ์มีการรับซื้อลูกโคเพศเมียจากเกษตรกรสมาชิกเข้าสู่ฟาร์มกลางของสหกรณ์ 1,236 ตัว ส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดค่าใช้จ่ายในการรับภาระการเลี้ยงดูลูกโค ซึ่งเมื่อเข้าสู่ฟาร์มกลางของสหกรณ์ ลูกโคของเกษตรกรสมาชิกจะได้รับการดูแลตามหลักวิชาการ ทำให้มีอัตราการเจริญเติบโตและสมบูรณ์พันธุ์ ส่งผลให้เพิ่มโอกาส ในการผสมเทียมติดเร็วขึ้น (เกษตรกรมีรายได้จากการรีดนมเร็วขึ้น) โครงการธนาคารสินค้าเกษตร (ธนาคารข้าวในสถาบันเกษตรกร) สนับสนุนสหกรณ์ดำเนินงานในรูปแบบของธนาคารสินค้าเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดหา แลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร โครงการนี้สมาชิกสามารถลดต้นทุนจากดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 5 โครงการธนาคารสินค้าเกษตร เพื่อให้ชุมชนมีแหล่งเส้นไหมที่มีคุณภาพดีสำหรับการทอผ้าอย่างเพียงพอ และลดต้นทุนการผลิตผ้าไหมหัตถกรรมของชุมชน โดยกรมหม่อนไหมดำเนินการจัดตั้งธนาคารปัจจัยการผลิตด้านหม่อนไหม (ธนาคารเส้นไหม) โดยมีเป้าหมายในพื้นที่ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสกลนคร มหาสารคาม ชัยภูมิ นครราชสีมา อุบลราชธานี และนครพนม โดยมีผลการสนับสนุนเส้นไหมรวมทั้งสิ้น 536 กิโลกรัม ส่งผลให้ธนาคารฯ เส้นไหมสามารถเป็นแหล่งสำรองเส้นไหมในกลุ่มเกษตรกรและให้บริการเส้นไหมที่มีคุณภาพแก่เกษตรกร และมีการผลิตผ้าไหมจากเส้นไหมธนาคารหม่อนไหมฯ ปีละไม่น้อยกว่า 1,600 เมตรต่อธนาคาร โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง พัฒนาเกษตรกรให้มีศักยภาพเข้าสู่การเป็น Smart Farmer และมีคุณสมบัติตามตัวชี้วัดตามเกณฑ์ สามารถนำความรู้ และเทคโนโลยี ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการประมงได้อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาด ให้มีรายได้ภาคเกษตรสูงกว่า 180,000 บาท/ครัวเรือนปี และพัฒนาสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่องด้านการประมงให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกรทั่วไป โดยกรมประมงดำเนินการพัฒนาอาชีพเกษตรกรให้มีศักยภาพเข้าสู่การเป็น Smart Farmer สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการประกอบอาชีพการประมง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด โดยอบรมเกษตรกร 15,000 ราย และถอดองค์ความรู้เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer 250 ราย เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรื่องได้ร้อยละ 95.97 โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง พัฒนาเกษตรกรผู้นำศูนย์เครือข่าย ยกระดับเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิต การแปรรูป และการตลาด มีเกษตรกรผู้นำศูนย์เครือข่ายระดับอำเภอ 8,820 ราย และมีแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล ซึ่งเกษตรกรนำแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคลไปปรับใช้เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้ เกษตรกรได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer และ Smart Farmer ต้นแบบ สามารถพึ่งพาตนเองได้มีการวางแผน การผลิตที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้า ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี มุ่งสู่การเป็น Smart Product โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่องในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยขบวนการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน และขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่น พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรให้มีรายได้เพิ่มสูงขึ้นไม่น้อยกว่า 180,000 บาท/ครัวเรือน/ปี เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง 3,795 ราย (เป้าหมาย 3,600 ราย) ส่งผลให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบ และเป็นผู้นำเกษตรกร ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรรายอื่น โครงการการพัฒนาเกษตรกรสู่เกษตรกรปราดเปรื่อง เพื่อให้เกษตรกรสมาชิกมี 2 คุณสมบัติ

หลักของ Smart Farmer คือมีรายได้ไม่ต่ำกว่า 180,000 บาท/ครัวเรือน/ปีและพร้อมที่จะพัฒนาให้มีคุณสมบัติพื้นฐาน 6 ข้อ ของเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ในปี 2560 เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 180,000 บาท/ครัวเรือน/ปี มีจำนวน 5,241 คน (เป้าหมาย 5,320 คน) หลังการเข้าร่วมโครงการฯ เกษตรกรสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น โครงการตลาดเกษตรกร สนับสนุนให้เกษตรกรนำสินค้าประมงที่มีคุณภาพได้มาตรฐานไปจำหน่ายในตลาดเกษตรกรเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ตลอดจนเป็นการช่วยยกระดับสินค้าด้านการประมงทั้งในด้านคุณภาพและราคาที่มีความคุ้มค่าสู่ตลาดต่อไป โดยกรมประมงบูรณาการร่วมกับหลายหน่วยงานในจังหวัดจัดตลาดเกษตรกร โดยสนับสนุนเกษตรกรนำสินค้าประมง ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานมาจำหน่ายให้กับประชาชน ได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ตลอดจนเป็นการช่วยยกระดับสินค้าด้านการประมง ทั้งในด้านคุณภาพและราคาที่มีความคุ้มค่า 49 จังหวัด ผู้บริโภคมีความพึงพอใจในสินค้าประมงร้อยละ 97.29 โครงการตลาดเกษตรกร สนับสนุนเกษตรกรนำสินค้าประมงที่มีคุณภาพได้มาตรฐานมาจำหน่ายให้กับประชาชน ได้บริโภคสินค้าที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ตลอดจนเป็นการช่วยยกระดับสินค้าด้านการประมง ทั้งในด้านคุณภาพและราคาที่มีความคุ้มค่า 49 จังหวัด เกิดเครือข่ายเจ้าหน้าที่และตลาดเกษตรกร ใน 77 จังหวัด เกษตรกรที่ได้รับการอบรมร้อยละ 60 สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเข้าใจแนวทางดำเนินธุรกิจตามกระบวนการการตลาด

ตลอดจน พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและยกระดับคุณภาพสินค้าหนึ่งตำบลฯ (OTOP) เพื่อพัฒนาทักษะในด้านการบริหารจัดการ การผลิต การตลาด และความสามารถในการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมแก่ผู้ประกอบการสินค้าหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนา จำนวน 15 กลุ่ม ครอบคลุมจังหวัดพังงา สงขลา เชียงใหม่ อุดรธานี อุบลราชธานี สุรินทร์ สระแก้ว บุรีรัมย์ นครนายก ปทุมธานี นนทบุรี ชัยภูมิ นครปฐม น่าน และขอนแก่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกรรวมทั้งการให้บริการทางการเกษตร และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ทั้ง 882 แห่ง มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ได้นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิตเพิ่มผลผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร ตามความพร้อมของเกษตรกรและศักยภาพของพื้นที่ พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยนำเอาองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และประสบการณ์จากเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในด้านการทำการเกษตรมาเป็นต้นแบบ รวมทั้งการพัฒนา รูปแบบให้เป็นแหล่งเรียนรู้ แหล่งศึกษาดูงาน และศูนย์กลางในการฝึกอบรมเพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตที่เหมาะสมสู่เกษตรกรและผู้สนใจ ทำหน้าที่ประสานงานให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพ

การส่งเสริมอาชีพในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ กรมประมงพัฒนาพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยยึดหลักการสร้างความสมานฉันท์และแนวทางเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมงให้แก่เกษตรกร 3,000 รายตามเป้าหมาย ด้วยการอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 2,275 ราย ด้านเครื่องมือประมง และด้านการแปรรูปสัตว์น้ำ 250 ราย เสริมสร้างทางเลือกอาชีพด้วยการมอบปัจจัยการผลิตแก่ผู้ใช้ประโยชน์จากซั้ง ผู้เลี้ยงปลาตุ๊กทะเล และผู้เลี้ยง

ปลาแขยงนวล 85 ราย ปล่อยพันธ์ุกุ้งกุลาดำ 2,000,000 ตัว เพื่อเพิ่มผลผลิตกุ้งกุลาดำในอ่าวปัตตานีและชายฝั่งใกล้เคียง ประชาชนได้รับผลประโยชน์ 390 ราย รวมทั้งอบรมหลักสูตรประมงโรงเรียนในโรงเรียนทั่วไป และโรงเรียนปอเนาะ 63 แห่ง จัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเลขนาดเล็ก 3 แห่ง โดยหล่อแท่งคอนกรีตเพื่อสร้างปะการังเทียม 1,686 แห่ง และจัดวางปะการังเทียม 3 แห่ง ในจังหวัดปัตตานี สงขลา และนราธิวาส จัดสร้างซั้ง 3 แห่ง ในจังหวัดปัตตานี 1 แห่ง และนราธิวาส 2 แห่ง เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการประมงมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นตามเกณฑ์ที่กรมประมงกำหนดร้อยละ 82.30 โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาให้เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเข้มแข็งและมั่นคงในการประกอบอาชีพการเกษตร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีรายได้เพิ่มขึ้น และมีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา (4 อำเภอ ได้แก่ จะนะ เทพานาหวี และสะบ้าย้อย) สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย โดย 1) เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ รวมจำนวน 10,309 ราย และ 2) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ 122 ราย มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าในงานของดีจากชายแดนใต้ ครั้งที่ 10 จำนวน 13,1809 ล้านบาท และมีผู้เข้าร่วมชมงาน 29,014 คน ส่งผลให้ 1) เกษตรกรมีความเข้มแข็ง มั่นคง และสามารถพึ่งพาตนเองได้ (เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ร้อยละ 100) 2) เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวัน (เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 87) 3) มีกลไกและระบบเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ระดับตำบล ทำหน้าที่ขับเคลื่อนและเชื่อมโยงการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4) เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ เกษตรกร และประชาชนในพื้นที่ มีความเข้าใจ และมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เกิดการยอมรับและความร่วมมือ และลดปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ ส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ได้รับการพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพด้านปศุสัตว์ และสามารถเพิ่มมูลค่าผลผลิตปศุสัตว์ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกรที่มีความต้องการประกอบอาชีพปศุสัตว์ ส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการผสมเทียมโคเนื้อ แพะ ปรับปรุงและพัฒนาาระบบฟาร์มเลี้ยงสัตว์ให้ได้มาตรฐาน ครอบคลุมจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และ 4 อำเภอในจังหวัดสงขลา มีเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาด้านการปศุสัตว์ จำนวน 18,990 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เกษตรกรใน 3 จังหวัดชายแดนใต้ (ยะลา ปัตตานี นราธิวาส) และ 4 อำเภอ จังหวัดสงขลา (อำเภอจะนะ นาหวี เทพา และอำเภอสะบ้าย้อย) มีอาหารบริโภค ลดต้นทุนการผลิต ลดรายจ่าย มีรายได้เพิ่มขึ้น ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข มีเกษตรกรในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนใต้ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรและการแปรรูปผลผลิต 7,620 ราย มีจุดเรียนรู้/ดูงานที่สามารถนำไปเป็นต้นแบบในการประกอบอาชีพได้ จำนวน 37 แห่ง ส่งผลให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 4,575 ราย ได้เรียนรู้จากกิจกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ด้านการเกษตรและการแปรรูปผลผลิต สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ทำให้มีอาหารบริโภค ลดต้นทุนการผลิตลดรายจ่าย มีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เกษตรกร 580 ราย ในพื้นที่จังหวัด นราธิวาส ปัตตานี สงขลา พัทลุง และตรัง ได้รับการส่งเสริมอาชีพด้านหม่อนไหมสามารถประกอบอาชีพจนมีรายได้เพิ่มขึ้น เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถประกอบอาชีพด้านทอผ้า จำนวน 580 ราย ทอผ้าไหมได้ไม่น้อยกว่าจำนวน 5,000 เมตร ด้านการส่งเสริมการผลิตมัลเบอร์รี่จำนวน 300 ไร่ ผลผลิตประมาณ 90 ตัน โครงการส่งเสริมอาชีพด้าน

การเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พัฒนาพื้นที่นาร้างให้สามารถกลับมาใช้ประโยชน์ในการปลูกข้าวได้ เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือน มีพื้นที่นาร้างได้รับการปรับปรุงให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับการปลูกข้าวได้ 20,000 ไร่ตามเป้าหมาย

กระทรวงมหาดไทยดำเนินโครงการวิชาชีพช่างประปาเพื่อประชาชน โครงการวิชาชีพช่างประปาเพื่อประชาชน มีการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2557 ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา โครงการประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก ได้รับผลตอบรับจากผู้เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างดี ทั้งยังตอบสนองนโยบาย มุ่งประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักของรัฐบาล และนโยบายบำบัดทุกข์ บำรุงสุขของกระทรวงมหาดไทย ในปี 2560 มีผู้ผ่านการอบรม 238 คน และในปี 2561 มีการอบรมอีก 2 รุ่น มีผู้ผ่านการอบรม 94 คน รวมมีผู้ผ่านการอบรมตั้งแต่เริ่มโครงการในปี 2557 จนถึงปัจจุบัน (มีนาคม 2561) รวม 1,085 คน การดำเนินโครงการวิชาชีพช่างประปาเพื่อประชาชน กำหนดให้มีการประเมินผลจากระดับความรู้ ของผู้เข้ารับการอบรม โดยในปี 2560 ผู้ผ่านการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้นจากเดิม ร้อยละ 79.08 และมีการติดตามผลจากผู้เข้าร่วมโครงการฯ ในการนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้เพื่อปรับปรุง บำรุงรักษาระบบท่อประปาของบ้านตนเอง เพื่อนบ้านและชุมชน โดยในปี 2560 มีจำนวนผู้ผ่านการอบรมโครงการวิชาชีพช่างประปาเพื่อประชาชน นำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง ร้อยละ 67.64 (จากผู้ผ่านการอบรม 238 คน) และพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ พัฒนากลุ่มเป้าหมาย (เกษตร แปรรูป และท่องเที่ยวโดยชุมชน) โดยคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.) และบริษัท ประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น จากการดำเนินงาน 1) มีการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนากลุ่มเป้าหมาย โดยคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนนโยบายสานพลังประชารัฐประจำจังหวัด (คสป.) และบริษัท ประชารัฐรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด 3,274 กลุ่ม ดังนี้ ด้านการเกษตร 894 กลุ่ม ด้านการแปรรูป 1,631 กลุ่ม และด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน 749 กลุ่ม 2) กลุ่มเป้าหมายที่ดำเนินการแล้วก่อให้เกิดรายได้ เป็นเงิน 396,409,883 บาท 3) มีผู้ได้รับผลประโยชน์ 515,028 คน 4) รับรองการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม 61 บริษัท 5) เพิ่มศักยภาพสินค้า และบริการของชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้ชุมชนโดยผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน 3 ภาค 45 จังหวัด 135 ชุมชน

นอกจากนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจัดทำโครงการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาสามให้ได้มาตรฐาน พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ปลาสาม ให้มีความรู้ในการผลิตสินค้าเพิ่มมูลค่า และพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลาสามให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ในปีงบประมาณ 2560 มีผู้ประกอบการ OTOP/ชุมชน ที่ได้รับการยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 13 ราย ผู้ประกอบการ OTOP ร้อยละ 80 สามารถเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจชุมชน (แผน ร้อยละ 100)

(3) สนับสนุนการให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงการคลังดำเนินกิจกรรม/โครงการต่างๆ ได้แก่ โครงการปฏิรูประบบการบริหารจัดการและกำกับดูแลกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้นำแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารจัดการและกำกับดูแลกิจการสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนมาพิจารณาดำเนินการ เพื่อยกระดับการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน เพื่อลดความเสี่ยงในระบบสหกรณ์และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อสมาชิกและระบบสถาบันการเงิน นอกจากนี้ เพื่อเสริมความเข้มแข็งให้แก่สหกรณ์ทั้งสองประเภทเพื่อให้เป็นแหล่งเงินทุนทางเลือกให้แก่

ประชาชน โดยเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังเสนอได้เริ่มถูกนำมาบังคับใช้กับสหกรณ์ที่มีสินทรัพย์มากกว่า 5,000 ล้านบาท เช่น การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง การรับสมาชิกสมทบ เป็นต้น การเพิ่มสัดส่วนแรงงานนอกระบบที่เข้าร่วมกองทุนการออมแห่งชาติ เป็นการเตรียมความพร้อมของกลุ่มประชากรแรงงานนอกระบบ รวมถึงผู้ที่เข้าสู่ช่วงวัยผู้สูงอายุ ได้รับการดูแลจากรัฐบาล กล่าวคือ รัฐบาลจ่ายเงินสมทบให้กับสมาชิกผู้ส่งเงินสะสม ทำให้สมาชิกได้มีหลักประกันทางรายได้และมีเงินบำนาญที่ไว้ใช้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตหลังเกษียณ การสร้างความเข้มแข็งขององค์กรการเงินชุมชน ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการเพิ่มรายได้ มีความรู้ในการบริหารจัดการเงิน และลดการพึ่งการเงินนอกระบบ

กระทรวงมหาดไทยจัดตั้งศูนย์จัดการกองทุนชุมชนบริหารจัดการหนี้ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้กับประชาชนทำให้กลุ่ม/องค์กร/คณะกรรมการ มีการทำงานร่วมกันของกลุ่ม/องค์กรกองทุนการเงินในชุมชน โดยการบูรณาการข้อมูลกองทุนชุมชนในพื้นที่ และบูรณาการเชื่อมโยงการบริหารจัดการเงินทุนในชุมชนให้สามารถใช้เงินทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อแก้ปัญหาหนี้สินของครัวเรือนในชุมชน ครัวเรือนเป้าหมายได้เข้าอบรมในกระบวนการ “สำนึกดี แผนดี บริหารหนี้ได้” เกิดการเรียนรู้ และสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันในเรื่องวินัยทางการเงินการออม การปรับทัศนคติ/พฤติกรรมทางการเงิน การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำแผนพัฒนาชีวิตครัวเรือนและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพให้กับประชาชนใน 924 หมู่บ้าน ที่มีสถาบันการจัดการเงินทุนชุมชน (ศูนย์จัดการกองทุนชุมชน) ตั้งอยู่ โดยได้รับการส่งเสริมอาชีพตามความต้องการของประชาชน ทั้งในด้านเกษตรกรรม ด้านการเลี้ยงสัตว์/ประมง ด้านการแปรรูป และด้านหัตถกรรม สามารถบริหารจัดการหนี้ไปสู่อำนาจ 1 ครัวเรือน 1 สัญญา จำนวน 12,764 ครัวเรือนตามเป้าหมาย สามารถลดหนี้ให้กับประชาชน จำนวน 4,015 ครัวเรือน และปลดหนี้ จำนวน 770 ครัวเรือน

2.1.3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

1) สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจในภาพรวม

1.1) เศรษฐกิจไทยในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ขยายตัวดีต่อเนื่องจากช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจร้อยละ 3.9 ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ปรับตัวดีขึ้นจากร้อยละ 3.2 ในปี 2559 เป็นผลมาจากภาคการส่งออกสินค้าที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 9.7 โดยเป็นการขยายตัวด้านราคาร้อยละ 3.6 และด้านปริมาณร้อยละ 5.9 สอดคล้องกับการขยายตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลัก และการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้าในตลาดโลก รวมทั้งภาคการผลิตที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นมาก ทั้งภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 6.2 เนื่องจากผลผลิตสินค้าเกษตรกรรมขยายตัว โดยเฉพาะผลผลิตข้าวและยางพารา ภาคบริการขยายตัวร้อยละ 5.0 โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.77 ก่อให้เกิดรายได้ 1.82 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.66 ขณะที่ การบริโภคภาคเอกชนและการลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 3.2 และร้อยละ 0.9 ตามลำดับ ตามการขยายตัวของการใช้จ่ายบริโภคสินค้าคงทนและรายจ่ายภาคบริการ จากการที่เศรษฐกิจขยายตัวอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง รวมทั้ง การเร่งตัวขึ้นของสินเชื่อภาคครัวเรือนและการปรับตัวเพิ่มขึ้นของความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

1.2) การส่งออกซึ่งเป็นแรงสนับสนุนหลักของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 9.7 ในปี 2560 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.1 ในปี 2559 เป็นการขยายตัวในทุกตลาดส่งออกสำคัญและเกือบทุกหมวดสินค้า จากปัจจัยด้านอุปสงค์ต่างประเทศที่ดีขึ้นต่อเนื่อง อาทิ การส่งออกข้าว ผลิตภัณฑ์ยางพารา อุปกรณ์สื่อสารและโทรคมนาคม ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และชิ้นส่วน ยานยนต์ นอกจากนี้ ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ปรับเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การส่งออกสินค้ามีราคาเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันดิบ สำหรับในด้านโครงสร้างการผลิต การผลิตสาขาอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 ปรับตัวดีขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 2.3 ในปี 2559 อัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 61.0 ปรับตัวดีขึ้น สอดคล้องกับการขยายตัวของดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก การผลิตภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 6.2 ปรับตัวดีขึ้นจากที่หดตัวลงร้อยละ 2.5 ในปี 2559

1.3) เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในประเทศอยู่ในเกณฑ์ดี ในปี 2560 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ 0.7 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.2 ในปี 2559 ไม่เป็นไปตามกรอบอัตราเงินเฟ้อระยะปานกลางที่กำหนดให้อยู่ที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 สาเหตุสำคัญมาจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกชะลอตัวลงจากผลของฐานราคาน้ำมันดิบที่เริ่มสูงขึ้นในช่วงปลายปี 2559 ประกอบกับราคาอาหารสดโดยเฉพาะราคาผัก ผลไม้ และเนื้อสัตว์ ยังคงหดตัวลง เนื่องจากปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ขณะที่ อัตราการว่างงานอยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 1.2 ของกำลังแรงงาน ในปี 2560 เพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 1.0 ในปี 2559 ส่วนเสถียรภาพด้านการคลังอยู่ในเกณฑ์ดีการบริหารจัดการหนี้สาธารณะอยู่ในกรอบวินัยทางการคลังที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 60 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยสัดส่วนหนี้สาธารณะปรับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40.75 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในปี 2559 เป็นร้อยละ 41.23 ในปี 2560 เป็นการก่อหนี้ของรัฐบาลมากที่สุด ส่วนหนึ่งเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณและการบริหารหนี้

1.4) เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภาคต่างประเทศโดยรวมยังมีความเข้มแข็ง โดยในปี 2560 ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล 49.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1,671.2 พันล้านบาท เทียบกับการเกินดุล 48.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1,704.1 พันล้านบาท ในปี 2559 โดยดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลต่อเนื่องตามรายรับจากภาคการส่งออกและการท่องเที่ยว ขณะที่ เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2560

อยู่ที่ 202.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นประมาณ 3.3 เท่าของหนี้ต่างประเทศระยะสั้น เทียบเท่ามูลค่าการนำเข้า 11.1 เดือน ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยทั้งปี 2560 อยู่ที่ 33.93 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ แข็งค่าขึ้นร้อยละ 3.90 เมื่อเทียบกับอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 35.29 บาท ต่อดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2559

2) การบรรลุเป้าหมายการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

2.1) เศรษฐกิจไทยขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

(1) เศรษฐกิจไทยเติบโตอยู่ในเกณฑ์ดี ประชาชนมีรายได้ต่อหัวเพิ่มขึ้น ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 การขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเศรษฐกิจขยายตัวร้อยละ 3.9 ปรับตัวดีขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.2 เป็นไปตามภาวะการขยายตัวของอุปสงค์จากการส่งออกสินค้าที่ขยายตัวได้ดีเกือบทุกตลาด โดยในปี 2560 มูลค่าการส่งออกสินค้าในรูปเงินดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 9.7 การบริโภคภาคเอกชนมีมูลค่ามากขึ้น การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 1.7 ซึ่งได้รับปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการทางภาษีเพื่อส่งเสริมการลงทุนภายในประเทศ ส่วนในด้านอุปทาน พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศยังคงขยายตัวในระดับสูง โดยในปี 2560 มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 35.38 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 8.77 ก่อให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยว 1.82 ล้านล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.66 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ขณะที่ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจยังอยู่ในเกณฑ์ดี อัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.2 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 0.7 ในปี 2560 เป็นไปตามราคาพลังงานและอาหารสด

ประชาชนมีรายได้ต่อหัว 6,730 ดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.29 จากปี 2559 ที่มีรายได้ต่อหัว 6,104 ดอลลาร์สหรัฐ และเมื่อเปรียบเทียบกับปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ประชาชนมีรายได้ต่อหัวเพียง 5,382 ดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตามยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้ประชาชนมีรายได้ต่อหัวไม่ต่ำกว่า 8,200 ดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2564 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลในปี 2560 สามารถจัดเก็บรายได้สุทธิจำนวน 2,355 พันล้านบาท ลดลงจากปี 2559 ที่จัดเก็บรายได้สุทธิจำนวน 2,394.6 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.7 เมื่อพิจารณาสัดส่วนรายได้สุทธิของรัฐบาลต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในปี 2560 มีสัดส่วนร้อยละ 15.24 ลดลงจากปี 2559 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 16.48 ลดลงร้อยละ 8.07 ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้สัดส่วนการจัดเก็บรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 19.0 การจัดเก็บรายได้สุทธิลดลงส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2560 ที่มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 16 กันยายน 2560 ส่งผลให้การจัดเก็บภาษีน้ำมัน ภาษีเบียร์ และภาษียาสูบ ลดลงร้อยละ 14.2 ร้อยละ 44.4 และร้อยละ 12.5 ตามลำดับ นอกจากนี้ ในปี 2559 มีรายได้พิเศษ อาทิ การประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการโทรคมนาคม (3G และ 4G) และการชำระภาษีการพนันของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตรถยนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.7 จากการที่ปริมาณการผลิตรถยนต์ภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.28 และการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 เป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้านำเข้า โดยเฉพาะราคาน้ำมัน และการขยายตัวเพิ่มขึ้นของการค้าส่งค้าปลีกภายในประเทศ

(2) การลงทุนภาครัฐหดตัวลง ขณะที่การลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ ในปี 2560 การลงทุนรวมขยายตัวร้อยละ 0.9 ปรับตัวลดลงจากที่ขยายตัวร้อยละ 2.8 ในปี 2559 โดยการลงทุนภาครัฐหดตัวร้อยละ 1.20 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 9.50 โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัญหาอุทกภัย การปรับตัวด้านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ซึ่งเป็นผลจาก พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ที่อาจจะต้องปรับขั้นตอนการทำงานที่เพิ่มขึ้นและทำความเข้าใจกฎหมายใหม่ ส่งผลให้อัตราการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐยังห่างจากเป้าหมายที่กำหนดให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี ขณะที่ การลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มดีขึ้นแต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.5 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 1.7 ในปี 2560 ยังไม่บรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปี โดยเป็นการลงทุนในเครื่องมือเครื่องจักรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.4 สอดคล้องกับการปรับตัวดีขึ้นของการส่งออกและการลดลงของกำลังการผลิตส่วนเกินในหลายอุตสาหกรรม ทั้งนี้ ภาคอุตสาหกรรมมีอัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ระดับร้อยละ 60.72 การผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ปรับตัวดีขึ้นส่วนใหญ่เป็นการผลิตเพื่อการส่งออก อาทิ สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ การผลิตส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบสำหรับยานยนต์

(3) การส่งออกสินค้าซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยขยายตัวสูงสุดในรอบ 6 ปี ขยายตัวถึงร้อยละ 9.7 ในปี 2560 โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่อง เป็นการขยายตัวในทุกตลาดส่งออกสำคัญและเกือบทุกหมวดสินค้า โดยในปี 2560 การส่งออกมีมูลค่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 235,106 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขยายตัวร้อยละ 9.7 เร่งขึ้นจากการขยายตัวร้อยละ 0.1 ในปี 2559 และเป็นอัตราการขยายตัวสูงสุดในรอบ 6 ปี โดยปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 และราคาสินค้าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 และเมื่อคิดในรูปของเงินบาท มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4 เทียบกับการเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.1 ในปี 2559 สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง สินค้าหมวดอิเล็กทรอนิกส์ ชิ้นส่วนยานยนต์ และสินค้าเกษตรแปรรูป การที่การส่งออกสินค้าขยายตัวสูงมีปัจจัยสนับสนุนจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะการฟื้นตัวของเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาและประเทศเศรษฐกิจในเอเชีย นอกจากนี้ ทิศทางราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตรและราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย โดยการส่งออกขยายตัวได้ดีในทุกตลาดสำคัญ ทั้งสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป จีน ญี่ปุ่น อาเซียน ออสเตรเลีย และตะวันออกกลาง โดยเฉพาะตลาดอินเดียและตลาด CLMV ซึ่งมีมูลค่าส่งออกสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ดังนั้น ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกบรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.0

(4) เสถียรภาพของการขยายตัวทางเศรษฐกิจอยู่ในเกณฑ์ดี โดยในปี 2560 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 0.7 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.2 ในปี 2559 ตามราคาน้ำมันขายปลีกภายในประเทศเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ยังต่ำกว่ากรอบเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อัตราเงินเฟ้อระยะปานกลางอยู่ที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 แต่ไม่ได้สะท้อนความเสี่ยงที่จะเกิดภาวะเงินฝืดเพราะอัตราเงินเฟ้อที่ต่ำเป็นผลจากปัจจัยด้านอุปทานที่สภาพอากาศเอื้ออำนวย ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดมากเป็นสำคัญ ส่งผลให้ราคาอาหารสดลดลง ขณะที่ สัดส่วนหนี้สาธารณะคงค้างเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 41.23 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในปี 2560 มีมูลค่าหนี้ทั้งสิ้น 6.37 ล้านล้านบาท (ณ เดือนธันวาคม 2560) ปรับเพิ่มขึ้นจากสัดส่วนร้อยละ 40.75 ในปี 2559 เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้หนี้สาธารณะคงค้างไม่เกินร้อยละ 55 ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์เข้มแข็ง

สะท้อนจากดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลต่อเนื่องที่ 49.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 1,671.2 พันล้านบาท ในปี 2560 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.80 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปรับตัวลดลงจากปี 2559 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 11.70 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้ดุลบัญชีเดินสะพัดไม่เกินร้อยละ 2 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ การที่ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุล เนื่องจากการส่งออกสินค้าที่ขยายตัวเพิ่มสูงมากและรายได้จากภาคการท่องเที่ยวที่ขยายตัวสูง ส่งผลให้ดุลการค้าและดุลบริการเกินดุล สำหรับดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายขาดดุลสุทธิจากการจากการออกไปลงทุนในต่างประเทศของนักลงทุนไทยเป็นสำคัญ ทั้งการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ ในส่วนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐเฉลี่ยอยู่ที่ 33.93 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2560 แข็งค่าขึ้นจากค่าเฉลี่ยในปี 2559 ร้อยละ 3.9

(5) การลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเพิ่มขึ้น การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership หรือ PPP) มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทย ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ก่อให้เกิดการสร้างงาน เพิ่มผลิตภาพและศักยภาพการผลิตในระยะยาว และได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 เพื่อส่งเสริมและเอื้ออำนวยให้เอกชนเข้าร่วมลงทุนกับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยในปี 2560 มีโครงการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชนตาม พ.ร.บ. การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 มูลค่ารวม 266,114 ล้านบาท จำนวน 5 โครงการ อาทิ โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง 2 สาย คือ สายบางปะอิน – นครราชสีมา และสายบางใหญ่ – กาญจนบุรี ในส่วนการดำเนินงานและบำรุงรักษา ขณะที่ ในปี 2559 มีโครงการร่วมลงทุนมูลค่ารวม 195,212 ล้านบาท จำนวน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง – บางแค และช่วงบางซื่อ – ท่าพระ โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู ช่วงแคราย – มีนบุรี โครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว – สำโรง

(6) การเข้าสู่ระบบภาษีของประชาชนและผู้ประกอบการลดลงในปี 2560 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 โดยจำนวนผู้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ก.ง.ด. 90 และ ก.ง.ด. 91) และภาษีเงินได้นิติบุคคล (ก.ง.ด.50) จากที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 ตั้งแต่ปี 2555 - 2559 จากจำนวนผู้ยื่นแบบ 9.84 ล้านคน/บริษัท ในปี 2555 เป็น 11.07 ล้านคน/บริษัท ในปี 2559 แต่ลดลงเป็น 10.69 ล้านคน/บริษัท ในปี 2560 หดตัวลงร้อยละ 3.40 จากปี 2559 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้จำนวนการยื่นแบบเพื่อชำระภาษีประชาชนและผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเนื่องจากในปี 2560 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการปรับปรุงโครงสร้างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 44) พ.ศ. 2560 เริ่มมีผลบังคับใช้สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ได้รับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นไป โดยช่วยให้ผู้มีเงินได้ได้รับประโยชน์จากการปรับปรุงการหักค่าใช้จ่าย และค่าลดหย่อนที่เพิ่มขึ้น ทำให้เสียภาษีลดลง ในปีภาษี 2560 ส่งผลให้มีเงินได้เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

(7) ความสามารถในการแข่งขันของไทยดีขึ้นมาอยู่อันดับที่ 27 ในปี 2560 จากอันดับที่ 28 ในปี 2559 จากการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ หรือ IMD พบว่า ในปี 2560 ประเทศไทยมีอันดับความสามารถในการแข่งขันดีขึ้นมาอยู่อันดับที่ 27 จาก 63 ประเทศ ในปี 2560 ปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 28 จาก 61 ประเทศ ในปี 2559 โดยปัจจัยหลักที่ปรับตัวดีขึ้น ได้แก่ สมรรถนะทางเศรษฐกิจ ซึ่งประเด็นย่อยที่มีอันดับดีขึ้นด้านการจ้างงาน รายได้จากภาค

ท่องเที่ยว และความมั่นคงของบัญชีเดินสะพัด ส่วนปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพของภาครัฐ ซึ่งปัจจัยย่อยที่มีอันดับที่ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านกฎหมายธุรกิจ การอบการบริการภาครัฐ และนโยบายภาษี สำหรับปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพของภาครัฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานมีอันดับคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อพิจารณาในกลุ่มประเทศอาเซียน ประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียมีอันดับดีกว่าไทยมาโดยตลอด แม้ว่าในปี 2560 มาเลเซียเป็นประเทศเดียวในกลุ่มอาเซียนที่มีอันดับลดลงจากอันดับที่ 19 เป็นอันดับที่ 24 ขณะที่ประเทศอินโดนีเซียมีอันดับดีขึ้นถึง 6 อันดับ มาอยู่ในอันดับที่ 42 แต่ยังมีอันดับต่ำกว่าไทย อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาคะแนนที่ประเทศไทยได้รับในระยะตั้งแต่ปี 2555 - 2560 จะเห็นได้ว่ามีคะแนนที่สูงขึ้นมาโดยตลอดนับตั้งแต่ปี 2557 และเริ่มมีแนวโน้มสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของทุกประเทศที่ได้รับการจัดอันดับตั้งแต่ปี 2558 โดยในปี 2560 ประเทศไทยมีคะแนน 80.095 ขณะที่คะแนนเฉลี่ยของ 63 ประเทศที่ได้รับการจัดอันดับเท่ากับ 77.033 สำหรับในปี 2561 ความสามารถในการแข่งขันของไทยมีผลลดลงทั้งโดยคะแนนและอันดับ โดยมีอันดับลดลง 3 อันดับ จากอันดับที่ 27 ในปี 2560 เป็นอันดับที่ 30 ในปี 2561 และค่าคะแนนลดลงเป็น 79.450 โดยปัจจัยหลักด้านประสิทธิภาพของภาครัฐมีอันดับลดลง ขณะที่ ปัจจัยที่มีอันดับดีขึ้น คือด้านโครงสร้างพื้นฐาน ส่วนด้านสถานะเศรษฐกิจและประสิทธิภาพของภาครัฐกิจมีอันดับคงเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

2.2) เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างความเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

(1) การผลิตภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น ขณะที่การผลิตภาคบริการขยายตัวลดลง ในปี 2560 การผลิตภาคเกษตรขยายตัวร้อยละ 6.2 ปรับตัวดีขึ้นจากที่หดตัวลงร้อยละ 2.5 ในปี 2559 เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย ส่งผลให้ผลผลิตสินค้าเกษตรกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผลผลิตข้าวและยางพารา ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 ขณะที่ ดัชนีราคาสินค้าเกษตรลดลงร้อยละ 2.7 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 สินค้าเกษตรสำคัญ ได้แก่ ข้าวและยางพารา ซึ่งข้าวมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 20.5 โดยปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.8 ตามการเพิ่มขึ้นของการส่งออกไปยังประเทศบังคลาเทศ สหรัฐอเมริกา และแคนาดา ทั้งนี้ การขยายตัวภาคเกษตรเป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อัตราการขยายตัวภาคเกษตรเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3 ต่อปี

การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 2.6 ในปี 2560 ปรับตัวดีขึ้นจากที่ขยายตัวร้อยละ 2.3 ในปี 2559 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 และอัตราการใช้กำลังการผลิตเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 61.0 การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวในเกณฑ์ดี ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการเร่งตัวขึ้นของอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออก โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวของการผลิตในอุตสาหกรรมสำคัญ อาทิ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบสำหรับยานยนต์และเครื่องยนต์และอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ ขณะที่ การผลิตภาคบริการยังขยายตัวในระดับสูง แม้จะลดลงเล็กน้อยในปี 2560 โดยการผลิตภาคบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ขยายตัวร้อยละ 5.0 ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 5.2 ในปี 2559 โดยสาขาที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกหมวดบริการ อาทิ ธุรกิจการค้า ธุรกิจขนส่งและสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตสาขาโรงแรมและภัตตาคารขยายตัวร้อยละ 8.5 รายรับรวมจากการท่องเที่ยวเท่ากับ 2,754.0 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.5 จำแนกเป็นรายรับจากนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 1,824.0 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.66 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ 35.38 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 และรายรับจากนักท่องเที่ยวชาวไทย 930.0 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.4

(2) เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นและพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร 58,975 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2559/60 ปรับตัวดีขึ้นจากปี 2558/59 ที่เกษตรกรมีรายได้ 57,091 บาทต่อครัวเรือน เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรสำคัญขยายตัวเพิ่มขึ้น อาทิ ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อยโรงงาน สับปะรดโรงงาน ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ผลไม้ต่าง ๆ และกุ้งทะเลเพาะเลี้ยง เนื่องจากสภาพภูมิอากาศและปริมาณน้ำที่เอื้ออำนวยต่อการผลิตทางการเกษตร โดยดัชนีรายได้เกษตรกรในช่วง 10 เดือนของปี 2560 (ม.ค.-ต.ค.) เฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 156.50 ซึ่งขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2559 ถึงร้อยละ 7.98 เป็นผลมาจากดัชนีผลผลิตที่ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 9.69 จากแผนการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพของรัฐบาล ทำให้ทุกภูมิภาคของประเทศสามารถทำการเพาะปลูกได้เพิ่มขึ้น และยังมีน้ำต้นทุนเหลือเพียงพอสำหรับการทำการเกษตรฤดูแล้ง ในปี 2561 เมื่อพิจารณาหนี้สินครัวเรือนเกษตรกร จากผลสำรวจเบื้องต้นของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พบว่า หนี้สินครัวเรือนเกษตรกร ในปี 2560 มีแนวโน้มใกล้เคียงกับปี 2559 โดยหนี้สินส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 40 เป็นการกู้ยืมเงินระยะสั้น เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตและเก็บรักษาผลผลิตเพื่อรอการจำหน่าย อาทิ การซื้อวัสดุอุปกรณ์และปัจจัย การผลิต ค่าพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ ค่าซ่อมแซมยุ้งฉาง/โรงเรือน ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางการขยายตัวของภาคเกษตรโดยรวม และสอดคล้องกับรายได้เงินสดทางการเกษตรของครัวเรือนปี 2560 ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังคงไม่บรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 59,460 บาทต่อครัวเรือน ในปี 2564

ในปีงบประมาณ 2560 มีผลการดำเนินงานเพิ่มพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน 1,093,293 ไร่ เป็นการดำเนินงานจากงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถส่งเสริมให้เกิดพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน 1,080,043 ไร่ และการดำเนินงานนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวน 13,250 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน 967,716 ไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.48 แบ่งเป็นเกษตรอินทรีย์ 284,918 ไร่ เกษตรทฤษฎีใหม่ 84,935 ไร่ เกษตรผสมผสาน 568,835 ไร่ และวนเกษตร 29,028 ไร่ อย่างไรก็ตาม การเพิ่มพื้นที่ทำการเกษตรกรรมยั่งยืนยังไม่บรรลุเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้พื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นเป็น 5,000,000 ไร่ ในปี 2564

(3) การพัฒนาพื้นที่ไปสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานหลักในการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ โดยในปีงบประมาณ 2557 ได้ศึกษาจัดทำแผนแม่บทพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2556 ในพื้นที่ 5 จังหวัดน่าน ซึ่งพื้นที่อุตสาหกรรมเดิม ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และระยอง และพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่ ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทราและปราจีนบุรี และปีงบประมาณ 2558 ขยายพื้นที่ศึกษาจัดทำแผนแม่บทในพื้นที่จังหวัดที่มีอุตสาหกรรมหนาแน่นและมีศักยภาพสูงใน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชลบุรี นครปฐม ปทุมธานี ราชบุรี พระนครศรีอยุธยา สระบุรี นครราชสีมา ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี และสงขลา ปีงบประมาณ 2559 ได้คัดเลือกพื้นที่เป้าหมายจำนวน 18 พื้นที่ และจัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศของ 15 จังหวัด ที่ได้จัดทำแผนแม่บทไว้แล้ว รวมทั้ง จัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในพื้นที่ 4 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดมุกดาหาร สระแก้ว ตาก และตราด โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ได้เห็นชอบในหลักการแผนปฏิบัติการฯ ใน 19 จังหวัด 22 พื้นที่

การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 15 จังหวัด 18 พื้นที่ ในปี 2560 มีความก้าวหน้าต่อเนื่อง ดังนี้ 1) จัดตั้งศูนย์พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Center) ที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด และศูนย์พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศส่วนกลาง ณ กรมโรงงานอุตสาหกรรม 2) มีระบบฐานข้อมูลการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ตามคุณลักษณะ 5 มิติ 20 ด้าน 41 ตัวชี้วัด เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการประเมิน พัฒนาและยกระดับพื้นที่ในการเป็นเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ 3) มีกลไกการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด และระดับพื้นที่ ในรูปแบบของคณะกรรมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับจังหวัด คณะทำงานการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศระดับพื้นที่ และคณะทำงานเครือข่ายอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Network) 4) มีแผนแม่บท แผนปฏิบัติการ และตัวชี้วัดการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และ 5) การนำตัวชี้วัด 41 ตัวชี้วัด ไปทดลองใช้ประเมินระดับการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

(4) ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นและมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น ภาคการท่องเที่ยวของไทยก่อให้เกิดประโยชน์ในรูปแบบของรายรวม 2.754 ล้านล้านบาท ในปี 2560 ขยายตัวร้อยละ 9.47 เข้าใกล้เป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวไม่ต่ำกว่า 3 ล้านล้านบาท ทั้งนี้ เป็นรายได้ที่เกิดขึ้นจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 1.824 ล้านล้านบาท และการท่องเที่ยวภายในประเทศของชาวไทย 9.3 แสนล้านบาท นักท่องเที่ยวต่างชาติที่มีจำนวนมากที่สุด 10 อันดับแรก ประกอบด้วย จีน มาเลเซีย เกาหลี ลาว ญี่ปุ่น อินเดีย รัสเซีย สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ ขณะที่นักท่องเที่ยวที่สร้างรายได้สูงสุด 10 อันดับแรก ประกอบด้วย จีน รัสเซีย มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เกาหลี ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย อินเดีย และเยอรมนี ตามลำดับ

ความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (The Travel & Tourism Competitiveness Index : TTCI) ของประเทศไทยในปี 2560 ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยดัชนี TTCI ของไทยอยู่ในอันดับที่ 34 มีคะแนน 4.4 คะแนน จาก 136 ประเทศ เป็นอันดับที่ 8 ของเอเชีย ปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 35 จาก 141 ประเทศ ในปี 2558 มีค่าคะแนนเท่ากับ 4.3 คะแนน ซึ่งยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 30 โดยไทยได้คะแนนสูงสุดในหมวด Tourist Service Infrastructure เป็นอันดับที่ 1 ของเอเชีย โดยพิจารณาจากห้องพักโรงแรม คุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว จำนวนของบริษัทเช่า รถลงมา ได้แก่ ด้าน Price Competitiveness จากราคาห้องพักโรงแรม ค่าธรรมเนียมบัตรโดยสารเครื่องบิน และค่าธรรมเนียมสนามบิน และด้าน Prioritization of Travel & Tourism จากการให้ความสำคัญทางการท่องเที่ยวของรัฐบาล งบประมาณด้านการท่องเที่ยว ประสิทธิภาพของการทำ branding และ marketing และไทยได้คะแนนน้อยที่สุดในหมวด Cultural Resources & Business Travel จากจำนวนแหล่งมรดกโลก สุนัขกีฬา จำนวนการจัดประชุมของสมาคมต่าง ๆ ระดับนานาชาติ เมื่อเปรียบเทียบกับในกลุ่มประเทศเอเชีย ประเทศญี่ปุ่นมีอันดับดีที่สุดใน รองลงมาเป็น ฮองกง สิงคโปร์ จีน และเกาหลีใต้ ตามลำดับ

(5) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง มีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ผลผลิตมวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (GDP SME) ในไตรมาสที่สี่ปี 2560 ขยายตัวถึงร้อยละ 6.1 นับเป็นการขยายตัวสูงที่สุดในรอบ 11 ไตรมาส ส่งผลให้ผลผลิตมวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมปี 2560 ขยายตัวร้อยละ 5.1

มากกว่าที่ประมาณการไว้ที่ร้อยละ 5 โดยมีมูลค่ากว่า 6.55 ล้านล้านบาท และสัดส่วนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเท่ากับร้อยละ 42.6 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 42.2 ยังไม่บรรลุเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญมาจากการขยายตัวในภาคการผลิต ทั้งนี้ อุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกและภาคบริการของธุรกิจ SME ภาคบริการ โดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวซึ่งมีบทบาทค่อนข้างสูง

(6) เพิ่มประสิทธิภาพของภาคการเงินเพื่อให้เป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม โดยขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเงินปรับตัวลดลงมาอยู่อันดับที่ 24 ในปี 2560 จากอันดับที่ 23 ในปี 2559 จากการจัดอันดับของสถาบันการจัดการนานาชาติ หรือ IMD พบว่าความสามารถในการแข่งขันในภาคการเงินของไทยมีอันดับลดลงอย่างต่อเนื่องจากอันดับที่ 15 จาก 59 ประเทศ ในปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 มาอยู่อันดับที่ 23 ในปี 2559 จาก 61 ประเทศ และลดลงต่อเนื่องมาอยู่อันดับที่ 24 จาก 63 ประเทศ ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และในปี 2561 ยังมีอันดับคงที่อยู่ในอันดับที่ 24 จาก 63 ประเทศ ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคการเงินปรับตัวดีขึ้น

คะแนนทักษะทางการเงินของไทยมีแนวโน้มดีขึ้นใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ยของ OECD จากการสำรวจทักษะทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทยและสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งเป็นการสำรวจตามแนวทางของ OECD¹ พบว่า ค่าเฉลี่ยทักษะทางการเงินของไทยมีแนวโน้มดีขึ้นจากร้อยละ 58.5 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 61.0 ในปี 2558 และปี 2559 โดยคนไทยมีทักษะด้านความรู้ทางการเงินน้อยที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 48.6 รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมทางการเงินร้อยละ 62.2 และด้านทัศนคติทางการเงินร้อยละ 76.0ตามลำดับ ทั้งนี้ คะแนนพฤติกรรมทางการเงินของคนไทยมีแนวโน้มลดลงจากปี 2556 (ร้อยละ 65.6) และปี 2558 (ร้อยละ 64.4) เนื่องจากการไม่ตั้งเป้าหมายระยะยาว ขาดการดูแลบริหารเงินของตนเองอย่างใกล้ชิด ไม่ชำระค่าใช้จ่ายตรงตามเวลาเรียกเก็บ และขาดการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนก่อนการเลือกซื้อ อย่างไรก็ตาม ทักษะทางการเงินของไทยมีค่าคะแนนใกล้เคียงกับคะแนนทักษะทางการเงินเฉลี่ยของกลุ่มประเทศ OECD ที่มีค่าเท่ากับ 62.9 คะแนน ในปี 2558 แต่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่กำหนดให้คะแนนทักษะทางการเงินของไทยเท่ากับคะแนนเฉลี่ยของโลก

สัดส่วนครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบและมูลค่าหนี้ในระบบต่อหนี้ทั้งหมดเพิ่มขึ้น จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในปี 2560 ครัวเรือนที่มีหนี้สินมีจำนวน 10.8 ล้านครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 50.7 ของครัวเรือนทั้งหมด โดยหนี้สินเฉลี่ยเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 178,994 ล้านบาทต่อครัวเรือนเทียบกับ 156,770 ล้านบาท ในปี 2558 ขณะที่ สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ² ในไตรมาส 4/2560 เท่ากับร้อยละ 78.0 ลดลงเล็กน้อยจากร้อยละ 79.3 ในไตรมาสที่ 4/ 2559 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเฉพาะหนี้ในระบบ จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า ครัวเรือนที่มีหนี้ในระบบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากร้อยละ 8.3 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 8.6 ในปี 2558 และเพิ่มขึ้น

¹ ทักษะทางการเงิน (financial literacy) หมายถึง การตระหนัก ความรู้ความเข้าใจ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ทักษะคิด และพฤติกรรมในลักษณะที่ทำให้บุคคลมีการตัดสินใจทางการเงินที่ดี และในที่สุดจะช่วยส่งผลให้บุคคลมีสุขภาพทางการเงินที่ดี (OECD, 2011) การสำรวจทักษะทางการเงินตามแนวทางของ OECD ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ (1) ความรู้ทางการเงิน (2) พฤติกรรมทางการเงิน และ (3) ทักษะคิดทางการเงิน ซึ่งการสำรวจทักษะทางการเงินของไทยในปี 2559 ครอบคลุมกลุ่มตัวอย่าง 10,876 ราย ทั้งในและนอกเขตเทศบาลจากทุกจังหวัดทั่วประเทศ

² สัดส่วนหนี้สินภาคครัวเรือนต่อ GDP คือ สัดส่วนเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนของสถาบันการเงินต่าง ๆ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

ต่อเนื่องเป็นร้อยละ 10.0 ในปี 2560 ขณะที่ สัดส่วนมูลค่าหนี้ต่อระบบต่อหนี้ทั้งหมดก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.0 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 2.1 ในปี 2558 และเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นร้อยละ 2.4 ในปี 2560

การใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง แต่ยังห่างจากเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 การใช้บริการทางการเงินและระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์³ (E-Money/E-Payment) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงินและสถาบันการเงินให้สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ การค้าและการลงทุน ส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวม จะเห็นว่า การใช้บริการการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ของไทยมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีปริมาณธุรกรรม e-Payment ในปี 2560 เท่ากับ 4,171.3 ล้านรายการ เพิ่มขึ้นจาก 3,205.3 ล้านรายการ ในปี 2559 คิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 30.1

เมื่อพิจารณาจำนวนธุรกรรม e-Payment ของไทยต่อคนต่อปี พบว่า มีการขยายตัวค่อนข้างสูงจาก 27 ครั้งต่อคนต่อปี ในปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็น 49 ครั้งต่อคนต่อปี ในปี 2559 และจำนวน 63 ครั้งต่อคนต่อปี ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีปริมาณการใช้ e-Payment ค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับต่างประเทศ โดยเฉพาะในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานบริการการชำระเงินของไทยมีการกระจุกตัวอยู่ตามเมืองใหญ่ คนส่วนใหญ่จึงยังไม่สามารถเข้าถึงบริการ e-Payment ได้มากนัก สำหรับจำนวนธุรกรรม e-Payment ต่อคนต่อปี ของประเทศต่างๆ พบว่า ประเทศสิงคโปร์มีธุรกรรม e-Payment จำนวน 716 ครั้งต่อคนต่อปี ในปี 2558 เกาหลีใต้ จำนวน 413 ครั้งต่อคนต่อปี อังกฤษ จำนวน 314 ครั้งต่อคนต่อปี และมาเลเซีย จำนวน 82 ครั้งต่อคนต่อปี

ตารางที่ 3 : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน 1.1 เศรษฐกิจเติบโตได้ตามศักยภาพ ประชาชนมีความเป็นอยู่ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	1. อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 (CVM)	7.32	2.81	0.8	2.9	3.2	3.9
	2. รายได้ต่อหัวไม่ต่ำกว่า 8,200 ดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (ปี 2564) และ	5,382	5,673	6,034	5,937	6,104	6,730
	3. รายได้สุทธิของรัฐบาลต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 19.0	15.99	16.74	15.68	16.10	16.48	15.24
1.2 การลงทุนภาครัฐและเอกชนขยายตัวอย่างต่อเนื่อง	1. อัตราการขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ต่อปี	8.90	1.30	-7.30	29.30	9.50	-1.20

³ การชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์หมายถึง กระบวนการชำระเงินระหว่างผู้จ่าย/ผู้โอนเงินไปยังผู้รับเงินที่เกิดขึ้นผ่านสื่อและช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ Direct debit, Direct credit, Interbank bulk payment (NITMX), Credit card, Debit card (Pay at POS), Transfer at ATM, Internet banking, Mobile banking, e-Money, และ BAHTNET (3rd party)

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	2. อัตราการขยายตัวของการลงทุนภาคเอกชนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7.5 ต่อปี	14.40	-2.80	-1.00	-2.20	0.50	1.70
1.3 พัฒนาภาคส่งออกให้ขยายตัวและเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย	1. อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.0	3.10	-0.20	-0.30	-5.60	0.10	9.70
1.4 เพิ่มผลิตภาพการผลิตของประเทศ	1. ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี	อยู่ระหว่างการปรับข้อมูลเป็นอนุกรมแบบปริมาณลูกโซ่ (CVM)					
	2. ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงานไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ต่อปี	อยู่ระหว่างการปรับข้อมูลเป็นอนุกรมแบบปริมาณลูกโซ่ (CVM)					
1.5 รักษาเสถียรภาพของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	1. อัตราเงินเฟ้อระยะปานกลางอยู่ที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5	3.0	2.18	1.89	-0.9	0.2	0.7
	2. หนี้สาธารณะคงค้าง ณ สิ้นแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ไม่เกินร้อยละ 55 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	40.15	41.20	42.51	43.68	40.75	41.23
	3. ดุลบัญชีเดินสะพัดไม่เกินร้อยละ 2 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	-0.40	-0.60	3.80	8.10	11.70	10.60
1.6 เพิ่มการลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ	1. การลงทุนจากความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานเฉลี่ยปีละ 47,000 ล้านบาท					195,212	266,114
1.7 ประชาชนและผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบภาษีมากขึ้น	1. จำนวนการยื่นแบบเพื่อชำระภาษีประชาชนและผู้ประกอบการที่เข้าข่ายต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้น (ล้านคน/องค์กร)	9.84	10.15	10.53	10.83	11.07	10.69
1.8 ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสูงขึ้น	2. อันดับความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศโดย IMD เลื่อนขึ้นไปอยู่ในกลุ่ม 1 ใน 25 ของประเทศแรกที่ได้รับการจัดอันดับทั้งหมด	30 (59 ประเทศ)	27 (60 ประเทศ)	29 (60 ประเทศ)	30 (61 ประเทศ)	28 (61 ประเทศ)	27 (63 ประเทศ)
2. การสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา 2.1 เศรษฐกิจรายสาขาเติบโตอย่างเข้มแข็งและเป็นฐานในการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ	1. อัตราการขยายตัวของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ) ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3, 4.5 และ 6 ต่อปี ตามลำดับ						
	- ภาคเกษตร	2.7	0.7	-0.3	-6.3	-2.5	6.2

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	- ภาคอุตสาหกรรม	6.9	1.9	0.1	1.7	2.3	2.6
	- ภาคบริการ (นอกเหนือจากบริการภาครัฐ)	8.8	3.9	1.9	5.9	5.2	5.0
2.2 เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นและพื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง	1. รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น 59,460 บาทต่อครัวเรือนในปี 2564	57,625	48,470	57,063	57,091	58,975	
	2. พื้นที่การทำเกษตรกรรมยั่งยืนเพิ่มขึ้นเป็น 5,000,000 ไร่ ในปี 2564					967,746	1,093,293
2.3 พัฒนาพื้นที่ไปสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศ	1. จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมนิเวศจำนวน 15 พื้นที่			จัดทำแผนแม่บท 5 จังหวัดนำร่อง	ขยาย พ.ท. จัดทำแผนแม่บท 10 จังหวัด	คัดเลือกพื้นที่เป้าหมาย 18 พื้นที่ จัดทำแผนปฏิบัติการการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ 15 จังหวัด	- จัดตั้งศูนย์พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Center) - มีระบบฐานข้อมูล - มีกลไกการพัฒนาในระดับจังหวัดและ พ.ท. - มีแผนแม่บทแผนปฏิบัติการ และตัวชี้วัด
2.4 ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นและมีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวสูงขึ้น	1. รายได้จากการท่องเที่ยวไม่ต่ำกว่า 3 ล้านล้านบาท	1.35	1.53	1.61	1.86	2.16	2.75
	2. อันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว (The Travel & Tourism Competitiveness Index: TTCI) ไม่ต่ำกว่าอันดับที่ 30		43 (140 ประเทศ) 4.47 คะแนน		35 (141 ประเทศ) 4.3 คะแนน		34 (136 ประเทศ) 4.4 คะแนน
2.5 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีบทบาทต่อระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น	1. สัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศทั้งประเทศเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 45 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	39.8	39.7	40.2	41.4	42.2	42.6 (Q3)
2.6 เพิ่มประสิทธิภาพของภาคการเงินเพื่อให้เป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม	1. อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคการเงินปรับตัวดีขึ้น (IMD)	15 (59 ประเทศ)	10 (60 ประเทศ)	21 (60 ประเทศ)	21 (61 ประเทศ)	23 (61 ประเทศ)	24 (63 ประเทศ)

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	2. คะแนนทักษะทางการเงิน ของคนไทยเท่ากับคะแนน เฉลี่ยของโลก (ร้อยละ)						
	- ค่าเฉลี่ยทักษะทางการเงิน ของประเทศไทย	-	58.5	-	61.0	61.0	-
	- ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะทาง การเงินของ OECD	-	62.3	-	62.9	-	-
	3. สัดส่วนการกู้เงินนอกระบบ ลดลง ^{1/}						
	- จำนวนครัวเรือนที่มีหนี้ นอกระบบ (ร้อยละ)	-	8.3	-	8.6	-	10.0
	- มูลค่าหนี้นอกระบบต่อหนี้ ทั้งหมด (ร้อยละ)	-	2.0	-	2.1	-	2.4
	4. เพิ่มปริมาณการใช้บริการ ชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็น 200 ครั้ง/ปี/คน	27	31	35	39	49	63

หมายเหตุ : ^{1/} คำนวณจากครัวเรือนที่มีหนี้

3) ผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

3.1) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวม มีความก้าวหน้าในระดับหนึ่ง

(1) การพัฒนาด้านการคลัง

(1.1) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดแผนงานโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การบริหาร และการตรวจสอบกระบวนการงบประมาณของประเทศ แนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. 2560 เพื่อสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายเรื่องสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลได้อย่างต่อเนื่องและได้รับผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและไม่ซ้ำซ้อนกัน โดยในปี 2560 มีการดำเนินการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ใน 4 กิจกรรม จำนวน 11 เรื่อง ประกอบด้วย (1) จัดทำงบประมาณจังหวัดอย่างบูรณาการจำนวน 1 เรื่อง (2) พัฒนาระบบสารสนเทศด้านการงบประมาณจำนวน 1 เรื่อง (3) พัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐด้านการงบประมาณ จำนวน 1 เรื่อง และ (4) ติดตามประเมินผลแผนบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ตามนโยบายรัฐบาล จำนวน 8 เรื่อง

(1.2) ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ ในช่วงปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้สุทธิ 2,357.22 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่จัดเก็บได้ 2,295.39 พันล้านบาท โดยหน่วยงานที่สามารถจัดเก็บรายได้ได้สูงสุด คือ กรมสรรพากรจัดเก็บได้ 1,796.68 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่สามารถจัดเก็บรายได้ 1,725.61 พันล้านบาท รองลงมาคือ กรมสรรพสามิต จัดเก็บรายได้จำนวน 561.48 พันล้านบาท

(1.3) การใช้เครื่องมือทางภาษีเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเทศไทยมีเครื่องมือที่ดึงดูดการลงทุนในประเทศที่นักลงทุนให้ความสนใจ คือ พ.ร.บ.ส่งเสริมการลงทุนฉบับแก้ไข พ.ศ. 2559 และ พ.ร.บ. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย มีสาระสำคัญ คือ การขยายระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเป็นเวลา 13 ปี และสำหรับ พ.ร.บ.การเพิ่มขีดความสามารถ คือ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 15 ปี และการให้เงินสนับสนุนจากกองทุนขนาด 10,000 ล้านบาท

(1.4) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 อปท. มีรายได้รวม 687,892 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 29.36 ของรายได้รวมของรัฐบาล เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีรายได้รวม 656,239 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.16 โดยเป็นรายได้ที่ อปท. จัดหาเองจำนวน 112,000 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 16.28 ของรายได้รวมของ อปท. และรายได้ที่รัฐจัดเก็บและแบ่งให้จำนวน 218,800 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 31.81 ของรายได้รวมของ อปท.

(2) การพัฒนาภาคการเงิน โดย

(2.1) เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการชำระเงินและสถาบันการเงินทั้งในตลาดเงินและตลาดทุน พบว่า ในปี 2560 มีปริมาณการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payments) จำนวน 4,167.7 ล้านรายการ เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีจำนวน 3,205.3 ล้านรายการ ขยายตัวร้อยละ 23.09 เนื่องจากในปี 2560 มีการขยายตัวของธุรกิจการค้าออนไลน์เพิ่มขึ้น รวมทั้ง ธนาคารแห่งประเทศไทยมีนโยบายให้สถาบันการเงินงดเว้นค่าธรรมเนียมในการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (Internet Banking) ในส่วนการโอนเงินรายย่อยข้ามธนาคาร (Online Retail Funds Transfer : ORFT) มีจำนวน 462.7 ล้านรายการ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากจำนวน 299.0 ล้านรายการ ในปี 2559 คิดเป็นร้อยละ 35.38 สำหรับเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money) มีการทำธุรกรรมจำนวน 1,273.0 ล้านรายการ เพิ่มขึ้นจากจำนวน 1076.3 ล้านรายการ ในปี 2559 ขยายตัวร้อยละ 15.45

(2.2) การเข้าถึงสถาบันการเงิน ในภาพรวมครัวเรือนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินได้ร้อยละ 97.3 ในปี 2559 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 95.8 ในปี 2556 ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มครัวเรือนที่ใช้บริการทางการเงิน (Usage) และกลุ่มครัวเรือนที่เลือกจะไม่ใช้หรือไม่ต้องการใช้บริการทางการเงิน (Self exclusion) ร้อยละ 86.3 และร้อยละ 11.0 ตามลำดับ ขณะที่ ครัวเรือนร้อยละ 2.7 ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงิน (No access) ลดลงจากปี 2556 ที่มีสัดส่วนร้อยละ 4.2 ทั้งนี้ ครัวเรือนที่มีการใช้บริการทางการเงินจะใช้บริการจากธนาคารพาณิชย์สูงสุด ส่วนครัวเรือนที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการเงินส่วนใหญ่เป็นครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำที่สุด

(2.3) พัฒนานวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ ๆ ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่มาพร้อมกับยุค FinTech (Financial และ Technology) ซึ่งหมายถึงเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการเงิน หรือการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในธุรกิจการเงิน ไม่ว่าจะเป็นนวัตกรรมตู้ ATM ที่ช่วยให้คนกดเงินสดได้สะดวก การใช้บัตรเครดิต การโอนเงินออนไลน์ จากข้อมูลการชำระเงินผ่านระบบการชำระเงินและช่องทางต่าง ๆ พบว่า ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีมูลค่าการชำระเงินโดยเช็คจำนวน 59.53 ล้านล้านบาท และเมื่อเทียบกับปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฉบับที่ 11 มีมูลค่า 64.83 ล้านล้านบาท หดตัวลงร้อยละ 8.91 อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payments) พบว่า ในปี 2560 มีมูลค่า 400.67 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2555 ที่มีมูลค่า 299.88 ล้านล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 31.01

(2.4) เพิ่มประสิทธิภาพและเสถียรภาพของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในไตรมาสที่ 3 ปี 2560 สัดส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อรวม (NPL ratio) ของระบบธนาคาร

พาณิชย์และระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจอยู่ที่ร้อยละ 3.0 และร้อยละ 4.5 เทียบกับร้อยละ 2.8 และร้อยละ 5.0 ในปี 2559 ตามลำดับ ขณะที่ การให้สินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจขยายตัวต่อเนื่องเป็นร้อยละ 8.0 ในไตรมาสที่ 3 ปี 2560 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.1 ในปี 2559 ส่วนหนึ่งเป็นสินเชื่อที่ให้แก่ภาครัฐ ซึ่งหากไม่นับรวมในส่วนนี้อัตราการขยายตัวของสินเชื่อระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจอยู่ที่ร้อยละ 3.3 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 3.9

3.2) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรในปี 2560 ขยายตัวร้อยละ 5.3 โดยสาขาพืชขยายตัวร้อยละ 6.8 ปศุสัตว์ร้อยละ 2.0 ประมงร้อยละ 2.2 บริการทางการเกษตรร้อยละ 4.7 และสาขาป่าไม้ร้อยละ 2.3 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ในปี 2561 การเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรมีแนวโน้มจะขยายตัวได้ร้อยละ 3.0 – 4.0 สาขาที่คาดการณ์ว่าจะสามารถขยายตัวได้สูงสุด คือ สาขาพืชร้อยละ 3.5 – 4.5 รองลงมา คือ สาขาประมงและบริการทางการเกษตรที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 2.0 – 3.0 ตามลำดับ

(1) การพัฒนาภาคการเกษตร

(1.1) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรของประเทศให้บรรลุเป้าหมายที่จะทำให้เกษตรกรมั่นคง และทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน ตลอดจนเป็นกลไกที่สำคัญส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศ โดยในปี 2560 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรอยู่ที่ระดับ 130.8 สูงกว่าปี 2559 ที่ระดับ 122.6 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 โดยดัชนีผลผลิตในหมวดพืชผล เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.5 ปศุสัตว์ร้อยละ 4.9 และประมงร้อยละ 2.2 ตามลำดับ ขณะที่ ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ในปี 2560 อยู่ที่ระดับ 136.9 ลดลงจากปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 140.6 หรือลดลงร้อยละ 2.7 โดยดัชนีราคาในหมวดพืชผลลดลงร้อยละ 1.8 หมวดปศุสัตว์ลดลงร้อยละ 6.9 ส่วนดัชนีราคาหมวดประมงเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 ส่งผลให้ดัชนีรายได้เกษตรกร ในปี 2560 อยู่ที่ระดับ 179.1 เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 172.4 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.9 โดยดัชนีรายได้เกษตรกรในหมวดพืชผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.5 หมวดประมงร้อยละ 5.6 ขณะที่ดัชนีรายได้หมวดปศุสัตว์ลดลงร้อยละ 7.0

(1.2) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์

เทคโนโลยี และนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม ในปี 2560 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอละ 1 ศูนย์ รวม 882 ศูนย์และขยายผลเครือข่าย ศพก. 10,533 ศูนย์ย่อย ถ่ายทอดความรู้ในการทำเกษตรที่เหมาะสมให้กับเกษตรกรในพื้นที่ 774,919 ราย มีระบบส่งเสริมเกษตรกรแปลงใหญ่ ปัจจุบันมีเกษตรกรแปลงใหญ่ทั้งประเทศ 2,635 แปลง รวม 3.42 ล้านไร่ เกษตรกร 258,229 ราย 78 ชนิดสินค้า สำหรับ *การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri - Map)* ปรับเปลี่ยนการใช้พื้นที่การเกษตรที่เหมาะสม/ลดความเสี่ยง สนับสนุนให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตได้รวม 157,701 ไร่ ในพื้นที่ 68 จังหวัด พัฒนา Agri- Map Mobile หรือระบบแผนที่เกษตรกรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกบนสมาร์ตโฟนระบบ Android และระบบ IOS เพื่อให้เกษตรกร/ประชาชนเข้าถึงและใช้ข้อมูลเชิงภูมิสารสนเทศด้านการเกษตร เพื่อบริหารจัดการพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ มี*การพัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ* เพื่อทำให้เกิดความมั่นคง ยั่งยืนในการทำเกษตร ในปี 2560 มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น 0.777 ล้านไร่ เพิ่มความจุเก็บกักน้ำ 439.23 ล้านลูกบาศก์เมตร เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 2,750 บาทต่อไร่ต่อปี

การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ ปี 2560 ดำเนินการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์ อาทิ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ให้กับเกษตรกร 4,967 ราย สร้างศูนย์ต้นแบบผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบเติมอากาศ 25 แห่ง สำหรับการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่แก่เกษตรกร 70,000 ราย ใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดรายจ่าย การประเมินผลจากกลุ่มตัวอย่าง 77 จังหวัด 1,810 ราย พบว่า หลังจากเข้าร่วมโครงการฯ เกษตรกรสามารถลดรายจ่ายได้เฉลี่ยเดือนละ 533 บาท ลดต้นทุนการผลิต ลดการใช้สารเคมี ใช้ปัจจัยการผลิตและใช้แรงงานของตนเองเฉลี่ยเดือนละ 556 บาท การเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานในเมืองลดลงร้อยละ 1.47 มีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(1.3) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ จากภาวะเศรษฐกิจการเกษตรที่ขยายตัวร้อยละ 5.3 จากปัจจัยบวก ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดให้ปี 2560 เป็นปีแห่งการยกระดับมาตรฐานการเกษตรสู่ความยั่งยืน (Changing Towards Smart Agriculture) สภาพอากาศและปริมาณน้ำเอื้ออำนวยต่อการผลิตทางการเกษตรมากกว่าปี 2559 เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าปรับตัวดีขึ้น อาทิ อาเซียน 9 ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ส่งผลให้การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่ ปัจจัยลบ ได้แก่ ปัญหาน้ำท่วมในหลายพื้นที่ส่งผลให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย

(1.4) ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปีงบประมาณ 2560 มีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้ 1) การช่วยเหลือเกษตรกร 2) การแก้ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (IUU) 3) โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ 4) โครงการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri - Map) 5) โครงการเกษตรอินทรีย์ และ 6) โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นการเกษตรแบบผสมผสานตามศักยภาพของตนเองในพื้นที่ มีการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำงานในเมืองลดลง ใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานของตนเอง มีการวางแผนการผลิตและจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่งผลให้ครัวเรือนลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีต้นทุนการผลิตลดลงและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

(1.5) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ เกษตรกรรุ่นใหม่จะมีอายุระหว่าง 17 – 45 ปี เริ่มต้นการทำเกษตร และขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยในปี 2557 มีผู้ผ่านการพัฒนาจำนวน 1,731 ราย ปี 2558 จำนวน 2,182 ราย ปี 2559 จำนวน 1,849 ราย และปี 2560 จำนวน 1,836 ราย และตั้งเป้าหมายในปี 2561 ที่จำนวน 3,280 ราย สำหรับแนวทางการพัฒนา เกษตรกรจะเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง และมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้จัดการเรียนรู้ โดยหลักสูตรอบรมประกอบด้วย 1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่แต่ละรุ่น 2) การพัฒนาเกษตรกรด้วยนวัตกรรม และการบริหารจัดการด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Internet of Things) 3) การพัฒนาเป็น Startup และพัฒนาระบบธุรกิจด้วยนวัตกรรม ฟาร์มอัจฉริยะ และตลาดดิจิทัล และ 4) สินค้าผ่านการรับรองมาตรฐานสากล

(2) การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ในปี 2560 ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (Manufacturing Production Index : MPI) ขยายตัวร้อยละ 1.58 ใกล้เคียงกับปี 2559 ที่ขยายตัวร้อยละ 1.60 อุตสาหกรรมที่มีการขยายตัว ได้แก่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีการส่งออกไปตลาดหลักเพิ่มขึ้น

อุตสาหกรรมรถยนต์ เป็นการขยายตัวของตลาดในประเทศ เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจภายในประเทศขยายตัว อุตสาหกรรมอาหาร จากผลผลิตที่เพิ่มขึ้น และจากการส่งออกที่ความต้องการบริโภคขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการบริโภคในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้น

(2.1) พัฒนาต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ในปี 2560 มีโครงการอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ได้รับอนุมัติให้การส่งเสริมการลงทุนใน 5 อุตสาหกรรมเป้าหมายจำนวน 305 โครงการ มูลค่าเงินลงทุนรวม 47,223 ล้านบาท โดยเป็นโครงการด้านดิจิทัลมากที่สุด จำนวน 209 โครงการ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.52 ของจำนวนโครงการของ 5 อุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งหมด มูลค่าเงินลงทุน จำนวน 4,614 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.77 ของมูลค่าเงินลงทุนทั้งหมดของ 5 อุตสาหกรรมเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนมากที่สุดคือ อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ จำนวน 52 โครงการ แต่มีมูลค่าเงินลงทุนสูงที่สุดถึง 31,953 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 67.66 ของมูลค่าเงินลงทุนของ 5 อุตสาหกรรมเป้าหมายทั้งหมด อุตสาหกรรมที่มีเงินลงทุนสูงรองลงมาคือ อุตสาหกรรมการแพทย์ครบวงจร

(2.1.1) สนับสนุนการกระจายการลงทุนไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศและในภูมิภาคอาเซียน ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 การลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศมีมูลค่า 698.69 พันล้านบาท ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.13 จากปี 2559 ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในประเภทธุรกิจยานยนต์ อาหาร และพลังงาน โดยไทยลงทุนในกลุ่มประเทศอาเซียนสูงสุด มีมูลค่า 226.47 พันล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.94 จากปี 2559 ที่มีมูลค่าเงินลงทุน 167.72 พันล้านบาท รองลงมาคือ สหภาพยุโรป มีมูลค่าเงินลงทุน 185.21 พันล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 70.13 และประเทศฮ่องกงมูลค่า 110.38 พันล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 52.20

(2.1.2) ส่งเสริมการสร้างและพัฒนาตลาดสำหรับสินค้าที่มีคุณภาพ ในปี 2560 ไทยส่งออกสินค้าไปยังตลาดหลักมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกตลาด ได้แก่ กลุ่มประเทศอาเซียน (9 ประเทศ) จีน สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น มีสัดส่วนการส่งออกคิดเป็นร้อยละ 68.3 ของตลาดส่งออกทั้งหมด โดยไทยส่งออกไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนมากที่สุด สัดส่วนร้อยละ 25.2 ของการส่งออกทั้งหมด ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.9 จากปี 2559 รองลงมา ได้แก่ จีน สัดส่วนร้อยละ 12.4 มูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นมากที่สุดถึงร้อยละ 23.7 สหรัฐอเมริกามีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.3 ญี่ปุ่นร้อยละ 8.9 และสหภาพยุโรปร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

(2.2) วางรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมสำหรับอนาคต

(2.2.1) วางแผนและพัฒนากำลังคนสำหรับอุตสาหกรรมอนาคต จากดัชนีผลิตภาพแรงงานอุตสาหกรรม ปี 2560 พบว่า อุตสาหกรรมสำหรับอนาคต อาทิ การผลิตถ่านโค้ก และผลิตภัณฑ์จากการกลั่นปิโตรเลียมมีค่าดัชนีอยู่ที่ 102.38 การผลิตเคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมีมีค่าดัชนีเท่ากับ 110.73 และดัชนีผลิตภาพแรงงานอุตสาหกรรมการผลิตยานยนต์ รถพ่วง และรถกึ่งพ่วงอยู่ที่ 106.47 ซึ่งค่าดัชนีขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2559

(2.2.2) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีรองรับอุตสาหกรรมอนาคต เพื่อให้เศรษฐกิจของไทยเติบโตในระยะยาว โดยพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง อาทิ โครงการพัฒนาสนามบินอู่ตะเภา และเมืองการบินภาคตะวันออก (Eastern Airport City) โดยให้เอกชนเข้าร่วมทุนในการพัฒนาท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ

โครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ระยะที่ 3 โครงการพัฒนาท่าเรืออุตสาหกรรม มาบตาพุด ระยะที่ 3 โครงการรถไฟความเร็วสูง เชื่อม 3 สนามบิน แบบไร้รอยต่อ และมอเตอร์เวย์สายใหม่ ทำให้เกิด Digital Infrastructure เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในอนาคต นอกจากนี้ ได้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับระบบ Big Data และการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เป็นต้น

(2.2.3) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เอื้อให้เกิด

อุตสาหกรรมสำหรับอนาคต โดยพระราชบัญญัติเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 เพื่อดำเนินการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกให้เป็นระบบและโดยสอดคล้องกับหลักการพัฒนาย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการประกอบพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทันสมัย สร้างนวัตกรรม และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการบูรณาการการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกันทั้งในและนอกเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พัฒนาเมืองให้มีความทันสมัยระดับนานาชาติที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยและการประกอบกิจการ

(3) การพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว

(3.1) เสริมสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการที่มีศักยภาพทั้งฐานบริการเดิมและฐานบริการใหม่เพื่อส่งเสริมให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตได้อย่างเข้มแข็งจากรายงาน Travel & Tourism Competitiveness Report 2017 ของ World Economic Forum พบว่าอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 34 ของโลก มีอันดับดีขึ้น 1 อันดับจากปี 2558 และเป็นอันดับที่ 3 ของกลุ่มประเทศอาเซียน ขณะที่ สิงคโปร์มีอันดับดีที่สุดในอันดับที่ 13 รองลงมาคือ มาเลเซีย อันดับที่ 26

(3.2) พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

(3.2.1) เสริมสร้างการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว ในปี 2560 มีรายได้รวมจากการท่องเที่ยว 2.75 ล้านล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.47 จากปี 2559 จำแนกเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 1.82 ล้านล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.66 และนักท่องเที่ยวชาวไทย 0.93 ล้านล้านบาท เมื่อพิจารณานักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามายังประเทศไทย มีจำนวน 35.38 ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.77 โดยจำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังประเทศไทย สูงสุด 10 อันดับแรก คือ จีน มาเลเซีย เกาหลี ลาว ญี่ปุ่น อินเดีย รัสเซีย สหรัฐฯ สิงคโปร์ และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ

(3.2.2) ปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ในปี 2560 กรมการท่องเที่ยวได้ผลักดันปรับปรุงร่าง พรบ.ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เพื่อฟื้นฟูการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยกรมการท่องเที่ยวมุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เกิดการยอมรับในมาตรฐาน ทั้งในส่วนของบริษัทนำเที่ยว มัคคุเทศก์ ตลอดจนผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง อาทิ ผู้ประกอบการขนส่ง โรงแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก รวมไปถึงบริการด้านการท่องเที่ยวอื่นๆ

(3.2.3) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว กรมการท่องเที่ยวจัดทำคู่มือการประเมินมาตรฐานคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ปี 2560 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ องค์ประกอบที่ 1 คุณค่าของแหล่งธรรมชาติและความเสี่ยงต่อการ

ถูกทำลาย องค์ประกอบที่ 2 ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว และองค์ประกอบที่ 3 การบริหารจัดการ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

(3.3) พัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาอย่างครบวงจร

(3.3.1) ส่งเสริมการสร้างรายได้จากการกีฬา กีฬาอาชีพของประเทศไทย มีนักกีฬาอาชีพหลายคนประสบความสำเร็จ สร้างชื่อเสียงแก่ตนเองและประเทศ รวมทั้งมีรายได้ที่มั่นคง ส่วนในการพัฒนาการแข่งขันกีฬาอาชีพในประเทศไทย เป็นการพัฒนาให้มีการบริหารจัดการการแข่งขันที่ได้มาตรฐานแบบมืออาชีพ และผู้จัดการแข่งขันกีฬาอาชีพมีการบริหารจัดการเชิงธุรกิจที่สร้างรายได้ สร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วม ก่อให้เกิดเงินหมุนเวียน เป็นจำนวนมาก อาทิ กีฬาฟุตบอลซึ่งเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมสูงสุด คือ รายการ “ไทยลีก” ปี 2560 มีผู้เข้าชม 1.39 ล้านคน มีรายได้จากลิขสิทธิ์การถ่ายทอดการแข่งขัน 1,050 ล้านบาท รายได้จากบัตรเข้าชม 126 ล้านบาท และรายได้จากของที่ระลึก 58.2 ล้านบาท

(3.3.2) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทย ได้จัดทำยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2560 – 2562 กำหนดให้การบริการทางการกีฬาของการกีฬาแห่งประเทศไทยมีคุณภาพมาตรฐานและสามารถรองรับความต้องการทางการกีฬาของประเทศ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากีฬาของรัฐบาลเรื่องการจัดหาและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกีฬาให้เพียงพอโดยเฉพาะสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย อาทิ ก่อสร้างสนามกีฬาจังหวัดอุดรธานีและแม่ฮ่องสอน

(4) การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน โดย

(4.1) ส่งเสริมการทำตลาดเชิงรุก กระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำแผนขยายตลาดเชิงรุก เน้นเจาะลึกเป็นรายประเทศ เริ่มจากตลาดอาเซียนและขยายตลาดสู่ประเทศพันธมิตร เช่น จีน อินเดีย รัสเซีย และ CIS (Commonwealth of Independent States) คือ รัฐอิสระต่าง ๆ ที่แยกออกมาจากสหภาพโซเวียต รัสเซีย จำนวน 11 ประเทศ เพื่อส่งเสริมการส่งออกให้สามารถเติบโตตามเป้าหมายที่ร้อยละ 5 โดยในปี 2560 มีมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังประเทศจีน 997,983 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 19.73 และส่งออกสินค้าไปยังประเทศอินเดีย 218,975 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 21.18

(4.2) พัฒนาการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้ได้มาตรฐานสากล ผลการจัดอันดับความยากง่ายในการทำธุรกิจ (Doing Business) โดยธนาคารโลก ในปี 2560 ประเทศไทยได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีความสะดวกและมีกฎระเบียบที่เอื้อในการประกอบธุรกิจอยู่ในอันดับที่ 46 จาก 190 ประเทศทั่วโลก อันดับดีขึ้นจากปี 2559 ซึ่งอยู่ที่อันดับ 49 ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดให้อันดับความสามารถในการประกอบธุรกิจเป็น 1 ใน 10 ของโลก โดยสาขาที่อันดับปรับดีขึ้น 3 ด้าน ได้แก่ การเริ่มต้นธุรกิจ การได้รับสินเชื่อ และการปิดกิจการ สำหรับสาขาที่อันดับปรับลดลง 6 อันดับ ได้แก่ การขออนุญาตก่อสร้าง การขอใช้ไฟฟ้า การจดทะเบียนทรัพย์สิน การคุ้มครองผู้ลงทุน การชำระภาษี การค้าระหว่างประเทศ และสาขาที่มีอันดับคงที่ คือ การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง ทั้งนี้ สาขาที่อยู่ในอันดับต่ำสุดคือ การชำระภาษี โดยประเทศที่อยู่ในอันดับ 1 คือ ประเทศนิวซีแลนด์

(4.3) สนับสนุนผู้ประกอบการลงทุนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในปี 2561 กระทรวงอุตสาหกรรมจะมีการนำระบบเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มความสะดวกในการออกไปอนุญาตต่างๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรม 4.0 (Industry 4.0) และประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) โดย

มีมาตรการที่สามารถเริ่มใช้ได้ในเดือนมกราคม 2561 อาทิ สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม (สมอ.) จะเปิดให้บริการออกใบอนุญาตมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ด้วยระบบการออกใบอนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-license) ลดระยะเวลาจาก 46 วัน เหลือเพียง 10 วันทำการ กรมโรงงานอุตสาหกรรม (กรอ.) มีโครงการพัฒนาระบบส่วนกลางข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม (Factory Information Center System : FICs) การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) มีโครงการการอนุญาต อนุมัติ นำเข้า-ส่งออกยุคดิจิทัลด้วย QR Code และสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม (สศอ.) มีโครงการพัฒนาระบบ Big Data เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม

(4.4) ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้บูรณาการการดำเนินงานร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดชุดมาตรการในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาผู้ประกอบการ SMEs ในปี 2561 ภายใต้ “มาตรการพิเศษเพื่อขับเคลื่อน SMEs สู่อุตสาหกรรม 4.0” ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 ประกอบด้วย 1) มาตรการด้านการส่งเสริมพัฒนา เป็นการบูรณาการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้กรอบการดำเนินงานและโครงการที่สำคัญต่างๆ อาทิ การยกระดับเศรษฐกิจฐานชุมชน (Local Economy) การยกระดับและขยายบริการศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรม (Industry Transformation Center) โครงการ Train The Coach โดยการพัฒนาโค้ชที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จะช่วยขับเคลื่อนให้ผู้ประกอบการ SMEs สามารถแก้ไขปัญหาทางธุรกิจ โครงการ Big Brothers เป็นการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่มาช่วยยกระดับ SMEs โครงการ Digital Value Chain เพื่อผลักดัน SMEs สู่อุตสาหกรรม Global Value Chain และ 2) มาตรการด้านการเงิน เป็นชุดมาตรการที่ช่วยสนับสนุนให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนโดยการปรับปรุงขยายช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน การเพิ่มวงเงิน การเพิ่มกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการลดข้อจำกัดและหลักเกณฑ์

เมื่อพิจารณาโครงสร้าง GDP ของประเทศจำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจและตามขนาดวิสาหกิจในปี 2559 พบว่า โครงสร้างภาคนอกเกษตร ยังคงมีวิสาหกิจขนาดใหญ่เป็นตัวขับเคลื่อนที่มีความสำคัญ โดยมีสัดส่วนมูลค่า GDP คิดเป็นร้อยละ 43.4 GDP นอกภาคเกษตรทั้งหมด ขณะที่ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสัดส่วนร้อยละ 42.2 นับตั้งแต่ปี 2557 พบว่า แนวโน้มสัดส่วนของ SME ปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 พบว่า สัดส่วนของ SME อยู่ที่ร้อยละ 39.8 แสดงถึงบทบาทของ SME ต่อเศรษฐกิจของประเทศที่เพิ่มขึ้น

(4.5) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศและการลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ ในปี 2560 มีจำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมจำนวน 1,456 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 641,980 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีมูลค่าเงินลงทุน 524,340 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 22 มีจำนวนโครงการที่อนุมัติให้การส่งเสริม จำนวน 1,227 โครงการ มูลค่าเงินลงทุน 625,080 ล้านบาท หดตัวลงจากปี 2559 ร้อยละ 27

(4.6) พัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พบว่า มีการยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิบัตรรวมทั้งสิ้น 6,641 ราย จำแนกเป็นของไทย 2,180 ราย และต่างชาติ 4,461 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีจำนวน 5,593 ราย ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.78 ในส่วนการยื่นคำขอจดทะเบียนและการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร พบว่า มีจำนวนการยื่นคำขอจด

ทะเบียนอนุสิทธิบัตร 2,517 ราย เป็นคนไทย 2,335 ราย และต่างชาติ 182 ราย และมีจำนวนการจดทะเบียนรวม 1,155 ราย เป็นคนไทย 1,038 ราย และต่างชาติ 117 ราย เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 พบว่า มีการจดทะเบียนอนุสิทธิบัตรรวม 1,288 ราย หดตัวลงร้อยละ 11.52 ขณะที่ มีการจดทะเบียนลิขสิทธิ์รวม 12,094 ราย เป็นด้านดนตรีกรรมมากที่สุด 5,411 ราย รองลงมา คือ ด้านศิลปกรรม 3,963 ราย และวรรณกรรม 1,847 ราย โดยในปี 2559 มีการจดลิขสิทธิ์จำนวน 15,012 ราย หดตัวลงร้อยละ 24.13

4) การดำเนินงานที่สำคัญ

4.1) การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ดังนี้

(1) การพัฒนาด้านการคลัง โดย

(1.1) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดแผนงานโครงการ การจัดสรรงบประมาณ การบริหาร และการตรวจสอบกระบวนการงบประมาณของประเทศ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานงบประมาณจัดทำ*โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์* เพื่อให้การจัดการงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์มีประสิทธิภาพ คุ่มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 11 เรื่อง ตามเป้าหมายอย่างครบถ้วน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณร้อยละ 94.64

(1.2) เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาครัฐและขยายฐานภาษีให้ครอบคลุม มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมสรรพสามิต จัดทำ*โครงการปรับปรุงมาตรการภาษีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี* เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตและเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพสามิตให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์แนวทางในการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ตามมาตรการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย ออกเป็นประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง *ลดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 138) ประกาศ ณ วันที่ 14 มิถุนายน 2560 และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2560 โครงการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต* เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารการจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพสามิต เร่งรัด ติดตามการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตให้บรรลุตามเป้าหมาย และเพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรคและร่วมหารือเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารการจัดเก็บ โดยเป้าหมายของโครงการเพื่อจัดเก็บรายได้ภาษีสรรพสามิตได้ตามเป้าหมายหรือสูงกว่า (549,900 ล้านบาท) และในปี 2560 จัดเก็บภาษีได้ 562,361.43 ล้านบาท (สูงกว่าเป้าหมาย 12,461.43 ล้านบาท)

(1.3) ใช้เครื่องมือทางภาษีเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพื่อเป็นช่องทางการเพิ่มรายได้ภาครัฐ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมทรัพยากรธรณี จัดทำ*โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา* เพื่อจัดทำแหล่งเรียนรู้ทางธรณีวิทยาที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ทางวิชาการในพื้นที่ที่มีศักยภาพ และมีความโดดเด่น ในการเป็นอุทยานธรณีโดยท้องถิ่นมีส่วนร่วม ผลักดันให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญระดับประเทศ และประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้การท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา ตามแหล่งธรณีวิทยาและพิพิธภัณฑสถานธรณีวิทยาเป็นที่รู้จักโดยทั่วไปผ่านกลไกการจัดนิทรรศการระดับประเทศ

(1.4) ปรับโครงสร้างการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจทั้งระบบและฟื้นฟูรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาฐานะการเงิน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการนโยบาย

รัฐวิสาหกิจ จัดทำโครงการปรับปรุงอัตราการทำสำเนาได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจ (Revised Rate) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ภาครัฐสามารถจัดเก็บรายได้แผ่นดินของรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด และเกิดความยั่งยืนของเสถียรภาพทางการคลังในการลดภาระหนี้ต้องบประมาณ *การผลักดันร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ....* เพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบาย และแนวทางการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจที่ชัดเจน โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้รัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศและให้บริการสาธารณะ ส่งเสริมให้มีระบบกำกับดูแลและบริหารจัดการอย่างโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และป้องกันการแทรกแซงการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนส่งเสริมระบบซดเชยต้นทุนการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจที่ต้องให้บริการสาธารณะตามนโยบายของรัฐ ซึ่งมีผลต่อสถานะทางการเงินของรัฐวิสาหกิจ ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติฯ อยู่ในระหว่างการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ ทั้งนี้ คณะกรรมการการวิสามัญได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการศึกษาแนวทางการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติฯ

โครงการจัดตั้งและระดมทุนจากกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออนาคตประเทศไทย (Thailand Future Fund : TFF) เพื่อสนับสนุนการลงทุนในกิจการโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ เพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันในระยะยาว และเพื่อจัดหาแหล่งเงินทุนใหม่ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ โดยสำนักงาน ก.ล.ต. ได้อนุมัติการจัดตั้งกองทุนรวมฯ และกระทรวงการคลังได้ลงทุนในกองทุนรวมฯ ในวงเงิน 1,000 ล้านบาท *โครงการทบทวนพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556* เพื่อแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2556 (พ.ร.บ. ร่วมลงทุนฯ ปี 2556) ให้สามารถส่งเสริมการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐได้รวดเร็ว รอบคอบ และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับหลักการการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ (Public Private Partnership) ของสากล ภายใต้บริบทของประเทศไทย และสอดคล้องกับหลักวินัยทางการเงินและการคลังของประเทศ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. .... (ร่าง พ.ร.บ. ส่งเสริมการร่วมลงทุนฯ) เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2561

(2) การพัฒนาภาคการเงิน โดย

(2.1) การเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงินและสถาบันการเงินทั้ง

ในตลาดเงินและตลาดทุน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จัดทำร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. .... เพื่อให้มีกฎหมายที่กำหนดแนวทางในการรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด แผนการให้ความรู้พื้นฐานทางการเงิน พ.ศ. 2561 – 2565 เพื่อกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานเรื่องการให้ความรู้ทางการเงินขั้นพื้นฐานระดับประเทศ มีการบูรณาการและการขับเคลื่อนการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ

(2.2) ขยายการเข้าถึงบริการทางการเงิน สำนักงานบริหารหนี้

สาธารณะ จัดทำ *การพัฒนาตลาดตราสารหนี้โดยการออกพันธบัตรออมทรัพย์ (Saving Bond)* เพื่อพัฒนาตราสารหนี้ของรัฐบาลประเภทพันธบัตรออมทรัพย์ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งการออมและการลงทุนที่มีคุณภาพ และส่งเสริมการออมของประชาชนทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อลดผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นทางเลือกให้ประชาชนในการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลอย่างสะดวกยิ่งขึ้น โดยในปีงบประมาณ 2560 สบ. ได้กำหนดแผนการออกพันธบัตรออมทรัพย์ จำนวน 2 รุ่น วงเงินรวม 30,000 ล้านบาท และได้มีการเพิ่มเติมวงเงินอีก 3,000 ล้านบาท รวมเป็น 33,000 ล้านบาท เนื่องจากความต้องการของประชาชนมีสูง

(2.3) พัฒนานวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ ๆ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมศุลกากรจัดทำ *โครงการพัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์* โดยผ่านช่องทาง *การให้บริการของธนาคาร* เพื่อเพิ่มช่องทางให้ผู้ประกอบการหรือตัวแทนในการชำระค่าภาษีอากรและรายได้อื่นๆ ที่สะดวกขึ้น โดยผู้ประกอบการหรือตัวแทนไม่ต้องเดินทางมายังกรมศุลกากร และสามารถชำระเงินได้ตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งสอดคล้องกับโครงการ National e-Payment ตามนโยบายของรัฐบาลให้ลดการใช้เงินสดและเช็ค โดยสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ร่วมประชุมหารือกับบริษัท ยิบอินซอย จำกัด ผู้รับผิดชอบโครงการฯ และเจ้าหน้าที่ธนาคารกรุงไทย ในเรื่องการชำระเงินโดยใช้บัตรเดบิต/บัตรเครดิต เพื่อให้กระบวนการมีความชัดเจนครบถ้วน ในส่วนของระบบงาน คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ พิจารณาตรวจรับพัสดุโครงการฯ เมื่อวันที่ 24 เม.ย. 2560 และดำเนินการวางแผนในการอบรมผู้ใช้งานระบบ ขณะที่ กรมสรรพากร จัดทำระบบบริจาคอิเล็กทรอนิกส์ (e - Donation) เพื่อช่วยลดการสูญเสียรายได้ภาษี กรณีใช้หักลดหย่อนภาษี ไร่ไม่ถูกต้อง สร้างระบบความโปร่งใสในการบริหารจัดการเงินภายในสถานศึกษาและวัดวาอาราม และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี และรองรับยุทธศาสตร์ National e - Payment

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังและสำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง จัดทำการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (National e-Payment Master Plan) เฉพาะโครงการการให้ความรู้และส่งเสริมการใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โครงการ แผนงาน เกี่ยวกับระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวม และสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนและสื่อมวลชน กระตุ้นและเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้มีส่วนร่วมในการใช้งานระบบการชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์และให้ความร่วมมือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ที่ทางราชการ กำหนด และสร้างเสริมภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีของประชาชนที่มีต่อโครงการ National e-Payment

(2.4) เพิ่มประสิทธิภาพและสเถียรภาพของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จัดทำ *โครงการปรับปรุงการกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (ร่างพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....)* เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจสามารถดำเนินการตามพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและมั่นคง คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557 มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เป็นหน่วยงานกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีหน้าที่ครอบคลุมถึงการออกเกณฑ์กำกับดูแล การตรวจสอบความเหมาะสมของผู้บริหาร การติดตามและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และการสั่งการให้มีการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้ กระทรวงการคลังยังคงมีหน้าที่ในการกำกับนโยบายและการกำกับในฐานะผู้ถือหุ้น

4.2) การเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่มูลค่าระหว่างภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการค้าการลงทุนเพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ ดังนี้

(1) การพัฒนาภาคการเกษตร โดย

(1.1) เสริมสร้างฐานการผลิตภาคการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมประมง จัดทำ *โครงการธนาคารผลผลิตเกษตรด้านการประมง* เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชน ให้เป็นธนาคารผลผลิตเกษตรด้านการประมง ส่งเสริมให้ชุมชนมีการบริหารจัดการแหล่งน้ำชุมชนในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำจัดสำหรับเป็นอาหารโปรตีนบริโภค และสร้างรายได้ในครัวเรือน รวมทั้ง พัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการแหล่งน้ำให้กับชุมชน โดยกรมประมง

ส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการแหล่งน้ำในชุมชนให้เป็นธนาคารผลผลิตเกษตรด้านการประมง ส่งเสริมกลไกความร่วมมือโดยแต่งตั้งกรรมการและคณะทำงานโครงการ ประชุมคณะทำงานและเจ้าหน้าที่เพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการและรายงานความก้าวหน้าของโครงการ 3 ครั้ง จัดตั้งธนาคารผลผลิตเกษตรด้านการประมงในพื้นที่แหล่งน้ำเป้าหมาย 20 แห่ง มีสมาชิกธนาคารผลผลิตเกษตรด้านการประมง 1,590 ราย สมาชิกธนาคารมีการแลกเปลี่ยน ยืมคืนปัจจัยการผลิต 8 แห่ง ติดตามการดำเนินการจัดตั้งธนาคารผลผลิตเกษตรด้านการประมงในแหล่งน้ำเป้าหมาย 168 ครั้ง ส่วนกรมพัฒนาที่ดิน จัดทำ*กิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ (กิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่)* เพื่อให้เกษตรกรทราบถึงระดับความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ของตนเองก่อนทำการปลูกพืช และเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงการบริการงานพัฒนาที่ดินได้อย่างทั่วถึง เป้าหมายของโครงการคือดำเนินการให้บริการวิเคราะห์ดินและคำแนะนำการจัดการดิน-น้ำ-พืช ส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตรแก่เกษตรกร จำนวน 700,000 ราย ในพื้นที่ 77 จังหวัด ในปีงบประมาณ 2560 ได้ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น 88,130,672 บาท

กรมส่งเสริมการเกษตร จัดทำ*โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพทางการเกษตร* เพื่อพัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตรให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป และเพื่อพัฒนาให้ศูนย์ปฏิบัติการสามารถตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรและพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม เป้าหมายของโครงการคือเกษตรกรจำนวน 29,400 ราย *โครงการสนับสนุนเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยประกอบอาชีพเสริม* เพื่อพัฒนาและต่อยอดเป็นแหล่งเรียนรู้ในการปรับเปลี่ยนอาชีพหรือเป็นอาชีพเสริมที่ยั่งยืน มั่นคงสามารถนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต และเป็นต้นแบบในการประกอบอาชีพเสริมด้านการเกษตร ตามศักยภาพของตนเอง เป็นการเพิ่มรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีพ เกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยที่เข้าร่วมโครงการสนับสนุนสินเชื่อเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยเพื่อประกอบอาชีพเสริมร้อยละ 70 นำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง มีรายได้เพิ่มขึ้นเพียงพอต่อการดำรงชีพ มีความมั่นคงด้านรายได้ ด้านเศรษฐกิจและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ส่วนกรมส่งเสริมสหกรณ์ จัดทำ*โครงการพัฒนาความเข้มแข็งและยกระดับชั้นสหกรณ์* เพื่อพัฒนาศักยภาพของสหกรณ์ให้สามารถเป็นกลไกของของภาครัฐในการช่วยเกษตรกรและสมาชิกสหกรณ์ และเพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของสหกรณ์ให้สามารถเป็นที่พึ่งของสมาชิก เป้าหมายคือ สหกรณ์ได้รับการพัฒนาความเข้มแข็ง 4,890 แห่ง สมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์ 7,425,643 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2558 จำนวน 234,046 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.25 และปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ มูลค่า 2,210,241 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 178,817 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.37

กรมหม่อนไหม จัดทำ*โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรด้านหม่อนไหม* เพื่อพัฒนาให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ด้านหม่อนไหม และส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้เพิ่มแก่เกษตรกรผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ดำเนินการในพื้นที่ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน นครราชสีมา สุรินทร์หนองคาย (เป้าหมายปี 61) แพร่ และน่าน สำหรับสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จัดทำ*โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่* เพื่อให้การผลิตในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่เข้าสู่ระบบการผลิตตามมาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการเพิ่มคุณภาพผลผลิตและการลดต้นทุนการผลิต โดยผลผลิตคือพื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาตามแนวทางระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ จำนวน 46 พื้นที่

(1.2) สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์

เทคโนโลยี และนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมการข้าว จัดทำโครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชาวนาและองค์กรชาวนา เพื่อพัฒนาชาวนาและองค์กรชาวนาให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมสนับสนุนให้ชาวนาและสถาบันชาวนามีการตื่นตัวแข่งขันในการพัฒนาการผลิตข้าว ตลอดจนวางแผนกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงาน และสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งให้แก่สถาบันชาวนา โดยสำรวจคัดกรองในพื้นที่ 68 จังหวัดจากสมาชิกศูนย์ข้าวชุมชน กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ สมาชิกองค์กรชาวนา หรือเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำนา เป้าหมาย 3,000 คน ผลการคัดกรอง 2,765 คน แบ่งเป็นคุณสมบัติที่ 1 Model Smart Farmer จำนวน 363 คน คุณสมบัติที่ 2 Existing Smart Farmer จำนวน 844 คน คุณสมบัติที่ 3 Developing Smart Farmer จำนวน 1,558 คน โครงการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชาวนาและองค์กรชาวนา กิจกรรมสร้างและพัฒนาชาวนาปราดเปรื่อง เพื่อสร้างและพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง พัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบที่มีศักยภาพสามารถประกอบอาชีพเป็นชาวนาอย่างยั่งยืน

กรมประมง จัดทำโครงการผลผลิตเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกรทั่วไป เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่มีความประสงค์จะประกอบอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผ่านกระบวนการถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการประมง รวมทั้งให้คำแนะนำหรือบริการผ่านคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ โดยในปี 2560 สนับสนุนพัฒนาส่งเสริมอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 8,067 ราย ส่งเสริมประมงโรงเรียน 747 แห่ง สนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำเพาะเลี้ยงในพื้นที่และแจกจ่ายเกษตรกร ออกให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ 133 ครั้ง มีเกษตรกรเข้ารับบริการ 9,798 ราย และถ่ายทอดเทคโนโลยีและความรู้ให้แก่เกษตรกร 15,000 ราย และประมงอาสา 2,310 ราย ในส่วนกรมส่งเสริมสหกรณ์ จัดทำโครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร เพื่อให้ความรู้ และวางแผนการบริหารจัดการเครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถาบันเกษตรกรในการจัดการและอำนวยความสะดวกเครื่องจักรกลทางการเกษตร โดยในปี 2560 สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีความรู้ และวางแผนการบริหารจัดการเครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำนวน 85 แห่ง

(1.3) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน

และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ได้แก่ กรมการข้าว จัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวตลาดเฉพาะ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าข้าวตลาดเฉพาะอย่างเป็นระบบ ทั้งการผลิต แปรรูป และการตลาด และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการผลิตสินค้าข้าวตลาดเฉพาะให้ได้มาตรฐาน โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าข้าวคุณภาพที่ได้มาตรฐาน ข้าว Q ด้วยมาตรฐานข้าว GAP โรงสีข้าว GMP เสริมสร้างองค์ความรู้ให้เกษตรกรและพัฒนาที่ปรึกษาเกษตรกร ด้วยเทคโนโลยีผลิตข้าว GAP และประชาสัมพันธ์ด้านการตลาดข้าวคุณภาพ และเพื่อยกระดับคุณภาพข้าวไทยด้วยระบบการผลิตข้าว Pre GAP พัฒนาระบบการรับรองผลผลิตข้าวของชุมชนโดยชุมชน และเตรียมความพร้อมเกษตรกรก่อนเข้าสู่การผลิตข้าวด้วยมาตรฐานที่สูงขึ้น ขณะที่ กรมปศุสัตว์ จัดทำผลผลิตเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้เกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้มีความเข้มแข็ง สามารถเพิ่มมูลค่าการผลิต มีรายได้เพิ่มในการประกอบอาชีพปศุสัตว์ ผลผลิตโครงการคือเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ 90,286 ราย

การยางแห่งประเทศไทย จัดทำ*โครงการสนับสนุนเกษตรกรและผู้ประกอบการในการเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปยาง การยกระดับมาตรฐานองค์กรด้านอุตสาหกรรมยาง* เพื่อส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร สามารถผลิตยางเครพ ยางแผ่นรมควัน ยางแผ่นรมควันอัดก้อนได้ตามมาตรฐาน GMP ความก้าวหน้าในการดำเนินงาน คือ สถาบันเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรที่สามารถผลิตยางเครพได้ตามมาตรฐาน GMP จำนวน 10 แห่ง ผลิตยางแผ่นรมควันได้ตามมาตรฐาน GMP จำนวน 5 แห่ง ผลิตยางแผ่นรมควันอัดก้อนได้ตามมาตรฐาน GMP จำนวน 7 แห่ง และส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในการผลิตยางก้อนถ้วยตามหลัก GAP จำนวน 10 ราย สำหรับองค์การสะพานปลา จัดทำ*โครงการก่อสร้างโรงคลุมสุขอนามัยท่าเทียบเรือประมงชุมพร* เพื่อพัฒนาและปรับปรุงระบบโครงสร้างพื้นฐานของท่าเทียบเรือประมงให้ถูกสุขลักษณะและสุขอนามัย โดยผลผลิตคือท่าเทียบเรือประมงชุมพร ก่อสร้างโรงคลุมสัตว์น้ำและลานจอดรถ เพื่อให้ท่าเทียบเรือประมงชุมพรถูกสุขลักษณะสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงในปี 2560 ใช้งบประมาณรวมทั้งสิ้น 19,939,132 บาท

(1.4) เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรม

เกษตร ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตรจัดทำ *โครงการพัฒนาเครือข่ายงานส่งเสริมการเกษตร* เพื่อให้มีการรวมกลุ่ม/เครือข่ายของอาสาสมัครเกษตรกร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับมีเวทีในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาการดำเนินงาน ให้มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการให้บริการทางการเกษตรแก่เกษตรกร โดยเจ้าหน้าที่ 1,900 คน ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมในการให้บริการงานส่งเสริมการเกษตร ขณะที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ จัดทำ *โครงการเพิ่มขีดความสามารถการบริหารจัดการผลไม้คุณภาพในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร* เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันเกษตรกรดำเนินการและพัฒนาธุรกิจตลาดผลไม้ให้สามารถรองรับผลผลิตของสมาชิก เสริมสร้างเครือข่ายธุรกิจในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งสามารถแข่งขันได้ โดยในปี 2560 ส่วนกลางมีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 65 แห่ง ที่ดำเนินธุรกิจรวบรวมและจำหน่ายผลไม้ มีผลการรวบรวมทั้งสิ้น จำนวน 32,040.381 ตัน มูลค่า 899.381 ล้านบาท และส่วนภูมิภาค จัดอบรมการสร้างสมาชิกรุ่นใหม่/ทายาทสมาชิกเพื่อผลิตผลไม้คุณภาพ จำนวน 19 จังหวัด กำหนดกลุ่มเป้าหมายจังหวัดละ 30 คน รวม 570 คน ผลการดำเนินการจัดอบรมการสร้างสมาชิกรุ่นใหม่ มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 521 ราย *โครงการพัฒนาการค้าในธุรกิจและสินค้าของสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนม ภายใต้การเชื่อมโยงเครือข่ายธุรกิจและการตลาดภายในห่วงโซ่การผลิตนมทั้งระบบ* เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำนมโคให้มีคุณภาพตั้งแต่ฟาร์มสมาชิก พัฒนาการดำเนินธุรกิจและสินค้าของสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมในเชิงพาณิชย์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และสามารถแข่งขันได้ โดยสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจโคนมเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต/การตลาดจำนวน 117 แห่ง เกินเป้าหมายจากเดิม 116 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 101

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดทำ*โครงการสนับสนุนการเรียนรู้เพิ่มศักยภาพการทำกรเกษตรและการเพิ่มมูลค่าสินค้า* เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในแนวทางการทำกรเกษตรภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และจัดการสินค้าเกษตรให้แก่เครือข่ายเกษตรกรผู้นำ และกลุ่มเกษตรกรมุ่งหวังให้เกษตรกรสามารถนำแนวคิดไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตและพัฒนาการประกอบอาชีพการเกษตรให้สามารถทำเกษตรได้อย่างยั่งยืน โดยในปี 2560 สนับสนุนให้ความรู้แก่เกษตรกรดำเนินการได้ 29,750 ราย ครอบคลุมเป้าหมาย *โครงการนำร่องสร้างเครือข่ายประชารัฐภาคการเกษตร* เพื่อเตรียมพร้อมในการสร้างความร่วมมือ สนับสนุนการทำงานกับเครือข่ายประชารัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรของจังหวัด ส่วนกรมการข้าว จัดทำ*โครงการนวัตกรรมการแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มมูลค่า* เพื่อพัฒนานวัตกรรมการแปรรูป

ผลิตภัณฑ์จากข้าว และส่งเสริม ขยายผล ถ่ายทอด และผลักดันนวัตกรรมต้นแบบสู่เชิงพาณิชย์ ความก้าวหน้า การดำเนินโครงการ คือ พัฒนาและผลักดันนวัตกรรมการผลิตเส้นอุตสาหกรรมการต้นแบบในเชิงพาณิชย์ โดยบูรณาการทำงานร่วมกับบริษัท เอ็ม บี เค จำกัด (มหาชน) โดยใช้ข้าวท้องถิ่น พันธุ์ปราจีนบุรี 2 พัฒนาและผลักดันนวัตกรรมการผลิตพาสต้าจากข้าวเชิงอุตสาหกรรมต้นแบบในเชิงพาณิชย์ โดยพัฒนา ผลิตภัณฑ์พาสต้าร่วมกับบริษัท สหพันธ์ข้าว จำกัด โดยใช้ข้าวท้องถิ่น พันธุ์อยุธยา 1 โดยเทคโนโลยีเอกซ์ทราซัน และการพัฒนาและผลักดันนวัตกรรมการแปรรูปข้าวต่อยอด จากงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ในระดับชุมชนหรือท้องถิ่นจำนวน 5 ผลิตภัณฑ์ พัฒนาและสนับสนุนบรรจุภัณฑ์ให้กลุ่ม

กรมพัฒนาที่ดิน จัดทำโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสำหรับสินค้าที่สำคัญ เพื่อจัดทำแผนที่การใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจรายตำบล จากภาพถ่ายดาวเทียมสำรวจทรัพยากรรายละเอียดสูง และเพื่อวิเคราะห์ต้นทุน ผลตอบแทน เปรียบเทียบ ประเมินผลผลิตตามเขตเหมาะสมสำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจและศึกษาทัศนคติของเกษตรกรในการใช้พื้นที่ทั้งด้านการพัฒนาเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ผลผลิตของโครงการคือ (1) แผนที่เขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจ จำแนกตามระดับความเหมาะสมตามศักยภาพของที่ดิน แสดงเป็นระดับภาคและระดับจังหวัด 5 ชนิดพืช ได้แก่ ถั่วลิสง เงาะ ทุเรียน มังคุด และส้มโอ (2) รายงานเขตการใช้ที่ดินพืชเศรษฐกิจ (3) ฐานข้อมูลสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในการจัดทำแผนงานและนโยบายการพัฒนาสาขาต่างๆ ทั้งภาคเกษตรกรรมและสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (4) แผนที่ Agri-Map มีชั้นข้อมูลที่ครบถ้วน สามารถเข้าถึงได้ในระบบ Online และ (5) จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร S3 และ N ที่ถูกปรับเปลี่ยนไปผลิตสินค้าชนิดอื่นที่มีศักยภาพทางกายภาพและเศรษฐกิจสูงกว่าชนิดเดิม

(1.5) ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวความคิดการทำการเกษตรตามหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ กรมการข้าว จัดทำโครงการขยายศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ชั้นพันธุ์จำหน่ายที่มีคุณภาพดี และมีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ชาวนาที่จะนำไปเพาะปลูก และรองรับต่อความต้องการข้าวในอนาคตที่เพิ่มมากขึ้น โดยปีงบประมาณ 2559 ผูกพันปีงบประมาณ 2560 และปี 2561 ได้ก่อสร้างและปรับพื้นที่ถมดิน ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว 5 ศูนย์ คือ นครนายก ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ และบึงกาฬ ปีงบประมาณ 2560 ได้ก่อสร้างและปรับพื้นที่ถมดิน ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว 1 ศูนย์ คือ พิจิตร และได้ติดตั้งเครื่องจักรปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ 1 ศูนย์ คือ ศรีสะเกษ ในส่วนกรมหม่อนไหม จัดทำโครงการส่งเสริมหมู่บ้านมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมของมูลนิธิ ส่งเสริมศิลปาชีพฯ และเพื่อดำรงรักษาและพัฒนาอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้มีความเข้มแข็งและคงอยู่สืบไป ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมหมู่บ้านมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ประกอบด้วย 3 ได้แก่ กิจกรรมที่ 1 ส่งเสริมการพอกย้อมสีเส้นไหมด้วยสีธรรมชาติ 20 ราย กิจกรรมที่ 2 ปลูกหม่อนเลี้ยงไหมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงในศูนย์ศิลปาชีพ 20 แห่ง กิจกรรมที่ 3 โครงการศิลปาชีพศึกษาพัฒนาไหมไทยพื้นบ้าน ไหมตาหลา และแมลงทับ จำนวน 1 แห่ง โครงการหมู่บ้านไหมไทยพื้นบ้านเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อสนองพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการอนุรักษ์ ไหมไทยพื้นบ้านให้คงอยู่ยั่งยืน ผลผลิตโครงการคือเกษตรกรมีการพัฒนาการเลี้ยงไหมไม่น้อยกว่า 4 รุ่น/คน/ปี สามารถผลิตเส้นไหมไทยพื้นบ้านไม่น้อยกว่า 3,360 กก. มูลค่า 6,048,000 บาท นำไปทอผ้าไหมนุ่งพระราชทานสีทองไม่น้อยกว่า 10,752 เมตร มูลค่าไม่น้อยกว่า 8,601,600 ล้านบาท

(1.6) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จัดทำ *โครงการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกร* เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้อย่างถูกต้อง ในปี 2560 เกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการอบรมสามารถจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพได้ 28,922 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.25 *โครงการพัฒนาเกษตรกรที่ทำบัญชีได้ใช้บัญชีเป็น* เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ เกษตรกรเป้าหมายได้รับการอบรมการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการประกอบอาชีพ 15,022 ราย *โครงการพัฒนาเกษตรกรให้ใช้ข้อมูลทางบัญชีอย่างยั่งยืน* เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพและใช้ข้อมูลทางบัญชีเป็นประจำสม่ำเสมอ และส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นเกษตรกรต้นแบบด้านการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ ในปี 2560 เกษตรกรเป้าหมายที่ผ่านการอบรมสามารถใช้ข้อมูลทางบัญชีเป็นประจำสม่ำเสมอ 4,377 ราย คิดเป็นร้อยละ 48.43 *โครงการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร* เพื่อให้ผู้รับผิดชอบจัดทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและสามารถจัดทำบัญชี/งบการเงินได้ และเพิ่มศักยภาพด้านการนำข้อมูลไปใช้ในการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการทางการเงินการบัญชีได้ 2,248 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.06 *โครงการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิกสหกรณ์* เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ได้ตระหนักและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินการของสหกรณ์ ได้รับความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการทำธุรกรรมทางการเงินกับสหกรณ์ โดยสมาชิกของสหกรณ์สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้จำนวน 11,682 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.22

(2) การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง จำเป็นต้องมีการกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีศักยภาพในปัจจุบันเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในระยะต่อไปได้ โดย

(2.1) การพัฒนาต่อ ยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ ปัจจุบันเพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม จัดทำ *โครงการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อเข้าสู่ซูเปอร์คลัสเตอร์ และคลัสเตอร์เป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล* เพื่อสร้างความเข้มแข็งของห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) ในแนวตั้ง ตั้งแต่ต้นน้ำ ปลายน้ำ รวมทั้งสร้างความร่วมมือในแนวนอนกับอุตสาหกรรมสนับสนุนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจของกลุ่มอุตสาหกรรมที่จะรองรับกลุ่มอุตสาหกรรมระดับซูเปอร์คลัสเตอร์ และคลัสเตอร์เป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล โดยกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ จำนวน 8 กลุ่ม 160 กิจการ และได้แผนพัฒนาคลัสเตอร์ (Cluster Roadmap) ที่เชื่อมกับ Super Cluster และคลัสเตอร์เป้าหมายของรัฐบาล จำนวน 8 แผน (1 กลุ่ม/1 แผน) เพิ่มมูลค่าการผลิตได้ 18,106,000 บาท ลดต้นทุนการผลิตได้ 98,775,000 บาท และกลุ่มอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 90.12

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม จัดทำ *โครงการเพิ่มประสิทธิภาพและผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560* เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านผลิตภาพภาคอุตสาหกรรมของไทยด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทรัพยากรมนุษย์ และปัจจัยสนับสนุน ตัวชี้วัดความสำเร็จ คือ (1) จำนวนสถานประกอบการสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ มีต้นทุนการผลิตลดลงร้อยละ 10 (2) จำนวนแรงงานมี multi-skill ไม่ต่ำกว่า 450 คน/ปี และมีจำนวนผู้ผ่านการถ่ายทอดความรู้ ไม่น้อยกว่า 1,000 ราย/ปี และ (3) ผู้ประกอบการมีการรวมกลุ่มเครือข่ายของกลุ่มคลัสเตอร์ที่มีความเข้มแข็ง อย่างน้อย 3 กลุ่ม และมีจำนวนฐานข้อมูลสำหรับการวางยุทธศาสตร์

พัฒนาอุตสาหกรรม 1 ฐานข้อมูล *โครงการระบบ Industrial Intelligence Unit (IIU)* เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ท้นต่อสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมีผู้รับบริการ ในปี 2560 จำนวน 1231,406 ราย ความเชื่อมั่นต่อระบบเตือนภัยเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คิดเป็นร้อยละ 85.2

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ) จัดทำ*โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดอาเซียน* เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ การยกระดับเทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม คุณภาพสินค้าและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการขยายช่องทางและโอกาสทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องแต่งกายมุสลิมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดอาเซียน โดย 1) ถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับผู้ประกอบการ 370 ราย 2) พัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอใหม่สู่เชิงพาณิชย์ 50 ผลิตภัณฑ์ เพิ่มมูลค่าสูงขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 3) เจรจาจับคู่ธุรกิจ (Business Matching) ระหว่างผู้ประกอบการไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียน+3 จำนวน 2 ครั้ง และ 4) ศึกษาข้อมูลการตลาดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 1 ฉบับ ส่วนสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย จัดทำ*โครงการพัฒนาเพื่อปรับโครงสร้างการปรับปรุงพันธุ์อ้อยและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการการผลิตอ้อยอย่างครบวงจร เชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ทั้งระบบ การพัฒนาขยายผล และต่อยอดระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการปรับปรุงพันธุ์อ้อยภายในประเทศ และผลักดัน ขับเคลื่อนพร้อมขยายผลบทบาทหน้าที่ของศูนย์กลางการปรับปรุงพันธุ์อ้อยแห่งประเทศไทย (Thailand Sugarcane Breeding Center, TSBC) ให้เป็นศูนย์กลางการปรับปรุงพันธุ์อ้อยของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้* โดยในปี 2560 งบประมาณรวม 120 ล้านบาท

(2.2) วางรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมสำหรับอนาคต มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ) จัดทำ *โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ค่าใช้จ่ายการสร้างจิตสำนึกเพื่อเพิ่มผลิตภาพบุคลากรและองค์กรภาคการผลิตสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน)* ปี 2560 เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับของภาคอุตสาหกรรมมีความรู้ ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity) และการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainability) มีวิธีการดำเนินโครงการในการสร้างการรับรู้และความเข้าใจในวงกว้างเกี่ยวกับเรื่อง “Productivity & Sustainability” โดย (1) พัฒนาสื่อรณรงค์วิชาการในรูปแบบต่างๆ เพื่อใช้เผยแพร่กลุ่มเป้าหมายในวงกว้าง สร้างกระแสความสนใจด้าน Productivity และ Sustainability และ (2) จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้และผลงานแบบปฏิบัติที่ดี เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจและแบบปฏิบัติที่สามารถนำไปต่อยอดให้กับกลุ่มเป้าหมาย *โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ค่าใช้จ่ายในการสร้างและขยายฐานองค์ความรู้การเพิ่มผลิตภาพเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน)* เพื่อเสริมสร้างให้ผู้ที่มิบทบาทส่งเสริมการเพิ่มผลิตภาพ (Productivity Facilitator) ในองค์กรได้เรียนรู้บทบาทและทักษะการบริหารและสร้างบรรยากาศการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มผลิตภาพองค์กรอย่างเป็นระบบ โดยจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้และผลงานแบบปฏิบัติที่ดีทางด้านการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มผลิตภาพในองค์กร สร้างการรับรู้ ความเข้าใจและแบบปฏิบัติที่สามารถนำไปต่อยอดให้กับกลุ่มเป้าหมาย

สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (สถาบันอาหาร) จัดทำ *โครงการการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนผู้ประกอบการอาหารเพื่ออุตสาหกรรมอาหารอนาคต (Future Food)* เพื่อยกระดับมาตรฐานอุตสาหกรรมอาหารอนาคต โดยการสร้างเครือข่ายและรากฐานการผลิตอาหารอนาคต

ตลอดห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมอาหารในอนาคตทั้ง 5 ภูมิภาคของประเทศไทย โดยในปี 2560 บุคลากรในอุตสาหกรรมอาหารได้รับการยกระดับองค์ความรู้ในด้านนวัตกรรมทั้งด้านอาหารและเครื่องดื่มเสริมสุขภาพ หรือ Functional Foods อาหารทางการแพทย์ หรือ Medical อาหารอินทรีย์ หรือ Organic Foods และอาหารที่ผลิตขึ้นมาใหม่ทางนวัตกรรม หรือ Novel Foods ไม่น้อยกว่า 300 คน ผู้ประกอบการได้รับการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมอาหารหรือต่อยอดนวัตกรรม เพื่อส่งเสริมการขยายตลาดทั้งภายในประเทศหรือการลงทุนขยายกิจการ ไม่น้อยกว่า 55 ราย *โครงการศูนย์เชื่อมโยงอาหารไทยสู่เชิงพาณิชย์ต้นแบบ (Window of Thai Food)* เพื่อศึกษาการรองรับการขยายตัวของงานตามยุทธศาสตร์ครัวไทยสู่โลก ซึ่งเป็นวาระสำคัญของประเทศและเป็นจุดเชื่อมบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อช่วยกันขับเคลื่อนอุตสาหกรรมอาหารไทยสู่เวทีโลกอย่างเป็นรูปธรรม ส่วนสถาบันพลาสติก จัดทำ*โครงการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมคอมพาวนด์และการแปรรูปพลาสติกชีวภาพ (Bioplastics) และพัฒนาศูนย์การออกแบบ* เพื่อศึกษาและรวบรวมองค์ความรู้ด้านการพัฒนาพลาสติกคอมพาวนด์และการขึ้นรูปผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพ องค์ความรู้ด้านการพัฒนาคอมพาวนด์พลาสติกชีวภาพและการขึ้นรูปพลาสติกชีวภาพสูตรเม็ดคอมพาวนด์พลาสติกชีวภาพที่ได้รับการพัฒนาตรงความต้องการตลาด อาทิ ปรับปรุงคุณสมบัติหรือการลดต้นทุนไม่น้อยกว่า 60 สูตร การพัฒนาเทคโนโลยีการขึ้นรูปพลาสติกชีวภาพ ผลิตภัณฑ์นำร่องของพลาสติกชีวภาพจากชีวมวล 20 ผลิตภัณฑ์

(3) การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน โดย

(3.1) พัฒนาอำนวยความสะดวกทางการค้าให้ได้มาตรฐานสากล

ได้แก่ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ จัดทำ *โครงการจัดทำเขตการค้าเสรี* เพื่อเข้าร่วมเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีหรือความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศ/กลุ่มประเทศ เพื่อขยายโอกาส ปกป้องและรักษาผลประโยชน์ทางการค้า การลงทุน วิเคราะห์และเสนอมาตรการในการเตรียมกำหนดทำที่ นโยบายการค้า บริการ การลงทุนและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และเผยแพร่ข้อมูล สร้างความรู้ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จัดทำ *โครงการพัฒนาและส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศเพื่อรองรับเศรษฐกิจยุคใหม่* เพื่อผลักดันมูลค่าการส่งออกของไทย โดยเฉพาะในตลาดอาเซียนให้สามารถขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง พัฒนาและส่งเสริมสินค้า/ธุรกิจบริการที่มีศักยภาพของไทยให้สามารถขยายตลาดต่างประเทศได้ และส่งเสริมผู้ประกอบการไทยให้สามารถดำเนินธุรกิจ ขยายช่องทางการตลาด และการลงทุนในต่างประเทศ โดยในปี 2560 มีจำนวนผู้ประกอบการไทยที่ได้รับการพัฒนาขีดความสามารถและส่งเสริมด้านการตลาดต่างประเทศจำนวน 3,596 ราย

(3.2) พัฒนาปัจจัยสนับสนุนเพื่อส่งเสริมการลงทุนในประเทศและ

การลงทุนของคนไทยในต่างประเทศ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ จัดทำ*โครงการส่งเสริมการพัฒนาบริการและขยายเครือข่ายของผู้ให้บริการโลจิสติกส์* เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจการค้าระหว่างประเทศและการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ตลอดจนเทคนิคและนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจที่ทันสมัย ส่งเสริมการพัฒนาและขยายเครือข่ายพันธมิตรในการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ แสดงถึงศักยภาพและความพร้อมของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางของโลจิสติกส์ในภูมิภาคอาเซียน และพัฒนาธุรกิจโลจิสติกส์ไทยให้มีมาตรฐานสากล ส่งผลให้มีจำนวนผู้ให้บริการโลจิสติกส์การค้าฯ ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์ 546 ราย และในปี 2560 ได้จัดงานแสดงสินค้าโลจิสติกส์ (TILOG – LOGISTIX 2017) มีมูลค่าสั่งซื้อทันที 11.68 ล้านบาท มูลค่าการค้าการณภายใน 1 ปี เท่ากับ 1,240.57 ล้านบาท

(3.3) พัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ กรมทรัพย์สินทางปัญญา จัดทำ*โครงการเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญา* เพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้วยทรัพย์สินทางปัญญาในกลุ่มเป้าหมายเกษตรกรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าอาหารและสินค้าเกษตรหรือเกษตรแปรรูป ในการสร้างความแตกต่างให้แก่สินค้าอาหาร/เกษตร และเกษตรแปรรูปของไทย ให้สามารถสนองต่อความต้องการของตลาดและผู้บริโภค *โครงการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม* เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาให้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น และเสริมสร้างความรู้ตลอดจนส่งเสริมการใช้ทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์อย่างเป็นรูปธรรม

2.1.4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

1) การบรรลุเป้าหมายการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้าในการรักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2560 มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 31.58 ของพื้นที่ประเทศ ซึ่งยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดให้มีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ ในส่วนของจำนวนชนิดพันธุ์และประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในภาวะถูกคุกคาม หรือใกล้สูญพันธุ์พบว่า มีจำนวน 13 ชนิด ได้แก่ 1. นกกระเรียน 2. ละองหรือละมั่ง 3. นกแต้วแล้วท้องดำ 4. กวางผา 5. วัวแดง 6. พญาแร้ง 7. จระเข้ น้ำจืด 8. ช้างป่า 9. เสือโคร่ง 10. ควายป่า 11. แมวลายหินอ่อน 12. สมเสร็จ 13. เก้งหม้อ สำหรับเป้าหมายการสร้างความมั่นคงด้านน้ำและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินให้มีประสิทธิภาพ ในปี 2560 มีพื้นที่ชลประทาน 30,925,901 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2559 จำนวน 195,259 ไร่ แต่ยังคงต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดให้พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นปีละ 350,000 ไร่ สำหรับระบบประปาหมู่บ้านในปี 2558 มีทั้งหมด 65,696 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 93.40 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด โดยภาคเหนือมีหมู่บ้านที่มีระบบประปามากที่สุด ร้อยละ 94.95 และภาคใต้ มีหมู่บ้านที่มีระบบประปาน้อยที่สุด ร้อยละ 89.19

การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นและมีแนวโน้มเข้าใกล้เป้าหมายที่กำหนดไว้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ซึ่งในปี 2560 สามารถดำเนินการได้ร้อยละ 73.80 สัดส่วนของเสียอันตรายชุมชนที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องสามารถดำเนินการได้ร้อยละ 9.80 ยังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 และจำนวนกากอุตสาหกรรมอันตรายทั้งหมดที่เข้าสู่ระบบจัดการที่ถูกต้องสามารถดำเนินการได้ 1.947 ล้านตัน สำหรับคุณภาพน้ำของแม่น้ำสายหลักที่อยู่ในเกณฑ์ดีร้อยละ 28 มีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมา สาเหตุเกิดจากการขยายตัวของชุมชนเมือง เช่น เทศบาลเมือง เทศบาลนคร รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ภายในชุมชนมีผลทำให้ปริมาณน้ำเสียเพิ่มขึ้น จำนวนวันที่ปริมาณฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานลดลงจากปี 2559 จาก 61 วัน เป็น 38 วัน (ลดลงร้อยละ 38) และจุดความร้อนสะสมรายจังหวัดลดลงจากปี 2559 จาก 10,133 จุด เป็น 5,418 จุด (ลดลงร้อยละ 47) ตั้งแต่ปี 2556 - 2560 จุดความร้อนสะสมมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยที่ทำให้สถานการณ์หมอกควันดีขึ้นเป็นผลมาจากการบูรณาการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) จากการใช้พลังงานของประเทศในปี 2560 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปริมาณการปล่อย CO₂ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2559 พบว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 ส่วนการใช้พลังงานของประเทศ เพิ่มขึ้นจาก 104,902 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (KTOE) ในปี 2559 เป็น 106,297 KTOE ในปี 2560 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 สำหรับภาคการขนส่งมีการปล่อยก๊าซ CO₂ อยู่ที่ระดับ 73.0 ล้านตัน CO₂ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.6 ทั้งนี้การปล่อยก๊าซ CO₂ จากการใช้ น้ำมันสำเร็จรูปอยู่ที่ระดับ 67.9 ล้านตัน CO₂ เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.9 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศที่ยังคงอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก ส่งผลให้มีการใช้น้ำมันเบนซินและดีเซลภาคการขนส่งสูงขึ้น ในขณะที่การปล่อยก๊าซ CO₂ จากการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคขนส่ง (NGV) ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7 มีการปล่อยก๊าซที่ระดับ 5.2 ล้านตัน CO₂ ลดลงร้อยละ 12.9 ตามปริมาณการใช้ NGV ที่ลดลง เนื่องจากนโยบายการปรับโครงสร้างราคา NGV ให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ทำให้ผู้ใช้รถยนต์ NGV บางส่วนหันกลับไปใช้น้ำมันแทนประกอบกับช่วงนี้ราคาน้ำมันทรงตัวอยู่ในระดับที่ไม่สูงมากนัก รวมทั้งมีความสะดวกในด้านจำนวนสถานีบริการที่มีทั่วถึงมากกว่า

ตารางที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. รักษา และฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อการอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ และป่าชายเลน ลดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ แก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ และจัดที่ดินทำกินให้ผู้อยากไร้โดยให้สิทธิร่วม	1. สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้เป็นร้อยละ 40 ของพื้นที่ประเทศ	33.65	31.57	31.62	31.60	31.58	31.58
	- พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ร้อยละ 25	20.40	20.39	20.44	20.44	20.66	20.89
	- พื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ร้อยละ 15	0.004	0.006	0.009	0.008	0.015	0.017
	2. พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มจาก 1.53 ล้านไร่ เป็น 1.58 ล้านไร่			1.53	1.53	1.53	
3. จำนวนชนิดพันธุ์และประชากรของสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในภาวะถูกคุกคามหรือใกล้สูญพันธุ์	-	-	-	-	-	13 ชนิด	
4. แผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐ (โครงการ One Map) ที่แล้วเสร็จมีการประกาศใช้ และจำนวนพื้นที่จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน (จำนวนแปลงที่ดินที่ประชาชนได้รับการจัดที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย)			11,134	10,085	8,471	7,173	
2. สร้างความมั่นคงด้านน้ำ และบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ให้มีประสิทธิภาพ บริหารจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำ ให้มีความสมดุล ระหว่างความต้องการใช้น้ำทุกกิจกรรมกับปริมาณน้ำต้นทุน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบปัญหาจากการขาดแคลนน้ำ ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภค ป้องกันและลดความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้ง	1. มีระบบประปาหมู่บ้านครบทุกหมู่บ้าน	-	88.83 (62,512)	-	93.40 (65,696)	-	n/a
	2. ลุ่มน้ำสำคัญของประเทศ 25 ลุ่มน้ำ มีแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างสมดุล					อยู่ระหว่างการจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (25 ลุ่มน้ำ)	
	3. ประสิทธิภาพการใช้น้ำในพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
	4. ประสิทธิภาพการใช้น้ำทั้งภาคการผลิตและการบริโภคเพิ่มขึ้น	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
	5. พื้นที่และมูลค่าความเสียหายจากอุทกภัยและภัยแล้งมีแนวโน้มลดลง (ล้านบาท)	30,039.91	2,467.83	1,846.64	1,595.74	821.74	2,895.93
	6. พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นปีละ 350,000 ไร่	29,732,783	29,939,735	30,257,546	30,483,167	30,730,642	30,925,901

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
3. สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย พื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำสำคัญของประเทศ และแก้ไขปัญหาวิกฤตหมอกควัน	1. สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75	44.93	46.40	48.49	49.46	56.54	73.80
	2. สัดส่วนของเสียอันตรายชุมชนที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30					5	10.51
	3. กากอุตสาหกรรมอันตรายทั้งหมดเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง (ล้านตัน)					1.120	1.947
	4. คุณภาพน้ำของแม่น้ำสายหลักที่อยู่ในเกณฑ์ดีเพิ่มขึ้น	34	28	29	34	34	28
	5. คุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตหมอกควันได้รับการแก้ไขและมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละจำนวนวันที่ PM ₁₀ ใน 9 จังหวัดภาคเหนืออยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน)	75.96	83.33	84.63	86.76	84.19	95.95
4. เพิ่มประสิทธิภาพการลดก๊าซเรือนกระจกและขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีกลไกจัดการเพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในด้านต่างๆ หรือในพื้นที่หรือสาขาที่มีความเสี่ยงจะได้รับผลกระทบสูง	1. ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและคมนาคมขนส่งลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 7 ของการปล่อยในกรณีปกติภายในปี 2563				1.6	1.4	0.3
	2. ต้นทุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อหน่วย (บาทต่อตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า) มีแนวโน้มลดลง	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล					
	3. แผนปฏิบัติการการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในรายสาขาที่จำเป็น	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล					
	4. การจัดตั้งกลไกภายในประเทศเพื่อสนับสนุนด้านการเงิน	ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูล					

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	เทคโนโลยีและการเสริมสร้างศักยภาพ						
5. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง	1. ระบบพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้า สำหรับภาคเกษตรและการจัดการภัยพิบัติทางธรรมชาติในพื้นที่เสี่ยงภัย	จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการพยากรณ์อากาศ (WAR ROOM) สำหรับเฝ้าระวังติดตามสถานะอากาศตลอด 24 ชั่วโมง พัฒนาระบบติดตาม เตือนภัยมลพิษ และภัยพิบัติทางทะเล ครอบคลุมพื้นที่ทั้งอ่าวไทยและอันดามัน ติดตั้งระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning) สำหรับพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย - ดินถล่มในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ราบเชิงเขา รวม 1,095 สถานี 4,046 หมู่บ้าน จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยระยะ 5 ปี (2560-2564) และกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมายที่สอดคล้องกับการดำเนินงานตามกรอบแผนได้แล้วเสร็จ					
	2. สัดส่วนของพื้นที่เสี่ยงภัยที่ได้รับการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังภัยธรรมชาติ	จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในพื้นที่เสี่ยงภัยครอบคลุมทั้งระบบ ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำไม่น้อยกว่า 55 ตำบล					
	3. จำนวนผู้เสียชีวิต (ราย) และมูลค่าความเสียหายจากภัยธรรมชาติ (ล้านบาท) ค่าใช้จ่ายในการชดเชยผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในพื้นที่เสี่ยงภัยซ้ำซาก (ล้านบาท) ลดลง	1,356	377	444	202	168	196
		34.07	9.38	11.24	4.99	4.20	4.87
		3,774.92	29.86	368.56	175.15	247.78	1,556.37

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายในการชดเชยผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติในพื้นที่เสี่ยงภัยซ้ำซากมีข้อมูลเฉพาะอุทกภัยเท่านั้น และเป็นการชดเชยโดยใช้จ่ายจากเงินอุดหนุนการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินอุดหนุนการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2556 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีข้อมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น

2) การดำเนินการและผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

2.1) การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(1) **อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้เพื่อสร้างสมดุลธรรมชาติ กรมป่าไม้** ดำเนินกิจกรรมป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ ปลูกป่าในพื้นที่โครงการฟื้นฟูป่าตาม มาตรา 25 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และพื้นที่ที่ถูกบุกรุก โครงการฟื้นฟูป่าระบบนิเวศในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน โครงการป่าเศรษฐกิจชุมชน โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ โครงการเครือข่ายความร่วมมือในการควบคุมไฟป่า เพื่อให้ราษฎรที่อาศัยอยู่รอบพื้นที่ป่าที่เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่าได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ด้านการป้องกันและควบคุมไฟป่าในรูปแบบประชารัฐ **กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช** ดำเนินการติดตามการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ที่ทันสมัยในระบบเชิงเลขโดยใช้เทคโนโลยีการสำรวจและรับรู้จากระยะไกล (Remote Sensing) เพื่อให้ได้ ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ป่าสำหรับใช้ประกอบการปฏิบัติงานเฝ้าระวังป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ในพื้นที่อนุรักษ์ โครงการเพิ่มพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและพื้นที่คุ้มครองอื่นๆ ให้ได้ร้อยละ 25 ของพื้นที่ประเทศ เท่ากับ 80.88 ล้านไร่ การควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และการเสริมสร้างความร่วมมือเพื่อ

การแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน โครงการป่าในเมือง “สวนป่าประชารัฐ เพื่อความสุขของคนไทย” เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ในพื้นที่ซึ่งตั้งอยู่ในเขตเมืองหรือใกล้เมืองที่มีสภาพเป็นป่าธรรมชาติที่สมบูรณ์ **กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง** ดำเนินการฟื้นฟูป่าชายเลนที่เสื่อมโทรมจากการถูกบุกรุกเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ประโยชน์ รวมทั้งหมด 8,572.96 ไร่ **องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้** ดำเนินการปลูกสร้างสวนป่าและอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำลำธาร พื้นที่ป่าซึ่งผ่านการบุกรุกทำไร่เลื่อนลอยให้คืนสภาพเป็นป่าสมบูรณ์ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการให้มีรายได้จากการประกอบอาชีพวนเกษตรในพื้นที่ที่ต้องตามกฎหมาย พื้นที่รวม 12,570.86 ไร่ การจัดทำระบบควบคุมการเคลื่อนย้ายของสินค้าไม้ (CoC) เพื่อให้เกิดกระบวนการควบคุมติดตามการเคลื่อนย้ายและตรวจสอบแหล่งที่มาของสินค้าผลิตภัณฑ์ไม้ที่ต้องตามกฎหมายและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม **กรมพัฒนาที่ดิน** พัฒนาพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน เพื่อปรับปรุงพื้นที่นาร้างให้สามารถกลับมาให้ประโยชน์ในการปลูกปาล์มน้ำมันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสให้เกษตรกรได้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้น โดยปี 2560 มีผลการดำเนินงาน 8,268.25 ไร่

(2) **อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน**
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ดำเนินโครงการข้างเลี้ยงเพื่อการอนุรักษ์ เพื่อการดูแลข้างต้นและข้างสำคัญจากสำนักพระราชวัง คุ่มครองและอนุรักษ์ข้างไทย มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาข้างอย่างเป็นระบบ **องค์การสวนสัตว์** ดำเนินการส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ การอนุรักษ์และขยายพันธุ์สัตว์ป่าหายากและใกล้สูญพันธุ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อเป็นแหล่งศึกษารวบรวมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสัตว์ป่า **สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)** ดำเนินโครงการสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชนและภาคธุรกิจบนฐานการใช้ประโยชน์และอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ โดยผู้สนใจประกอบธุรกิจชีวภาพและผู้ประกอบการธุรกิจชีวภาพได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพควบคู่กับการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน จำนวน 7,418 คน วิสาหกิจชุมชนมีรายได้จากการนำทรัพยากรชีวภาพมาใช้ประโยชน์ เพิ่มขึ้น 38,033,764 บาท (25 ชุมชน) หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 49.7 ในปี 2560 โครงการจัดทำฐานข้อมูลและองค์ความรู้ทรัพยากรชีวภาพ เพื่อการปกป้อง คุ่มครอง อนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เป็นศูนย์ข้อมูลกลางการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพทั้งในระดับชุมชนและ SME โดยจำนวนข้อมูลทรัพยากรชีวภาพเพิ่มขึ้น คือ (1) ข้อมูลบัญชีรายการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 8 ชนิด (2) จำนวนข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการอนุรักษ์และยั่งยืนที่รวบรวมได้เพิ่มขึ้น 553 ภูมิปัญญา (3) จำนวนข้อมูลทรัพยากรพันธุกรรมที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 10 ชนิด (4) จำนวน พื้นที่/ชุมชนที่ดำเนินการด้านธนาคารพันธุกรรมระดับชุมชน (Community Biobank) เพิ่มขึ้น 3 แห่ง (5) องค์ความรู้มีการเผยแพร่สู่ชุมชนท้องถิ่น และกลุ่มเป้าหมาย การพัฒนา Business @ Biodiversity Platform และ Business & Biodiversity Check มาตรฐานประเมินภาคเอกชนซึ่งเป็นการเชื่อมโยงของการดำเนินธุรกิจกับผลกระทบที่มีต่อความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ เพื่อจำแนกความเสี่ยงหรือโอกาสที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนากิจกรรมขององค์กรที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน (1) ภาคธุรกิจได้รับการตรวจประเมินฯ จำนวน 2 แห่ง (2) หน่วยงาน/ภาคธุรกิจ/ผู้ที่สนใจได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้แนวคิดการดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบต่อความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน 234 แห่ง **องค์การสวนพฤกษศาสตร์** ดำเนินโครงการสำรวจความหลากหลายของพืชในภาคตะวันออก เพื่อสำรวจรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเพิ่มจำนวนชนิดและข้อมูลตัวอย่างพรรณไม้แห่งในภาคตะวันออกเข้าสู่ระบบข้อมูลพรรณไม้องค์การฯ เพื่อรวบรวมตัวอย่างพรรณไม้มีชีวิตกล้วยไม้ ชิง-ซ่า ไม้หายาก และไม้เฉพาะถิ่น นำมาเพาะขยายเพิ่มจำนวนเพื่อการอนุรักษ์ จำนวนพรรณไม้มี

ชีวิตเพิ่มขึ้น 123 ชนิด จำนวนกล้าพรรณไม้เพื่อการศึกษา 6,462 กล้า และจัดทำตัวอย่างพรรณไม้แห้ง 1,081 ตัวอย่าง

(3) **พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ดำเนินโครงการจัดทำแผนผังแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ จัดทำแผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า พร้อมรายละเอียดองค์ประกอบสำคัญในพื้นที่เมืองเก่า เพื่อจัดทำกรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า โครงการขับเคลื่อนนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ได้แผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ.2560 - 2564) และแผนปฏิบัติการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศระยะเร่งด่วน ในลักษณะบูรณาการ **กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช** ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่อนุรักษ์ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ราษฎร ให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ลดความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินระหว่างรัฐกับราษฎรอย่างเป็นธรรม ให้ราษฎรสามารถอยู่อาศัยและใช้ประโยชน์พื้นที่ได้อย่างเกื้อกูลธรรมชาติ **กรมป่าไม้** ดำเนินกิจกรรมตรวจสอบพื้นที่เพื่อจัดหาที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและการบริการด้านการอนุญาตในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง ในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระหว่างรัฐกับราษฎรในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ **กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง** ดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน และจัดที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยในพื้นที่ป่าชายเลน จำนวน 5,000 ไร่ นอกจากนั้น ได้ดำเนินการทวงคืนผืนป่า เพื่อเร่งรัดจับกุมดำเนินคดีกับผู้ยึดถือครอบครองที่ผิดกฎหมาย 13 จังหวัด **กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย** ดำเนินโครงการสนับสนุนแผนงานจัดการปัญหาที่ดินทำกินในหน้าที่ฝ่ายปกครอง เพื่อให้จำจังหวัด/ผู้ช่วยฯ ป้องกันจังหวัด/ผู้ช่วยฯ/นิติกรประจำจังหวัด ปลัดอำเภอ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านมีความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาคุ้มครองป้องกันสาธารณสมบัติของแผ่นดิน **กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย** ดำเนินโครงการจัดทำแผนที่เพื่อรองรับการบริหารจัดการข้อมูลที่ดินบนแผนที่ มาตราส่วน 1 : 4,000 ติดตั้งโครงข่ายการรังวัดด้วยดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) รองรับการเปลี่ยนวิธีการรังวัดจากวิธีการรังวัดด้วยวิธีแผนที่ชั้นสอง เพื่อให้การจัดทำแผนที่รูปแปลงที่ดินมีความถูกต้อง มีมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ ผลที่ได้ มีโครงสร้างพื้นฐานสถานีรับสัญญาณดาวเทียมถาวร (Continuously Operating Reference Station : CORS) 30 สถานี พร้อมเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมสถานีแบบเคลื่อนที่ (Rover Station) 125 ชุด และมีระวางแผนที่รองรับการรังวัดด้วยวิธีแผนที่ชั้นหนึ่งโดยระบบดาวเทียมในพื้นที่ดำเนินการครอบคลุมระวาง 1 : 4,000 จำนวน 12,000 ระวาง โครงการจัดทำฐานข้อมูลแนวเขตทางสาธารณประโยชน์ มาตราส่วน 1 : 4,000 ระยะทาง 7,565 กิโลเมตร โครงการพัฒนามาตรฐานแผนที่รูปแปลงโฉนดที่ดินและเร่งรัดการออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เป็นการลดปัญหาข้อโต้แย้งพิพาทเรื่องแนวเขตที่ดินของราษฎร โดยนำเทคโนโลยีการรังวัดระบบดาวเทียม จำนวน 82,414 แปลง โครงการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเพื่อความมั่นคงและการอนุรักษ์ที่ยั่งยืนเทิดไท้ 82 พรรษา มหาราชินี เพื่อแก้ไขปัญหาความมั่นคงของประเทศ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม อันเป็นผลมาจากความไม่ชัดเจนของตำแหน่งและขอบเขตของที่ดินของรัฐประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน จำนวน 4,651 แปลง **กรมหม่อนไหม** ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตหม่อนไหมและฝ้าย (กิจกรรมส่งเสริมการผลิตหม่อนไหมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกิน) เพื่อส่งเสริม พัฒนาอาชีพ และจัดการตลาด ให้แก่เกษตรกรที่ได้รับการจัดการที่ดินทำกินมีความรู้ความสามารถในการผลิตหม่อนไหม มีต้นทุนการผลิตที่เหมาะสม รวมทั้งผลผลิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน

นอกจากนั้น **กรมส่งเสริมสหกรณ์** ได้ดำเนินการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในที่ดินนิคมสหกรณ์ เพื่อออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน (กสน.3) จำนวน 11,493 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 102 ออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ (กสน.5) จำนวน 15,534 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 100 ให้กับสมาชิกนิคมสหกรณ์ที่ปฏิบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขที่กำหนด **องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร** การมอบสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ให้กับเกษตรกร 80,159 ราย 702,755 ไร่ **กรมพัฒนาที่ดิน** โครงการปรับปรุงคุณภาพดิน เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปรับปรุงแก้ไขดินเปรี้ยว ดินกรด ดินเค็ม โดยการใช้วัสดุปรับปรุงดิน (ปุ๋ยเพื่อการเกษตร) ร่วมกับการใช้พืชปุ๋ยสด ให้มีความเหมาะสมสามารถปลูกพืชให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น ดำเนินการในพื้นที่ที่มีปัญหาทางกายภาพ ให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหานั้นในพื้นที่ของตนเองได้ มีผลการดำเนินงาน 197,825 ไร่ โครงการฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ส่งเสริมให้มีการใช้ที่ดินที่เหมาะสมและมีการจัดการที่ถูกต้อง สามารถดำเนินการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่ที่มีปัญหาการชะล้างพังทลายของดินทั่วประเทศ จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่ม - ดอน เน้นการดำเนินงานในพื้นที่เขตพัฒนาที่ดิน จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำชุมชนบนพื้นที่สูง การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เสี่ยงต่อดินถล่ม และในพื้นที่การเกษตรที่มีความวิกฤตต่อการสูญเสียหน้าดิน มีผลการดำเนินงาน 1,079,791.75 ไร่ โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจในการผลิตและการใช้สารอินทรีย์อย่างมีประสิทธิภาพในการลดการใช้ปุ๋ยเคมี ให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้ในการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน และพัฒนาเป็นกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ในอนาคต ในปีงบประมาณ พ.ศ.2560 มีผลการดำเนินงาน 1,000,000 ไร่ โครงการพัฒนาหมอดินอาสาและหมอดินน้อย เป็นการเพิ่มศักยภาพให้หมอดินอาสาทั่วประเทศ ให้สามารถปฏิบัติงานในการดูแลรักษาและพัฒนาทรัพยากรที่ดินเพื่อการเกษตรร่วมกับเกษตรกรในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ให้เกษตรกรในชุมชนมีส่วนร่วมพัฒนาทรัพยากรที่ดินเพื่อการเกษตร เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานให้แก่หมอดินอาสา ผลที่ได้สามารถลดต้นทุนการผลิตและการใช้พื้นที่ทำการเกษตรอย่างยั่งยืน จำนวน 82,744 ราย โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน เพื่อจัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดินให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สาธิต/ ศึกษา/ ดูงานด้านการพัฒนาที่ดิน โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมของกรมฯ ไปถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ให้สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านพัฒนาที่ดินได้โดยง่าย และเพื่อเป็นศูนย์เครือข่าย (Node) ให้แก่ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 2,420 ศูนย์ ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ ให้มีการดำเนินการผลิตและใช้ประโยชน์ปุ๋ยอินทรีย์อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของวัสดุเหลือใช้ในการเกษตรและโรงงานอุตสาหกรรมให้เกษตรกรลดละเลิกการเผาด้วยการนำเอาวัสดุเหลือใช้จากไร่นามาผลิตปุ๋ยอินทรีย์ลดการใช้ปุ๋ยเคมี เป็นการลดต้นทุนในการผลิตเพื่อรณรงค์ส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ให้มากขึ้น ผลที่ได้ จัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ จำนวน 80 แห่ง โครงการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ ดำเนินการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ และปรับปรุงบำรุงดินด้วยปุ๋ยพืชสด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีผลการดำเนินงาน 4,400 ไร่

นอกจากนั้น **สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม** ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภค ในที่ดินที่จัดสรรให้กับเกษตรกรในรูปแบบแปลงรวม ก่อให้เกิดรายได้ ผลผลิต พื้นที่พื้นที่เขตปฏิรูปที่ดินได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จำนวน 6 พื้นที่ **กรมปศุสัตว์** ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของ

เกษตรกร เพื่อส่งเสริมพัฒนาอาชีพ และการตลาดโก่พื้นเมืองในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับการดำเนินงานภายใต้ กิจกรรมส่งเสริม และพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรส่งเสริมพัฒนาอาชีพด้านปศุสัตว์ ในรูปแบบเศรษฐกิจชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินทำกินด้านปศุสัตว์ตามนโยบายจัดสรรที่ดิน จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมอาชีพและแก้ไขปัญหาการใช้ที่ดินทำกินด้านปศุสัตว์ มีผลการดำเนินงาน 1,695 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.50 **กรมส่งเสริมสหกรณ์** ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินตามนโยบายรัฐบาล เกษตรกรในพื้นที่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรทั้งเป้าหมายเดิมและเป้าหมายใหม่รวม 99 พื้นที่ 48 จังหวัด **กรมประมง** ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร โดยได้ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับเกษตรกร ที่ได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินซึ่งได้เข้าอยู่อาศัยในบ้านเรือนเรียบร้อยแล้วใน 14 จังหวัด รวม 2,946 ราย **กรมส่งเสริมการเกษตร** ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับการจัดที่ดินทำกินทำการเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ เกษตรกร จำนวน 2,000 ราย **สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม** ดำเนินโครงการจัดที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกร โดยกรรมสิทธิ์ในที่ดินยังคงเป็นของรัฐ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาของรัฐ ที่มีผู้เรียกร้องขอรับที่ดินทำกินได้อย่างตรงเป้าหมาย และเกิดความเป็นธรรมในการถือครองที่ดิน ในพื้นที่เป้าหมาย 27 จังหวัด

(4) ปกป้องทรัพยากรทางทะเลและป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ดำเนินการจัดการพื้นที่และฟื้นฟูแนวปะการังที่เสื่อมโทรม จังหวัดภูเก็ต พังงา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 5 ไร่ โครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยการปักไม้ไผ่ชะลอความรุนแรงของคลื่นในชายฝั่งที่เป็นหาดโคลน การบริหารจัดการทรัพยากรป่าชายเลน เพื่อคุ้มครองป้องกันพื้นที่ป่าชายเลน 1.53 ล้านไร่ ที่ยังเหลืออยู่และป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าชายเลนเพิ่มเติม โดยจัดชุดลาดตระเวน 45 ชุด ในพื้นที่ป่าสมบูรณ์ 1.53 ล้านไร่ สำรวจ ประเมินสถานภาพทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง การเสนอสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ขึ้นทะเบียนสัตว์สงวนและคุ้มครองเพิ่มเติมอีกจำนวน 21 ชนิดพันธุ์ **กรมประมง** ดำเนินโครงการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพคงความสมบูรณ์ ได้รับการอนุรักษ์ฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน โครงการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ เป็นการพัฒนาฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์ ให้เป็นฟาร์มสาธิต ส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์ สร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ฐานข้อมูลการผลิตและการรับรองมาตรฐานสัตว์น้ำอินทรีย์ ให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและนำไปใช้งานได้ง่าย ผลักดันการขับเคลื่อนการผลิตและการรับรองมาตรฐานสัตว์น้ำอินทรีย์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และบรรลุตามเป้าหมาย กรมประมง

(5) วางแผนบริหารจัดการทรัพยากรแร่เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุด และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดำเนินโครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งเครือข่ายทุกภาคส่วนในการดูแลสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ควรระวังจากการทำเหมืองแร่ ตลอดจนสร้างความรู้และพัฒนาทักษะในการปฏิบัติหน้าที่มีส่วนร่วมดูแลเฝ้าระวังผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่เกิดเป็นเครือข่ายภาคประชาชนในท้องถิ่น ดำเนินการกระตุ้นการทำงานของเครือข่ายภาคประชาชนเดิมที่ได้สร้างไว้ตั้งแต่ปี 2550-2559 จำนวน 57 เครือข่าย

2.2) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการประเมิน

สถานภาพลุ่มน้ำโดยการมีส่วนร่วม : ลุ่มน้ำภาคเหนือ ประเมินสถานภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมในลุ่มน้ำหลักและลุ่มน้ำสาขาของพื้นที่ลุ่มน้ำภาคเหนือ 7 ลุ่มน้ำ **กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย** ดำเนินโครงการบริหารจัดการน้ำเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการฟื้นฟู บูรณะ พัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็ก ในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย โดยการขุดลอก ปรับปรุงแหล่งน้ำธรรมชาติที่ต้นเงินในพื้นที่ประสบภัยแล้ง **การประปาส่วนภูมิภาค กระทรวงมหาดไทย** ดำเนินโครงการปรับปรุงขยายระบบประปา และโครงการวางท่อขยายเขตจ่ายน้ำ เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนด้วยการพัฒนาและปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำและวางระบบกระจายน้ำให้ทั่วถึงและเป็นธรรม คริวเรือนได้รับการน้ำประปาเพิ่มขึ้น 195,448 ราย **กรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย** ดำเนินการกำจัดผักตบชวาและวัชพืช เพื่อการแก้ไขปัญหาผักตบชวาที่เป็นปัญหาต่อการระบายน้ำการสัญจรทางน้ำและเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ **กรมอุตุนิยมวิทยา** ดำเนินโครงการก่อสร้างหอเรดาร์และติดตั้งเครื่องตรวจอากาศ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อใช้ในการตรวจกลุ่มฝน ติดตามพายุฯ และช่วยในการเตือนภัยในพื้นที่ รวมทั้งจังหวัดใกล้เคียง เครื่องเรดาร์ตรวจอากาศ แบบ Doppler พร้อมอุปกรณ์และหอเรดาร์ 2 เครื่อง **กรมประมง** ดำเนินการจัดการให้เกิดผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรสัตว์น้ำให้คงความอุดมสมบูรณ์ โดยผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ ขุดลอกและปรับปรุงแหล่งน้ำ ปริมาณพื้นที่แหล่งน้ำที่ได้รับการจัดการและฟื้นฟู 9 ล้านไร่ ปริมาณสัตว์น้ำต่อหน่วยลงแรงประมง (CPUE) เฉลี่ยเพิ่มขึ้น ค่า CPUE เท่ากับ 988 เพิ่มขึ้นโดยเปรียบเทียบกับค่า CPUE เฉลี่ย 5 ปีย้อนหลัง (ปี 2555-2559) ซึ่งเท่ากับ 788 คิดเป็นร้อยละ 30.98 พื้นที่ทะเล ปริมาณสัตว์น้ำต่อหน่วยลงแรงประมง (CPUE) ในพื้นที่ทะเล บริเวณพื้นที่อ่าวไทยและฝั่งอันดามัน จำนวน 85 สถานี พบว่าค่า CPUE เท่ากับ 38.925 กิโลกรัม/ชั่วโมง เพิ่มขึ้นจากปี 2559 (37.139) ร้อยละ 4.81 **กรมชลประทาน** ดำเนินแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ประเทศมีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบและยั่งยืน ทั้งน้ำบนดินและน้ำใต้ดิน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ โดยจัดหา พัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุงแหล่งน้ำ ขยายระบบประปา เพื่อน้ำอุปโภคบริโภค พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ ขยายและเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติ ก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นาและชุมชน แหล่งน้ำบาดาล เชื่อมโยงโครงข่ายลุ่มน้ำ สามารถเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างได้ 160 ล้านลูกบาศก์เมตร (เมื่อจบโครงการ) เพิ่มพื้นที่ชลประทาน 73,980 ไร่ โครงการแล้วเสร็จสามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทานรวม 481,400 ไร่

นอกจากนั้น **สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม** ได้ดำเนินโครงการการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน เพื่อให้เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินมีแหล่งน้ำต้นทุนต่อการผลิตภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น เพิ่มพื้นที่การรับประโยชน์ของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจากแหล่งน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน 60 แห่ง **กรมพัฒนาที่ดิน** ดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อให้มีแหล่งน้ำไว้ใช้เพื่อการเกษตรไม่ว่าจะเป็นการทำนาหรือปลูกพืชนอกฤดูกลางและช่วงฤดูแล้งได้อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จำนวน 187 แห่ง และกรมพัฒนาที่ดินสามารถดำเนินการก่อสร้างได้เพิ่มเติมอีก จำนวน 47 แห่ง (งบเหลือจ่าย) รวมทั้งสิ้น 234 แห่ง ทั้งนี้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว รวมทั้งสิ้น 225 แห่ง ในส่วนที่เหลืออีก 9 แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ (ข้อมูล ณ วันที่ 12 ธันวาคม 2560) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน เพื่ออนุรักษ์น้ำและเก็บเกี่ยวน้ำ โดยการจัดการให้น้ำฝนที่ตกลงมาถูกกักเก็บไว้ให้ไหลซึมลงใต้ดิน เป็นประโยชน์ในรูปของความชื้นแก่พรรณพืช ไม่ให้ไหลบ่าไปกัดเซาะดินในพื้นที่ตอนล่างให้เกิดความเสียหาย โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรนอกเขตชลประทาน บรรเทาภาวะภัยแล้ง เพื่อเพิ่มผลผลิตและรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยการขุดสระน้ำในไร่นา ผลที่ได้จากการดำเนินงานแผนงาน/โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ได้รับเป้าหมาย (งบปกติ) จำนวน 44,000 บ่อ

แต่กรมพัฒนาที่ดินสามารถดำเนินการก่อสร้างได้เพิ่มเติมอีก จำนวน 2,967 บ่อ (งบเหลือจ่าย) รวมทั้งสิ้น 46,967 บ่อ โดยได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว

2.3) แก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการน้ำเสียในระดับจังหวัด เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวม โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง เป็นการเตรียมความพร้อมให้กับภาคประชาชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทางเพื่อรองรับการจัดการขยะรูปแบบใหม่ **กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง** บริหารจัดการขยะทะเล เพื่อสำรวจชนิด ปริมาณ แหล่งที่มา การแพร่กระจาย ผลกระทบของขยะทะเลต่อระบบนิเวศทางทะเลที่สำคัญ สัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ เพื่อจัดทำมาตรการการลดปริมาณขยะทะเลในพื้นที่เป้าหมาย พัฒนาและปรับปรุงระบบฐานข้อมูลขยะทะเลให้เป็นมาตรฐาน การกำหนดมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณชายหาด 24 แห่ง ใน 15 จังหวัด **องค์การจัดการน้ำเสีย** บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระยะยาว 15 ปี รวม 25 พื้นที่ การก่อสร้างและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียขนาดเล็กในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นโครงการต้นแบบสำหรับการบริหารจัดการน้ำเสียที่เหมาะสมกับพื้นที่ ช่วยลดปริมาณความสกปรกที่ระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ ก่อสร้างและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนขนาดเล็กในพื้นที่ 8 แห่ง **กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ปี 2560 มีจำนวนวันที่มีค่า PM₁₀ เกินค่ามาตรฐานลดลงเมื่อเทียบกับปี 2559 มีจุดความร้อน (Hotspot) ลดลง รวมทั้งพื้นที่ถูกไฟไหม้ลดลง **กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น** ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอย “จังหวัดสะอาด” ความสำเร็จที่ยั่งยืน ที่มติดณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยกำกับดูแล ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการลดปริมาณขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิด และการเก็บขนขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปริมาณขยะมูลฝอยตกค้างได้รับการกำจัดร้อยละ 85 ปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการร้อยละ 55 ปริมาณขยะมูลฝอยร้อยละ 21.60 ได้ถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์ **กรมประชาสัมพันธ์** ดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม **กรมปศุสัตว์** ดำเนินการพัฒนาต้นแบบการเลี้ยงโค กระบือ เพื่อผลิตก๊าซชีวภาพพลังงานทดแทนอย่างยั่งยืน จัดตั้งฟาร์มต้นแบบพัฒนาการเลี้ยงโค กระบืออย่างครบวงจร **กรมส่งเสริมการเกษตร** ดำเนินโครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร **การยางแห่งประเทศไทย** ดำเนินโครงการควบคุมปริมาณการผลิต เพื่อปลูกแทนยางพาราพันธุ์ดี ปีละ 290,000 ไร่ เพื่อเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยางพาราเป็นไม้ยืนต้นอื่นปีละ 110,000 ไร่ ปลูกแทนด้วยยางพาราพันธุ์ดีได้จำนวน 207,474.75 ไร่ และเปลี่ยนพื้นที่ปลูกยางพาราเป็นไม้ยืนต้นอื่นได้จำนวน 193,014.95 ไร่

2.4) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ดำเนินการส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานเข้าสู่มาตรฐานเหมืองแร่สีเขียว ปัจจุบันมีสถานประกอบการที่ได้รางวัลเหมืองแร่สีเขียวแล้วจำนวน 193 ราย รวมทั้งโครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมเหมืองแร่ให้มีมาตรฐานสากลเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้มีสถานประกอบการแร่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ (CSR-DPIM) เพิ่มมากขึ้น มีสถานประกอบการแร่รายใหม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานสากลเพื่อความรับผิดชอบต่อสังคมประจำปี 2560 จำนวน 10

ราย มีสถานประกอบการรายเก่าที่เคยได้รับโล่รางวัล CSR-DPIM ในปีที่ผ่านมา เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย CSR-DPIM 2560 เพิ่มขึ้น 10 ราย **องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร** ดำเนินโครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรคุณภาพปลอดภัยใส่ใจสิ่งแวดล้อม (โครงการต่อเนื่อง) เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีสะอาดในการผลิตสู่เศรษฐกิจการเกษตรที่ปลอดภัยแก่ผู้บริโภคและเห็นความสำคัญของสินค้าเกษตรปลอดภัย **สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ** ดำเนินโครงการผลิตมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อสนับสนุนให้สินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยจัดทำมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร มาตรฐานสมัครใจ ประกาศใช้แล้ว 265 เรื่อง มาตรฐานบังคับ ประกาศใช้แล้ว 6 เรื่อง โครงการผลิตหน่วยงานตรวจสอบรับรองทั้งภาครัฐและเอกชนได้รับการรับรองจาก มกอช. เพื่อพัฒนาระบบการรับรองหน่วยรับรอง และสร้างการยอมรับในความเท่าเทียมกันระหว่างหน่วยงาน ผลที่ได้จากการดำเนินงาน มีหน่วยรับรอง (CB) ที่ผ่านการรับรองระบบงาน 20 หน่วย-ขอบข่าย มีหน่วยตรวจ (IB) ที่ผ่านการรับรองระบบงาน 6 หน่วย-ขอบข่าย ขึ้นทะเบียนห้องปฏิบัติการทดสอบสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้มาตรฐานสากล ISO/IEC 17025 รวม 106 แห่ง โครงการผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาความร่วมมือ ประสาน และสนับสนุนงานด้านมาตรฐาน ความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหารของไทยให้มีระบบการบริหารจัดการเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

นอกจากนั้น **กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมหม่อนไหม** และ**สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ** ได้ดำเนินโครงการเกษตรอินทรีย์ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตและกระบวนการจัดการสินค้าเกษตรอินทรีย์ ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำตามมาตรฐาน เกษตรอินทรีย์ของประเทศไทย เกิดแปลงใหญ่การผลิตพืชอินทรีย์ จำนวน 23 แปลง มีการพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพสินค้าปศุสัตว์อินทรีย์ให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ฟาร์มปศุสัตว์ที่ได้รับการตรวจรับรอง จำนวน 116 ฟาร์ม คิดเป็นร้อยละ 193.33 พัฒนาต้นแบบโรงสีข้าวตามมาตรฐาน GMP กำล้างการผลิตรวม 10 ต้นต่อวัน จำนวน 2 แห่ง (จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดยโสธร) ถ่ายทอดความรู้การผลิตตามมาตรฐานแก่เกษตรกร โดยใช้ระบบการรับรองแบบกลุ่ม จำนวน 6 กลุ่ม (จังหวัดสุโขทัย จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดมหาสารคาม) เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแก่เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/ผู้ประกอบการสินค้าเกษตรด้วยระบบตามสอบสินค้าเกษตร (QR Trace) มีผู้สนใจเข้าใช้งาน จำนวน 43 ราย สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน จำนวน 6 เรื่อง

2.5) สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการขับเคลื่อนและเสริมสร้างศักยภาพเพื่อบูรณาการแผนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อศึกษาและจัดทำร่างแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนศักยภาพการดำเนินงานตามแผนงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ส่งผลต่อการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อบรรลุเป้าหมาย INDC ในปี พ.ศ.2573 ในภาคพลังงานและขนส่งภาคกระบวนการทางอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์และภาคการจัดการของเสีย โครงการพัฒนาระบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยระยะที่ 3 เพื่อพัฒนารูปแบบวิธีการจัดเก็บ การรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของหน่วยงานภาครัฐรวมทั้งพัฒนาวิธีการตรวจวัดรายงานและทวนสอบ (MRV) โครงการขับเคลื่อนและเสริมสร้างศักยภาพการดำเนินงานของไทยภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลของประเทศไทยในการเข้าร่วมการเจรจาภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ดำเนินโครงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคป่าไม้โดยสร้างแรงจูงใจและกระบวนการมีส่วนร่วม เพิ่มการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ป่ารวมถึงการดำเนินการตามกรอบงานเรดด์พลัสของประเทศไทยในปัจจุบันและอนาคตโดยเริ่มจากระดับล่างสู่ระดับบน จัดตั้งศูนย์ขับเคลื่อนและเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภาคป่าไม้ในระดับพื้นที่อย่างใกล้ชิดกับชุมชน และหน่วยงานในระดับพื้นที่

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกระดับเมืองเพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่เมืองคาร์บอนต่ำและการปรับปรุงข้อมูลปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าใจหลักการสามารถคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรของตนและดำเนินกิจกรรมลดก๊าซเรือนกระจกในท้องถิ่น โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ทั้งทางเทคนิคและทางเศรษฐศาสตร์ที่สอดคล้องกับบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการพัฒนาแนวทางการรายงานข้อมูลก๊าซเรือนกระจกระดับเมืองขนาดใหญ่และแผนการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสม เพื่อให้จังหวัดทราบปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายในขอบเขตการปกครองและสนับสนุนให้จังหวัดตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก โครงการลดก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจตามมาตรฐานของประเทศไทย (Thailand Voluntary Emission Reduction Program: T-VER) เพื่อยกระดับกลไก T-VER ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล จำนวนโครงการที่ขึ้นทะเบียนเป็นโครงการ T-VER ในปีงบประมาณ 2560 รวม 41 โครงการ มีปริมาณก๊าซเรือนกระจกต่อปีที่คาดว่าจะลดได้จากโครงการ T-VER 1,035,672 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าต่อปี มีโครงการที่ยื่นขอการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ รวม 22 โครงการ คิดเป็นปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่รับรอง 493,210 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการพัฒนาการตลาดของฉลากคาร์บอน เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยมีการดำเนินงานฉลากคาร์บอน เพื่อตอบสนองนโยบายด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยและสากล ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดโลก เพื่อเสริมสร้างความตระหนักของผู้บริโภคต่อปัญหาภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยการใช้ฉลากคาร์บอนเป็นเครื่องมือ รวมทั้งร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริโภคเลือกซื้อสินค้าที่ขึ้นทะเบียนฉลากคาร์บอน

การดำเนินโครงการนำร่องระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของประเทศไทย เพื่อขยายผลทดสอบระบบการตรวจวัด รายงาน และทวนสอบ (Measurement, Reporting and Verification System) หรือ MRV สำหรับระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภาคสมัครใจของไทย (Thailand Voluntary Emission Trading Scheme: Thailand V-ETS) ไปยังอุตสาหกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสูงในสาขาอื่นๆ เพิ่มเติม ศึกษาวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของรูปแบบการซื้อขาย (Trading Platform) สิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ การซื้อขายผ่าน Web board หรือ Exchange Platform เพื่อพัฒนาแนวทางการซื้อขายคาร์บอนเครดิต (Trading Platform) สำหรับระบบการซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (ระบบ ETS) ที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย สามารถนำมาใช้ได้จริงในอนาคต มีองค์กรนำร่องที่เคยเข้าร่วมโครงการในปี 2558-2559 ดำเนินงานต่อเนื่องในปี 2560 ทั้งสิ้น 19 องค์กรใน 4 สาขาอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมปิโตรเคมี เยื่อและกระดาษ ปูนซีเมนต์ เหล็กและเหล็กกล้า ในปี 2560 มีองค์กรนำร่องในสาขาอุตสาหกรรมใหม่เข้าร่วมอีก 21 องค์กรจาก 5 สาขาอุตสาหกรรม ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร พลาสติก การกลั่นปิโตรเลียม แก้วและกระจก และเซรามิก รวมมีองค์กรนำร่องเข้าร่วมทั้งหมด 40 องค์กร จาก 9 สาขาอุตสาหกรรม

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ดำเนินโครงการส่งเสริมเครื่องจักรอุปกรณ์ประสิทธิภาพสูง และวัสดุเพื่อการอนุรักษ์พลังงานโดยการติดฉลาก เพื่อส่งเสริมให้เกิดผลิตภัณฑ์ประสิทธิภาพสูงด้วยวิธีการติดฉลากเพื่อให้ประชาชนได้เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะช่วยลดการใช้พลังงาน และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก มีผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อขอรับการส่งเสริมด้วยการติดฉลากเพิ่มขึ้นทั้งประเภทและจำนวน ทำให้ประชาชนได้มีทางเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่ประหยัดพลังงานมากขึ้น มอบฉลากประสิทธิภาพสูง 6,000,000 ใบ ประหยัดพลังงานได้ 200 ktoe/ปี **ไฟฟ้านครหลวง** ดำเนินแผนพัฒนาสู่องค์กรคาร์บอนต่ำ เพื่อสร้างความไว้วางใจ สร้างการเปลี่ยนแปลง และความเข้มแข็งของสังคมในการร่วมรักษาสิ่งแวดล้อม ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงสะสมอย่างน้อย 10,000 ตันคาร์บอนไดออกไซด์หรือเทียบเท่า **กรมพัฒนาที่ดิน** ดำเนินกิจกรรมแผนการรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดโลกร้อน เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำและปลูกไม้ยืนต้นรักษาสภาพแวดล้อม รองรับ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่การเกษตร รมรณรงค์เสริมสร้างความรู้ให้เกษตรกรสามารถเตรียมความพร้อมในการรองรับกับภาวะโลกร้อนด้านการเกษตร ผลที่ได้จากการดำเนินงาน เกษตรกรสามารถเรียนรู้วิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ถูกต้องและลดการเผาวัสดุการเกษตรซึ่งก่อให้เกิดปัญหาโลกร้อนและสามารถนำไปปรับใช้ในพื้นที่ทำการเกษตรของตนเอง ทำให้พื้นที่การเกษตรมีความอุดมสมบูรณ์เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมจำนวน 16,050 ไร่

2.6) บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ กรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินโครงการป้องกันน้ำท่วมพื้นที่ชุมชนและพื้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจและสังคมมีความปลอดภัยจากปัญหาน้ำท่วม **กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** ดำเนินโครงการฝึกซ้อมการปฏิบัติด้านการสื่อสารเพื่อการเตือนภัย เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกซ้อมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเกิดภัยพิบัติ โครงการวางระบบตรวจวัดคลื่นสึนามิในมหาสมุทรอินเดีย ในการเฝ้าระวังที่ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ บริเวณทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย โครงการแจ้งเตือนภัยเตรียมความพร้อมไปยังจังหวัดและศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเป็นแนวทางในการบูรณาการการปฏิบัติให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นระบบและมีทิศทางเดียวกัน สามารถแจ้งเตือนภัยได้ทั่วถึงและรวดเร็ว มีความถูกต้อง โดยมีระยะเวลาสำหรับการแจ้งเตือนล่วงหน้าขึ้นอยู่กับสาธารณภัยแต่ละประเภท โดยปกติต้องแจ้งเตือนล่วงหน้าก่อนเกิดสาธารณภัยไม่ต่ำกว่า 120 ชั่วโมง ระบบการแจ้งเตือนภัยผ่านสื่อต่างๆ เช่น เครือข่ายวิทยุ โทรศัพท์ SMS และ FAX เป็นต้น โครงการจัดซื้อสิ่งของสำรองจ่ายช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย **กรมอุตุนิยมวิทยา** ดำเนินโครงการจัดหาเครื่องมือตรวจอากาศอัตโนมัติ (LLWAS) เพิ่มประสิทธิภาพในการนำข้อมูลผลการตรวจอากาศอัตโนมัติ ระบบวินด์เซียร์ (LLWAS) เพื่อใช้ในกิจการการบิน การท่องเที่ยว กิจการขนส่ง สำหรับเฝ้าระวังเตือนสภาวะอากาศ ณ จุดใกล้ทางวิ่งและบริเวณสนามบินได้รวดเร็วยิ่งขึ้นจำนวน 2 เครื่อง ที่ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ และท่าอากาศยานภูเก็ต

2.7) พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อจัดทำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนของประเทศไทย และแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างยั่งยืน โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการประเมินสิ่งแวดล้อม **กรมโรงงานอุตสาหกรรม** ดำเนินโครงการช่วยเหลือและติดตามการต่ออายุโรงงานที่ขาดการจัดการกากอุตสาหกรรม เพื่อเป็นศูนย์กลางสำหรับให้คำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการให้มีศักยภาพในการจัดการกากอุตสาหกรรมอย่างเป็นระบบสำหรับ 6 ภูมิภาคของประเทศ ผลการดำเนินงาน มีศูนย์ให้ความช่วยเหลือ

ติดตาม และให้คำปรึกษาโรงงานที่ขาดการจัดการกากอุตสาหกรรม 17 ศูนย์ครอบคลุม 6 ภูมิภาค ผู้ประกอบการได้รับการสนับสนุน ส่งเสริม ทำความเข้าใจ และช่วยเหลือในการจัดการกากอุตสาหกรรมให้ถูกต้องตามกฎหมายได้รวม 11,950 โรงงาน **สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์** ดำเนินโครงการตามแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ เพื่อช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้สามารถพึ่งตนเองได้ และขยายไปสู่การพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งสร้างสังคมเป็นสุขร่วมกันสืบไป ความสอดคล้องของโครงการกับองค์ความรู้ตามพระราชดำริ ๖ มิติ ประกอบด้วย น้ำ ดิน เกษตร ป่าไม้ พลังงานทดแทน และสิ่งแวดล้อม และหลักการพัฒนา เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

2.8) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการพัฒนาที่ยั่งยืนของเมืองและชุมชน ภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน (AWGESC) เพื่อจัดทำแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่สีเขียวสำหรับเมืองและชุมชนในประเทศไทย และผลักดันการจัดการพื้นที่สีเขียวอย่างยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติพร้อมทั้งบูรณาการเครือข่าย การปรับปรุงและพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้านสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียว การจัดทำเครื่องมือ กลไก สนับสนุนการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและพื้นที่สีเขียว **องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)** ดำเนินโครงการพัฒนาขีดความสามารถภาคส่วนไทย และอาเซียนในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการลดก๊าซเรือนกระจก สร้างเครือข่ายองค์ความรู้ และแสวงหาภาคีทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อบูรณาการภาคการศึกษาในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อขยายผลการนำองค์ความรู้ที่ได้จากการพัฒนาศักยภาพไปใช้ประโยชน์ในการตั้งรับ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

2.1.5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

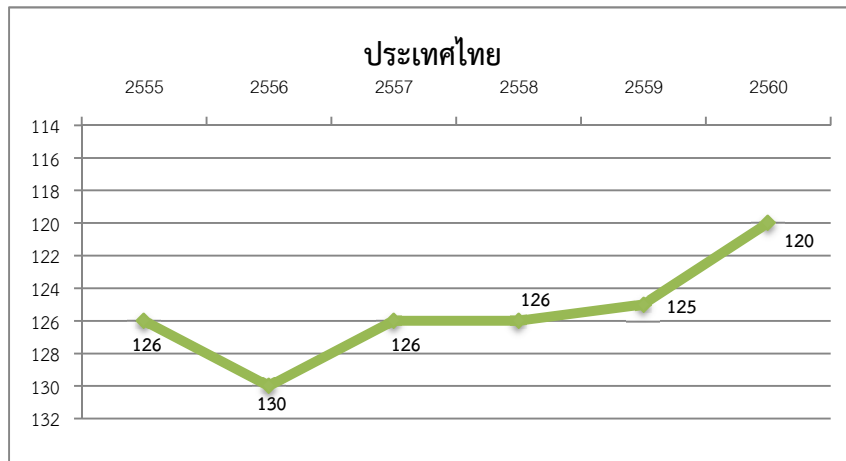
1) การบรรลุเป้าหมายการเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้า ดังนี้

1.1) คนในสังคมไทยมีความจงรักภักดีและร่วมกันปกป้อง เชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ เห็นได้จากงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรที่มีประชาชนเข้าร่วมงานถวายดอกไม้จันทน์ ในสถานที่ที่หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนจัดขึ้น กว่า 20 ล้านคน ก่อนหน้านั้นงานพระราชพิธี สำนักพระราชวังได้เปิดให้ผู้สนใจสามารถสมัครเป็นจิตอาสาเฉพาะกิจช่วงวันที่ 1-30 กันยายน 2560 ทั่วประเทศ ปรากฏว่ามีประชาชนเข้ามาสมัครเป็นจิตอาสาเฉพาะกิจอย่างเนืองแน่น เมื่อเสร็จงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรแล้ว สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ได้ทรงมีพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้หน่วยราชการในพระองค์ 904 ร่วมกันจัดโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานับการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคี มีความสุข และประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน และให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ มีหน้าที่ควบคุม อำนวยการ และประสานการปฏิบัติ เพื่อให้การจัดกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ เป็นไปอย่างต่อเนื่องถูกต้องตามพระราโชบายและสมพระเกียรติ ในระยะเริ่มแรก สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มีพระราชปณิธานในการบำเพ็ญประโยชน์พื้นที่ชุมชนโดยรอบพระราชวังดุสิต เป็นการทำความดีด้วยหัวใจถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร โดยหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ หน่วยทหารรักษาพระองค์ ข้าราชการบริพารในพระองค์ฯ ร่วมกับประชาชนจิตอาสา "เราทำความดี ด้วยหัวใจ" โครงการจิตอาสาฯ นี้ เป็นโครงการที่ช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของประชาชนไทย มีประชาชนทั้งไทยและชาวต่างประเทศเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

1.2) สังคมไทยมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ สังคมไทยมีความสมานฉันท์เพิ่มขึ้น พิจารณาจากอันดับดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index) จัดทำโดยสถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ (Institute for Economics and Peace: IEP) และได้รับการพัฒนาผ่านการปรึกษาหารือกับคณะผู้เชี่ยวชาญสันติภาพระหว่างประเทศจากสถาบันสันติภาพและถึงความคิด (Think Tank) ร่วมกับข้อมูล ซึ่งเก็บรวบรวมและเปรียบเทียบโดยหน่วยข่าวกรองเศรษฐศาสตร์ ดัชนีสันติภาพโลกของไทยมีแนวโน้มดีขึ้น อันดับของไทยเพิ่มสูงขึ้นจากอันดับที่ 125 ในปี 2559 เป็นอันดับที่ 120 ในปี 2560 โดยดัชนีความไม่มีเสถียรภาพทางการเมือง⁴ ลดลงจาก 3.3 คะแนนในปี 2559 เหลือ 3.1 คะแนนในปี 2560 (คะแนนยิ่งน้อยยิ่งดี) และจำนวนผู้เสียชีวิตจากความขัดแย้งภายในประเทศลดลงจาก 2.6 คะแนนในปี 2559 เหลือ 2.5 คะแนนในปี 2560

⁴ ดัชนีความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองเป็นตัวชี้วัดย่อยของดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index) เป็นตัวชี้วัดเชิงลบ ค่าคะแนนยิ่งน้อยยิ่งดี

หน่วย : อันดับที่

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/Global_Peace_Index

1.3) ประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และมีโอกาสทางการศึกษา ขณะที่รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยยังอยู่ในระดับต่ำ

(1) ความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มลดลง เหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ยืดเยื้อยาวนานกว่า 13 ปี จำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในภาพรวมระหว่างเดือนมกราคมปี 2547 ถึงเดือนเมษายน 2560 มีเหตุการณ์ความไม่สงบรวมทั้งสิ้น 19,279 เหตุการณ์ โดยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจาก 945 คดีในปี 2558 เหลือ 815 คดีในปี 2559 การก่อความไม่สงบนี้มีหลากหลายรูปแบบ อาทิ โจมตีฐานที่ตั้งของเจ้าหน้าที่ ยิงด้วยอาวุธปืน วางเพลิง ฆ่าด้วยวิธีทารุณ (ตัดคอ/ เผา) ขวางระเบิดเพลิง เผาแยงรถยนต์ โปรมะปุเรื่อใบ ตัดต้นไม้ขวางถนน ถอดน็อตรางรถไฟ ขณะที่งบประมาณที่ใช้ในการดับไฟได้เพิ่มขึ้นจาก 25,744.3 ล้านบาทในปี 2558 เป็น 30,886.6 ล้านบาทในปี 2559 อย่างไรก็ตามงบประมาณที่ได้รับก่อนปี 2560 ถูกจัดอยู่ในงบ "แผนงานการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้" ซึ่งจะรวมงบประมาณรายจ่ายทุกประเภทของทุกหน่วยงานที่รับผิดชอบภารกิจ "ดับไฟใต้" อาทิ งบโครงการพัฒนา งบเบี้ยเลี้ยงกำลังพล ขณะที่ในปีงบประมาณ 2560 และ 2561 "งบดับไฟใต้" ถูกจัดอยู่ในหมวด "แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้" ซึ่งงบประมาณในหมวดนี้ จะไม่รวมงบประจำที่อยู่นอกแผนงานบูรณาการฯ และไม่รวมงบของจังหวัดชายแดนภาคใต้ 3 จังหวัด และ "งบประจำ" ของหน่วยงานต่างๆ มีภารกิจหลักในการแก้ไขปัญหาภาคใต้

(2) รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ในระดับต่ำกว่ารายได้ครัวเรือนเฉลี่ยของทั้งประเทศ โดยครัวเรือนทั่วประเทศมีรายได้เฉลี่ย 26,946 บาท/เดือน ในปี 2560 ขณะที่ปัตตานีมีรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย 19,469 บาท/เดือน ยะลา 18,018 บาท/เดือน และนราธิวาส 17,180 บาท/เดือนในปี 2560

เมื่อพิจารณารายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนในภาพรวมระดับประเทศพบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 26,915 บาท/เดือน ในปี 2558 เป็น 26,946 บาท/เดือน ในปี 2560 โดยรายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนในจังหวัดปัตตานีและยะลาเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่

รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนในจังหวัดนราธิวาสมีแนวโน้มลดลงจาก 19,890 บาท/เดือน ในปี 2558 เหลือ 17,180 บาท/เดือน ในปี 2560 และรายได้ที่น้อยที่สุดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

(3) โอกาสทางการศึกษาของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มที่ดีขึ้น พิจารณาจากจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไปในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยปี 2558 มีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 7.73 ปี ในปี 2558 เป็น 8.3 ปี ในปี 2559 ยะลา มีการศึกษาเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 8.21 ปี ในปี 2558 เป็น 8.5 ปี ในปี 2559 ขณะที่ปีการศึกษาเฉลี่ยของนราธิวาสอยู่ที่ 7.3 ปีในปี 2559

1.4) ความสัมพันธ์ของประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านยังอยู่ในระดับที่ทรงตัว อย่างไรก็ตาม ค่าคะแนนดัชนีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน⁵ มีแนวโน้มลดลง (คะแนนยิ่งมากยิ่งดี) โดยในช่วงปี 2555-2558 มีค่าคะแนนอยู่ที่ 3.0 คะแนน (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) ส่วนปี 2559-2560 มีคะแนนลดลงเหลือ 2.0 คะแนน

1.5) ประเทศไทยยังมีความเสี่ยงต่อการรับมือภัยคุกคาม ทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ อันดับความเสี่ยงจากการโจมตีด้านไซเบอร์ของไทยมีแนวโน้มลดลงจากอันดับที่ 15 ในปี 2558 เป็นอันดับที่ 22 ในปี 2560 ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดให้ไทยมีอันดับความเสี่ยงต่ำกว่าอันดับที่ 10 ของโลก⁶

ตารางที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
เป้าหมายภาพรวม คือ ผลประโยชน์ของชาติว่าด้วยความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน							
1. ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ	1. จำนวนกิจกรรมเทิดพระเกียรติและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มขึ้น						15
	2. จำนวนกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการพระราชดำริเพิ่มขึ้น						4
2. สังคมมีความสมานฉันท์ ผู้เห็นต่างทางความคิดของคน	1. ดัชนีความไม่มีเสถียรภาพทางการเมืองลดลง (ดัชนีสันติภาพโลก Global	3.1	3.0	3.0	3.3	3.3	3.1

⁵ ดัชนีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน เป็นตัวชี้วัดย่อยของดัชนีสันติภาพโลก (Global Peace Index) เป็นตัวชี้วัดเชิงบวก ค่าคะแนนยิ่งมากยิ่งดี

⁶ ดัชนีความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของโลก Global Cybersecurity Index หรือ GCI) GCI เป็นดัชนีชี้วัดระดับของการพัฒนาการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยทางไซเบอร์ของแต่ละประเทศ จัดทำโดยสหภาพโทรคมนาคมสากล หรือ International Telecommunication Union (ITU) ดำเนินการร่วมกับสถาบัน ABI Research (Allied Business Intelligence) จัดทำรายงานครั้งแรกเมื่อปี 2558 ในชื่อ The Global Cybersecurity Index and Cyber Wellness Profiles Report เพื่อประเมินความมุ่งมั่นของแต่ละประเทศในการดำเนินการรักษาความมั่นคง ปลอดภัยทางไซเบอร์โดยใช้การจัดอันดับ (Ranking) มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความตระหนักเรื่องการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
ในชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ ประชาชนมีส่วนร่วม ป้องกันแก้ไขปัญหา ความมั่นคง	Peace Index)						
	2. จำนวนผู้เสียชีวิตจากความขัดแย้งภายในประเทศลดลง (ดัชนีสันติภาพโลก)	2.7	2.5	2.5	2.6	2.6	2.5
	3. จำนวนกิจกรรมที่ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไข ปัญหาความมั่นคงเพิ่มขึ้น						
3. ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินมีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น	1. ความเสียหายและจำนวนการก่อการร้ายที่มีมูลเหตุจากความไม่สงบลดลง						
	1.1 จำนวนเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	1,851	1,793	1,356	945	815	
	1.2 งบประมาณแผ่นดินเพื่อการแก้ปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้	16,277.0	21,124.0	25,921.0	25,744.3	30,886.6	12,692.0
	2. รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น (บาท)						
	2.1 ปัตตานี		20,199		17,513		19,496
	2.2 ยะลา		22,483		15,584		18,018
	2.3 นราธิวาส		16,773		19,890		17,180
	3. จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยใน พื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น (ปี)						
	3.1 ปัตตานี	7.5	7.9	8.1	7.73	8.1	
	3.2 ยะลา	8	7.7	8.1	8.21	8.5	
3.3 นราธิวาส	7	7.3	7.9	7.35	7.3		
4. จำนวนกิจกรรมสาธารณประโยชน์ที่ประชาชนทุกศาสนา ร่วมดำเนินการเพิ่มขึ้น							
4. ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ	1. ดัชนีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านเพิ่มขึ้น (ตัวชี้วัดย่อยของดัชนีสันติภาพโลก : Global Peace Index)	3.0	3.0	3.0	3.0	2.0	2.0
	2. จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับภัยคุกคามข้ามชาติลดลง						
	3. จำนวนเหตุการณ์การกระทำผิดกฎหมายทางทะเลลดลง						
	4. จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง จำนวนผู้ติดสารเสพติด			11,584	32,797	44,142	226,391

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
5. ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคาม ทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่นๆ	1. ระยะเวลาในการระดมสรรพกำลังเมื่อเกิดภัยคุกคาม						
	2. อันดับความเสี่ยงจากการก่อการร้ายต่ำกว่าอันดับที่ 20 ของโลก (ดัชนีความเสี่ยงของโลก : Global Risks)						
	3. อันดับความเสี่ยงจากการโจมตีด้านไซเบอร์/ต่ำกว่าอันดับที่ 10 ของโลก (ดัชนีความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของโลก Global Cybersecurity Index)				15		22
6. แผนงานด้านความมั่นคงมีการบูรณาการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	1. จำนวนแผนงานด้านความมั่นคงที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงและการต่างประเทศ (แผนบูรณาการ สำนักงบประมาณ)						175

2) การดำเนินการและผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

2.1) การรักษาความมั่นคงภายในเพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

(1) สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความหวงแหน และธำรงรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงกลาโหมดำเนินโครงการ/ กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ กิจกรรมแสดงความอาลัยเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชสวรรคตครบ 50 วัน 1 ธันวาคม 2559 ด้วยการแสดงความอาลัยและร้องเพลงสรรเสริญพระบารมี การบำเพ็ญกุศลปัญญาสมวาร การมอบ โค - กระบือ ให้กรมปศุสัตว์ภายใต้โครงการธนาकरโค - กระบือ ของกรมปศุสัตว์ เพื่อนำไปพิจารณาแจกจ่ายให้กับเกษตรกรผู้ยากไร้ การบรรยายพิเศษ และการจัดนิทรรศการเผยแพร่พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช กิจกรรมตั้งจุดรับรองอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาแสดงความอาลัยถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลให้จัดจุดรับรองประชาชน เพื่อช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาแสดงความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ร่วมกับสมาคมภริยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ได้จัดตั้งจุดรับรองประชาชน 2 จุด คือ บริเวณด้านหน้าศาลาว่าการกลาโหม (ถนนหลักเมือง) กรุงเทพมหานคร และด้านหน้ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพมหานคร รองรับประชาชนได้ 500 คน กิจกรรมน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชของกระทรวงกลาโหม ภายใต้ชื่องาน “ไต่ร่มบารมี สดุดีจอมทัพไทย” เพื่อเป็นการน้อมรำลึกและเผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้ตระหนักและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดไม่ได้ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และร่วมกันสืบสานพระราช

ปณิธานต่อไป โดยจัดกิจกรรมและนิทรรศการเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ หลักการทรงงาน แนวคิด รวมถึงศาสตร์ของพระราชินี รวมทั้งกิจกรรมบนเวที โดยมี ศิลปิน ดารา นักร้อง มาร่วมกิจกรรมตลอด ห้วงการจัดงาน โครงการอุปสมบทเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ด้วยการบำเพ็ญความดีโดยอุปสมบทเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการจะได้รับการศึกษาพระธรรมวินัยตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา การปฏิบัติธรรมและการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน รวมทั้งเป็นการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และธรรมของพระราชินีไปเป็นแนวทาง การดำรงชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้เกิดความรักความสามัคคีในสังคมและประเทศชาติ นำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (131 โครงการ พื้นที่ดำเนินงาน 45 จังหวัด) เนื่องจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นโครงการที่มีความสำคัญ และถือเป็นความเร่งด่วนลำดับแรก ที่ ทบ. จะต้องดำเนินการ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการโครงการฯ ประสบผลสำเร็จตามพระราชประสงค์ในการพัฒนา และช่วยเหลือประชาชนที่ยังทุกข์ยากให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จึงต้องมีการจัดชุดตรวจเยี่ยม เพื่อ กำกับดูแลและติดตามการปฏิบัติงาน รวมทั้งหากมีปัญหาข้อขัดข้องก็จะหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา ให้กับหน่วยปฏิบัติ จากการดำเนินงานสามารถจัดชุดตรวจเยี่ยมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้มากกว่า 20 โครงการ/ปี และสามารถแนะนำการดำเนินงานรวมทั้งแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องให้หน่วยที่ รับผิดชอบได้ นอกจากนี้ ได้ดำเนินการป้องกันการล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ เพื่อป้องกันมิให้มีการ จาบจ้วงล่องละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ และตอบโต้บุคคลหรือกลุ่มขบวนการที่ไม่หวังดีต่างๆ โดยการ ประชาสัมพันธ์/ กิจกรรม อาทิ การปฏิบัติของชุดวิทยากรปลูกจิตสำนึกผู้คุณแผ่นดิน การประกวดภาพยนตร์ สั้น : (ระดับอุดมศึกษา และประชาชนทั่วไป) การประกวดการพูดสุนทรพจน์ : จัดการประกวดการพูดสุนทร พจน์ การรณรงค์ปลูกจิตสำนึก ผ่านสื่อโฆษณามีเดียในรถไฟฟ้า MRT การถวายความปลอดภัย การถวาย พระเกียรติและปฏิบัติตามพระราชประสงค์ สามารถจัดกำลังกองทัพเรือถวายความปลอดภัยพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ในพื้นที่รับผิดชอบของ กองทัพเรือและพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายโดยไม่มีข้อบกพร่อง สามารถจัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติในโอกาสและ โอกาสอันสำคัญได้อย่างเรียบร้อยและสมพระเกียรติ สามารถดำเนินโครงการพระราชดำริและโครงการอัน เนื่องมาจากพระราชดำรินี้ในความรับผิดชอบของกองทัพเรือได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

สำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการจัดงาน เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระ ชนมพรรษา 85 พรรษา 12 สิงหาคม 2560 ประชาชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าได้แสดงออกถึงความจงรักภักดี สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ท่าน ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์และร่วมกันทำความดีถวายเป็นพระราชกุศล โดยจัดพิธี ทำบุญตักบาตรพระสงฆ์และสามเณร 851 รูป จัดพิธีจุดเทียนถวายพระพรชัยมงคลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 และจัดพิธีมหามงคลเจริญพระพุทธมนต์ ถวายพระราชกุศลพระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหาภูมิพล-อดุลยเดช บรมนาถบพิตร และถวายพระพรชัยมงคลกับถวายพระราชกุศล สมเด็จพระ นางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 เป็นต้น โครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้า ลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เนื่องในโอกาสพระชนมายุ 5 รอบ 4 กรกฎาคม 2560 โดย ดำเนินโครงการบรรพชาอุปสมบทถวายพระกุศล โดยมุ่งเน้นให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้ศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติ ธรรมตามแบบอย่างของพุทธมามกะในดินแดนของพระพุทธศาสนาและจาริกแสวงบุญตามรอยพระบาท ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อสักการะสังเวชนียสถานต่างๆ รวมถึงการปฏิบัติสาธารณกุศลให้แก่ชุมชนผู้ ยากไร้ตามสถานที่ต่างๆ ที่ได้จาริกแสวงบุญ มีผู้เข้าร่วมโครงการ 61 คน โครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระ

เจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชันษา 60 ปี 13 กรกฎาคม 2560 ดำเนินโครงการปฏิบัติธรรมถวายพระกุศลพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ โครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 89 พรรษา 5 ธันวาคม 2559 เพื่อให้ประชาชนชาวไทยทุกภาคส่วนได้น้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ท่าน ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ ในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ และการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญมั่นคงสืบไป โดยจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ จัดหาอาหารปรุงสดแจกจ่ายให้แก่ประชาชนที่มาถวายความอาลัยและกราบบังคมทูลพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ณ ห้องสนามหลวง จัดการแสดงดนตรีเฉลิมพระเกียรติ “วนาสินธุ์” จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เพื่อถวายพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร และถวายพระพรชัยมงคลกับถวายพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา 65 พรรษา 28 กรกฎาคม 2560 และโครงการจัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 90 พรรษา 5 ธันวาคม 2560 จัดกิจกรรมน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ได้จัดทำ “ถุงข้าวเปลือกพอเพียง” เพื่อมอบให้ประชาชนที่เข้ากราบสักการะพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ภายใต้โครงการจิตอาสา สปน. ตามรอยพ่อทำความดี ถวายเป็นพระราชกุศล เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร อย่างหาที่สุดมิได้

กระทรวงมหาดไทยดำเนินโครงการ/กิจกรรม ได้แก่ โครงการพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ สนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของตนเอง โดยใช้หลักการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ให้จังหวัดเพื่อดำเนินโครงการพัฒนาแหล่งน้ำและส่งเสริมอาชีพ 15 จังหวัด (จังหวัดลำปาง สงขลา เชียงใหม่ ขอนแก่น กาญจนบุรี เชียงราย นครราชสีมา ร้อยเอ็ด จันทบุรี พัทลุง ศรีสะเกษ แพร่ สกลนคร ตาก และจังหวัดชัยภูมิ) รวม 88 โครงการ โครงการส่งเสริมการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดได้น้อมนำแนวทางตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปจัดทำโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริ ในการฟื้นฟูป่าไม้ส่งเสริมให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเกิดการเรียนรู้ มีกระบวนการขั้นตอนที่เป็นกระบวนการเปิดจากข้างใน และมีรายได้เสริมจากการปลูกพืช โดยที่ไม่ทำลายป่าไม้ และหรือดำเนินโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามพระราชดำริ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองได้เรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการขยายผลเกษตรเพื่ออาหารกลางวันอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีความรู้และประสบการณ์ในกิจกรรมด้านการเกษตรและการสหกรณ์ สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม และประชาชนที่เข้าร่วมโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ตามพระราชดำริฯ มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น และสามารถช่วยฟื้นฟูพื้นที่ป่า สร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาและสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้ และการประชาสัมพันธ์การพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ผ่านสื่อต่างๆ ผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ การผลิตและเผยแพร่สารคดีโทรทัศน์ ชุด “ภาพในดวงใจ” จำนวน 30 ตอน ความยาวตอนละ 1 นาที การผลิตและเผยแพร่สารคดีโทรทัศน์เพื่อน้อมรำลึกถึงพระ

มหากษัตริย์คุณ ชุต “ธ สถิตในใจไทย นิรันดร์” จำนวน 15 ตอน ความยาวตอนละ 2 นาที สื่อสิ่งพิมพ์เผยแพร่พระราชกรณียกิจ พระราชดำรัส แนวพระราชดำริ หลักการทรงงาน หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินโครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แสดงความจงรักภักดี และเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ ครอบคลุม 76 จังหวัด โดยจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ด้วยการเชิญชวนประชาชนในชุมชนคุณธรรม เข้าร่วมกิจกรรมตามวิถีชีวิตแบบวัฒนธรรมไทยแต่ละชุมชน จัดกิจกรรมน้อมรำลึกพระมหากษัตริย์คุณพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ส่งผลให้ประชาชนในชุมชนคุณธรรมได้แสดงออกถึงความจงรักภักดี และเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และน้อมนำหลักคำสอนทางศาสนาและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โครงการส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้แก่นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ส่งเสริมสร้างจิตสำนึกให้ทุกภาคส่วนและ คนไทยทุกคนตระหนักถึงความสำคัญและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยจัดกิจกรรม/โครงการส่งเสริมและปลูกจิตสำนึกให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และผู้เข้าร่วมกิจกรรม ในวันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์มากกว่า 120 ครั้ง โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ ผ่านการจัดนิทรรศการ/กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ ทุกพระองค์ อาทิ นิทรรศการ 9 ทรงสถิตในดวงใจไทยนิรันดร์ เทศกาลศิลปะการแสดงร่วมสมัย ศิลปินศิลปินนิทรรศการ “สายธารพระเมตตา จากภูมิปัญญา...สู่งานศิลป์ มีผู้เข้าร่วมกว่า 8,000 คน

นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำโครงการบรรยายพิเศษเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ ณ ประเทศนอร์เวย์ เพื่อให้ชุมชนไทยในต่างประเทศมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันหลักของชาติ โดยจัดการบรรยายพิเศษเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์แก่ชุมชนไทย การบรรยายพิเศษในหัวข้อ "ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน" เป็นต้น ส่งผลให้ชุมชนไทยและ Friends of Thailand ในนอร์เวย์มีความใกล้ชิดและความเข้าใจที่ถูกต้องยิ่งขึ้น เกี่ยวกับบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามพระราชดำริ และโครงการนำคณะทูตานุทูตและคู่สมรสทัศนศึกษาโครงการตามแนวพระราชดำริ คณะทูตานุทูตต่างประเทศประจำประเทศไทยและคู่สมรสมีความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดี และตระหนักถึงบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยที่มีต่อการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง เรียนรู้แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตรที่ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ประเทศไทยได้นำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้สังคมชนบทสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งได้เห็นตัวอย่างชุมชนที่สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติได้จริงในการพัฒนาชุมชน ในการสร้างอาชีพที่ยั่งยืนให้กับชุมชน พร้อมทั้งยังคงความเป็นเอกลักษณ์และรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

(2) เสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติและมีกลไกในการตรวจสอบและพัฒนาภาคการเมือง หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

สำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำโครงการที่หลากหลาย ดังนี้ โครงการจัดกิจกรรมฉลองครบรอบ 100 ปี การประกาศใช้ธงไตรรงค์เป็นธงชาติไทย ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ

หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชนทุกหมู่เหล่า โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของธงชาติไทย และนำมาตรการและแนวทางปฏิบัติเรื่องธงชาติในประเด็น ความหมายของธงชาติไทย ความสำคัญของธงชาติไทย การใช้ การชัก การประดับ และการเคารพธงชาติไทย ได้อย่างถูกต้อง ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การจัดประชุมเชิงวิชาการองค์ความรู้ธงชาติไทย "100 ปี ธงชาติไทย ร้อยดวงใจไทยทั้งชาติ" จัดกิจกรรมเชิญธงชาติไทยขึ้นสู่ยอดเสา และร้องเพลงชาติไทย ที่หน้าเสาธงชาติใน ทำเนียบรัฐบาล จัดทำชุดนิทรรศการธงชาติไทย เป็นต้น โครงการเครือข่ายอาสาสมัครเอกลักษณ์ของชาติ จัดกิจกรรมฝึกอบรมเด็ก เยาวชน และบุคลากรทางการศึกษาที่มีพื้นฐานความรู้ด้านเอกลักษณ์ของชาติ 100 คน โดยมุ่งเน้นในเรื่องเอกลักษณ์ของชาติ ที่ประกอบด้วยเรื่องชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งรูปแบบการฝึกอบรม จะมีทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการศึกษาดูงาน ณ โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ่าวคุ้งกระเบน และศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ส่งเสริมให้เด็ก เยาวชน และบุคลากรทางการศึกษา ที่ผ่านการอบรมมีการต่อยอดขยายผล โดยนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ในสถานศึกษา ครอบครัว หรือชุมชนของตนต่อไป สามารถสร้างเครือข่ายเด็กและเยาวชนด้านเอกลักษณ์ของชาติให้เข้มแข็ง และสามารถต่อยอดขยายผลต่อไปในวงกว้างและพัฒนาศักยภาพด้านความคิดและแนวทางการปฏิบัติของกลุ่มเครือข่ายเด็กและเยาวชนด้านเอกลักษณ์ของชาติ ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยตามแนวทางที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานไว้ให้ประชาชนชาวไทย

กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินโครงการสำคัญ ได้แก่ โครงการ “สานใจไทย สู่ใจใต้” กรมการปกครอง ประจำปี 2560 เพื่อบูรณาการการดำเนินงานสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกับคณะกรรมการดำเนินการโครงการ “สานใจไทย สู่ใจใต้” ปลุกฝังให้เยาวชนระลึกถึงบุญคุณแผ่นดิน การปกป้องและเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ ระลึกถึงบุญคุณของบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณ เป็นการฝึกทักษะการเรียนรู้วิธีการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมในลักษณะการทำงานเป็นกลุ่ม เพิ่มทักษะประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมพหุวัฒนธรรม ความเป็นผู้นำ ผู้ตาม ในการอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายของเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม ที่อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และช่วยเหลือเกื้อกูลเยาวชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับเยาวชนว่าการดำเนินกิจกรรมของภาครัฐมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยความสมานฉันท์ และไม่เป็นการขัดต่อหลักการทางศาสนา หรือวิถีชีวิตของผู้ที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลาม รวมทั้งเป็นการสร้างความห่วงใยที่หน่วยงานภาครัฐมีต่อเยาวชน ครอบครัวของเยาวชนและประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยจัดอบรมสัมมนาเยาวชนมุสลิม 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และส่งมอบเยาวชนให้กับครอบครัวอุปถัมภ์รวม 480 คน โดยครอบครัวเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้และครอบครัวอุปถัมภ์ มีความสัมพันธ์แลกเปลี่ยนเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายอย่างมีความสุข และโครงการปลุกฝังสำนึกรักสามัคคีและเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อให้เยาวชนในพื้นที่ ร่วมกันคุย ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระดมสมอง เพื่อสร้างความสามัคคีและความปรองดอง ปลุกฝังเสริมสร้างกระบวนการคิดและการเรียนรู้สร้างสรรค์ โดยการบูรณาการความรู้และประสบการณ์จากการร่วมคุย ร่วมคิด ร่วมทำโครงการ/กิจกรรม มีความเข้าใจในสัญญาประชาคมและจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ อันเป็นสถาบันหลักของชาติ เพื่อเป็นรากฐาน การพัฒนาสังคม สร้างความสงบสุข ส่งเสริมความรัก สามัคคี

ของคนในชาติ ครอบคลุมเยาวชนไม่น้อยกว่าจังหวัดละ 120 คน ทั่วประเทศ ในพื้นที่ 76 จังหวัด (ไม่น้อยกว่า 9,120 คน)

กระทรวงกลาโหมได้จัดทำโครงการสร้างจิตสำนึกในการป้องกันประเทศ และรักษาความมั่นคงของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม โดยกิจกรรมสื่อสารมวลชนเพื่อความมั่นคง กิจกรรมสื่อสารมวลชนสัญจร กิจกรรมจิตสำนึกรักเมืองไทย ที่มุ่งเน้นกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่และโรงเรียนเป็น ศูนย์กลาง ในแต่ละปีจะนำประเด็นหรือเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมมาจัดการประกวดโครงการในการ พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่น ภายใต้หัวข้อ “เยาวชนนักพัฒนา-The-Young-Developers” ที่สอดคล้องกับ นโยบายของนายกรัฐมนตรี

กระทรวงแรงงานดำเนินโครงการสร้างงาน สร้างคนเพื่อความปรองดอง สมานฉันท์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับบริการส่งเสริมการมีงานทำ มีความรู้เรื่องโลกอาชีพต่าง ๆ และสามารถมีงานทำ มีอาชีพ และมีรายได้ ผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ การร่วมใจทอดผ้าป่าสามัคคี นัดพบแรงงาน เพื่อการมีงานทำในประเทศ จัดหางานต่างประเทศ แนะนำอาชีพและส่งเสริมการมีงานทำ

(3) ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย กระบวนการสันติสุขแนวทางสันติวิธี ลดความรุนแรงตามยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” พร้อมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นธรรมทางสังคมในพื้นที่ หน่วยงาน ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงกลาโหมดำเนินโครงการ ได้แก่ โครงการจัดหายุทโธปกรณ์ สนับสนุนหน่วยในการปฏิบัติการกิจใน 3 จชต. สร้างความปลอดภัยในพื้นที่ การสลายโครงสร้างของกลุ่ม ผกร. การต่อต้าน/ตอบโต้การก่อเหตุร้ายรายวันการป้องกันคุ้มครองเป้าหมายอ่อนแอ/ล่อแหลม การสร้างความ เชื่อมั่นของอำนาจรัฐ การขจัดพื้นที่เขตอิทธิพล และการยับยั้งการขยายตัวของ ผกร. ส่งผลให้หน่วยที่ปฏิบัติ การกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มียุทธโธปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอ เพื่อตอบสนองต่อการปฏิบัติการกิจ ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบใน 3 จชต. เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาขีด ความสามารถในการปฏิบัติทางทหาร ทั้งเชิงรับและเชิงรุกให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ และการ แก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการรักษาความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน พัฒนางานด้านการอำนวยความสะดวกธรรม และช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจาก เหตุการณ์ความไม่สงบอย่างทั่วถึง เพื่อประโยชน์และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติภายใต้พหุวัฒนธรรม ส่งผลให้ สามจังหวัดชายแดนใต้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกองทัพเรือ มีความสงบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

กระทรวงมหาดไทยดำเนินโครงการที่สำคัญ ได้แก่ การสัมมนาเยาวชน เสริมสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด และวิทยากรแกน นำเยาวชน ตามโครงการฯ และจัดสัมมนารูปแบบการเข้าค่ายเยาวชน “เยาวชนชายแดนใต้ เทิดไถ้องคร้าซัน” ฝึกอบรมภาควิชาการ และกิจกรรม สร้างเสริมความรู้ และพัฒนาวิสัยทัศน์แก่เยาวชนตามแนวทางหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หลักการอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายทาง วัฒนธรรม การรู้จักและเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ และเรื่องอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับเยาวชนกลุ่มเป้าหมาย โดย เยาวชนที่ผ่านการสัมมนากลับไปร่วมกิจกรรมสาธารณะประโยชน์กับทางโรงเรียน ชุมชน และมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การร่วมกิจกรรมผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ที่ทางกลุ่มเครือข่ายได้จัดตั้งขึ้น โครงการสนับสนุนการ

ปฏิบัติงานศูนย์ปฏิบัติการอำเภอในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีศักยภาพในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาโดยการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วน และแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมหรือกำหนดพื้นที่เป้าหมาย เพื่อให้การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน หรือการพัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ส่งผลให้อำเภอมีเอกภาพในการปฏิบัติงาน เกิดการบูรณาการการทำงาน และสามารถลดช่องว่างการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคให้สามารถสื่อสารทั้งเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ประชาชนในตำบล และหมู่บ้านในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอ ของจังหวัดสงขลา มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน โครงการเดินสำรวจเพื่อแก้ไขปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในบริเวณพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส) และบริเวณพื้นที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติบูโด - สุไหงปาตี สามารถเดินสำรวจฯ 16,775 แปลง (เป้าหมาย 15,750 แปลง) ส่งผลให้ 1) สถาบันการเงินมีความเชื่อถือในหลักประกันที่ดินมากขึ้น เป็นการสร้างโอกาสให้เข้าถึงแหล่งทุนในระบบ เกิดแรงจูงใจที่จะพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิต สร้างรายได้ เป็นปัจจัยให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และ 2) ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐเพิ่มขึ้น เกิดความมั่นใจว่าได้รับการดูแลแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากภาครัฐเท่าเทียมกันประชาชนทุกกลุ่มทุกภาคทั่วประเทศ ทั้งนี้การเดินสำรวจเพื่อแก้ไขปัญหาการออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินในบริเวณพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และบริเวณพื้นที่นอกเขตอุทยานแห่งชาติบูโด - สุไหงปาตี มีการขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องผู้นำท้องถิ่น ประชาชนให้ความร่วมมือและมีมาตรการในเรื่องการจัดชุดคุ้มครองหมู่บ้านให้ดูแลเรื่องความปลอดภัยและประสานกับผู้นำศาสนา ผู้นำท้องถิ่น ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ

กระทรวงวัฒนธรรมดำเนินโครงการวัฒนธรรมเชื่อมโยงชายแดนใต้สันติสุข โดยการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรม จัดตั้งและขยายเครือข่ายอาสาสมัครวัฒนธรรมในพื้นที่ เพื่อทำหน้าที่ผู้ประสานและสนับสนุนการดำเนินงานวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติการแสดงโขนให้แก่เยาวชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจัดการแสดงผลงานของเยาวชนต้นแบบโขน กิจกรรมวัฒนธรรมสัมพันธ์ชายแดนใต้ รวมทั้ง เสริมสร้างความเข้มแข็งทางสังคม การศึกษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการพัฒนาคุณภาพชีวิตพสกนิกรรอบอ่าวปัตตานีสันติสุข พ.ศ. 2558-2560 (โครงการพสกนิกรรอบอ่าวปัตตานีสันติสุข ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า) ส่งผลให้ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกันได้อย่างปกติสุขในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม โครงการวัฒนธรรมเชื่อมโยงชายแดนใต้สันติสุข โดยการบูรณะโบราณสถานในเขตพื้นที่ภาคใต้ จัดสร้างพิพิธภัณฑ์มรดกทางวัฒนธรรมอิสลามและศูนย์การเรียนรู้อัล-กูราน สร้างสรรค์ต้นแบบผลิตภัณฑ์จากทุนทางวัฒนธรรมในพื้นที่ภาคใต้ และส่งเสริม เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับเครือข่ายผู้นำศาสนา สถานศึกษาสอนศาสนาในพื้นที่ภาคใต้ ส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์มรดกวัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติที่อยู่ในเขตพื้นที่ภาคใต้ เกิดความเข้าใจและยอมรับในแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ที่มีความเข้าใจอันดีร่วมกันในสังคมที่หลากหลายแบบพหุวัฒนธรรม และให้เงินอุดหนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายภาคประชาชนในการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินงานของสภาวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2553 และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ให้มีศักยภาพในการดำเนินงานวัฒนธรรมในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์และจุดเน้นการ

ดำเนินงานวัฒนธรรมของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และประชาชนในพื้นที่เกิดความเข้มแข็ง และนำมิติทางวัฒนธรรมมาสร้างความภาคภูมิใจ แก้ไขปัญหาท้องถิ่น และนำไปสู่การสร้างสังคมแห่งสันติสุข

กระทรวงศึกษาธิการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้กิจกรรมพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้/แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคงและการต่างประเทศ) เพื่อให้ระดับคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ครอบคลุมโรงเรียนในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ 1,303 โรงเรียน โดยการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย อาทิ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอิสลามศึกษาในโรงเรียนของรัฐในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เสริมสร้างโอกาสทางการเรียนของนักเรียนให้เรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง (โรงเรียนอุปถัมภ์) ทุนการศึกษาสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้อะบบสองภาษา (ไทย-มลายูถิ่น) สนับสนุนโรงเรียนคู่ขนานศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ส่งผลให้คะแนนผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมความสามารถ 3 ด้าน เท่ากับ 39.90 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยรวมความสามารถ 3 ด้านในปีการศึกษา 2558 ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยรวม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เท่ากับ 37.62 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 38.26 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เท่ากับ 35.39 (เป้าหมายคือ ให้สูงขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3) และการพัฒนาการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เยาวชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้หันมาสนใจเรียนสายวิชาชีพมากขึ้น เพื่อยกระดับทักษะวิชาชีพโดยต่อยอดความรู้ ทักษะวิชาชีพ ให้กับประชาชน เยาวชน ชุมชน ท้องถิ่น เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ ความเป็นอยู่ดีขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อ และขยายโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาวิชาชีพ เพื่อสร้างความร่วมมือกับองค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ในการจัดการเรียนการสอนสายวิชาชีพ เพื่อสร้างความมั่นใจในความปลอดภัยให้กับครู บุคลากร นักเรียน และนักศึกษา และเพื่อสร้างเครือข่ายอาชีพศึกษา สนับสนุนงานด้านมวลชนสัมพันธ์ กับกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนอาชีพศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ จ้างวิทยากรอิสลามศึกษาสอนหลักศาสนาอิสลามและปฏิบัติศาสนกิจในสถานศึกษา 12 แห่ง จำนวน 18 คน ส่งครู 36 คน ไปฝึกอบรมในสถานประกอบการในสาขาเฉพาะทางและสาขาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน ให้ทุนการศึกษาสายอาชีพ ระดับ ปวช. และ ปวส. จำนวน 900 ทุน ฝึกอบรมอาชีพให้กับนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 81 แห่ง 1,941 คน ฝึกอบรมอาชีพให้กับนักเรียนในสถาบันศึกษาปอเนาะ 93 แห่ง 2,168 คน จ้างยามรักษาความปลอดภัย จำนวน 90 คน ค่าตอบแทนพิเศษสำหรับครูโรงเรียนเอกชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 29 คน

กระทรวงยุติธรรมจัดทำโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพงานยุติธรรมเพื่อการสร้างความเป็นธรรมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สร้างความเชื่อมั่นของประชาชนต่องานกระทรวงยุติธรรมใน จชต. และเสริมสร้างการอำนวยความสะดวกยุติธรรมในพื้นที่จชต. ตามหลักธรรมาภิบาล (นิติธรรม นิติรัฐ) ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 28,948 คน (เป้าหมาย 10,000 คน) มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมสร้างประสิทธิภาพงานยุติธรรมเพื่อการสร้างความเป็นธรรมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนในพื้นที่ที่มีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินงานของกระทรวงยุติธรรม ร้อยละ 80.98 (เป้าหมาย ร้อยละ 70) ด้วยการได้รับบริการงานยุติธรรมและการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับกระทรวงยุติธรรม

กระทรวงแรงงานดำเนินโครงการฝึกอบรมฝีมือแรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สงขลา ยะลา ปัตตานีและนราธิวาสได้รับการฝึกอบรมทักษะ อาชีพ 867 คน จากเป้าหมาย 800 คน มีความรู้ สามารถประกอบอาชีพหรือมีความรู้เข้าสู่กระบวนการจ้างงานได้จำนวน 867 คน ส่งผลให้แรงงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สงขลา ยะลา ปัตตานีและนราธิวาสมีความรู้ สามารถประกอบอาชีพหรือมีความรู้เข้าสู่กระบวนการจ้างงานได้ แรงงานในภาคเกษตรได้รับโอกาสทางเลือกในการประกอบอาชีพทั้งในระบบการจ้างงานและนอกระบบการจ้างงาน ในสายอาชีพของภาคอุตสาหกรรม การบริการ และขนส่ง หรืออาชีพเกษตรอุตสาหกรรม รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการซ่อมแซม บำรุงรักษาเครื่องมือในการประกอบอาชีพ และลดภาระค่าใช้จ่าย ซึ่งช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนในกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

สำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์การสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อประชาชนไทยได้รับข้อมูลรอบด้านและเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นจริงรวมทั้งให้การสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขโดยเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความเข้มแข็ง ครอบคลุม 5 จชต. (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล) โดยการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินงานแก้ปัญหา และพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาล รวมถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องตรงตามความจริง เพื่อให้ประชาชนรับทราบ เข้าใจ เชื่อมั่น สามารถนำข้อมูลข่าวสารนั้นไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของภาครัฐ ผ่านสื่อกรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง กิจกรรม และสื่อดิจิทัล สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะ (เป้าหมาย 5,2072 ครั้ง ทำได้ 5,950 ครั้ง) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 71.80 (เป้าหมายร้อยละ 85) รับรู้นโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าใจร้อยละ 67.33 (เป้าหมายร้อยละ 85) นโยบายการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.2) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่นๆ

(1) พัฒนาศักยภาพและความพร้อมของกองทัพในการป้องกันและรักษาผลประโยชน์ของประเทศ โดยกระทรวงกลาโหมมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ โครงการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์พิเศษ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล ของ กองบัญชาการกองทัพไทย(ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล) และเพื่อจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์พิเศษสำหรับปฏิบัติการกิจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล และพัฒนาขีดความสามารถให้กับกำลังพล ให้มีความพร้อมรับสถานการณ์ก่อการร้ายสากลในทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ตลอดจนสามารถรับภารกิจอื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย ส่งผลให้หน่วยมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการรองรับภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายสากล สามารถตอบสนองได้ทันเวลากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การพัฒนาการปฏิบัติการในห้วงอวกาศ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการในห้วงอวกาศ โดยให้ความสำคัญกับการสังเกตการณ์ห้วงอวกาศ การตรวจการณ์จากอวกาศ และการสื่อสารและโทรคมนาคมด้วยระบบดาวเทียมในอวกาศสนับสนุนการปฏิบัติการกิจ เพื่อพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติในอวกาศ ตลอดจนการร่วมเป็นเครือข่ายสังเกตการณ์อวกาศกับนานาชาติ เพื่อยกระดับศักยภาพด้านอวกาศของประเทศ กองทัพอากาศ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ

กิจและสังคม) ทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านอวกาศ เมื่อ พ.ศ.57 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบกล้องโทรทรรศน์ติดตามดาวเทียมและวัตถุอวกาศ โดยกองทัพอากาศร่วมมือกับสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ จัดตั้งหอดูดาว ณ สถานีรายงานดอยอินทนนท์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามราชกุมารี ทรงพระราชทานนามหอดูดาวว่า “หอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ” และได้ทรงประกอบพิธีเปิดหอดูดาวเฉลิมพระเกียรติ ใน ค.ศ.59 หอดูดาวนี้สามารถควบคุมส่งการระยะไกล และสามารถถ่ายภาพดาวเทียมที่อยู่เหนือพื้นที่ในอวกาศเหนือ่านฟ้าไทยในชั้นวงโคจรสถิต (Geostationary Orbit) โดยสามารถนำข้อมูลการตรวจจับมาจัดทำเป็นฐานข้อมูลทางอวกาศของกองทัพอากาศในเบื้องต้น การประชุมสัมมนาเรื่อง การจัดทำแนวทางปฏิบัติต่อความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติของกระทรวงกลาโหม เพื่อรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นสำหรับจัดทำร่างแนวทางปฏิบัติต่อความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติของกระทรวงกลาโหม โดยเฉพาะขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติของหน่วยที่เกี่ยวข้อง และปัญหาข้อขัดข้องจากการปฏิบัติการกิจที่ผ่านมา รวมทั้งแนวทางการแก้ไข อีกทั้งเป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการกิจการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติแก่ต่างประเทศ ทำให้มีกรอบแนวทางเชิงนโยบายที่ชัดเจนในการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติต่อความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ ซึ่งจะเป็เครื่องมือหรือกลไกหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาความร่วมมือและเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งการรักษาผลประโยชน์ของชาติโดยเฉพาะชื่อเสียงของประเทศไทยในประชาคมโลก และการเตรียมความพร้อมในการฝึกบรรเทาสาธารณภัย เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการกิจบรรเทาสาธารณภัย ช่วยเหลือประชาชนทั้งภายใน และภายนอกประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ โดยกองบัญชาการกองทัพไทย (หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา) มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับจากประชาชนและอารยประเทศ รวมทั้งเกิดการบูรณาการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการกิจบรรเทาสาธารณภัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทั้งภายใน และภายนอกประเทศ และเกิดกลไกการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ สอดคล้องกับการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจึงต้องมีการฝึกเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือประชาชนและป้องกันบรรเทาสาธารณภัย เพื่อให้กำลังพลมีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

(2) พัฒนาระบบงานด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีกลไกเสริมสร้างความร่วมมือ พัฒนาองค์ความรู้ ศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มภัยคุกคาม หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

กระทรวงกลาโหมพัฒนาขีดความสามารถผู้ปฏิบัติงานไซเบอร์ภายในหน่วยงาน (Unit school) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติการไซเบอร์ได้ปรับพื้นฐานความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน ให้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน สามารถปฏิบัติงานทดแทนกันได้ และให้ได้รับความรู้ที่ตรงกับการปฏิบัติการกิจ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว และจัดทำโครงการพัฒนาขีดความสามารถการปฏิบัติการรองรับภัยคุกคามด้านไซเบอร์ พัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติการรองรับภัยคุกคามด้านไซเบอร์กองทัพไทยให้ตอบสนอง ต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่มีผลกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และความมั่นคงปลอดภัยด้านไซเบอร์ของกองทัพไทยและประเทศไทย ส่งผลให้ศูนย์ไซเบอร์ทหารมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการรองรับภัยคุกคามด้านไซเบอร์ของกองทัพไทย ให้สามารถตอบสนองต่อภัยคุกคามรูปแบบใหม่ โดยเฉพาะภัยคุกคามด้านไซเบอร์ที่มีผลกระทบต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และความมั่นคงปลอดภัยด้านไซเบอร์ของกองทัพไทยและประเทศไทย

กระทรวงมหาดไทยจัดทำโครงการพัฒนาและขยายเครือข่ายประชาชนด้านการข่าว สำหรับเป็นช่องทางในการรวบรวมประเมินความคิดเห็นและความต้องการในระดับพื้นที่ นำไปใช้เป็นข้อมูลสภาพปัญหาความต้องการ และทัศนคติของประชาชนต่อการปฏิบัติตามภารกิจของกระทรวงมหาดไทยและรัฐบาล เพื่อนำมาปรับแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องสนองต่อความต้องการของประชาชน และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกับภาครัฐ นำไปสู่ความพึงพอใจของประชาชน จากผลการดำเนินงานมีผู้เข้ารับการอบรมฯ รวม 6,245 คน สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 165 คน หรือประมาณร้อยละ 3 (เป้าหมาย 6,400 คน) แต่ต่ำกว่าการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 895 คน และมีข่าวสาร/เบาะแสที่ได้รับแจ้งจากสมาชิกเครือข่ายประชาชนด้านการข่าว รวม 12,571 ข่าวสาร/เบาะแส (เป้าหมาย 6,500 ข่าว/ปี) สูงกว่าเป้าหมาย 6,171 ข่าวสาร หรือประมาณร้อยละ 49 แต่ต่ำกว่าการดำเนินโครงการฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 5,254 ข่าวสาร โดยสามารถใช้ประโยชน์จากข่าวสาร/เบาะแสที่ได้รับ 11,262 ข่าวสาร หรือประมาณร้อยละ 90 ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่สามารถใช้ประโยชน์โดยตรงจากข่าวสารที่ได้รับ 9,234 ข่าวสาร หรือประมาณร้อยละ 73 และเจ้าหน้าที่ส่งข่าวสาร/เบาะแสให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อได้ จำนวน 2,028 ข่าวสาร หรือประมาณร้อยละ 16

(3) มีระบบเตรียมพร้อมและกลไกเผชิญเหตุที่มีประสิทธิภาพให้พร้อมในการปฏิบัติทั้งในยามปกติและในสถานการณ์วิกฤติ ทั้งจากภัยคุกคามด้านความมั่นคงและจากสาธารณภัยขนาดใหญ่ที่กลไกปกติไม่สามารถรองรับได้ หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

กระทรวงกลาโหมจัดการอบรม เรื่อง การประสานงานระหว่างพลเรือน - ทหาร ในการตอบโต้ภัยพิบัติ ครั้งที่ 4 เพื่อพัฒนากำลังพลของกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานภาคีเครือข่ายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ให้มีความเข้าใจบทบาทหน้าที่ของพลเรือนกับทหารตามหลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศไทย อาเซียน และสหประชาชาติ ส่งผลให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานร่วมกัน ในการรับมือกับสาธารณภัยรวมทั้งมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างพลเรือนกับทหาร ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการจัดการความเสี่ยง มุ่งองค์ความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของพลเรือนกับทหารตามหลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย จากสาธารณภัยในภาพรวมของประเทศ และกระทรวงกลาโหมได้แสดงบทบาทนำในด้านการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างพลเรือนกับทหารในการรับมือกับภัยพิบัติทั้งในประเทศและนานาชาติ

สำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการตรวจสอบการใช้งานของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ทั่วประเทศ โดยการตรวจสอบและบูรณาการ เชื่อมโยง กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ในแต่ละพื้นที่ทั่วประเทศให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดจุดที่มีความจำเป็นต้องติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เพิ่มเติม

(4) พัฒนาระบบรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลด้านการก่อการร้ายทั้งหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอกประเทศเพื่อเป็นข้อมูลในการติดตาม วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ด้านการต่อต้านการก่อการร้ายและภัยคุกคามความมั่นคง ควบคู่กับการพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมให้มีประสิทธิภาพและรองรับการปฏิบัติงานทุกภาคส่วน กระทรวงกลาโหมดำเนินโครงการจัดหาระบบควบคุมบังคับบัญชาและบริหารเหตุการณ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากลของกองบัญชาการกองทัพไทย(ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล) และเพื่อจัดหาระบบควบคุมบังคับบัญชาและบริหารเหตุการณ์ สำหรับปฏิบัติการกิจและพัฒนาขีดความสามารถในการสนับสนุนการแสวงข้อตกใจและควบคุมการปฏิบัติสำหรับผู้บังคับบัญชา ส่งผลให้หน่วยงานมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการ

รองรับภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายสากล สามารถตอบสนองได้ทันเวลากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โครงการจัดหาระบบอุปกรณ์ตรวจการณ์พร้อมอุปกรณ์เชื่อมโยงระบบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากลของกองบัญชาการกองทัพไทย (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล) และเพื่อจัดหาระบบอุปกรณ์ตรวจการณ์พร้อมอุปกรณ์เชื่อมโยงระบบ สำหรับปฏิบัติการกิจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล และพัฒนาขีดความสามารถในการตรวจการณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ทันเวลาและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างรวดเร็ว และมีความพร้อมรับสถานการณ์ก่อการร้ายสากลในทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ส่งผลให้หน่วยมีการควบคุมบังคับบัญชาและบริหารเหตุการณ์ที่ทันสมัยรองรับภารกิจ และจะทำให้การแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถตอบสนองได้ทันเวลากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และโครงการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ต่อต้านการก่อการร้าย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากลของกองบัญชาการกองทัพไทย (ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการก่อการร้ายสากล) และเพื่อจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ในการต่อต้านการก่อการร้ายสำหรับปฏิบัติการกิจการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายสากล และพัฒนาขีดความสามารถให้กับกำลังพลให้มีความพร้อมรับสถานการณ์ก่อการร้ายสากลในทุกรูปแบบที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ส่งผลให้หน่วยมีขีดความสามารถในการปฏิบัติการรองรับภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายสากล สามารถตอบสนองได้ทันเวลากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

(5) ดำเนินบทบาทเชิงรุก และใช้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งระดับภูมิภาคและพหุภาคี เพื่อปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของไทย โดยหน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่

กระทรวงแรงงานดำเนินโครงการ/ กิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ โครงการบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว โดยการพิจารณาคำขอและจัดทำทะเบียนการทำงานของคนต่างด้าวที่ยื่นขอใบอนุญาตทำงานตามระเบียบ ขั้นตอนและหลักเกณฑ์ที่กำหนดทั้งคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย และพิจารณาคำขอรับแจ้งความต้องการแรงงานต่างด้าวจากนายจ้าง (โควตา) จากผลการดำเนินงานพบว่า มีคนต่างด้าวที่ยื่นขอรับ/ต่อและได้รับใบอนุญาตทำงาน 1,445,090 คน/1,999,409 ครั้ง (เป้าหมาย 1,380,200 คน/1,380,200 ครั้ง) ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ร้อยละ 85.80 จากเป้าหมายที่วางไว้ ร้อยละ 70 ส่งผลให้นายจ้าง/ผู้ประกอบการมีการจ้างแรงงานต่างด้าวอย่างถูกกฎหมาย โครงการตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวและสถานประกอบการ เพื่อควบคุมและตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวที่ทำงานอยู่กับนายจ้าง/สถานประกอบการให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๕๑ ป้องกันการลักลอบทำงานของคนต่างด้าว รวมถึงป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน สามารถตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าวและสถานประกอบการที่มีการจ้างหรือลักลอบจ้างคนต่างด้าวทำงาน จำนวน 330,984 คน 46,306 แห่ง (เป้าหมาย 242,000 คน 36,000 แห่ง) เพื่อให้มีการปฏิบัติให้ถูกต้อง และเป็นไปตามกฎหมาย ให้ความรู้/คำแนะนำเกี่ยวกับแนวปฏิบัติและโทษของการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2551 แก่นายจ้าง/สถานประกอบการและผู้เกี่ยวข้อง เป็นการป้องกันการลักลอบทำงานของคนต่างด้าวและป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ส่งผลให้นายจ้าง/สถานประกอบการที่จ้างคนต่างด้าวทำงานปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด แรงงานต่างด้าวได้รับการคุ้มครองไม่ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ โครงการเครือข่ายชุมชนร่วมรณรงค์ป้องกันการหลอกลวงและลักลอบไปทำงานต่างประเทศ สามารถจัดประชุม/อบรมแก่นำชุมชน ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้สนใจจะไปทำงานต่างประเทศ คนหางาน และผู้ถูกระงับการเดินทางที่มีพฤติการณ์จะลักลอบไปทำงานต่างประเทศ 63,479 คน (เป้าหมาย 60,000 คน) ให้ได้รับทราบข้อมูลการไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกวิธี ผลเสียและโทษ

ของการลักลอบไปทำงานต่างประเทศ ตลอดจนให้คำแนะนำช่วยเหลือกรณีถูกหลอกลวงชักชวนให้ไปทำงานต่างประเทศ เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายชุมชนร่วมรณรงค์ป้องกันการหลอกลวงและลักลอบไปทำงานต่างประเทศและปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ส่งผลให้คนหางานได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ป้องกันปัญหาการถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ และปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน โครงการเผยแพร่ความรู้เพื่อป้องกันการหลอกลวงคนหางาน โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการหางานทำอย่างถูกวิธีทั้งการทำงานในประเทศและต่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับพฤติการณ์ในการหลอกลวงคนหางานของสาย/นายหน้าจัดหางาน บริษัทจัดหางาน การแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับพฤติการณ์หลอกลวง การร้องทุกข์เกี่ยวกับการถูกหลอกลวง จำนวน 971,966 คน (เป้าหมาย 930,600 คน) เพื่อป้องกันปัญหาการหลอกลวงคนหางานและป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ส่งผลให้คนหางานได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ป้องกันปัญหาการถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ รวมทั้งป้องกันไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ โครงการคุ้มครองคนหางานเชิงรุกในพื้นที่เสี่ยง สร้างความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีการเดินทางไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ป้องกันปัญหาการถูกหลอกลวงรวมทั้งป้องกันมิให้ตกเป็นเหยื่อของขบวนการค้ามนุษย์ เน้นการให้ความรู้ด้านกฎหมายจัดหางาน และคุ้มครองคนหางานและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องแก่คนหางาน ประชาชน และผู้นำชุมชนในระดับพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่ลงปฏิบัติงานในพื้นที่ที่มีการหลอกลวงสูง (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ) เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลและสร้างความเข้าใจให้คนหางานและประชาชนทราบถึงวิธีการเดินทางไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกต้อง การแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับพฤติการณ์หลอกลวง การร้องทุกข์เกี่ยวกับการหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศและการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 จำนวน 9,354 คน (เป้าหมาย 8,200 คน) เพื่อป้องกันปัญหาการหลอกลวงคนหางานและป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ส่งผลให้คนหางานได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ป้องกันปัญหาการถูกหลอกลวงไปทำงานต่างประเทศ และปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน การรับเรื่องร้องทุกข์จากคนหางานตาม พ.ร.บ.จัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 เพื่อช่วยเหลือคนหางานหรือบรรเทาความเดือดร้อนของคนหางานจากการหางานทำ ซึ่งถูกผู้ประกอบการจัดหางานไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 หรือถูกสาย/นายหน้าจัดหางานหลอกลวง หน่วยงานรับเรื่องร้องทุกข์จากคนหางาน 580 คน คนหางานที่มาร้องทุกข์ 575 คนได้รับการช่วยเหลือและคุ้มครองตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 การตรวจและคุ้มครองแรงงานไทยไปต่างประเทศ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเดินทางไปราชการ ณ ประเทศที่กำหนดเพื่อรับทราบสภาพปัญหา สภาพการทำงานให้คำปรึกษาแนะนำการปรับตัวให้เข้ากับสภาพ การทำงานในต่างประเทศ ตลอดจนการพบปะนายจ้างเพื่อเจรจาจัดการสวัสดิการต่างๆ แก่คนงาน ส่งผลให้แรงงานไทยที่ทำงานในต่างประเทศ มีความมั่นคงในการทำงานและมีคุณภาพชีวิตที่ดี และแรงงานไทยได้รับความคุ้มครองดูแลในกรณีฉุกเฉินและจำเป็น โครงการสัมมนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการป้องกันและปราบปรามผู้เป็นภัยต่อคนหางาน จัดอบรมแก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามผู้มีพฤติกรรมหลอกลวงคนหางาน จำนวน 125 คน (เป้าหมาย 100 คน) เพื่อให้รับทราบสถานการณ์การหลอกลวงคนหางานในปัจจุบัน การหลอกลวงผ่านอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายสังคมออนไลน์ การรับเรื่องร้องทุกข์ การวินิจฉัยคำร้องทุกข์ และเทคนิคการบันทึกค่าให้การของผู้ร้องทุกข์ ผู้มีพฤติกรรมจะลักลอบไปทำงานในต่างประเทศ และผู้มีพฤติกรรมจัดหางานโดยไม่ได้รับอนุญาต การวิเคราะห์ห้องคดีประกอบความผิดตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ โครงการสัมมนาเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการจัดหางานสำหรับเจ้าหน้าที่และผู้รับอนุญาตจัดหางานในประเทศ จัดสัมมนาโดยบรรยายให้ความรู้แก่ข้าราชการผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครอง

คนหางาน พ.ศ.2528 ในสังกัดกรมการจัดหางานในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค รวมทั้งผู้รับอนุญาตจัดหางาน ให้คนหางานทำงานในประเทศหรือผู้เกี่ยวข้อง 353 คน เป็นการสร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีระหว่าง ภาครัฐภาคเอกชนในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน

โครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน จัดอบรมแรงงานต่างด้าวให้รับรู้สิทธิ หน้าที่ กฎ ระเบียบ ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่พึงปฏิบัติ และนายจ้างให้เข้าใจ ในหน้าที่ของนายจ้าง สิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานของแรงงานต่างด้าว ข้อปฏิบัติต่อแรงงานต่างด้าวทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีแรงงานต่างด้าว และนายจ้าง/สถานประกอบการได้รับการอบรม 6,424 คน อบรมนายจ้าง 668 คน และอบรมแรงงานต่างด้าว จำนวน 5,756 คน (เป้าหมาย 6,000 คน) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานด้านกฎหมายของกรมการจัดหางาน เพื่อให้การดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหางานและ คຸ່ມครองคนหางาน กฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการนำคนต่างด้าวเข้ามาทำงาน กับนายจ้างในประเทศ กฎหมายว่าด้วยแรงงานทางทะเลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของกรมการจัดหา งาน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง บรรลุผลสำเร็จตามภารกิจของกรมการจัดหางาน และเพื่อให้มีนิติกรเพียงพอ ต่อการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในการดำเนินคดีตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การให้คำปรึกษา หรือตอบข้อ หาหรือ ข้อกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ และงานอื่น ๆ ตามภารกิจของกรมการจัดหางาน โดยการจัดจ้าง เหมาบุคคลเพื่อปฏิบัติงานตามเงื่อนไขที่กรมการจัดหางานกำหนด 20 อัตรา (เป้าหมาย 30 อัตรา) โดยรับ เฉพาะผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ โดยให้ปฏิบัติงานส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ระยะเวลาการจ้างจำนวน 12 เดือน (เดือนตุลาคม 2559 - เดือนกันยายน 2560) โดยกำหนดพื้นที่ดำเนินการ โดยพิจารณาจากหน่วยงานที่มีปริมาณการรับเรื่องร้องทุกข์ของคนหางาน และจำนวนคนต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาว และกัมพูชา ที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมาก และจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกิจ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรมการจัดหางาน แนวปฏิบัติในการรับเรื่องร้องทุกข์ ประเด็นการสอบสวน ข้อเท็จจริงจากคนหางานที่มาใช้สิทธิร้องทุกข์ การตรวจสอบการทำงานของคนต่างด้าว การดำเนินการ เกี่ยวกับการพิจารณาออกใบอนุญาตทำงาน ต่ออายุใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว และระเบียบข้อกฎหมาย อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานแรงงานประมง 22 จังหวัด โดยการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ในการอนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำงาน โดยการนำเข้าแรงงานต่างด้าวตาม MOU และการอบรมให้ความรู้/ คำปรึกษาแก่นายจ้าง/ลูกจ้าง 278,569 คน (เป้าหมาย 100,000 คน) ส่งผลให้แรงงานต่างด้าวได้รับใบอนุญาต ทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายและแรงงานต่างด้าว นายจ้าง ลูกจ้าง หรือประชาชนทั่วไป มีความรู้ ความ เข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างถูกต้องได้รับความคุ้มครองตาม กฎหมาย ไม่ถูกหลอกและไม่ตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ในรูปแบบแรงงาน ทำให้ลดปัญหาการค้ามนุษย์ด้าน แรงงานจากการถูกล่อลวงบังคับใช้แรงงาน โครงการเตรียมความพร้อมให้คนหางานเพื่อป้องกันการตกเป็น เหยื่อการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในการไปทำงานต่างประเทศ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนหางานที่ประสงค์จะ ไปทำงานต่างประเทศ ประชาชนทั่วไป ทหารกองประจำการ ตลอดจนนักเรียน นักศึกษา ได้มีความรู้ความ เข้าใจขั้นตอนการไปทำงานต่างประเทศได้อย่างถูกต้องและประกอบการตัดสินใจก่อนเดินทางไปทำงาน ต่างประเทศอย่างเหมาะสม สามารถจัดอบรมแรงงานได้ทั้งสิ้น 2,743 คน (เป้าหมาย 2,640 คน) และผลิตแผ่น พับประชาสัมพันธ์ 30,000 แผ่นตามเป้าหมาย เพื่อแจกจ่ายให้แก่สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักจัดหางาน กรุงเทพมหานครพื้นที่ 1-10 เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนการไปทำงานต่างประเทศอย่างถูกกฎหมาย ส่งผล ให้ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจขั้นตอนการไปทำงานต่างประเทศ รู้กลวิธีการหลอกลวงของสาย/นายหน้าจัดหางาน เลื่อน ลดความเสี่ยงที่จะถูกล่อลวง เพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่อจากการค้ามนุษย์ โครงการเสริมสร้างและ พัฒนาความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ โดยการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมาย

โทษที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ มีเจ้าหน้าที่ผ่านการอบรม จำนวน 122 คน (เป้าหมาย 140 คน) เจ้าหน้าที่บริษัทจัดหางานผ่านการอบรม จำนวน 121 คน (เป้าหมาย 145 คน) รวม 243 คน โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย ได้ดำเนินการตรวจแรงงานในสถานประกอบกิจการกลุ่มเสี่ยง กิจการประมงทะเลบนฝั่งและเกี่ยวเนื่อง กิจการผลิตสินค้าจากอ้อย กิจการผลิตเครื่องนุ่งห่ม กุ้ง ปลา ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ปีก ฟาร์มหมู หรือฟาร์มเลี้ยงสัตว์ประเภทอื่น ๆ รวมทั้งกิจการที่เป็นห่วงโซ่การผลิตดังกล่าวทุกแห่ง กิจการก่อสร้าง งานที่เข้าข่าย 3D (งานที่มีลักษณะสกปรก (Dirty) งานที่มีความยากลำบาก (Difficult) และงานที่เสี่ยงอันตราย (Dangerous)) รวมทั้งสถานประกอบกิจการที่อยู่โดดเดี่ยว ห่างไกลชุมชนจำนวน 1,731 แห่ง (เป้าหมาย 1,600 แห่ง) ลูกจ้าง 90,036 คน (เป้าหมาย 46,450 คน) และดำเนินการตรวจแรงงานในเรือประมงทะเลในพื้นที่ 22 จังหวัดติดชายทะเล จำนวน 657 ลำ ลูกจ้าง 9,100 คน (เป้าหมาย 370 ลำ 5,550 คน) ส่งผลให้แรงงานได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย ไม่ถูกบังคับใช้แรงงาน หรือถูกละเมิดสิทธิ ได้รับการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ด้านแรงงานและการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่เลวร้าย รวมทั้งมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โครงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เพื่อขับเคลื่อนภารกิจการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงานตามกรอบแผนปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ผ่านศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน ทั้งในระดับกรมและระดับพื้นที่ (จังหวัด) เพื่อติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงแรงงาน ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และเพื่อประชาสัมพันธ์ส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นต่อการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ของกระทรวงแรงงานในระยะที่ผ่านมา สามารถป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน และแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย (ด้านแรงงาน) และโครงการส่งเสริมระบบการจัดการด้านยาเสพติดในสถานประกอบกิจการ รณรงค์ ส่งเสริมให้สถานประกอบกิจการมีระบบการจัดการปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ โดยเข้าร่วมและดำเนินการตามข้อกำหนดจนกระทั่งผ่านเกณฑ์การประเมินโครงการโรงงานสีขาว และระบบมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ (มยส.) ตลอดจนมีการรักษาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพเครือข่ายแรงงานป้องกันยาเสพติดให้มีความเข้มแข็ง สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ และเป็นกลไกในการนำส่งต่อผู้เสพ ผู้ติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา รวมทั้งการรวมพลังเครือข่ายแรงงาน เพื่อสร้างเจตคติที่ดีในการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด สามารถรณรงค์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโทษ พิษภัยผลกระทบที่เกิดจากยาเสพติด และระบบการจัดการปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการให้แก่ลูกจ้างสถานประกอบกิจการที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดได้จำนวน 21,029 แห่ง ลูกจ้าง จำนวน 1,390,893 คน รณรงค์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโทษ พิษภัยผลกระทบที่เกิดจากยาเสพติด และระบบการจัดการปัญหาเสพติดในสถานประกอบกิจการ ส่งผลให้เกิดความร่วมมือเป็นเครือข่ายแรงงานระหว่างสถานประกอบกิจการ นิคมอุตสาหกรรม ภาคส่วนแรงงานในรูปแบบประชารัฐในการมีส่วนร่วมสอดส่อง ดูแล ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด

สำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์แรงงานต่างด้าว เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในข้อมูลข่าวสารนโยบายสำคัญของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวโดยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของกลุ่มเป้าหมาย และสร้างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ภาครัฐแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวของกลุ่มเป้าหมาย ได้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐและรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว เพื่อให้ประชาชนรับทราบ เข้าใจ เชื่อมั่น สามารถนำข้อมูลข่าวสารนั้นไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย และให้ความร่วมมือในนโยบายภาครัฐเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวในเรื่องแรงงานต่างด้าว ผ่านสื่อกรมประชาสัมพันธ์ ได้แก่ สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อ

วิฤกษ์กระจายเสียง กิจกรรม และสื่อดิจิทัล สามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณะ (เป้าหมาย 3,012 ครั้ง ทำได้ 3,482 ครั้ง) ส่งผลให้ผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมายรับรู้เนื้อหายุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวที่เผยแพร่สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 70 ผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมายเข้าใจเนื้อหายุทธศาสตร์ชาติและนโยบายสำคัญของรัฐเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวที่เผยแพร่สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายร้อยละ 77 และผู้รับบริการกลุ่มเป้าหมายภายในประเทศมีความเชื่อมั่นต่อข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวที่เผยแพร่สู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร้อยละ 72.80

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินโครงการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ เพื่อป้องกันและคุ้มครองประชาชนไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของการค้ามนุษย์ การดำเนินงานในระยะที่ผ่านมาพบว่า ประเทศไทยได้เลื่อนระดับ จาก Tier 3 เป็น Tier 2 Watch list 2 ปี ติดกัน (ปี 2559-2560) ให้การช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ มีสถานคุ้มครองสวัสดิภาพผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ 8 แห่ง ดูแลและคุ้มครอง 1,519 คน ให้การช่วยเหลือลูกเรือประมงไทยที่เกาะอัมบน/เกาะเบจิงนา อินโดนีเซีย 1,573 คน และช่วยเหลือกลุ่มโรฮิงจา 329 คน พัฒนาศักยภาพและส่งเสริมองค์ความรู้ทีมสหวิชาชีพ/บุคลากร และล่าม โดยมีบริการล่ามภาษาต่างประเทศ ขึ้นทะเบียนแล้ว 251 คน และผลิตสื่อเผยแพร่ Inflight VDO บนเครื่องบิน

กระทรวงมหาดไทยจัดทำโครงการขับเคลื่อนแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในบทบาทของฝ่ายปกครอง โดยการตรวจตราและเฝ้าระวังและปราบปรามพื้นที่เสี่ยง จำนวน 878 พื้นที่ ในระดับจังหวัดไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง/เดือน และระดับอำเภอไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง/เดือน รวมทั้งจัดกิจกรรมต่างๆ อาทิ โครงการฝึกอบรมหลักสูตรพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 โครงการยุทธวิธีคุ้มครองพยานในคดีค้ามนุษย์โดยพนักงานฝ่ายปกครอง จัดชุดปฏิบัติการขับเคลื่อนพร้อมกันทั่วประเทศทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

กระทรวงสาธารณสุขดำเนินโครงการ/ กิจกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ สนับสนุนการแก้ไขปัญหาเสพติดและการควบคุมตัวยา/สารเคมี สนับสนุนการดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติดให้มีประสิทธิภาพ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ (1) การตรวจพิสูจน์สารเสพติดสามารถตรวจวิเคราะห์สารเสพติด เคมีภัณฑ์ สารตั้งต้น และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่นำไปใช้ในทางที่ผิด 30,815 ตัวอย่าง (เป้าหมาย 50,000 ตัวอย่าง) และตรวจยืนยันสารเสพติดในปัสสาวะ 64,835 ตัวอย่าง (เป้าหมาย 50,000 ตัวอย่าง) (2) พัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการตรวจสารเสพติดให้แก่ห้องปฏิบัติการเครือข่ายรวม 783 แห่ง (3) อบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านการตรวจสารเสพติดในปัสสาวะ มีผู้เข้าร่วม 4 ภาค 657 ราย โครงการควบคุมตัวยา เคมีภัณฑ์ และสารตั้งต้นที่เป็นวัตถุเสพติด โดยการกำกับดูแลให้วัตถุเสพติดอยู่ในระบบการควบคุมไม่ถูกนำไปใช้ในทางที่ผิด สามารถดำเนินการได้สูงกว่าเป้าหมาย ดังนี้ (1) ควบคุมตรวจสอบการนำเข้า 3,281 ราย (เป้าหมาย 1,700 ราย) (2) ควบคุมตรวจสอบการกระจาย 25,641 รายการ (เป้าหมาย 24,230 รายการ) (3) ควบคุมตรวจสอบการใช้ จำนวน 282 รายการ (เป้าหมาย 270 รายการ) (4) เก็บรักษาและทำลายของกลาง จำนวน 386 รายการ (เป้าหมาย 300 รายการ) (5) ผู้รับอนุญาตวัตถุเสพติดร้อยละ 99.51 ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมาย และ (6) ผู้รับอนุญาตร้อยละ 100 ที่ตรวจพบว่ากระทำผิดเกี่ยวกับตัวยา เคมีภัณฑ์ และสารตั้งต้นมีการดำเนินการได้ถูกต้องตามกฎหมาย โครงการพัฒนาศักยภาพการบำบัดรักษาในชุมชนโดยศาสนสถาน (วัด/มัสยิด) เป็นศูนย์สงเคราะห์และฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดทั่วประเทศ โดยการพัฒนาศักยภาพด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดของวัด/มัสยิดให้มีความรู้ ความเข้าใจแนวทางการพัฒนาและรับรองคุณภาพงานยาเสพติด สามารถนำไปดำเนินการต่อได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ และ

สนับสนุนและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพของวัด/มัสยิดเป็นศูนย์สงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการรณรงค์ป้องกันและแก้ปัญหา ยาเสพติด เป็นการพัฒนาคูณภาพชีวิต และทักษะทางความคิด สร้างภูมิคุ้มกันทางด้านจิตใจให้กับนักเรียน นักศึกษา และเป็น การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม (Social Vaccine) สร้างเครือข่ายผู้นำนักเรียน นักศึกษาในการต่อต้านและ ป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษาและชุมชน ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา สีขาวในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายกระทรวงศึกษากับนักเรียน นักศึกษา กลุ่มเป้าหมาย 32,872 คน ใน 17 จังหวัด (เป้าหมาย 70,000 คน ในพื้นที่ 31 จังหวัด)

กระทรวงยุติธรรมดำเนินโครงการปราบปรามนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ พัฒนามาตรการปราบปรามยาเสพติดให้มีขีดความสามารถควบคุมการผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ การ จำแนกผู้ค้ายาเสพติดออกจากผู้เสพและดำเนินการสืบสวนปราบปรามดำเนินคดีกับผู้ผลิตผู้ค้า และตัวการราย สำคัญ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 มีผลการดำเนินการจับกุมคดียาเสพติดรายสำคัญได้รวมทั้งสิ้น 78,665 คดี จากเป้าหมาย 62,000 คดี

2.3) การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ

(1) ดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศอย่างสมดุล เพื่อเอื้อต่อการ ส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ จัดทำโครงการสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำรุ่นใหม่และข้าราชการของประเทศเพื่อนบ้าน (Emerging Leaders Programme 2016) เพื่อเสริมสร้างทัศนคติอันดีและความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระบบการเมือง การ ปกครอง เศรษฐกิจและสังคมไทยของผู้นำรุ่นใหม่ /ข้าราชการของประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้นำ รุ่นใหม่ /ข้าราชการของประเทศเพื่อนบ้านมีทัศนคติที่ดีต่อไทยและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเทศไทย ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน และเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความสัมพันธ์และความ ร่วมมือกับไทย /ผลักดันประเด็นในความสัมพันธ์ รวมทั้งมีเครือข่ายและความคุ้นเคยกับฝ่ายไทย

(2) เสริมสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และส่งเสริมความ ร่วมมือในการบริหารจัดการความมั่นคงตามแนวชายแดน เพื่อร่วมแก้ไขปัญหามีอยู่และส่งเสริมให้ ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นชายแดนแห่งความร่วมมือ กระทรวงการต่างประเทศจัดทำโครงการ จัดการสัมมนาหัวข้อ “นโยบายต่างประเทศไทยต่อประเทศเพื่อนบ้านในยุคสงครามเย็น: ทำกรณีศึกษา เปรียบเทียบ” เพื่อให้บริการด้านข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สังคม และ เศรษฐกิจในประเทศเพื่อนบ้านแก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมของไทย ให้ได้ความรู้และเข้าใจถึงโอกาสในการสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนข้อจำกัดต่างๆ ที่เป็น ผลมาจากความสัมพันธ์ในยุคสงครามเย็น และความเคลื่อนไหวทางการเมืองและเศรษฐกิจในประเทศเพื่อน บ้านในเวลาต่อมา ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เชิงวิเคราะห์เกี่ยวกับนโยบายทางการเมือง /เศรษฐกิจของ ประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งแนวโน้ม ทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง /เศรษฐกิจ ที่จะเป็โอกาสและ เป็นประโยชน์ต่อความร่วมมือในระดับต่างๆ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้แทนภาครัฐ นักธุรกิจ /นักลงทุน นักวิชาการ และผู้สนใจทั่วไปเกี่ยวกับพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงในประเทศเพื่อนบ้าน มีผู้เข้าร่วมการ สัมมนาฯ กว่า 300 คน จากภาคส่วนต่างๆ ของไทยหลากหลายสาขา

2.4) การบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงกับแผนงานการพัฒนาอื่นๆ ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

(1) ปรับปรุงระบบติดตาม เฝ้าระวัง ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ สถานะแวดล้อมด้านความมั่นคง พิสูจน์ทราบและคาดการณ์ภัยคุกคาม โดยกระทรวงการต่างประเทศดำเนินโครงการจัดทำเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP Info Packages) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์บทเรียนของไทยในการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (SEP) เพื่อขับเคลื่อนไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 เป้าหมาย ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการสร้างความเข้าใจต่อบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ด้านการพัฒนา และเพื่อประชาสัมพันธ์บทบาทของไทยในการให้ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ และโครงการประชาสัมพันธ์การเป็นประธานกลุ่ม 77 ในสื่อชั้นนำต่างประเทศ เพื่อประชาสัมพันธ์บทบาทของไทยในการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในเวทีระหว่างประเทศและการบรรลุเป้าหมาย SDGs โดยนำหลัก SEP ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการสร้างความเข้าใจต่อบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ด้านการพัฒนาด้วย ส่งผลให้กลุ่มผู้นำต่างประเทศ ผู้มีอิทธิพลทางความคิด สาธารณชนไทย และต่างประเทศ และเยาวชน รู้จักและเข้าใจ หลัก SEP และบทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ด้านการพัฒนามากยิ่งขึ้น และไทยสามารถขยายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาในต่างประเทศเพื่อเผยแพร่หลัก SEP อย่างเป็นรูปธรรม

(2) พัฒนากลไกด้านความมั่นคงและระบบการขับเคลื่อนแผนงานต่างๆ ให้พร้อมรับสถานการณ์ทั้งระดับชาติและระดับพื้นที่ โดยสร้างเครือข่ายการสนับสนุน ทั้งด้านนโยบาย องค์ความรู้และการสร้างกลไกขับเคลื่อนแผนงานด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยกระทรวงยุติธรรมดำเนินโครงการมาตรการเชิงรุกด้านการป้องกันการบุกรุกที่ดินของรัฐด้วยระบบแม่ข่ายแผนที่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (DSI MAP) และผ่านระบบดาวเทียม GPS (DSI MAP Extended) จัดอบรมฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับที่ดินให้สามารถใช้เทคโนโลยีระบบแม่ข่ายแผนที่ผ่านอินเทอร์เน็ต (DSI MAP) และผ่านระบบดาวเทียม GPS (DSI MAP Extend) เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบแนวเขตพื้นที่ของรัฐ และที่สงวนหวงห้ามต่างๆ ได้ และโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมและความเข้มแข็งของภาคประชาสังคมในการป้องกันอาชญากรรมคดีพิเศษและเฝ้าระวังแจ้งเบาะแสอาชญากรรมคดีพิเศษ พัฒนาแกนนำเครือข่าย เสริมสร้างความสัมพันธ์ พัฒนาเทคนิคการรวบรวมพยานหลักฐาน เผยแพร่ผลการดำเนินงานรับฟังความคิดเห็นและมอบรางวัล มีเครือข่ายที่ได้รับการพัฒนา 250 ราย ต่อปี รวมทั้งสิ้น 1,250 ราย ผลิตวารสารเครือข่ายดีเอสไอ 7,000 เล่มต่อปี รวมทั้งสิ้น 35,000 เล่ม ส่งผลให้เครือข่ายดีเอสไอเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันอาชญากรรมพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

1) การบรรลุเป้าหมายการบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้า ดังนี้

1.1) สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ขณะที่ประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศยังคงต้องพัฒนาต่อไป โดยในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560) ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรภาครัฐมีแนวโน้มลดลง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐสูงขึ้นเล็กน้อย ขณะที่ประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศยังคงไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2559) และเมื่อพิจารณาแนวโน้มของแต่ละองค์ประกอบย่อย พบว่า

(1) สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของรัฐต้องประมาณรายจ่ายประจำปีมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 24 ในช่วงกลางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เหลือร้อยละ 23.1 ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

(2) อันดับประสิทธิภาพภาครัฐ (Government Efficiency) มีแนวโน้มสูงขึ้นตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นมา จากการจัดอันดับประสิทธิภาพภาครัฐ โดยสถาบันการพัฒนานานาชาติ (International Institute for Management Development: IMD) พบว่า อันดับประสิทธิภาพภาครัฐของไทยปรับตัวสูงขึ้นจากอันดับที่ 30 ในช่วงต้นของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นอันดับที่ 29 ในช่วงกลางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นอันดับที่ 27 ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

(3) อันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจ (Ease of doing Business) จัดทำโดยธนาคารโลก (The World Bank) มีแนวโน้มลดลงจากอันดับที่ 17 ในปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ลดลงเป็นอันดับที่ 46 จากทั้งหมด 190 ประเทศ ในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และยังคงอยู่ในอันดับที่ 46 ต่อเนื่องมาถึงปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

1.2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดเพิ่มขึ้นจาก 0.0155 (122 แห่ง) ในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็น 0.0168 (132 แห่ง) ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแนวโน้มในภาพรวม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดีมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยยะสำคัญในช่วงปลายแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ต่อเนื่องกับปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 โดยเพิ่มขึ้นจาก 0.0047 (37 แห่ง) ในปี 2558 เป็น 0.0155 (122 แห่ง) ในปี 2559 และ 0.0168 (132 แห่ง) ในปี 2560

1.3) การทุจริตคอร์รัปชันยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไข โดยคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) เพิ่มขึ้นจาก 35 คะแนนในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็น 37 คะแนนในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาแนวโน้ม พบว่า คะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ไม่แตกต่างจากคะแนนในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และยังห่างจากเป้าหมายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ที่ตั้งไว้ 50 คะแนน

ตารางที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย
ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. ลดสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการของภาครัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจของประเทศ	1.1 อันดับประสิทธิภาพภาครัฐ จัดทำโดยสถาบันการจัดการนานาชาติ อยู่ในอันดับสองของอาเซียน เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	30	27	29	30	28	27
	1.2 อันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจ จัดทำโดยธนาคารโลก อยู่ในอันดับสองของอาเซียน เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	17	18	18	46	46	46
	1.3 สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของรัฐต่องบประมาณรายจ่ายประจำปีลดลง ⁷	22.9	24.0	24.0	24.1	23.4	23.1
2. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2.1 สัดส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเภทที่ได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดเพิ่มขึ้น ⁸	0.0071 (56 แห่ง)	0.0073 (57 แห่ง)	0.0069 (54 แห่ง)	0.0047 (37 แห่ง)	0.0155 (122 แห่ง)	0.0168 (132 แห่ง)
	2.2 ซึ่ร่องเรียนและคดีเกี่ยวกับการดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดลง	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
3. เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น	2.3 ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต Corruption Perceptions Index (CPI) (หรือดัชนีภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน) สูงกว่าร้อยละ 50 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12	37 (88/174)	35 (102/175)	38 (85/174)	38 (76/168)	35 (101/176)	37 (96/180)
4. ลดจำนวนการดำเนินคดีกับผู้มิได้กระทำความผิด	2.4 จำนวนคดีที่รัฐดำเนินคดีกับผู้มิได้กระทำความผิดซึ่งต้องชดเชยความเสียหายลดลง	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

⁷ งบประมาณ (สัดส่วนต่องบประมาณ) การจัดสรรงบประมาณตามงบรายจ่าย จากงบประมาณโดยสังเขป

⁸ ไม่รวม กทม. และเมืองพัทยา อบท. มีจำนวนทั้งสิ้น 7,850 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น อบจ. 76 แห่ง เทศบาลนคร 30 แห่ง เทศบาลเมือง 178 แห่ง เทศบาลตำบล 2,233 แห่ง และ อบต. 5,333 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม 2560 จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น)

2.1.7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

1) การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้าในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม โดยสัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงจาก 8.71 เป็น 8.49 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ/พันล้านบาท ในปี 2560 สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP มีแนวโน้มลดลงเหลือร้อยละ 13.8 ในปี 2560 โดยคาดว่าต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังมีแนวโน้มปรับลดลงเหลือสัดส่วน ร้อยละ 5.0 ต่อ GDP ส่วนต้นทุนค่าขนส่งสินค้าและต้นทุนการบริหารจัดการมีสัดส่วนคงที่ร้อยละ 7.5 และร้อยละ 1.3 ต่อ GDP ตามลำดับ ทั้งนี้ ภาพรวมภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2560 ปรับตัวดีขึ้นจากปี 2559 โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวเร่งขึ้นของการบริโภคภาคเอกชนตามการปรับตัวดีขึ้นของฐานรายได้รวมในระบบเศรษฐกิจจากมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐและการเพิ่มขึ้นของความเชื่อมั่นผู้บริโภค รวมถึงการขยายตัวของการส่งออกในช่วงท้ายปีจากแรงหนุนของภาคต่างประเทศที่ขยายตัวดีกว่าที่คาดทั้งในส่วนของการส่งออกสินค้าและภาคการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้ภาคการขนส่งและโลจิสติกส์ไทยขยายตัวไปในทิศทางเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ในปี 2560 ยังมีข้อจำกัดและปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลให้ต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP ของไทยสูงขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงข้อตกลงระหว่างประเทศ ความผันผวนของเศรษฐกิจโลก เป็นต้น

สำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่ง ในปี 2559 ปริมาณการขนส่งสินค้าในประเทศมีปริมาณรวม 600,056 พันตัน เพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลงจาก 596,610 พันตันในปี 2558 หรือคิดเป็นร้อยละ 0.6 จากการขยายตัวของปริมาณการขนส่งสินค้าเกือบทุกรูปแบบการขนส่ง ยกเว้นการขนส่งสินค้าทางน้ำ โดยการขนส่งสินค้าทางน้ำภายในประเทศ มีปริมาณ 50,327 พันตัน ลดลงจาก 50,907 พันตัน หรือร้อยละ 1.1 จากการลดลงอย่างมีนัยสำคัญของการขนส่ง สินค้าประเภทวัสดุก่อสร้าง (ดิน หิน ทราย) ปุ๋ย และข้าวและการขนส่งสินค้าทางชายฝั่งทะเลมีปริมาณ 50,894 พันตัน ลดลงจาก 51,872 พันตัน หรือร้อยละ 1.9 จากการขนส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ลดลง ในขณะที่ การขนส่งสินค้าทางถนนมีปริมาณ 486,743 พันตัน เพิ่มขึ้นจาก 482,358 พันตันในปีก่อนหน้า หรือร้อยละ 0.9 ตามการฟื้นตัวของอุปสงค์รวมในประเทศและความต้องการขนส่งแบบถึงมือผู้รับ (Door-to-Door) ที่เพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของมูลค่าธุรกิจ E-Commerce สำหรับการขนส่งสินค้าทางราง และการขนส่งสินค้าทางอากาศ เติบโตสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปีก่อนหน้า โดยมีอัตราการขยายตัว ร้อยละ 5.4 และ 4.3 ตามลำดับ จากโครงการปรับปรุงทางรถไฟและการจัดหาหัวรถจักรเพิ่มเติม และการขยายตัวของการขนส่งสินค้าผ่านสายการบินต้นทุนต่ำ (Low-cost Carrier)

การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ของประเทศไทย จากข้อมูลการจัดอันดับดัชนีวัดประสิทธิภาพด้านโลจิสติกส์ระหว่างประเทศ (International Logistics Performance Index : LPI) ของธนาคารโลก ปี 2559 พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 45 จาก 60 ประเทศทั่วโลก ลดลงจากอันดับที่ 35 ในปี 2557 ทั้งนี้หากพิจารณาเปรียบเทียบองค์ประกอบของเกณฑ์ชี้วัดทั้ง 6 ตัว พบว่าอันดับลดลงเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะความตรงต่อเวลาของการบริการ ระบบการติดตามและตรวจสอบสินค้า ยกเว้นการเตรียมการขนส่งระหว่างประเทศที่มีลำดับปรับขึ้นเล็กน้อย สำหรับประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกทางการค้า จากผลการจัดอันดับความยาก-ง่ายในการประกอบธุรกิจ (Ease of doing business) ด้านข้อมูลการค้าระหว่างประเทศ (Trading Across Border) ของธนาคารโลกปี 2560 ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 56 จาก 189 ประเทศทั่วโลก ลดลงจากอันดับที่ 54 ในปี 2559 ทั้งนี้ ผลการวัดอันดับมีแนวโน้มลดลง

อย่างต่อเนื่องจากที่เคยอยู่ในอันดับที่ 10 ในปี 2552 สาเหตุหลักคือ ประเทศอื่นมีแนวทางการพัฒนา กระบวนการและการบูรณาการข้อมูลการนำเข้าส่งออกสินค้าการพัฒนาระบบ NSW อย่างต่อเนื่องและรวดเร็วกว่าประเทศไทย ที่ผ่านมามีประเทศไทยสนับสนุนการพัฒนาระบบ NSW ได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่เพียงพอ ไม่สามารถลดจำนวนเอกสารและค่าใช้จ่ายอย่างแท้จริง สำหรับการค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา) และการค้าผ่านแดน (สิงคโปร์ จีนตอนใต้ เวียดนาม) ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน มีมูลค่าการค้ารวม 1,307,150.57 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.85 โดยการส่งออกมีมูลค่า 779,269.74 ล้านบาท และการนำเข้ามีมูลค่า 527,880.83 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.68 ไทยได้ดุลการค้ารวมทั้งสิ้น 251,388.91 ล้านบาท

การพัฒนาด้านพลังงาน ในปี 2560 มีสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายอยู่ที่ร้อยละ 14.49 การใช้เชื้อเพลิงจากก๊าซธรรมชาติร้อยละ 59.4 ของการใช้เชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าทั้งหมด รองลงมาเป็นถ่านหิน/ลิกไนต์ร้อยละ 19.5 น้ำมันเตาและน้ำมันดีเซลร้อยละ 0.1 ส่วนที่เหลือเป็นการใช้พลังงานหมุนเวียน (แกลบ กากอ้อย วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร ชยะ ก๊าซชีวภาพ) และพลังงานอื่นๆ (แบล็คคลิเคอและก๊าซเหลือใช้จากกระบวนการผลิต) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 21.0

การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ประเทศไทยมีดัชนีความพร้อมใช้ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Networked Readiness Index : NRI) เป็นดัชนีชี้วัดที่จัดอันดับโดยประเมินความพร้อมด้านเครือข่ายของประเทศทั่วโลก รวมถึงประเมินทั้งในด้านสภาพแวดล้อม การเมือง การตลาด โครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมของธุรกิจ ภาครัฐ และบุคคล รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในปี 2559 อยู่ในอันดับ 62 จาก 139 ประเทศ สำหรับการขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย โดยในปี 2560 ติดตั้งได้ทั้งหมด 24,700 หมู่บ้าน และในปี 2561 รัฐบาลจะขยายโครงข่ายเน็ตประชารัฐเฟสที่ 2 เพิ่มขึ้นอีก 15,732 หมู่บ้าน โดยใช้งบประมาณที่ประหยัดได้จำนวนมากจากการดำเนินการโครงการเฟสแรก ซึ่งจะทำให้โครงข่ายเน็ตประชารัฐเชื่อมต่อเป็นโครงข่ายเดียวกันทั้งประเทศ โดยตั้งเป้าให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม 2561 นี้ และเมื่อนำโครงการเน็ตประชารัฐทั้ง 2 เฟสรวมกับหมู่บ้านที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึงอยู่แล้ว 30,635 หมู่บ้าน และโครงการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในหมู่บ้านพื้นที่ชายขอบอีกจำนวน 3,920 หมู่บ้าน ที่ กสทช. ดำเนินการซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2561 จะถือได้ว่าประเทศไทยจะมีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศทั้ง 74,987 หมู่บ้าน และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดจากโครงข่ายเน็ตประชารัฐทั้ง 24,700 หมู่บ้าน รัฐบาลได้เปิดให้ผู้ให้บริการที่ได้รับใบอนุญาตจากสำนักงาน กสทช. สามารถเชื่อมต่อจากโครงข่ายเน็ตประชารัฐไปยังบ้านเรือนของประชาชน โดยผู้ให้บริการไม่ต้องจ่ายค่าใช้จ่ายหรือเชื่อมต่อ เพื่อเป็นการลดต้นทุนให้สามารถให้บริการประชาชนได้ในราคาที่เหมาะสม

ตารางที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม มีเป้าหมายเพื่อลดความเข้มการใช้พลังงาน (Energy Intensity: EI) และลดต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศ	1. สัดส่วนการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศลดลงจาก 8.22 เป็น 7.70 พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ/พันล้านบาท ในปี 2564	8.80	8.75	8.96	8.92	8.71	8.49

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	2. สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ลดลงจากร้อยละ 14 เป็นร้อยละ 12 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยในส่วนของต้นทุนค่าขนส่งสินค้าต่ำกว่าร้อยละ 7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ในปี 2564	14.4	14.2	14.2	14.0	13.9	13.8e
		7.6	7.4	7.5	7.4	7.5	7.5e
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบขนส่ง เพื่อเพิ่มปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางและทางน้ำ และเพิ่มปริมาณการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง รวมทั้งขยายขีดความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารของท่าอากาศยานในกรุงเทพมหานคร และท่าอากาศยานในภูมิภาคให้เพียงพอกับความต้องการ	1. สัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางรางต่อปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมดภายในประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.4 เป็นร้อยละ 4 และสัดส่วนปริมาณการขนส่งสินค้าทางน้ำต่อปริมาณการขนส่งสินค้าทั้งหมดภายในประเทศ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12 เป็นร้อยละ 15 ในปี 2564	2.11	2.12	1.89	1.90	1.99	N/A
		8.43	8.09	8.75	8.53	8.39	N/A
	2. สัดส่วนของผู้ใช้ระบบรถไฟฟ้าต่อปริมาณการเดินทางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จากร้อยละ 5 เป็นร้อยละ 15 ในปี 2564				2.77	5.11	7.83
	3. ความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารโดยรวมของท่าอากาศยานในกรุงเทพมหานครและท่าอากาศยานในภูมิภาค เพิ่มขึ้นเป็น 120 และ 55 ล้านคนต่อปี ตามลำดับ ในปี 2564					75	
						55	
3. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ และการอำนวยความสะดวกทางการค้ามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ระบบ National Single Window (NSW) สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการนำเข้าส่งออกและโลจิสติกส์ด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์แบบไร้	1. อันดับดัชนีความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ และประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกทางการค้าดีขึ้น	38 (3.18 คะแนน)		35 (3.43 คะแนน)		45 (3.26 คะแนน)	
	2. จำนวนธุรกรรมการให้บริการการนำเข้าและส่งออกด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เป็นร้อยละ 100 ในปี 2564	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	56

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
กระต่ายได้อย่างสมบูรณ์ บุคลากรด้านโลจิสติกส์ได้รับการพัฒนาให้มีผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งการขนส่งสินค้าผ่านเข้า-ออก ณ ด่านการค้าชายแดนสำคัญที่เชื่อมต่อกับโครงข่ายทางหลักมีประสิทธิภาพมากขึ้น	3. ปริมาณสินค้าที่ผ่านเข้า-ออก ณ ด่านการค้าชายแดนที่สำคัญเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ต่อปี			1.14	1.18	1.20	1.31
4. การพัฒนาด้านพลังงาน เพื่อเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายและลดการพึ่งพาทักษะธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า	1. สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 12.94 เป็นร้อยละ 17.34 ในปี 2564	9.95	10.94	11.91	12.94	13.82	14.49
	2. สัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าลดลงจากร้อยละ 65 เป็นร้อยละ 47 ในปี 2564		65.21	64.63	67.69	59.10	59.4
5. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และสร้างผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลรายใหม่เพิ่มขึ้น รวมทั้งพัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามมาตรฐานสากลเพื่อรับมือภัยคุกคามทางออนไลน์	1. อันดับความพร้อมใช้ของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Network Readiness Index: NRI) ดีขึ้น			67	67	62	N/A
	2. จำนวนหมู่บ้านที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 30 เป็นมากกว่าร้อยละ 85 ในปี 2564						32.94 (24,700 หมู่บ้าน)
	3. จำนวนผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1,000 ราย ในปี 2564						N/A
	4. จำนวนหน่วยงานภาครัฐมีระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 47 เป็นมากกว่าร้อยละ 80 ในปี 2564						N/A
6. การพัฒนาด้านสาธารณสุขการ (น้ำประปา) เพื่อขยายกำลังการผลิตน้ำประปาและกระจายโครงข่ายการให้บริการน้ำประปาให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และบริหารจัดการลดน้ำสูญเสียในระบบส่งน้ำและระบบจำหน่ายน้ำ	1. จำนวนครัวเรือนในเขตนครหลวงได้รับการบริการน้ำประปาร้อยละ 100 ภายในปี 2561 และจำนวนครัวเรือนในเขตภูมิภาค/เทศบาลได้รับการบริการน้ำประปาครอบคลุมมากกว่าร้อยละ 80 ในปี 2564						N/A
	2. จำนวนหมู่บ้านทั่วประเทศได้รับการน้ำสะอาดร้อยละ						N/A

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	ละ 100 ในปี 2564						
	3. อัตราน้ำสูญเสียในระบบส่งและจำหน่ายน้ำในเขตนครหลวงน้อยกว่าร้อยละ 20 และในเขตภูมิภาค/เทศบาลน้อยกว่าร้อยละ 25 ในปี 2564						N/A

2) การดำเนินการและผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

2.1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง

(1) พัฒนาระบบขนส่งทางราง ทำเรือแหลมฉบัง การทำเรือแห่งประเทศไทย

ไทย มีการดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์การขนส่งตู้สินค้าทางรถไฟ ที่ท่าเรือแหลมฉบัง (Single Rail Transfer Operator : SRTO) ก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานหลักพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมนโยบายการเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งจากทางถนนมาสู่ระบบราง (Shift Mode) ลดภาระค่าขนส่งโดยรวม ลดปัญหาการจราจรแออัด ลดอุบัติเหตุ และค่าใช้จ่ายด้านพลังงานที่ใช้ในการขนส่งสินค้า ซึ่งจะมีประโยชน์ในทางอ้อม คือ การลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม อันเนื่องจากการเผาผลาญพลังงานและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอันเป็นสาเหตุของปัญหาโลกร้อน การรถไฟแห่งประเทศไทย ดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ เพื่อเพิ่มความจุของทางรถไฟ แก้ไขปัญหาการเดินรถในระบบทางเดียว เพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพของการขนส่งทางรถไฟที่เชื่อมโยงจากภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมายังสถานีบรรจุและแยกสินค้ากล่อง (ICD) ที่ลาดกระบัง และเชื่อมโยงเข้าสู่ท่าเรือแหลมฉบัง สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบการจัดการขนส่งสินค้าและบริการ (Logistics) และสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งที่มีต้นทุนการใช้พลังงานต่ำ (Modal Shift) ได้แก่ โครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงฉะเชิงเทรา - คลองสิบเก้า - แก่งคอย ช่วงชุมทางถนนจิระ - ขอนแก่น ช่วงมาบตาพาด - ชุมทางถนนจิระ ช่วงประจวบคีรีขันธ์ - ชุมพร ช่วงลพบุรี - ปากน้ำโพ ช่วงนครปฐม - หัวหิน ช่วงหัวหิน - ประจวบคีรีขันธ์ ช่วงปากน้ำโพ - เด่นชัย ช่วงชุมทางถนนจิระ - อุบลราชธานี ช่วงขอนแก่น - หนองคาย ช่วงชุมพร - สุราษฎร์ธานี ช่วงสุราษฎร์ธานี - หาดใหญ่ - สงขลา ช่วงหาดใหญ่ - ปาดังเบซาร์ และโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ ช่วงเด่นชัย - เชียงใหม่ และยังสามารถดำเนินโครงการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูง สายกรุงเทพฯ - หนองคาย โครงการก่อสร้างรถไฟสายใหม่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ ขยายโครงข่ายการให้บริการของระบบรางซึ่งจะช่วยเพิ่มช่องทางการเข้าถึงของประชาชน ขยายเส้นทางรถไฟออกไปเพื่อเชื่อมต่อไปยังประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาระบบขนส่งทางรางอันจะช่วยลดต้นทุนทางโลจิสติกส์ โครงการระบบรถไฟชานเมืองสายสีแดง ช่วงบางซื่อ - พญาไท - มักกะสัน - หัวหมาก และช่วงบางซื่อ - หัวลำโพง การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟม.) ดำเนินโครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง - บางแค และช่วงบางซื่อ - ท่าพระ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายการให้บริการของโครงข่ายรถไฟฟ้ามหานคร และสนับสนุนให้ประชาชนหันมาใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะเพื่อลดปริมาณการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวจากบริเวณชานเมืองเข้ามายังพื้นที่ใจกลางเมือง

(2) พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง การรถไฟฟ้ามหานคร สายสีน้ำเงิน ช่วงบางซื่อ - ท่าพระ (รฟม.) ดำเนินโครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีน้ำเงิน เพื่อเพิ่มบทบาท ขีดความสามารถ และประสิทธิภาพของการเดินทาง ในการบรรเทาปัญหาการจราจรที่ติดขัดในกรุงเทพมหานครและพื้นที่ต่อเนื่อง รวมทั้งเพิ่ม

ประสิทธิภาพและขยายการให้บริการของโครงข่ายรถไฟฟ้า และสนับสนุนให้ประชาชนหันมาใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ เพื่อลดปริมาณการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวจากบริเวณชานเมืองเข้ามายังพื้นที่ใจกลางเมือง ได้แก่ โครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงแบริ่ง - สมุทรปราการ โครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงหมอชิต - สะพานใหม่ - คูคต โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย - มีนบุรี (สุวินทวงศ์) โครงการรถไฟฟ้าสายสีเหลือง ช่วงลาดพร้าว - สำโรง โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู ช่วงแคราย - มีนบุรี โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงบางแค - พุทธมณฑล สาย 4 โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงเตาปูน - ราษฎร์บูรณะ (วงแหวนกาญจนาภิเษก) โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม ช่วงบางขุนนนท์ - ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย โครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงสมุทรปราการ - บางปู และโครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงคูคต-ลำลูกกา **สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร** ดำเนินการศึกษาจัดทำระบบจอดแล้วจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ศึกษาออกแบบระบบขนส่งมวลชนจังหวัดภูเก็ต (รถไฟฟ้ารางเบาจังหวัดภูเก็ต) เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว รวมทั้งแก้ไขปัญหาการจราจรของจังหวัดภูเก็ต การศึกษาแผนแม่บทจราจรและแผนแม่บทพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองนครราชสีมา การศึกษาสำรวจข้อมูลด้านการขนส่งและจราจรเพื่อจัดทำแผนแม่บทในเมืองภูมิภาค จังหวัดบึงกาฬ การศึกษาออกแบบระบบขนส่งมวลชนโดยระบบราง อำเภอหาดใหญ่ (โครงการโมโนเรล หาดใหญ่) เพื่อศึกษาความเหมาะสมในการก่อสร้าง การดำเนินการและการพัฒนาระบบรถไฟฟ้ารางเดี่ยว (Monorail) เพื่อรองรับการเดินทางในเขตเมืองหาดใหญ่และพื้นที่

(3) พัฒนาโครงข่ายทางถนน กรมทางหลวง ดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงสาย อ.อรัญประเทศ - ชายแดนไทย/กัมพูชา (บ.หนองเอี่ยน - สติงบท) และโครงการก่อสร้างทางหลวงสายเชียงใหม่ - เชียงราย ตอน ต.ป่าเมี่ยง - บ.ปางน้ำถู่ เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางถนนเพื่อเชื่อมการเดินทางในพื้นที่รองรับการขนส่งสินค้าผ่านด่านการค้าชายแดน รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ กรมทางหลวงชนบท ดำเนินโครงการก่อสร้างถนนสาย นย.3007 แยก ทล.305 - บ.คลอง 33 โครงการก่อสร้างถนนสาย ปท.3004 แยก ทล.305 - บ.ลำลูกกา และโครงการก่อสร้างถนนสายแยก ทล.1098 - ทล.1 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ของประเทศ พัฒนาระบบโครงข่ายทางหลวงชนบทให้เชื่อมโยงแหล่งผลิตด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถใช้ในการเดินทางและขนส่งสินค้าได้อย่างสะดวกปลอดภัย และลดต้นทุนการขนส่ง สร้างความเจริญในพื้นที่เศรษฐกิจขยายตัว เกิดการจ้างงานในพื้นที่ชนบท อันจะทำให้ประชาชนในชนบทมีรายได้เพิ่มขึ้น

(4) พัฒนาระบบขนส่งทางอากาศ กรมท่าอากาศยาน ดำเนินโครงการพัฒนาท่าอากาศยานเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้ความเจริญทางเศรษฐกิจกระจายสู่ภูมิภาคและพื้นที่บริเวณชายแดน โครงการก่อสร้างท่าอากาศยานเบตง จังหวัดยะลา เพื่อเชื่อมต่อโครงข่ายระบบการขนส่งภายในประเทศ โครงการพัฒนาท่าอากาศยาน (รายการก่อสร้างทางขับและขยายลานจอดเครื่องบิน ท่าอากาศยานสกลนคร ตำบลธาตุนาเวง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 1 แห่ง รายการค่าจ้างออกแบบปรับปรุงต่อเติมอาคารที่พักผู้โดยสาร และลานจอดรถยนต์ ที่ท่าอากาศยานสกลนคร 1 แห่ง) สถาบันการบินพลเรือน ดำเนินโครงการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการบิน ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมการบินให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล อย่างพอเพียงต่อความต้องการภายในประเทศและสอดคล้องกับความต้องการของภูมิภาค บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) ดำเนินโครงการออกแบบและประเมินศักยภาพระบบห้วงอากาศและกำหนดแนวทางเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับของระบบการบินทั้งระบบ เพื่อให้ห้วงอากาศภายในพื้นที่ BKK FIR (Bangkok Flight Information Region) ทั้งหมดได้ถูกพัฒนาไปได้

อย่างมีประสิทธิภาพตามแนวทางสากล สอดคล้องกับแผน Global Air Navigation Plan ฉบับที่ 5 (Edition 5) ครอบคลุมพื้นที่ห้วงอากาศ ส่วนเส้นทางบิน (En-route) โดยนำพื้นที่ห้วงอากาศของประเทศในกลุ่มสมาชิก กลุ่มแม่น้ำโขง (พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา) มาเป็นปัจจัยประกอบในการพิจารณาออกแบบส่วนเส้นทางบิน และครอบคลุมพื้นที่ห้วงอากาศของสนามบินพาณิชย์ จำนวน 37 สนามบิน รวมทั้งค่าความสามารถรองรับของสนามบินทั้งระบบ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินโครงการพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ปีงบประมาณ 2554-2560) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับปริมาณผู้โดยสารจาก 45 ล้านคนต่อปี เป็น 60 ล้านคนต่อปี โครงการพัฒนาท่าอากาศยานดอนเมือง ระยะที่ 3 เพื่อเป็นการคืนสภาพขีดความสามารถเดิมของท่าอากาศยานดอนเมือง (ทตม.) และพัฒนาพื้นที่ให้ใช้ประโยชน์ให้เต็มศักยภาพ สามารถรองรับผู้โดยสารรวมได้ 40 ล้านคนต่อปี สอดคล้องกับแผนแม่บทการพัฒนา ทตม. และเพื่อให้ระบบขนส่งผู้โดยสารระหว่างทางอากาศและทางพื้นดินมีประสิทธิภาพ เชื่อมต่อการขนส่งในรูปแบบอื่นๆ อาทิ ระบบขนส่งทางราง ระบบขนส่งรถโดยสารสาธารณะ ลดความแออัดการจราจรภายใน ทตม. สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย ดำเนินโครงการจัดทำแผนแม่บทการจัดตั้งสนามบินพาณิชย์ของประเทศ เพื่อให้สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยมีเครื่องมือ องค์ความรู้ เพียงพอสำหรับการตัดสินใจกำหนด แผนงาน/โครงการ และแนวปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและแผนแม่บทหลักของประเทศ รวมทั้งก่อเกิดการบูรณาการการทำงานของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสูงสุด

(5) พัฒนาระบบขนส่งทางน้ำ กรมเจ้าท่า ดำเนินโครงการก่อสร้างท่าเรือ น้ำลึกจังหวัดสตูล (ปากบารา) โครงการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกสงขลา แห่งที่ 2 โครงการก่อสร้างระบบป้องกันตลิ่งเพื่อพัฒนาร่องน้ำทางเรือเดิน (ระยะที่ 1) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าในแม่น้ำป่าสัก โดยการก่อสร้างระบบป้องกันตลิ่งเพื่อพัฒนาร่องน้ำทางเรือเดิน (ระยะที่ 2) และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าในแม่น้ำป่าสัก โดยการก่อสร้างระบบป้องกันตลิ่งเพื่อพัฒนาร่องน้ำทางเรือเดิน (ระยะยาว) เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาระบบการขนส่งสินค้าทางน้ำภายในประเทศ ที่จะเชื่อมโยงการขนส่งทางภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มายังท่าเรือต่างๆ ทั้งในแม่น้ำป่าสัก และแม่น้ำเจ้าพระยาเรื่อยมาจนถึงเขตท่าเรือศรีราชา และท่าเรือแหลมฉบัง นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินโครงการศึกษาออกแบบรายละเอียดและศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมในการเพิ่มศักยภาพการขนส่งทางน้ำเชื่อมจากแม่น้ำป่าสักผ่านแม่น้ำเจ้าพระยาออกสู่ทะเล โครงการเขื่อนยกระดับในแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อการเดินเรือ เพื่อพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มขีดความสามารถในการเดินเรือในแม่น้ำเจ้าพระยาและน่าน โดยให้เรือกินน้ำลึกประมาณ 3 เมตร ใช้เดินเรือได้ตลอดปี ตั้งแต่ปากแม่น้ำเจ้าพระยาจนถึงจังหวัดนครสวรรค์และต่อเนื่องไปตามลำน้ำน่านจนถึงอำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร การท่าเรือแห่งประเทศไทย ดำเนินโครงการพัฒนาท่าเทียบเรือชายฝั่ง (ท่าเทียบเรือ A) ที่ท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อพัฒนาการขนส่งทางเรือชายฝั่ง และเรือลำเลียงภายในประเทศ มุ่งเน้นการลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการขนส่ง ลดปัญหาด้านการจราจรแออัด ปัญหาอุบัติเหตุ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนนโยบายการเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งจากถนนมาสู่ทางน้ำ (Shift Mode) และโครงการพัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง ขั้นที่ 3 ท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการค้าของประเทศ สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศอีกทางหนึ่ง และเพื่อให้มีท่าเทียบเรือรองรับความต้องการการขนส่งสินค้าทางทะเลระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้นให้สามารถรองรับปริมาณตู้สินค้าที่จะเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่าวิสัยความสามารถในปัจจุบัน

2.2) การสนับสนุนการพัฒนาระบบขนส่ง

(1) **สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน** สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (พว.) ดำเนินโครงการพัฒนาเทคโนโลยีการขนส่งทางราง เพื่อให้ประเทศไทยมีสถาบันพัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะทางระบบรางเป็นแกนหลักในการพัฒนาองค์ความรู้ สร้างคน สร้างเทคโนโลยี สร้างอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง กับระบบขนส่งทางราง ตลอดจนรับถ่ายทอดเทคโนโลยี และถ่ายทอดแก่ผู้ให้บริการ จนทำให้มีผู้ประกอบการไทยที่สามารถซ่อมบำรุงตัวรถและระบบโครงสร้างพื้นฐาน ผลิตชิ้นส่วน อุปกรณ์สิ้นเปลืองสำหรับระบบรางที่มีมาตรฐาน และมีหน่วยงานที่สามารถผลิตผลงานวิจัย เทคโนโลยี และกำลังคนที่มีทักษะ ออกมาป้อนเข้าสู่อุตสาหกรรมได้อย่างต่อเนื่อง

(2) **พัฒนาการบริหารจัดการในสาขาขนส่ง** สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ดำเนินการศึกษาจัดทำแผนแม่บทบูรณาการพัฒนาระบบการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล การศึกษาแผนการพัฒนามาตรฐานระบบรางของประเทศไทย การศึกษาแผนแม่บทการพัฒนาโครงข่ายทางรถไฟ สนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ การท่องเที่ยวและการพัฒนาพื้นที่ การศึกษาจัดทำแผนแม่บทพัฒนาการจราจรและขนส่งอัจฉริยะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงการศึกษาและจัดทำคู่มือการออกแบบ ก่อสร้าง และบำรุงรักษา งานโครงสร้างทางรถไฟ และมาตรฐานโครงสร้างทางรถไฟ เพื่อศึกษา วิเคราะห์ปัญหาด้านการจราจรในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และขีดความสามารถการรองรับความต้องการในการเดินทางภายใต้การวางแผนพัฒนาเมือง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม และการจัดระบบการจราจรในปัจจุบันและตามแผนงานในอนาคต รวมถึงโครงข่ายถนน สะพาน ทางพิเศษ ระบบขนส่งมวลชน และจุดเชื่อมต่อการเดินทาง กองทัพเรือ ดำเนินการพัฒนาระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการป้องกันประเทศด้านการพึ่งพาตนเองของกองทัพ และเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ มีการปรับสนามบินและรูปแบบการบินขึ้น-ลงสนามบินมีประสิทธิภาพในการให้บริการเพิ่มขึ้น สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ดำเนินโครงการบริการวิเคราะห์และทดสอบมาตรฐานความปลอดภัยระบบขนส่งทางราง ทดสอบมาตรฐานชิ้นส่วนระบบรางรองรับงานทดสอบในโครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟตามแผนพัฒนาฯ และร่วมมือกับผู้ประกอบการฯ เพื่อพัฒนาและสร้างผลิตภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศทดแทนการนำเข้าในด้านต่างๆ

2.3) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

(1) **พัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากลและสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน** กรมการขนส่งทางบก ดำเนินโครงการศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าเชิงของ จังหวัดเชียงราย โครงการศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม โครงการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าภูมิภาคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าทางถนน (จังหวัดชายแดน) และโครงการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าภูมิภาคเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าทางถนน (เมืองหลัก) เป็นการสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากการพัฒนาการเชื่อมโยงระบบขนส่งและโลจิสติกส์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ

(2) **พัฒนาและยกระดับมาตรฐานการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้สอดคล้องกับมาตรฐานการค้าโลก** กรมศุลกากร ดำเนินโครงการผลักดันการพัฒนาระบบของหน่วยงานภาครัฐเพื่อให้บริการแบบ B2G ผ่าน NSW เป็นโครงการดำเนินการตามมติที่ประชุม กบส. ที่มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า การส่งออกของสินค้ายุทธศาสตร์ที่ได้มีผลการศึกษาปรับลดขั้นตอนการดำเนินงานแล้ว ให้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการให้สามารถใช้ บริการแบบ B2G ผ่านระบบ NSW ได้ โดยปีนี้มี 4 ชนิดสินค้า คือ สินค้าวัตถุดิบทราย สินค้ายางพารา สินค้าน้ำตาลทราย และสินค้าใช้สิทธิ์ BOI รวมทั้งโครงการยกระดับการผ่านพิธีการศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการเชื่อมโยงข้อมูลตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับกรมศุลกากรผ่านระบบ National Single Window (NSW) แบบไร้เอกสาร เพื่อพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลแบบบูรณาการของประเทศให้สามารถบริการแบบเบ็ดเสร็จจากการติดต่อเพียงจุดเดียว ลดขั้นตอนการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการปรับปรุงและลดขั้นตอนการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และภาคธุรกิจที่เกี่ยวข้องในลักษณะของบริการทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2.4) การพัฒนาด้านพลังงาน

(1) **ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน** การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค กระทรวงมหาดไทย จัดทำแผนงานเพิ่มประสิทธิภาพระบบภูมิสารสนเทศระบบไฟฟ้า เป็นการขยายขอบเขตการประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS) ในการบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เพิ่มประสิทธิภาพงานให้บริการประชาชนเชิงตำแหน่ง สนับสนุนการบริหารไฟฟ้าอัจฉริยะถึงครัวเรือน ระบบมีเสถียรภาพ พร้อมใช้งาน สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (พว.) ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม เพื่อแก้ปัญหาด้านพลังงานด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ 1) Process-specific Technology เป็นการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพหน่วยการผลิตอย่างเฉพาะเจาะจงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตและการใช้พลังงาน 2) Cross-Cutting Technology เป็นการพัฒนาเทคโนโลยีที่ใช้ในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ตัวอย่างเช่น มอเตอร์ (motor) หม้อไอน้ำ (boiler) เครื่องอัดอากาศ ปัม และพัดลม (compressor, pump, fan) เครื่องผลิตน้ำเย็น (chiller) การผลิตพลังงานไฟฟ้าและความร้อนร่วม (co-generation: CHP) ทั้งนี้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยการลดอัตราการสูญเสียของวัตถุดิบและพลังงาน การนำของเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตมาใช้ประโยชน์ และการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิต จะทำให้วัตถุดิบและพลังงานที่ใช้ต่อหน่วยผลิตภัณฑ์ลดลง เป็นการลดต้นทุนการผลิต และนำไปสู่การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมไปพร้อมกัน

(2) **เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการ การผลิต และการใช้พลังงานทดแทน และพลังงานสะอาด** สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (พว.) ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีพลังงาน วิจัยและพัฒนาด้านพลังงานหมุนเวียนเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีการผลิตพลังงานหมุนเวียนที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจระยะสั้นและระยะกลาง อีกทั้งพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานใหม่เพื่อเป็นองค์ความรู้พื้นฐานสำหรับการพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีการผลิตพลังงานหมุนเวียนที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจในระยะยาว โดยมุ่งให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศ ลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ลดการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันต่อภาคอุตสาหกรรมการผลิตพลังงานหมุนเวียนของประเทศ

2.5) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

(1) **พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ** กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ดำเนินโครงการสนับสนุนการพัฒนา ระบบเศรษฐกิจดิจิทัลในหน้าที่ของฝ่ายปกครอง ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลด้วยการบูรณาการข้อมูล ประชาชนผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลกลางโดยทุกส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ จัดทำฐานข้อมูลประชาชนโดยใช้เลข 13 หลักเป็นดัชนีในการจัดเก็บ และประชาชนเข้าถึงบริการภาครัฐด้วยบัตรประจำตัวประชาชนเพียงใบเดียว สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินโครงการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานโทรคมนาคมด้วยเทคโนโลยีโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านสื่อสัญญาณสายเคเบิลใยแก้วนำแสง (Fiber-To-The-x: FTTx) ไปยังหมู่บ้านเป้าหมาย และรองรับการขยายโครงข่ายในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ดำเนินโครงการระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศเพื่อรองรับบริการอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (เส้นทาง AAE-1) เพื่อให้มีวงจรสื่อสารระหว่างประเทศรองรับบริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต อันเป็นบริการหลักที่สำคัญของ บมจ.ทีโอที ได้อย่างเพียงพอในระยะยาว ลดต้นทุนค่าเช่าวงจรมินิเน็ตต่างประเทศของ บมจ.ทีโอที ในระยะยาวให้สามารถแข่งขันได้พร้อมทั้งสร้างรายได้เพิ่มจากการให้บริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศ เป็นการเตรียมโครงสร้างพื้นฐานทางการสื่อสารของประเทศให้พร้อมรองรับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ พร้อมตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ประเทศผ่านยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เตรียมความพร้อมให้ประเทศไทยสามารถเชื่อมต่อกับกลุ่มประเทศ AEC ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) **ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ** สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ดำเนินการจัดทำระบบศูนย์บริหารจัดการรายได้กลาง (Central Clearing House : CCH) เพื่อจัดให้มีระบบศูนย์บริหารจัดการรายได้กลางที่เป็นหัวใจสำคัญของระบบตัวร่วมให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินการให้บริการหักบัญชี (Clearing) ค่าบริการระหว่างผู้ให้บริการระบบขนส่งมวลชน และค่าสินค้าหรือบริการนอกระบบขนส่งมวลชนแต่ละรายในระบบตัวร่วม รวมทั้งออกรายงานการชำระดุล (Settlement) ทุกสิ้นวัน เพื่อให้สถาบันการเงินใช้ในการดำเนินการชำระหนี้ระหว่างผู้ให้บริการแต่ละราย บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด จัดทำแผนงานพัฒนาบริการตัวแทนจำหน่ายสินค้า/บริการผ่านระบบ e-Commerce ของ ปณท. เพื่อรองรับการเป็นช่องทางซื้อขายสินค้าผ่าน e-Commerce อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก และง่ายต่อผู้ใช้งาน รวมทั้งรองรับกระบวนการทำงานที่คู่ค้าสามารถใช้งานได้แบบครบวงจรเบ็ดเสร็จ และเป็นปัจจุบันตั้งแต่ต้นจนจบ (End to End) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ดำเนินโครงการส่งเสริมประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในระดับสากล เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMES ด้านการท่องเที่ยวของไทย (Supply Side) ใช้งาน Platform มากขึ้น ส่งเสริมให้เกิดการซื้อขายสินค้าและบริการทางด้านการท่องเที่ยวของไทย (Demand Side) ผ่าน Platform เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ยังดำเนินโครงการจัดทำมาตรการและสิทธิประโยชน์สำหรับผู้ประกอบการ SMEs เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในภาคธุรกิจดิจิทัล โดยจัดทำมาตรการหรือสิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของประเทศ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ดำเนินโครงการส่งเสริมความเชื่อมั่นในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ปีที่ 4) (Thailand e-Commerce Sustainability) เพื่อ เสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นทางการ วิจัยและจัดทำข้อมูลเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ (e-Transactions Data

Analytics) เพื่อเป็นแหล่งรวบรวม จัดเก็บสถิติการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สำคัญในประเทศไทย โดยมุ่งเน้นสถิติที่ไม่ได้มีการจัดเก็บจากหน่วยงานอื่นๆ ภายในประเทศ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่สามารถสะท้อนสถานภาพการทำธุรกรรมฯ รวมทั้งศักยภาพของผู้ให้บริการและผู้ใช้งานในห่วงโซ่คุณค่าของการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนส่งเสริมการทำธุรกรรมฯ ในประเทศไทย

(3) ส่งเสริมนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีอวกาศของไทย สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (พว.) ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาวิศวกรรมดิจิทัล เพื่อพัฒนาเทคโนโลยี การออกแบบ และวิศวกรรม รวมถึงระบบอัตโนมัติ เพื่อขยายขนาดการผลิตของอุตสาหกรรม ให้สามารถตอบสนองความต้องการในคลัสเตอร์ พัฒนากลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพเพียงพอที่จะรองรับการประยุกต์ใช้วิศวกรรมดิจิทัล (มุ่งเน้นด้านซอฟต์แวร์ CAD/CAE/CAM) ของคลัสเตอร์อุตสาหกรรมผลิตและบริการ อันประกอบด้วย กลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอะไหล่ยานยนต์ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและโลหะการ กลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องปรับอากาศและเครื่องทำความเย็น กลุ่มอุตสาหกรรมแม่พิมพ์ กลุ่มอุตสาหกรรมอาหารและเกษตรแปรรูป และกลุ่มอุตสาหกรรมชิ้นส่วนไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

(4) สร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ กรมศิลปากร ดำเนินโครงการพัฒนาระบบข้อมูลเทคโนโลยีดิจิทัลด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลมรดกศิลปวัฒนธรรม ดิจิทัล ของกรมศิลปากรเพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ดำเนินโครงการสนับสนุนการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจดิจิทัลอย่างมั่นคงปลอดภัย (Cyber security Missions) เพื่อให้มีศูนย์ประสานงานทางด้านความมั่นคงปลอดภัยของหน่วยงานภาครัฐ ที่จะทำหน้าที่ประสานงานทางด้านความมั่นคงปลอดภัยในกรณีที่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ มีปัญหาทางด้านความมั่นคงปลอดภัย ไปจนถึงมีหน้าที่เสริมสร้างความรู้ความสามารถทางด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของบุคลากรภาครัฐ ให้มีระบบในการบริหารจัดการภัยคุกคามที่เกิดขึ้นภายในเครือข่ายของหน่วยงานภาครัฐ ที่จะคอยตรวจสอบเหตุละเมิดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ภายในเครือข่ายภาครัฐ และมีการตอบสนองต่อเหตุละเมิดอย่างเหมาะสม

(5) ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการกำกับดูแล (Soft Infrastructure) เพื่อการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นแห่งชาติ (Startup) โดยคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้นแห่งชาติ เพื่อสนับสนุน แก้ไข ลดข้อจำกัดและอุปสรรคต่างๆ ในด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาของระบบนิเวศในการสนับสนุน Startup (Startup Ecosystem) สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ดำเนินโครงการศูนย์กฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Law Center) (ปีที่ 4) เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ICT ให้แก่ภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถปรับใช้กฎหมายในการพัฒนาด้าน ICT ในทางปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

2.6) การพัฒนาระบบน้ำประปา

(1) พัฒนาระบบน้ำประปาให้ครอบคลุมและทั่วถึง การประปานครหลวง กระทรวงมหาดไทย ดำเนินโครงการขยายเขตบริการน้ำประปาให้เต็มพื้นที่ทั่วชุมชนเมือง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย ให้มีน้ำประปาที่สะอาด ไร้เชื้ออุปโภคบริโภคอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

(2) ลดอัตราน้ำสูญเสียในเชิงรุกควบคู่กับการบำรุงรักษาเชิงป้องกันของระบบประปาทั่วประเทศ การประปานครหลวง กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการเปลี่ยนท่อเก่าชำรุด/หมดสภาพเพื่อลดน้ำสูญเสีย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

2.1.8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

1) การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้าที่ดีขึ้น ทั้งขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา และบุคลากรวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.1) การพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความเข้มแข็งมากขึ้น

(1) การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาคเอกชนมีการลงทุนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 39 หรือคิดเป็นร้อยละ 0.57 ต่อจีดีพี ในปี 2558 ภาครัฐ และภาคเอกชนมีการลงทุนทั้งสิ้น 84,671 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.62 ของจีดีพี และในปี 2559 (รอบสำรวจประจำปี 2560) เพิ่มขึ้นเป็น 113,527 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.78 ของจีดีพี โดยแบ่งเป็นการลงทุนของภาคเอกชน 82,701 ล้านบาท และของภาครัฐ 30,826 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเป็นร้อยละ 73:27 ส่งผลให้ประเทศไทยมีสัดส่วนการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาจากภาคเอกชนอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศที่ให้ความสำคัญกับค่าใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาในระดับสูง ทั้งนี้ มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การตื่นตัวในการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาที่เพิ่มขึ้น บริษัทเอกชนขนาดใหญ่มีการตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนา และกิจกรรมนวัตกรรม รวมถึงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เพิ่มมากขึ้น โดยมีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในภาคการผลิตเป็นตัวขับเคลื่อนหลัก ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งมีการลงทุนสูงถึง 15,051 ล้านบาท และอุตสาหกรรมยานยนต์ ที่มีการลงทุน 11,879 ล้านบาท และในปี 2560⁹ (รอบสำรวจประจำปี 2561) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) ได้มีการประมาณการสัดส่วนค่าใช้จ่ายลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0.91 ของจีดีพี

(2) สัดส่วนการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 39 หรือคิดเป็นร้อยละ 0.57 ต่อจีดีพี โดยเพิ่มจากปี 2558 ที่มีการลงทุน 59,442 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.43 ต่อจีดีพี ซึ่งมีความสอดคล้องกับตัวเลขจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศที่เพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 17.0 ต่อ ประชากร 10,000 คน ในปี 2559 และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มเป็น 18.6¹⁰ ในปี 2560 และ สวทน. คาดว่าเมื่อถึงสิ้นปี 2564 ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาจะเพิ่มเป็นร้อยละ 1.5 ต่อจีดีพี และบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา (FTE) จะเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ 25.0 ต่อประชากร 10,000 คน ตามเป้าหมายของประเทศที่กำหนดไว้

(3) การลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคอุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะ 3 อุตสาหกรรมหลักมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง พบว่า ในปี 2559 ภาคอุตสาหกรรมไทยมีค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งสิ้น 82,701 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ร้อยละ 39.13 (ปี 2558 มีค่าใช้จ่ายด้านการ

⁹ การคาดการณ์สัดส่วนค่าใช้จ่ายลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เป้าหมาย ระยะ 20 ปี กรณีที่การเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 3.5 ตลอดระยะ 20 ปี

¹⁰ การคาดการณ์จำนวนบุคลากรวิจัยและพัฒนาแบบเทียบเท่าเต็มเวลา (FTE) ต่อประชากร 10,000 คน ระยะ 20 ปี กรณีที่การเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ที่ร้อยละ 3.5 ตลอดระยะ 20 ปี

วิจัยและพัฒนาจำนวน 59,443 ล้านบาท) โดยเป็นค่าใช้จ่ายในภาคอุตสาหกรรมการผลิต 60,590 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 33.30 ภาคอุตสาหกรรมบริการ 15,496 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 52.60 และภาคอุตสาหกรรมการค้าส่ง/ค้าปลีก 6,615 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 72.53 ตามลำดับ

(4) บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาและวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

(4.1) บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่เป็นบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาแบบเทียบเท่าทำงานเต็มเวลา (Full Time Equivalent: FTE) มีจำนวนเพิ่มขึ้นมาก โดยเฉพาะภาคเอกชน แต่ยังต่ำกว่าประเทศไต้หวัน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้มาก ในปี 2560 สัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาแบบเทียบเท่าทำงานเต็มเวลา ต่อประชากร 10,000 คน มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภาคเอกชนมีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง จากในปี 2557 มีบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาทั้งสิ้น 84,216 ต่อคนต่อปี คิดเป็นสัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐ เป็นร้อยละ 46 และร้อยละ 54 และคิดเป็นจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาต่อประชากร 10,000 คน เท่ากับ 12.9 คน และในปี 2560 มีจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาทั้งสิ้น 11,2386 ต่อคนต่อปี คิดเป็นสัดส่วน 17.0 คนต่อประชากร 10,000 คน และคิดเป็นสัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 55.1 และร้อยละ 44.9 ตามลำดับ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไต้หวัน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ที่มีสัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาแบบเทียบเท่าทำงานเต็มเวลาภาคเอกชนถึง ร้อยละ 70 ของบุคลากรด้านนี้ทั้งหมด ประเทศไทยยังสัดส่วนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาแบบเทียบเท่าทำงานเต็มเวลาภาคเอกชนน้อยกว่าประเทศเหล่านี้อยู่มากมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 55.1 เท่านั้นในปี 2560

(4.2) บุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีจำนวนเพิ่มขึ้น ในปี 2560 กำลังแรงงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นกว่าปี 2559 ที่มีกำลังแรงงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งหมดมีจำนวน 4.01 ล้านคน เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 4.09 ล้านคน ในปี 2560 โดยจำแนกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ กลุ่มผู้มีงานทำทั้งหมด 4.01 ล้านคน แบ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแต่ไม่ได้ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 1.59 ล้านคน และ ผู้ที่ทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2.42 ล้านคน และกลุ่มผู้ว่างงานที่สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 80,706 คน ผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแต่ทำงานด้านอื่นในปี 2560 ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ประกอบการอาชีพในกลุ่มผู้จำหน่ายสินค้า (ร้อยละ 23.84) รองลงมาได้แก่ ผู้ขายยานยนต์และผู้ควบคุมเครื่องจักรโรงงานชนิดเคลื่อนที่ได้ (ร้อยละ 8.68) ผู้จัดการด้านการผลิตและบริการเฉพาะอย่าง (ร้อยละ 7.64) ตามลำดับ

(4.3) งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการพัฒนานวัตกรรมมีสัดส่วนน้อยที่สุด โดยภาครัฐได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 3.53 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 3.68 ในปี 2558 เป็นร้อยละ 3.80 ในปี 2559 และเพิ่มเป็นร้อยละ 4.07 ของงบประมาณทั้งหมดในปี 2560 (งบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนา วมทั้งสิ้น 111,243 ล้านบาท) แต่งบประมาณส่วนใหญ่ถึงร้อยละ 56.22 ถูกใช้ไปที่กิจกรรมการศึกษาและฝึกอบรมด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม อาทิ โครงการผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงการผลิตแพทย์เพื่อชนบท และโครงการพัฒนาบุคลากรทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข ขณะที่สัดส่วนงบประมาณเพื่อสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมมีสัดส่วนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 1.65 ของงบประมาณทั้งหมด

ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ทั้งที่นวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่อนำพาประเทศให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง

1.2) คนไทยมีความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิต

(1) อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในภาพรวมปรับตัวดีขึ้น ขณะที่ขีดความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ปรับตัวลดลงเล็กน้อย โดยการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ของสถาบันการจัดการนานาชาติ (International Institute for Management Development : IMD) พบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่มีอันดับลดลงจากอันดับที่ 47 ในปี 2559 เป็นอันดับที่ 48 ในปี 2560 ขณะที่ด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีปรับตัวดีขึ้น 6 อันดับ จากอันดับที่ 42 ในปี 2559 เป็นอันดับที่ 36 ในปี 2560 โดยเฉพาะปัจจัยย่อยที่แสดงถึงขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศหลายตัวมีการพัฒนาดีขึ้นมาจาก 25 ตัวชี้วัดย่อย ประเทศไทยมีอันดับที่ดีขึ้นถึง 15 ปัจจัยย่อย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาโดยรวม จำนวนบุคลากรด้านวิจัยและพัฒนาที่ปรับตัวสูงขึ้นค่อนข้างมาก รวมถึงสัดส่วนการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแบบก้าวกระโดดเป็นร้อยละ 73:27 ในปี 2560 ส่งผลให้สัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อจีดีพี ปรับตัวดีขึ้นถึง 10 อันดับ อย่างไรก็ตาม อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ในภาพรวมมีอันดับที่ดีขึ้นจากอันดับที่ 28 ในปี 2559 มาอยู่ที่อันดับ 27 ในปี 2560 (จากทั้งหมด 63 ประเทศ) โดยสมรรถนะทางเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยที่ประเทศไทยมีความเข้มแข็งที่สุดจาก 4 ปัจจัยหลัก ในปี 2560 ได้รับการจัดอันดับอยู่ในอันดับที่ 10 แต่เมื่อเปรียบเทียบกับ 5 ประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ซึ่งมีอันดับที่ดีขึ้น ยกเว้นมาเลเซีย ที่มีอันดับลดลงถึง 5 อันดับ จากอันดับที่ 19 ในปี 2559 เป็นอันดับที่ 24 ในปี 2560 แต่ขีดความสามารถในการแข่งขันของมาเลเซียยังมีอันดับที่สูงกว่าประเทศไทยถึง 3 อันดับ

ตารางที่ 8 ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในแต่ละด้าน ปี 2555 – 2560

ปี	2555	2556	2557	2558	2559	2560
อันดับรวม	30	27	29	30	28	27
1. สมรรถนะทางเศรษฐกิจ	15	9	12	13	13	10
1.1 เศรษฐกิจภายในประเทศ	47	14	33	46	37	33
1.2 การค้าระหว่างประเทศ	8	4	5	8	6	3
1.3 การลงทุนระหว่างประเทศ	33	31	29	34	28	37
1.4 การจ้างงาน	2	3	4	3	3	3
1.5 ระดับราคา	2	3	4	3	3	3
2. ประสิทธิภาพของภาครัฐ	26	22	28	27	23	20
2.1 ฐานะการคลัง	18	19	19	14	10	11
2.2 นโยบายการคลัง	6	5	6	6	5	4
2.3 โครงสร้างเชิงสถาบัน	32	30	39	34	33	30
2.4 กฎหมายและกฎระเบียบทางธุรกิจ	44	43	51	51	44	38
2.5 โครงสร้างทางสังคม	50	48	55	45	44	44

3. ประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ	23	18	25	24	25	25
3.1 ผลผลิตภาพและประสิทธิภาพภาคธุรกิจ	57	44	49	47	43	41
3.2 ตลาดแรงงาน	4	2	5	8	5	8
3.3 การเงิน	15	10	21	21	23	24
3.4 การบริหารจัดการ	19	16	26	25	26	20
3.5 ทัศนคติและค่านิยม	17	17	20	24	23	23
4. โครงสร้างพื้นฐาน	49	48	48	46	49	49
4.1 โครงสร้างพื้นฐานทั่วไป	26	25	28	30	35	34
4.2 โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี	50	47	41	44	42	36
4.3 โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์	40	40	46	47	47	48
4.4 สุขภาพและสิ่งแวดล้อม	52	55	53	54	52	57
4.5 การศึกษา	52	51	54	48	52	54
จำนวนประเทศ	59	60	60	61	61	63

ที่มา: IMD Yearbook 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2107

(2) มีการนำผลงานวิจัยและเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ พิจารณาได้จาก ปัจจัยต่างๆ อาทิ

(2.1) ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม (Innovative capacity) ของประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้นถึง 9 อันดับ ส่วนหนึ่งเป็นผลจากนโยบายและมาตรการส่งเสริมสนับสนุนของรัฐบาลในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา อาทิ มาตรการลดหย่อนภาษีด้านการวิจัยและพัฒนา (ภาษี 300%) มาตรการการพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาตรการ Talent Mobility การช่วยเหลือทางเทคโนโลยีของ SMEs และการพัฒนาเขตเศรษฐกิจนวัตกรรมทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อเป็นพื้นที่ส่งเสริมความร่วมมือด้าน วิจัยและนวัตกรรมระหว่างภาครัฐ มหาวิทยาลัยและเอกชน สิ่งเหล่านี้เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวด้านการวิจัยและพัฒนาภาคเอกชน

(2.2) ประเทศไทยได้ปรับตัวเข้าสู่การเป็นผู้ส่งออกทางเทคโนโลยี พิจารณาจากดุลการชำระเงินทางเทคโนโลยีของประเทศไทยที่มีรายจ่ายมากกว่ารายรับ 2 เท่า สะท้อนถึงศักยภาพของประเทศผู้รับเทคโนโลยีมากกว่าเป็นผู้ส่งออกทางเทคโนโลยี สถิติดุลการชำระเงินทางเทคโนโลยีเมื่อพิจารณารายรับ-รายจ่ายทางเทคโนโลยี พบว่า ในปี 2560 ประเทศไทยมีรายจ่ายทางเทคโนโลยี 365,097 ล้านบาท ประกอบด้วย รายจ่ายค่าที่ปรึกษาและการให้บริการทางเทคนิค 222,357 ล้านบาท และรายจ่ายค่าธรรมเนียมการจัดการหรือค่าธรรมเนียม และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต 142,740 ล้านบาท และมีรายรับทางเทคโนโลยีรวมทั้งสิ้น 151,413 ล้านบาท (ค่าที่ปรึกษาและการให้บริการทางเทคนิค คิดเป็นร้อยละ 97.40 ของรายรับรวม) หรือรายจ่ายมากกว่ารายรับทางเทคโนโลยีมากกว่า 2 เท่า ทำให้ประเทศไทยขาดดุลการชำระเงินทางเทคโนโลยีเป็นจำนวน 213,684 ล้านบาท สะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพของประเทศที่ยังมีความสามารถในการผลิตความรู้และเทคโนโลยีค่อนข้างจำกัด และมีสถานะเป็นประเทศผู้รับเทคโนโลยีมากกว่าเป็นประเทศผู้ขาย/ผู้ถ่ายทอดเทคโนโลยีมาอย่าง

(2.3) ผลผลิตจากการวิจัยและพัฒนาในรูปแบบงานตีพิมพ์เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 16 ของปีก่อนหน้า การจดสิทธิบัตรเริ่มให้ผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 พบว่า ประเทศไทยมีการตีพิมพ์บทความด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น จาก 6,382 บทความ ใน

ปี 2558 เป็น 7,430 บทความ ในปี 2559 หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าร้อยละ 16 แต่ยังคงต่ำกว่าประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในเอเชีย ยกเว้นมาเลเซีย กล่าวคือ ประเทศสิงคโปร์ มีผลงานตีพิมพ์ 11,851 บทความ เกาหลีใต้ 54,718 บทความ และได้หัววัน 23,419 บทความ (จำนวนผลงานตีพิมพ์ต่อประชากร 1,000 คน) ขณะที่การจดสิทธิบัตร ในช่วงปี 2558-2560 พบว่า มีการยื่นขอจดทะเบียนสิทธิบัตรเพิ่มขึ้นจาก 12,624 รายการในปี 2558 เป็น 12,743 รายการ ในปี 2559 และ 12,987 รายการ ในปี 2560 โดยในปี 2560 คนไทยได้รับจดทะเบียนสิทธิบัตรเพิ่มขึ้นในช่วงดังกล่าว จาก 4,187 รายการในปี 2558 เป็น 4,664 รายการในปี 2559 และ 4,677 รายการในปี 2560 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม สิทธิบัตรที่จดโดยคนไทยส่วนใหญ่เป็นสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ มากกว่าสิทธิบัตรการประดิษฐ์

(3) ประเทศไทยเข้าสู่สังคมฐานความรู้ วัตจากความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางด้านสารสนเทศและการเข้าถึงสื่อสารสนเทศโดยรวมดีขึ้น โดยในปี 2560 ประเทศไทยมีประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำนวน 63.1 ล้านคน ในจำนวนนี้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ 55.6 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.8 จากปี 2559 ที่มีผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ 51.1 ล้านคน หรือคิดเป็น 88.2 เครื่อง และ 81.4 เครื่อง ต่อประชากร 100 คน ตามลำดับ และมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 33.4 ล้านคน หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 12.1 จากปี 2559 ที่มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 29.8 ล้านคน ขณะเดียวกันสัดส่วนการใช้คอมพิวเตอร์ในครัวเรือนของประเทศกลับลดลง จากร้อยละ 34.9 ในปี 2559 ลดลงเป็น ร้อยละ 32.2 ในปี 2560 เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศอาเซียนบวก 6 อาทิ ประเทศบรูไน สิงคโปร์ และมาเลเซีย ประเทศไทยอยู่ระดับใกล้เคียงกับประเทศกำลังพัฒนา (ร้อยละ 33.1) และต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของทั้งโลก (ร้อยละ 45.6) ถือว่าในภาคครัวเรือนของประเทศไทยมีการใช้คอมพิวเตอร์ในระดับที่ค่อนข้างน้อยเนื่องจากหันไปใช้โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 50.5 ในปี 2559

ตารางที่ 9 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ	1. สัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพิ่มสู่อ้อยละ 1.5 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	na	0.47	0.48	0.62	0.78	0.91*
	2. สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐ เพิ่มเป็น 70 : 30	na	47:53	54:46	70:30	73:27	Achieve*
	3. สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศ : งานวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้าง/สะสมองค์ความรู้ : ระบบโครงสร้างพื้นฐานบุคลากร และระบบมาตรฐานเพิ่มเป็น 55 : 25 : 20	na	na	na	na	เริ่ม* กระบวนการ บูรณาการ	27:46:27
	4. จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มเป็น 25 คนต่อประชากร 10,000 คน	na	na	12.9	13.6	17.0	18.6*

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนพัฒนาฯ					
		ฉบับที่ 11					ฉบับที่ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
2. เพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน	1. อันดับความสามารถการแข่งขันโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ จัดโดย IMD อยู่ในลำดับ 1 ใน 30	40	40	46	47	47	48
	2. อันดับความสามารถการแข่งขันโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี จัดโดย IMD อยู่ในลำดับ 1 ใน 30	50	47	41	44	42	36
	3. ผลงานวิจัยและเทคโนโลยีพร้อมใช้ที่ถูกนำไปใช้ในการสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์ให้กับภาคการผลิตและบริการ และภาคธุรกิจ มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของผลงานทั้งหมด	0.76 (na, 0.76)	0.60 (na, 0.60)	27.88 (27.0, 0.88)	18.56 (17.56, 1.00)	25.49 (23.82, 2.12)	37.17 (31.42, 5.75)
	4. มูลค่าการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับค่าใช้จ่ายวิจัยและพัฒนา มีจำนวนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี						
	5. นวัตกรรมทางสังคมและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการที่ผลิตได้เองภายในประเทศ มีจำนวนเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 1 เท่าตัว	na	na	na	na	na	28* (22, 6)

2) การดำเนินการและผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

2.1) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม โดย

(1) การลงทุนวิจัยและพัฒนาในกลุ่มเทคโนโลยีที่ประเทศไทยมีศักยภาพพัฒนาได้เอง มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

(1.1) การส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพงานวิจัยการพัฒนาระบบสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนาด้านชีว โดยดูแล บำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน วางแผนการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพ ดำเนินงานธนาคารเชื้อพันธุ์ข้าว

ควบคุมอุณหภูมิและรักษาความชื้นของข้าวทั้งระบบให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ สามารถทดสอบพันธุ์และปัจจัยการผลิตข้าวและแปลงสาธิตของศูนย์วิจัยข้าว 27 แห่ง กองวิจัยและพัฒนาข้าว 1 แห่ง มีเป้าหมายเพื่อเก็บรักษาเมล็ดเชื้อพันธุ์ข้าว 17,000 สายพันธุ์ พร้อมทั้งจัดทำคู่มืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการผลิตข้าวสำหรับชาวนา มีอาชีพ ในรูปแบบ Mobile Application หรือ “ฟาร์มข้าวอัจฉริยะ” เพื่อถ่ายทอดให้เกษตรกรนำไปใช้เป็นเครื่องมือเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าว รวมถึงเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์จำนวน 450 ราย ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าว ทั้งประเภทงานวิจัยพื้นฐาน และประเภทงานวิจัยประยุกต์ ได้ดำเนินงานไปแล้ว ร้อยละ 93.05 ประกอบด้วย 12 แผนงานวิจัย และ 25 โครงการวิจัยเดี่ยว

(1.2) การพัฒนาระบบการให้บริการเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ และการสร้างองค์ความรู้นวัตกรรม และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นบนพื้นที่สูง ด้วยการพัฒนาระบบการออกใบอนุญาตและใบรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าประมงของกรมประมง ในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยเชื่อมโยงระบบ National Single Windows (NSW) กับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศภายในของหน่วยงาน กรมประมงที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถให้บริการเบ็ดเสร็จ ณ ระบบเดียว (Fisheries Single Window) ซึ่งสามารถให้บริการประชาชน/ผู้รับบริการ ในการออกใบอนุญาตนำเข้า-ส่งออกสัตว์น้ำตาม พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. 2558 พ.ร.บ. โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 และออกหนังสือกำกับการจำหน่ายสัตว์น้ำนำเข้า (IMD) รวมทั้งสิ้น 379,773 ฉบับ และเสริมสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนงานโครงการหลวงและก่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยในการพัฒนาพื้นที่สูง ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน ในพื้นที่โครงการ 81 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด ในปี 2560 มีผลงานวิจัยที่ส่งมอบโครงการหลวงและมูลนิธิโครงการหลวงที่สามารถใช้ประโยชน์ จำนวน 31 เรื่อง พัฒนาผลิตภัณฑ์ 6 ชนิด จดทะเบียน/จดแจ้งทรัพย์สินทางปัญญาใหม่ที่เกิดจากผลงานวิจัย และทรัพย์สินทางปัญญาของชุมชนบนพื้นที่สูง 17 เรื่องจัดทำมาตรฐานการพัฒนาชุมชนบนพื้นที่สูงคาร์บอนต่ำและยั่งยืน 1 มาตรฐาน 30 ตัวชี้วัด 4 มิติการพัฒนา สำหรับการวางแผนยกระดับของ 12 ชุมชน และเกิดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย

(2) ลงทุนวิจัยและพัฒนาในกลุ่มเทคโนโลยีที่นำสู่การพัฒนาแบบก้าวกระโดด โดย

(2.1) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์อุตสาหกรรม และการพัฒนาเครือข่ายดาราศาสตร์วิทยุและยีออเดซี (Geodesy) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีหุ่นยนต์จนได้ต้นแบบหุ่นยนต์อุตสาหกรรม 2 ต้นแบบ ได้แก่ ต้นแบบหุ่นยนต์และ/หรือ Application สนับสนุนประสิทธิภาพการใช้งานที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการ และต้นแบบเพื่อสาธิตกระบวนการผลิตแบบอุตสาหกรรม 4.0 ที่ใช้หุ่นยนต์ทำงานร่วมกันเป็นระบบอัตโนมัติ สามารถใช้เป็นศูนย์เรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ (CoE) ทางด้านเทคโนโลยีหุ่นยนต์ รวมถึงมีการพัฒนาเครือข่ายดาราศาสตร์วิทยุและยีออเดซี (Geodesy) โดยการจัดตั้งหอดูดาวดาราศาสตร์วิทยุแห่งชาติ ร่วมกับหน่วยงานวิจัยเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ จำนวน 8 หน่วยงาน

(2.2) การเพิ่มขีดความสามารถอุตสาหกรรมยานยนต์และไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการ Upgrade เครื่องจักรให้เป็นระบบ CNC (Computer Numerical Control) และการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ โดยมีการนำหุ่นยนต์อุตสาหกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิต การเปลี่ยนระบบต้นกำลังของเครื่องจักรเป็น Servo Motor ผ่านการอบรม/สัมมนาเชิงปฏิบัติการ มีผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการ 71 ราย สามารถนำความรู้มาดำเนินการต่อยอดจนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบได้ รวมถึงการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ในกลุ่มรถโดยสารไฟฟ้า

รถสามล้อไฟฟ้า และจักรยานยนต์ไฟฟ้า มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ ต้นแบบชิ้นส่วนยานยนต์ 2 ต้นแบบ ได้แก่ ต้นแบบแบตเตอรี่แพ็คสำหรับรถยนต์ขนาดเล็ก และต้นแบบเฟืองดอกที่ขึ้นรูปด้วยกระบวนการอัดรีดผงผสมกับกระบวนการทุบขึ้นรูปและอยู่ระหว่างดำเนินงานอีก 1 รูปแบบ

(2.3) การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายด้านชีววิทยาศาสตร์ สนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อการบำบัดรักษาโดยใช้เทคโนโลยีเซลล์บำบัด (cell therapy) และยีนบำบัด (gene therapy) และพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีเครื่องมือแพทย์และหุ่นยนต์ทางการแพทย์ขั้นสูง รวมถึงวิจัยและพัฒนา ยา เภสัชพันธุศาสตร์ และเวชภัณฑ์เพื่อถ่ายทอดสู่เชิงพาณิชย์ มีผลการดำเนินงานสำคัญ ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการต่อยอดการวิจัยและพัฒนา 3 แห่ง ต้นแบบผลิตภัณฑ์ที่เข้าสู่การทดสอบหรือเตรียมถ่ายทอดสู่เชิงพาณิชย์ 2 ต้นแบบ และการอบรมความรู้ เพื่อยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขภาพของประเทศไทย 3 มาตรฐาน

(3) ลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน

(3.1) การสนับสนุนทุนโครงการวิจัยด้านการเกษตร การวิจัยพัฒนาที่ดินและเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มผลผลิต ในปี 2560 สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) สวก. ได้อนุมัติทุนสนับสนุนโครงการวิจัยด้านการเกษตรที่ตอบสนองนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการแก้ปัญหาและยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของเกษตรกร เป็นเงินรวม 522.111 ล้านบาท โครงการวิจัยที่มีศักยภาพ จำนวน 227 โครงการ และมีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย เชิงสาธารณะ และเชิงพาณิชย์ สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคมได้ พร้อมทั้งได้ดำเนินงานโครงการวิจัยด้านการพัฒนาที่ดินและเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มผลผลิต โดยกรมพัฒนาที่ดิน เน้นการวิจัยและส่งเสริมเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน ให้สอดคล้องกับพื้นที่และความต้องการของเกษตรกรให้สามารถใช้ประโยชน์เพื่อลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตและรายได้ภายใต้ 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมการวิจัยประยุกต์ จำนวน 52 โครงการ กิจกรรมวิจัยพัฒนา จำนวน 18 โครงการ และกิจกรรมการวิจัยพื้นฐาน จำนวน 9 โครงการ

(3.2) การวิจัยพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการวิจัยพัฒนาการปศุสัตว์ เพื่อการสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการ ที่เป็นความรู้ใหม่ๆ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาสำคัญของสังคม พัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี และสร้างนวัตกรรมเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ ดำเนินโครงการวิจัยและพัฒนาด้านปศุสัตว์ จำนวน 40 โครงการ และผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ 7 เรื่อง

(3.3) การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศด้านการแพทย์อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้บริการแสงซินโครตรอนเพื่อภาคการผลิตและสังคม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศในการผลิตผลิตภัณฑ์ด้านการแพทย์ อุตสาหกรรม และเกษตรกรรมด้วยเทคโนโลยีนิวเคลียร์ โดยการติดตั้งเครื่องจักรและอุปกรณ์และติดตั้งเครื่องเร่งอนุภาคอิเล็กตรอนและอุปกรณ์ประกอบ พร้อมด้วยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องกำเนิดแสงซินโครตรอนที่ผลิตได้มีความเสถียร พลังงานมีคุณภาพอย่างเต็มประสิทธิภาพ สามารถให้บริการแสงซินโครตรอนแก่นักวิจัยตลอด 24 ชั่วโมง และ 7 วันต่อสัปดาห์ มีจำนวน

ชั่วโมงการให้บริการแสงซินโครตรอน 4932 ชั่วโมง ผลงานวิจัยและพัฒนาที่ขอยื่นจดทะเบียน 4 เรื่อง และ จำนวนบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ระดับนานาชาติ 59 เรื่อง

(3.4) การพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์อาหารและ
เครือข่าย/ตรวจวินิจฉัยห้องปฏิบัติการเครือข่ายเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ กระทรวงสาธารณสุข สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการตรวจวิเคราะห์อาหารและเครือข่ายเพื่อรองรับอาเซียน และเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ทำให้มีห้องปฏิบัติการของศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นตัวแทนในทุกภูมิภาค ที่สามารถให้บริการตรวจวิเคราะห์สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 60 ชนิดสาร และ 132 ชนิดสาร โลหะหนัก อาทิ ปรอท ตะกั่ว แคดเมียม สารหนู ASEAN Ref.Lab (AFRL) และวัตถุเจือปนอาหาร เช่น กรดเบนโซอิก กรดซอร์บิก ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ และสีสังเคราะห์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้มีการพัฒนาศักยภาพ ห้องปฏิบัติการเครือข่ายและเฝ้าระวังเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ ที่สามารถตรวจวินิจฉัยเชื้อโรคดื้อยาที่มีความสำคัญ ตามแนวทาง IHR ด้วยเทคโนโลยีที่ยอมรับตามหลักสากล ทำให้ได้รับทราบข้อมูลสถานการณ์การดื้อยาของ ประเทศ เครือข่ายคุณภาพและมาตรฐานห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ และหน่วยบริการปฐมภูมิ ประจำปี 2560 ทำให้สามารถตรวจประเมินห้องปฏิบัติการรับรองใหม่จำนวน 12 แห่ง และเฝ้าระวัง 115 แห่ง

(3.5) การพัฒนาระบบบริหารคุณภาพห้องปฏิบัติการรังสีวินิจฉัย มี การพัฒนาระบบบริหารคุณภาพห้องปฏิบัติการรังสีวินิจฉัยในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ งานบริการรังสีวินิจฉัยของโรงพยาบาลที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และนอกสังกัดกระทรวงฯ โรงพยาบาล ของรัฐ ที่เข้าร่วมโครงการสามารถให้บริการรังสีวินิจฉัยที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานทัดเทียมกัน และมีความ ปลอดภัย รวมถึงได้มีการจัดตั้งโรงงานผลิตตัวขึ้นป้องกันไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก ในระดับอุตสาหกรรม ตาม มาตรฐาน GMP ขององค์การอนามัยโลก มีการจัดตั้งอาคารโรงงานพร้อมทั้งติดตั้งระบบ HAVC (Heat Ventilation Air Conditioning) ที่ใช้ควบคุมสภาวะอากาศในห้องปฏิบัติงานซึ่งสามารถควบคุม Parameter อาทิ ความดัน ความชื้น อุณหภูมิ ฝุ่นละออง เพื่อให้ห้องปฏิบัติงานได้มาตรฐาน

(3.6) การศึกษาวิจัยเพื่อการคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานได้ ทำการศึกษาวิจัยเพื่อคิดหารูปแบบการบริหารแรงงานสัมพันธ์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ จากการศึกษาทำให้ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแรงงานสัมพันธ์ในเขตเศรษฐกิจพิเศษที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของ ไทย จำนวน 1 เรื่อง ที่สามารถนำมาตรการ/แนวทางการบริหารแรงงานสัมพันธ์ในงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ใน การแก้ปัญหาแรงงานได้สำเร็จ เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจมีการลงทุนในภาคเอกชนเพิ่มขึ้นทั้งในด้านการ ผลิต เพื่อทดแทนการนำเข้าและพัฒนาการผลิตเพื่อส่งออก สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนทำให้คุณภาพ ชีวิตดีขึ้น

(3.7) ศึกษาวิจัยตามแผนน้ำประปาปลอดภัย (Water Safety Plan) และการวิจัยพัฒนาเพื่อการลดน้ำสูญเสีย เพื่อให้บุคลากรที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่แหล่งน้ำดิบ กระบวนการผลิตน้ำ การสูบส่งและสูบน้ำและบริการ นำแนวทางที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ในการ ปฏิบัติงานเพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการน้ำที่สะอาดและปลอดภัย

(4) เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพยากรสุขภาพที่มี ประสิทธิภาพสอดคล้องมาตรฐานสากล

(4.1) การผลักดันผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ผ่านกลไกภาครัฐ
ในปี 2560 สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) หรือ สวก. มีการผลักดันผลงานวิจัยสู่การใช้

ประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่างๆ ทั้งในเชิงนโยบาย สาธารณะ และเชิงพาณิชย์ จำนวน 71 โครงการ เพื่อนำองค์ความรู้จากผลงานวิจัยถ่ายทอดสู่เกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร ให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถเพิ่มมูลค่าในเชิงพาณิชย์

(4.2) การวิจัยทางด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนทุนวิจัย ศิลปะ วัฒนธรรมร่วมสมัยในด้านวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ รวม 7 เรื่อง เพื่อองค์กรเครือข่าย นักวิจัย ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนได้นำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

(5) พัฒนาตลาดเทคโนโลยีและนวัตกรรมไทย โดยการพัฒนาระบบบัญชีนวัตกรรมไทยและสิ่งประดิษฐ์ไทย สำนักงานประมาณได้ประกาศและขึ้นทะเบียนในบัญชีนวัตกรรมไทย จำนวน 47 ราย พัฒนาระบบบริหารจัดการบัญชีนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ไทย ที่มีผลงานสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับการพัฒนา 28 รายการ พัฒนาระบบจับคู่ (Matching) และวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของภาครัฐและเอกชน พัฒนาระบบพยากรณ์แนวโน้มความต้องการนวัตกรรม รวมทั้งศึกษาระบบการและแผนการพัฒนาแพลตฟอร์มบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาอย่างครบวงจร

(6) เร่งรัดการถ่ายทอดผลงานวิจัยและพัฒนา และเทคโนโลยีสู่เกษตรกร รายย่อย วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีการดำเนินงาน ดังนี้

(6.1) การส่งเสริมวิจัยและพัฒนาด้านหม่อนไหม ที่เน้นการสร้างและพัฒนาศายพันธุ์หม่อนไหมให้ผลผลิตมีคุณภาพสูง เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรเครือข่าย เกิดความเข้มแข็ง และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ถ่ายทอดความรู้ผ่านช่องทางโทรทัศน์เกษตร (ช่อง 9) ในระบบภาคพื้นดินทั้งระบบดิจิทัลและระบบอนาล็อกสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาระบบศูนย์กลางข้อมูลงานวิจัยการเกษตรของประเทศ (สศก.)

(6.2) จัดตั้งศูนย์นวัตกรรมการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์เพื่ออุตสาหกรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้จัดตั้งศูนย์การวิจัยเฉพาะทางด้านโพรไบโอติก และพรีไบโอติกระดับประเทศและภูมิภาค และศูนย์ฝึกอบรมและถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้และเทคโนโลยีโพรไบโอติกและพรีไบโอติกที่เชื่อมโยงกับรัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์ และเทคโนโลยีโพรไบโอติกและพรีไบโอติกที่มีอยู่สู่ประชาชนและ SME โดยมีผู้เชี่ยวชาญอบรมเทคโนโลยีการผลิตหัวเชื้อจุลินทรีย์และผลิตภัณฑ์ 200 คน โครงการที่มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีสาขาอุตสาหกรรมศัลยกรรม ร้อยละ 50 และโครงการความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมระหว่างประเทศที่มีกิจกรรมต่อเนื่องอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีแผนปฏิบัติการรองรับและมีการติดตามประเมินผล 1 โครงการ/กิจกรรม

(6.3) การวิจัยและพัฒนาผู้ประกอบการผลิตสาขายุทธศาสตร์ ที่ให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการยกระดับความสามารถการแข่งขันเชิงพาณิชย์ภาคเอกชน พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สู่ชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต มีการดำเนินงานรวม 16 กิจกรรม อาทิ การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ OTOP ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 5 ภูมิภาค การถ่ายทอดเทคโนโลยีเรื่องปุ๋ยสู่ชุมชน การจัดการสถานีเพื่อถ่ายทอดความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การแก้ปัญหาการเข้าถึงเทคโนโลยีอาหารแปรรูปของ SMEs ในพื้นที่ และโครงการ Non-Thermal Plasma

เพื่อผู้ประกอบการอัญมณี SMEs รวมทั้งการก่อตั้งพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา และพัฒนากระบวนการคิดด้านวิทยาศาสตร์ และการอยู่ร่วมกันของชุมชนอย่างเข้าใจบนวัฒนธรรมของความเป็นไทย

(6.4) การวิจัยและนวัตกรรมและการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนฐานราก และการวิจัยและพัฒนาภาครัฐร่วมเอกชนในเชิงพาณิชย์ ให้ความสำคัญกับการทำวิจัยตรงความต้องการของชุมชนในแต่ละพื้นที่ และนำผลที่ได้จากการวิจัยไปถ่ายทอดให้สู่ชุมชน เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจระดับรากหญ้า และยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้น ในปี 2560 มีการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมและประเมินผลโครงการ 4 ครั้ง จัดประชุมประธานเครือข่ายบริหารการวิจัย 9 เครือข่าย เพื่อจัดทำกรอบแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายบริหารการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2561 พร้อมทั้งสนับสนุนทุนวิจัยให้แก่ นักวิจัยในเครือข่ายบริหารการวิจัยให้นำผลที่ได้จากงานวิจัยและพัฒนา (R&D) ไปช่วยภาคอุตสาหกรรม สถานประกอบการ และ SMEs ในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน กลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและภาคอุตสาหกรรม รวมถึงเผยแพร่ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินโครงการวิจัยให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ภายใต้เครือข่ายบริหารการวิจัย 9 เครือข่ายทั่วประเทศ ในกรอบวงเงิน 12,000,000 บาท จำนวน 15 โครงการ ผ่านกลไกเครือข่ายพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา 13 แห่ง

2.2) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี

(1) ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีบทบาทหลักด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี และร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนานวัตกรรมกับสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย ภาครัฐ และภาคสังคมหรือชุมชน โดยส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ เพื่อรองรับการวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชน บ่มเพาะผู้ประกอบการบนฐานของการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ ที่สามารถเชื่อมโยงอุทยานวิทยาศาสตร์กับการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับพื้นที่ ให้เกิดการกระจายรายได้และสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภูมิภาคผ่านการสัมมนา/ฝึกอบรม มีหน่วยงานที่ได้รับการส่งเสริมกิจการอุทยานฯ จำนวน 5 หน่วยงาน และมีผู้ประกอบการได้รับการพัฒนาเพื่อเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยี จำนวน 32 ราย

(2) ส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านการออกแบบและการจัดการธุรกิจที่ผสมผสานการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทย ดังนี้

(2.1) การพัฒนาศูนย์บริการทดสอบสินค้าแบบครบวงจร ด้วยการเสริมสร้างศักยภาพงานบริการทดสอบและสอบเทียบของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์วัสดุก่อสร้างให้มีคุณภาพด้วยระบบ MSTQ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางเทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะด้านการพัฒนาระบบการให้บริการเทคนิคด้านวิทยาศาสตร์ที่ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับ โดยมีเป้าหมายคือ จำนวนศูนย์บริการ one stop service ในภูมิภาคที่เพิ่มขึ้น 1 ศูนย์ และจำนวนผลิตภัณฑ์ที่สามารถให้การรับรองคุณภาพได้ 3 ผลิตภัณฑ์

(2.2) การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการใหม่เชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม ที่มุ่งเน้นการพัฒนาแนวคิดธุรกิจ ต่อยอดเพื่อเป็นผู้ประกอบการใหม่สามารถกำหนดแผนเป้าหมายธุรกิจที่ชัดเจน โดยในปี 2560 มีผู้ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ ในการนำเสนอแผนธุรกิจ และแผนเตรียม

ความพร้อม จำนวน 4,068 คน เกิดมูลค่าการขยายธุรกิจการลงทุน 105.46 ล้านบาท และเกิดการจ้างงานโดยรวม 1,281 คน

(3) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุนสำหรับธุรกิจเกิดใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ต้องการพัฒนาหรือทำธุรกิจฐานเทคโนโลยี ด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริม Startup แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งจัดหาแหล่งเงินทุน และให้ความรู้ด้านการเป็นเจ้าของกิจการ (Entrepreneurship) แก่ผู้ประกอบการ และการสร้างระบบนิเวศที่เหมาะสมและผลักดันวิสาหกิจเริ่มต้นของไทยสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศและเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจในกลุ่มประเทศอาเซียน

(4) สร้างบรรยากาศและสถานะที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ลงสู่พื้นที่และชุมชน มีการดำเนินโครงการ Startup Mobile สร้างความตระหนักรู้ต่อการรับรู้และเข้าใจในธุรกิจ Startup ให้แก่ ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์และหน่วยเคลื่อนที่ให้ความรู้เชิงรุกที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ในหลายพื้นที่ทั้งกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

2.3) พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

(1) ด้านบุคลากรวิจัย โดย

(1.1) เร่งการผลิตบุคลากรสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการโดยเฉพาะในสาขา STEM (วิทยาศาสตร์ (Science: S) เทคโนโลยี (Technology: T) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering: E) และคณิตศาสตร์ (Mathematics: M)) มีการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพและสร้างสรรค์นวัตกรรมเด็กวัยเรียน (STEM Lab) ห้องปฏิบัติการ STEM Lab เป็นห้องปฏิบัติการเน้นการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมในโรงเรียน ด้วยเครื่องมือชนิดพิเศษทันสมัย เน้นการใช้คอมพิวเตอร์ออกแบบและสร้างชิ้นงานอย่างอัตโนมัติ สามารถทำให้โครงการที่ทำยากเกินไปทำได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น โดยได้นำร่องกับโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย จำนวน 2 โรงเรียน นักเรียนได้รับประโยชน์จากโครงการฯ 1,500 คน เพื่อสร้างเป็นหลักสูตร STEM Lab และหลักสูตรต้นแบบก่อนนำไปขยายผลทั่วประเทศ

(1.2) เร่งสร้างนักวิจัยมืออาชีพ สนับสนุนทุนพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ อาจารย์รุ่นกลาง วุฒิเมธีวิจัย เมธีวิจัยอาวุโส และศาสตราจารย์วิจัยดีเด่น ให้มีโอกาสทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง และพัฒนางานวิจัยในระดับที่สูงขึ้นในฐานะนักวิจัยอาชีพ ให้เป็นผู้นำในทางวิชาการระดับนานาชาติ นำองค์ความรู้ใหม่ด้านการวิจัยและพัฒนาที่เป็นพื้นฐานต่อการพัฒนาประเทศ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยได้จัดสรรทุนพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ จำนวน 285 ทุน และสามารถพัฒนาบุคลากรด้านวิจัยในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 300 คน

(1.3) พัฒนาศักยภาพนักวิจัย ส่งเสริมให้บุคลากรด้านการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตให้กับภาคอุตสาหกรรม (Talent Mobility) เป็นการมุ่งพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยและพัฒนาให้กับบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา และสามารถนำความรู้ใหม่ๆจากการทำงานมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับภาคอุตสาหกรรมของประเทศ ในปี 2560 มีหน่วยงานพันธมิตร 29 หน่วยงาน หน่วยงานมหาวิทยาลัย 21 หน่วยงาน หน่วยงานภาครัฐ 8 หน่วยงาน มีบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ 1,014 คน และ

บริษัทเข้าร่วมโครงการ จำนวน 293 บริษัท จาก 340 โครงการ พร้อมทั้งมีการดำเนินโครงการพัฒนา ศักยภาพนักวิจัยด้านยุทธโศปกรณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพของกองทัพและการป้องกันประเทศ เพื่อลดการพึ่งพาอาวุธ ยุทธโศปกรณ์จากต่างประเทศของกองทัพไทย

(1.4) ดึงดูดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย และนักวิทยาศาสตร์ใน ต่างประเทศที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาอุตสาหกรรมเป้าหมายของไทยให้มาทำงานในสถาบันวิจัยของ ภาครัฐและภาคเอกชนในประเทศไทย

(2) ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

(2.1) ส่งเสริมการพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐาน และระบบ มาตรฐานวิทยาแห่งชาติ

(2.1.1) การก่อสร้างอาคารปฏิบัติการด้านนิวเคลียร์และรังสี กรุงเทพมหานคร และการพัฒนาระบบวัดปริมาณรังสีมาตรฐานปฐมภูมิของประเทศ (Development of primary Standard Dosimetry System) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพัฒนาระบบมาตรฐาน การวัดปริมาณรังสี สารกัมมันตรังสี และมาตรฐานการแผ่รังสีจากต้นกำเนิดรังสีของประเทศที่ทัดเทียมกับนาน ชาติ เพื่อสนับสนุนงานของสถาบันมาตรฐานวิทยาแห่งชาติ รวมถึงเป็นศูนย์สอบเทียบเครื่องมือวัด Dose Calibrators ของโรงพยาบาลและหน่วยงานต่างๆ

(2.1.2) การก่อสร้างอาคารพัฒนาวัสดุอ้างอิงรับรองด้าน มาตรฐานวิทยาเคมี (พ.ศ. 2555-2560) พร้อมทั้งดำเนินการพัฒนาวัสดุอ้างอิง/วัสดุอ้างอิงรับรองทั้งประเภท Pure substances reference materials และ Matrices reference materials

(2.2) เร่งสร้างความพร้อมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็ม ศักยภาพของภาครัฐ

(2.2.1) การปรับปรุงระบบข้อมูลสารสนเทศ โดยการปรับปรุง ความเร็วสำหรับเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกรมพัฒนาที่ดินให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ต ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค จัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ และพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ

(2.2.2) การพัฒนาระบบบริการการเกษตรดิจิทัล การพัฒนา ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพในการรับส่งข้อมูล ที่สามารถให้บริการหน่วยงานในสังกัดกรม ส่งเสริมการเกษตร ตามมาตรฐานที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด

(2.2.3) การพัฒนาระบบ E-commerce สินค้าสหกรณ์ภาค การเกษตร เพื่อให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้ใช้ระบบ e-Commerce สินค้าสหกรณ์ภาคการเกษตรและ กลุ่มเกษตรกร ในการบริหารจัดการสินค้าที่อยู่ในความรับผิดชอบผ่านทาง Internet และได้จัดทำเว็บไซต์ ตลาดออนไลน์ 2 เว็บไซต์ ได้แก่ www.coopshophth.com (รูปแบบ e-commerce) และ www.coop- mart.com(รูปแบบ Marketplace) สำหรับจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในสังกัด โดยมีกลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ และสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกเว็บไซต์ จำนวน 52 แห่ง และมีสินค้า ที่จำหน่ายผ่านระบบออนไลน์ จำนวน 128 รายการ

(2.2.4) การพัฒนาระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลและการบริการแบบบูรณาการโดยใช้สถาปัตยกรรม Service – Oriented Architecture (SOA) ด้วยการเชื่อมต่อระบบงานต่างๆ ของการทำเรื่องแห่งประเทศไทย และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดการซ้ำซ้อนของการป้อนข้อมูลและความผิดพลาดของข้อมูลที่อาจจะเกิดขึ้น สามารถสร้างซอฟต์แวร์ระบบการจัดการฐานข้อมูล 1 ระบบ ซอฟต์แวร์ Application Server 1 ระบบ และซอฟต์แวร์ ESB พร้อม adapter สำหรับเชื่อมต่อกับระบบ SAP, JDBC และ Flat file จำนวน 1 ระบบ

(2.3) สนับสนุนเครื่องมือทางการเงินใหม่ๆ และหลากหลายเพื่อเป็นกลไกระดมทุน

(2.3.1) การจัดตั้งกองทุนพัฒนาผู้ประกอบการเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and Innovation Enterprise Development Fund หรือ TED Fund) เพื่อสนับสนุนทางการเงินสำหรับการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจเริ่มต้น (Startup) โดยพัฒนาเป็นหลักสูตร 8 หลักสูตร ร่วมมือกับมหาวิทยาลัย 29 แห่ง เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ (สวทน.) ร่วมกับพันธมิตร

(2.3.2) การจัดตั้งกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย (Competitiveness Fund) โดย ร่าง หลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุนภายใต้พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย 2560 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ในการประชุม ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2560 และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2560

(2.4) สนับสนุนให้เกิดการทำงานและแบ่งปันทรัพยากรด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และห้องปฏิบัติการทดลอง กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการพัฒนาระบบวัดปริมาณรังสีมาตรฐานปฐมภูมิของประเทศ (Development of primary Standard Dosimetry System) เป็นการพัฒนาระบบวัดปริมาณรังสีมาตรฐานของประเทศให้อยู่ในระดับปฐมภูมิที่ทัดเทียมกับนานาชาติ และเป็นศูนย์กลางด้านมาตรวิทยารังสีในระดับภูมิภาคอาเซียน โดยจัดทำระบบวัดปริมาณรังสีมาตรฐานปฐมภูมิของห้องปฏิบัติการมาตรฐานการวัดรังสีแกมมาและรังสีเอกซ์ จำนวน 1 ห้อง และจำนวนระบบวัดปริมาณรังสีประจำตัวบุคคล แบบ OSL จำนวน 1 ระบบ

(2.5) ผลักดันและเร่งรัดให้มีกฎหมายเพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยในเชิงพาณิชย์ โดยการผลักดันกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สำคัญ คือ ร่าง พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. .... เพื่อส่งเสริมให้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการให้ทุนของหน่วยงานภาครัฐถูกนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ โดยร่างกฎหมายนี้ได้กำหนดให้สิทธิ์ความเป็นเจ้าของในผลงานวิจัยที่เกิดจากการให้ทุนของรัฐเป็นของผู้รับทุนที่สามารถนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ภาคเอกชนสามารถขอรับทุนนี้ได้

(3) ด้านการบริหารจัดการ

(3.1) ส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนและพัฒนาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมเชิงลึก ผ่านทางกลไกที่มีอยู่ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้ดำเนินโครงการเทคโนโลยีอนาคตเพื่ออุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ ที่เน้นทำการวิจัยและพัฒนาสร้างความสามารถเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับอุตสาหกรรมการผลิตของประเทศ พัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงใหม่ๆ พร้อมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ภาคเอกชน/อุตสาหกรรม อาทิ การประยุกต์ใช้ Bio-based Industry และการพัฒนาเทคโนโลยีขั้นสูงให้สามารถขยายขนาดการผลิตสู่ระดับอุตสาหกรรมได้ การวิจัยอุตสาหกรรมด้านเกษตร อาหารและอาหารสัตว์ และอุตสาหกรรมพลังงานและเคมีชีวภาพ สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีใน 2 เรื่อง คือ สูตรการผลิตเชื้อบริสุทธิ์ *L. plantarum* BCC 6591 ในระดับห้องปฏิบัติการ และสูตรการหมักอ้อยอาหารสัตว์ด้วยเชื้อบริสุทธิ์ *L. plantarum* BCC 6591 ต้นแบบผลิตภัณฑ์/เทคโนโลยี/กระบวนการ เพื่ออุตสาหกรรมชีวภาพ 5 ต้นแบบ

2.1.9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

1) การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้า สรุปได้ดังนี้

1.1) ช่องว่างรายได้ระหว่างภาคมีความแตกต่างกันมากขึ้น การกระจายรายได้ภายในภาคเป็นธรรมมากขึ้น โดยผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว (GRP per capita) ค่าเฉลี่ยต่อหัวในปี 2559 สูงสุดคือ ภาคตะวันออก เท่ากับ 460,377 บาท ต่อปี และต่ำสุด คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ 76,207 บาท ต่อปี มีความแตกต่างกัน 6.0 เท่า เพิ่มขึ้นจาก ปี 2558 ที่ต่างกัน 5.9 เท่า โดยค่าเฉลี่ยต่อหัวสูงสุด คือภาคตะวันออก ตามด้วยกรุงเทพฯและปริมณฑล ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนค่าเฉลี่ยต่อหัวของทั้งประเทศในปี 2559 เท่ากับ 215,455 บาทต่อปีเพิ่มขึ้นจาก 204,459 บาทต่อปีในปี 2558 ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวในปี 2559 เพิ่มขึ้นจากปี 2558 ในทุกภาค โดยภาคใต้ (ร้อยละ 8.2) ภาคตะวันออก (ร้อยละ 7.4) ภาคตะวันตก (ร้อยละ 5.2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 4.6) ภาคเหนือ (ร้อยละ 4.2) เขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล (ร้อยละ 4.1) และ ภาคกลาง (ร้อยละ 0.5) ตามลำดับ ส่วนการกระจายรายได้ แม้ว่าจะมีการกระจายรายได้ดีขึ้นในภาพรวมแต่ก็ยังคงอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูง โดยสัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ทั่วประเทศดีขึ้นจาก 0.484 ในปี 2555 มาเป็น 0.445 ในปี 2558 โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีการกระจายรายได้ดีที่สุด สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้

1.2) สิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข โดยค่าเฉลี่ยสารเบนซินในพื้นที่ จ.ระยอง มีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนดให้ไม่เกิน 1.7 มกค./ลบ.ม โดยนับตั้งแต่ ปี 2555-2560 มีค่าค่าเฉลี่ยสารเบนซินในพื้นที่ จ.ระยอง อยู่ระหว่าง 2.3-2.6 มกค./ลบ.ม ซึ่งมีสาเหตุมาจากยานพาหนะ และโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการด้านพลังงาน ปิโตรเคมี และอุตสาหกรรมต่อเนื่องของปิโตรเคมี จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการและประชาชนเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่

ตารางที่ 10 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. ลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาคและมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น	1. ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวระหว่างภาคลดลง (บาท)						
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	67,588	72,925	70,247	72,831	76,207	-
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคเหนือ	94,966	97,253	96,593	94,999	98,999	-
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคใต้	129,481	129,811	126,798	132,627	143,544	-
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคตะวันออก	422,760	424,665	432,420	428,842	460,377	-
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคตะวันตก	129,050	128,996	132,557	136,745	143,878	-
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวภาคกลาง	230,192	254,699	242,700	257,521	258,839	-

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11					แผนฯ 12
		2555	2556	2557	2558	2559	2560
	ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัว กรุงเทพและปริมณฑล	358,704	374,158	392,151	410,467	427,199	-
	2. สัมประสิทธิ์การกระจาย รายได้ระดับภาคลดลง ค่าสัมประสิทธิ์จีนิ (ร้อยละ)	0.484	0.465		0.445		
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ ภาคเหนือ	0.514	0.451	-	0.397	-	n/a
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ ภาคกลาง	0.395	0.397	-	0.396	-	n/a
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	0.441	0.433	-	0.388	-	n/a
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ ภาคใต้	0.464	0.442	-	0.432	-	n/a
	สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ กรุงเทพมหานคร เมืองศูนย์กลางของจังหวัดที่ ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองนำอยู่ เพิ่มขึ้น	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
2. เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองนำอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม							
3. พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	1. ค่าเฉลี่ยสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักบริเวณมาบตาพุดไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน (ค่าเฉลี่ยสารเบนซินในพื้นที่จ.ระยอง : มคก./ลบ.ม.) (มาตรฐานไม่เกิน 1.7 มคก./ลบ.ม)	2.5	2.4	2.8	2.4	2.3	2.6
	2. ข้อร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการประกอบการในพื้นที่ลดลง	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
4. เพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน	1. มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
	2. สถานประกอบการที่จดทะเบียนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่เพิ่มขึ้น	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

2) การดำเนินการและผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

2.1) พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองนำอยู่ เพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคมอย่างเท่าเทียม เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีสมดุล จัดระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและกิจกรรม

เศรษฐกิจในเมือง จัดระบบบริการสังคมที่ได้มาตรฐานรวมทั้งที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย ให้ความสำคัญต่อการผังเมือง การเพิ่มพื้นที่สีเขียว และการดูแลความปลอดภัยของประชาชนทั้งจากอุบัติเหตุ อาชญากรรม และการจราจร อาทิ การวางและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด โครงการวางท่อขยายเขตจ่ายน้ำ เปลี่ยนสายไฟฟ้าอากาศเป็นสายใต้ดิน และแผนจัดการโครงข่ายไฟฟ้ามหานคร (the MetGE)

2.2) พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง เพื่อบรรเทาปัญหาจราจรและให้ประชาชนเข้าถึงบริการระบบขนส่งสาธารณะซึ่งมีต้นทุนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดย จัดทำแผนแม่บทจราจรและแผนแม่บทพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองพิษณุโลก เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะให้เกิดการเชื่อมต่อและอำนวยความสะดวกการเดินทางของประชาชน นักธุรกิจ และนักท่องเที่ยว มีการศึกษารถไฟฟ้ารางเบาในจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา ระบบรถไฟฟ้ารางเดี่ยว อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

2.3) เพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวทางทะเลเชื่อมโยงอ่าวไทยฝั่งตะวันออกและตะวันตก เพื่อเพิ่มโอกาสให้นักท่องเที่ยวคุณภาพมีจำนวนมากขึ้น โดยมีโครงการก่อสร้างถนนสายแยก ทล.33 – ผ่านผ่านแดนบ้านคลองลึก เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม และระบบโลจิสติกส์รองรับเขตเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) เพิ่มขีดความสามารถการเชื่อมโยงประตูการค้าหลัก (Gateway) ของประเทศไปยังประตูการค้าชายแดนและรองรับการค้าการลงทุน การเติบโตของจุดผ่านแดนสำคัญของประเทศไทย

2.4) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก อาทิ โครงการก่อสร้างถนนสายแยกทางหลวงหมายเลข 7 โครงการก่อสร้างถนนสาย ฉช.3001 แยก ทล.314 – ลาดกระบัง โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนการค้าเงินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และโครงการปรับปรุงขยายระบบประปา

2.5) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยส่งเสริมการจัดตั้งเมืองการค้าชายแดน (Border Trading Town) ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และการก่อสร้างถนนสาย ก ผังเมืองรวมเมืองหนองคาย ก่อสร้างด่านศุลกากรหนองคาย ด่านศุลกากรสะเดา แห่งใหม่ จุดผ่านแดนถาวรบ้านพุน้ำร้อน เพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 10 จังหวัด 13 แห่ง

2.6) สนับสนุนและยกระดับการพัฒนากิจการทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยพัฒนากิจการด้านการผลิต การค้า โลจิสติกส์ การบริการ และการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความได้เปรียบของแต่ละพื้นที่ทั้งในด้านที่ตั้ง โดยมีสร้างปัจจัยพื้นฐานที่ช่วยสนับสนุนการผลิต โดยการจัดตั้งสถานประกอบการในลักษณะโรงงานอุตสาหกรรม พร้อมเครื่องมืออุปกรณ์การผลิต ตลอดจนสนับสนุนด้านการพัฒนาฝีมือแรงงานแก่ประชาชนในพื้นที่ อำเภอเรือสะเอะ จังหวัดนราธิวาส อำเภอรามัน จังหวัดยะลา และอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

2.7) ส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา โดย จัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่ชุมชนสร้างสรรค์ เกิดการพัฒนาพื้นที่เป้าหมายให้เป็นพื้นที่ที่มีวัฒนธรรม ประเพณี และเกิดการสร้างเอกลักษณ์ ความโดดเด่นในแต่ละชุมชน

ท้องถิ่น เป็นการสร้างแรงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศให้เดินทางเข้ามาในพื้นที่ เพื่อใช้บริการทั้งในเรื่องที่พัก อาหาร แหล่งท่องเที่ยว และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน เกิดผลดีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน

2.8) บริหารจัดการด้านสาธารณสุข แรงงาน และความมั่นคง ด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสถานบริการสุขภาพในจังหวัดเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ 8 จังหวัด ได้แก่ สระแก้ว สงขลา ตาก นครพนม หนองคาย นราธิวาส เชียงราย และกาญจนบุรี โครงการสนับสนุนการเป็นเมืองศูนย์กลางบริการสุขภาพใน ASEAN I โครงการจัดตั้งศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ด้านแรงงานต่างด้าวเพื่อสนับสนุนเขตเศรษฐกิจพิเศษ ส่งผลแรงงานต่างด้าวได้รับอนุญาตทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจำนวน 73,934 คน ส่งผลให้มีแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายเข้ามาทำงานตามความต้องการของนายจ้างรวมทั้ง ส่งเสริมการบริหารจัดการด้านแรงงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ทำให้ไม่มีการใช้แรงงานผิดกฎหมายในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ รวมถึงสถานประกอบกิจการในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษมีการเกิดอุบัติเหตุ หรือโรคอันเนื่องมาจากการทำงานลดลง

2.1.10 ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา

1) การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีความก้าวหน้าการดำเนินงานทั้งในเรื่องเครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาคอนุภูมิภาคอาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้ ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในทุกระดับ สรุปได้ดังนี้

1.1) เครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ

(1) ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้เกิดโครงข่ายความเชื่อมโยงทางด้านโลจิสติกส์ที่ครอบคลุมทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ ภายในภูมิภาค เพื่ออำนวยความสะดวก ลดระยะเวลาและต้นทุนในการขนส่ง เมื่อพิจารณาจากดัชนีความสามารถในการแข่งขันระดับโลก (Global Competitiveness Index (GCI)) ของ World Economic Forum : WEF ในด้านคุณภาพโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า ในปี 2560 ไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านคุณภาพโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในอันดับที่ 67 จาก 137 ประเทศ ปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 72 ในปี 2559 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เนื่องจากภาครัฐมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งดีขึ้นทั้งทางถนน ทางราง ท่าเรือ และท่าอากาศยาน ซึ่งมีอันดับที่ดีขึ้นทุกด้าน อาทิ คุณภาพทางรางปรับตัวดีขึ้นจากอันดับที่ 77 ในปี 2559 มาอยู่ในอันดับที่ 72 ในปี 2560 และคุณภาพของท่าอากาศยานจากอันดับที่ 42 มาอยู่ในอันดับที่ 39 ในช่วงเวลาเดียวกัน

(2) ความสำเร็จของการดำเนินงานภายใต้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement : CBTA) ณ ด้านชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงทั้ง 6 ประเทศ ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม ไทย และจีน ได้ให้สัตยาบันครบทั้ง 20 ฉบับแล้ว (17 ภาคผนวกและ 3 พิธีสาร) ภายใต้ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS CBTA) (ไทย วันที่ 30 มีนาคม 2558 เมียนมาร์ เดือนมิถุนายน 2558) โดยในเดือนพฤษภาคม 2560 ไทยและจีนได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจเพื่อเริ่มดำเนินการ CBTA ในระยะแรก “Early Harvest” ในเดือนสิงหาคม 2560 เพื่อมุ่งสู่การปฏิบัติอย่างเต็มที่ในปี 2562 ภายหลังจากให้สัตยาบันครบถ้วนแล้วประเทศไทยได้ร่วมจัดทำบันทึกความเข้าใจเพื่อให้มีการใช้ความตกลง CBTA ณ จุดผ่านแดนที่สำคัญ (Initial Implementation on CBTA) กับประเทศเพื่อนบ้าน และเริ่มบังคับใช้แล้ว คือ ไทย-ลาว-เวียดนาม / มุกดาหาร-สะหวันนะเขต / อรัญประเทศ-ปอยเปต / ความตกลงแลกเปลี่ยนสิทธิทางการจราจรไทย-กัมพูชา จำนวน 150 คัน จากเดิมไทยได้โควตาจำนวน 40 คัน และอยู่ระหว่างการเจรจาเพื่อเริ่ม IICBTA ระหว่างไทย-เมียนมา และเจรจาเพื่อลงนามความตกลงแลกเปลี่ยนสิทธิทางการจราจรตามแนว NSEC ไทย-ลาว-จีน สำหรับการออกหนังสือใบอนุญาตขนส่งทางถนนภายใต้ความตกลง GMS (GMS Road Transport Permit) ประเทศสมาชิกเริ่มดำเนินการออกหนังสือใบอนุญาตขนส่งทางถนนฯ ดังกล่าวจำนวน 500 ฉบับ โดยประเทศสมาชิกจะเริ่มลงนามแบบเวียนตั้งแต่ 1 มีนาคม พ.ศ.2560 และบันทึกความเข้าใจดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้เมื่อประเทศสมาชิกลงนามครบทุกประเทศ ซึ่งคาดว่าจะเริ่มในปี 2561

1.2) ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น

(1) **ดัชนีย่อยความสามารถในการบริหารจัดการ ณ พรมแดนของประเทศ ไทยปรับอันดับดีขึ้น** จากข้อมูลการอำนวยความสะดวกทางการค้าจากดัชนีการค้าระหว่างประเทศ หรือ Trading across border ซึ่งเป็นตัวชี้วัดหนึ่งภายใต้ดัชนีความยากง่ายในการประกอบธุรกิจ (Doing Business Index) ที่จัดทำโดยธนาคารโลก พบว่า ในปี 2560 ประเทศไทยมีการบริหารจัดการ ณ จุดข้ามพรมแดนดีขึ้น ดัชนีปรับตัวดีขึ้นมาอยู่อันดับที่ 56 จากที่เคยอยู่อันดับที่ 92 ในปี 2559 และอันดับที่ 94 ในปี 2558 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มในการจัดการจุดข้ามแดนในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยพิจารณาจากขั้นตอนการปฏิบัติการหลักเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ (Border compliance) และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ (Documentary compliance) ด้านเวลาและต้นทุนทั้งการนำเข้าและส่งออก ทั้งนี้ การอำนวยความสะดวกทางการค้าถือว่าเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการเติบโตทางการค้าและการลงทุน การพัฒนาห่วงโซ่การผลิต (Supply chain) การขยายห่วงโซ่การบริโภค (Demand chain) การเติบโตของประเทศ ตลอดจนการเพิ่มรายได้ประชาชาติของประเทศ

นอกจากนี้ จากการศึกษาการประเมินการอำนวยความสะดวกทางการค้าของโลกหรือ Global Enabling Trade Index ซึ่งเป็นการสำรวจร่วมกันโดย World Economic Forum และ Global Alliance for Trade Facilitation โดยพิจารณา 4 ด้าน ได้แก่ (1) การเข้าถึงตลาด (Market access) (2) การบริหารจัดการจุดข้ามพรมแดน (Border administration) (3) โครงสร้างพื้นฐานทางการคมนาคมและการสื่อสาร (Infrastructure) และ (4) สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ (Operating environment) จากดัชนีความสามารถการอำนวยความสะดวกทางการค้า (Enabling Trade Index : ETI) พบว่า ในปี 2559 ประเทศไทยมีอันดับดีขึ้นอยู่อันดับที่ 63 จาก 136 ประเทศ ดีขึ้น 9 อันดับจากอันดับที่ 72 ในปี 2557 ปัจจัยที่ทำให้ประเทศไทยมีอันดับความสามารถในการอำนวยความสะดวกทางการค้าดีขึ้น ได้แก่ การเข้าถึงตลาดภายในประเทศ (จากอันดับที่ 110 เป็นอันดับที่ 88) ประสิทธิภาพและความโปร่งใสของการบริหารจัดการจุดผ่านแดน (Efficiency and Transparency Border Administration) (จากอันดับที่ 62 เป็นอันดับที่ 44) ความพร้อมใช้งานและคุณภาพของโครงสร้างพื้นฐาน (Availability and Quality of Transport Infrastructure) (จากอันดับที่ 36 เป็นอันดับที่ 35) การเข้าถึงในระบบไอซีที (Available and Use of ICTs) (จากอันดับที่ 73 เป็นอันดับที่ 62) สำหรับเกณฑ์ชี้วัดที่ไทยมีความสามารถในการแข่งขันลดลง คือ การเข้าถึงตลาดต่างประเทศ (Foreign Market Access) (จากอันดับที่ 66 เป็นอันดับที่ 96) ความพร้อมใช้งานและคุณภาพของบริการขนส่ง (Availability and Quality of Transport Services) (จากอันดับที่ 39 เป็นอันดับที่ 49) และการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม (Operating Environment) (จากอันดับที่ 74 เป็นอันดับที่ 83)

(2) **มูลค่าสินค้าขั้นกลางที่ผ่านด่านชายแดนระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น** โดยสินค้าขั้นกลาง (Intermediate goods) คือ สินค้าที่ถูกผลิตออกมาเพื่อใช้สำหรับผลิตสินค้าชนิดอื่นๆ ในขั้นตอนต่อไป ข้อมูลมูลค่าสินค้าขั้นกลางจากการประมวลผลโดยธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งใช้ข้อมูลจากกรมศุลกากร พบว่า มูลค่าสินค้าขั้นกลางที่ผ่านเข้ามาในประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องในช่วง 5 ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 แต่ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มูลค่าสินค้าขั้นกลางเพิ่มขึ้นจาก 3,618.45 พันล้านบาท ในปี 2559 เป็น 4,043.12 พันล้านบาท เป็นการเพิ่มขึ้นของปริมาณการนำเข้าทั้งในหมวดวัตถุดิบและสินค้าขั้นกลาง สินค้าทุน และสินค้าอุปโภคบริโภค สอดคล้องกับการขยายตัวของภาคการ

ส่งออก การลงทุนภาคเอกชน และอุปสงค์ภายในประเทศ ปริมาณการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบและสินค้าชั้นกลาง ขยายตัวเร่งขึ้นสอดคล้องกับการขยายตัวในเกณฑ์ดีของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม

(3) มูลค่าการค้าการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศภูมิภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากข้อมูลรายงานด้านการค้าระหว่างประเทศของไทยกับภูมิภาค ของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ พบว่า การค้าระหว่างไทยกับโลกมีมูลค่าเท่ากับ 15,593.38 พันล้านบาท ในปี 2560 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เพิ่มขึ้นจาก 14,438.89 พันล้านบาท ในปี 2559 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ขณะที่ การค้าระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศภูมิภาคอาเซียน (อาเซียน 9 ประเทศ) มีมูลค่าเท่ากับ 3,427.73 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 3,216.50 พันล้านบาท และการค้าระหว่างไทยกับประเทศในอนุภูมิภาค (ประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา และมาเลเซีย) มีมูลค่าเท่ากับ 1,396.75 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 1,354.22 พันล้านบาท ในช่วงเวลาเดียวกัน กลุ่มสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าขยายตัว เช่น ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ผลิตภัณฑ์ยาง อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม ชิ้นส่วนและอุปกรณ์ยานยนต์ รถยนต์นั่ง รถกระบะและรถบรรทุก เครื่องจักรและ อุปกรณ์ และผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เป็นต้น ตลาดส่งออกสำคัญ คือ สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป จีน ญี่ปุ่น อาเซียน และตะวันออกกลาง ขยายตัวดีต่อเนื่อง การเพิ่มขึ้นของมูลค่าการส่งออกมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญ มาจาก (1) การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของอุปสงค์จากต่างประเทศที่ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการฟื้นตัวอย่างชัดเจนของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าหลัก และ (2) ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาส่งออกสินค้าเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะราคาสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมัน และราคาผลิตภัณฑ์ยางเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาการลงทุนของไทยในภูมิภาค จากข้อมูลมูลค่าเงินลงทุนโดยตรงของไทยใน ต่างประเทศ (Thai Direct Investment: TDI) ของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า การลงทุนโดยตรงของไทยในภูมิภาคอาเซียน ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 มีแนวโน้มเติบโตค่อนข้างผันผวน อย่างไรก็ตาม การลงทุนโดยตรงของไทยในภูมิภาคอาเซียน ในปี 2560 มีมูลค่า 228.88 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีมูลค่าการลงทุนฯ 167.72 พันล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 36.47

1.3) ประเทศไทยเป็นฐานเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนที่สำคัญในภูมิภาค อนุภูมิภาค อาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วนขยายจากแนวระเบียงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคให้ครอบคลุมภูมิภาคอาเซียน เอเชียตะวันออก และเอเชียใต้

(1) ปริมาณการขนส่งสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น จากข้อมูลของกระทรวงคมนาคม พบว่า ปริมาณสินค้าขาเข้าค่อนข้างทรงตัว โดยในปี 2559 มีปริมาณสินค้าขาเข้า 119,321 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2555 ที่มีปริมาณสินค้าขาเข้า 105,498 พันตัน สำหรับปริมาณสินค้าขาออกมีแนวโน้มค่อนข้างทรงตัวเช่นเดียวกัน โดยในปี 2559 มีปริมาณสินค้า 123,159 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2554 ที่มีปริมาณ 114,245 พันตัน เมื่อพิจารณามูลค่าสินค้านำเข้า พบว่า มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2555 ที่มีปริมาณการนำเข้าสูงสุดที่ 7,813.05 พันล้านบาท ลดลงเป็น 6,859.26 พันล้านบาท ในปี 2559 เนื่องจากปริมาณการบริโภคที่ลดลงต่ำลง และการสนับสนุนให้ใช้สินค้าภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ มูลค่าสินค้าส่งออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 7,082.49 พันล้านบาท ในปี 2555 เป็น 7,494.49 พันล้านบาท ในปี 2559

(2) มูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคเพิ่มขึ้น (มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา) ข้อมูลจากสถิติการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนของประเทศไทย โดยกองความร่วมมือการค้าและการลงทุน กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ พบว่า ในปี

2560 การค้าชายแดน (มาเลเซีย เมียนมา สปป.ลาว และกัมพูชา) และการค้าผ่านแดน (สิงคโปร์ จีนตอนใต้ เวียดนาม) ของไทยกับประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 7 ประเทศ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยในปี 2555 มีมูลค่าการค้า 910.50 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 1,200.93 พันล้านบาท ในปี 2559 ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 1,307.15 พันล้านบาท ในปี 2560 ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 8.85

ในส่วนของมูลค่าการค้าชายแดน ซึ่งพิจารณาจากประเทศที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศไทย คือ ประเทศมาเลเซีย กัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนลาว และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ พบว่า ในปี 2560 มีมูลค่าการค้าชายแดนอยู่ที่ 1,076.39 พันล้านบาท ซึ่งมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นตั้งแต่ต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ในปี 2555 ที่มีมูลค่าการค้า 910.50 พันล้านบาท จนถึงสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เมื่อปี 2559 มีมูลค่า 1,013.39 พันล้านบาท โดยประเทศที่มีมูลค่าการค้าชายแดนมากที่สุดคือ ประเทศมาเลเซีย รองลงมาคือ สาธารณรัฐประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และประเทศกัมพูชา ตามลำดับ สำหรับมูลค่าการค้าผ่านแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน พบว่า มีมูลค่าเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ในปี 2555 จนถึงต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ในปี 2560 โดยมูลค่าการค้าผ่านแดนในปี 2560 อยู่ที่ 230.76 พันล้านบาท สูงกว่าปี 2555 ที่มีมูลค่าการค้าผ่านแดน 99.81 พันล้านบาท โดยไทยมีการค้าผ่านแดนกับประเทศเวียดนามมากที่สุด

(3) **มูลค่าการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในภูมิภาคเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง** จากข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่า มูลค่าการลงทุนของผู้ประกอบการไทยในภูมิภาค เมื่อพิจารณายอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของไทยในภูมิภาคอาเซียน มีมูลค่าเพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ต้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยในปี 2560 มียอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของไทยในอาเซียนอยู่ที่ 34.91 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นจาก 28.24 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2559 และ 16.99 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2555

(4) **กฎหมายและระเบียบต่างๆ ได้รับการปรับปรุงให้เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางการผลิตการลงทุนและบริการ** โดยมีกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่ได้รับการปรับแก้ไขที่สำคัญ เพื่อให้อำนวยความสะดวกต่อการลงทุนของต่างประเทศ โดยข้อมูลจากมติคณะรัฐมนตรีในปี 2560 ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหรือกำหนดกฎหมาย/ระเบียบ มีดังนี้ 1) ข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดทำแผนผังการใช้ประโยชน์ที่ดินสอดคล้องกับแผนผังการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคที่จะมีขึ้นในอนาคต 2) การดำเนินการจัดทำร่างแผนปฏิบัติการการพัฒนาศูนย์กลางธุรกิจและศูนย์กลางการเงิน ตามแนวคิดหลักของแผนพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เพื่อผลักดันให้พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษกลายเป็นศูนย์กลางธุรกิจและการเงินของภูมิภาค 3) การร่างกำหนดพระราชบัญญัติ เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2561 4) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2560 5) พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ สำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ.2560 6) ประกาศคณะกรรมการนโยบายการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกระบวนการ ในการร่วมลงทุนกับเอกชนหรือให้เอกชนเป็นผู้ลงทุน ลงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2560 และ 7) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 2/2560 เรื่อง การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก ลงวันที่ 17 มกราคม พุทธศักราช 2560

1.4) ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญทั้งในทุกระดับ

(1) มูลค่าการให้ความช่วยเหลือของไทยในอนุภูมิภาคและภูมิภาค การให้ความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการของไทยในอนุภูมิภาคและภูมิภาค จากข้อมูลรายงานของสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยให้ความช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านจำนวน 7 ประเทศ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐประชาธิปไตยศรีลังกา และสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต ในปี 2560 พบว่า มูลค่าการให้ความช่วยเหลือของไทยในอนุภูมิภาคและภูมิภาค โดยการช่วยเหลือทางการเงินมูลค่า 5,945.11 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีมูลค่า 1,241.48 ล้านบาท

(2) ความสำเร็จของโครงการพัฒนาร่วมกันระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาค ประเทศไทยมีกรอบความร่วมมือกับประเทศในภูมิภาคหลากหลายความร่วมมือซึ่งเป็นความร่วมมือเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในภูมิภาคให้มีเสถียรภาพ โดยความร่วมมือที่มีร่วมกัน เช่น กรอบความร่วมมือของ 7 ประเทศ BIMSTEC กรอบความร่วมมือที่ริเริ่มจากรัฐบาลไทยที่ต้องการผลักดันให้การพัฒนาเศรษฐกิจที่ก้าวตามกันของประเทศในกลุ่ม ACMECS (Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy) การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน AEC (ASEAN Economic Community) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (Greater Mekong Subregion Economic Cooperation : GMS) และกรอบความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (IMT-GT) เป็นต้น

ความร่วมมือที่ปรากฏผลการดำเนินโครงการพัฒนาร่วมกันระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาค ที่เห็นได้ชัดเจน คือ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (GMS) ในระยะที่ผ่านมา มีแผนงานที่ร่วมมือทั้งสิ้น 204 แผนงาน สาขาความร่วมมือ 10 สาขา มูลค่ารวม 51,500 ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ 1.6 ล้านล้านบาท ประกอบด้วย โครงการลงทุน 112 โครงการ มูลค่า 51,260 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และโครงการความช่วยเหลือทางวิชาการ 92 โครงการ มูลค่า 240 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จัดทำโดยมีกรอบการลงทุนของภูมิภาค ปี 2565 (Regional Investment Framework 2022: RIF-2022) ประกอบด้วยแผนงานความร่วมมือทั้งสิ้น 204 แผนงาน/โครงการ สาขาความร่วมมือ 10 สาขา มูลค่ารวม 59,565 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 1.98 ล้านล้านบาท โดยแผนงาน/โครงการพัฒนาร่วมกันระหว่างไทยกับภูมิภาคที่ดำเนินการแล้วเสร็จ อาทิ 1) การจัดทำ GMS Tourism Strategy (2016-2025) 2) โครงการทางด่วนสารสนเทศ (Information Superhighway Network) ระยะ 1 และ ระยะที่ 2 สำหรับแผนงาน/โครงการพัฒนาร่วมกันที่อยู่ระหว่างดำเนินการ อาทิ 1) การพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ได้มาตรฐาน ASEAN Highway Class 3 2) การก่อสร้างอาคารด่านพรมแดนทั้งฝั่งไทยกัมพูชาและฝั่งไทยและเมียนมา 3) เส้นทางรถไฟกรุงเทพฯ-หนองคาย—เวียงจันทน์ 4) การปรับปรุงเส้นทางหมายเลข 12 ในสปป.ลาว 5) จัดตั้ง Environmental Operation Center (EOC) เป็นศูนย์ประสานการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม ณ กรุงเทพฯ และ 6) จัดตั้งสภาธุรกิจ 6 ประเทศกลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Business Council) เพื่อเป็นกลไกทำงานร่วมกับภาครัฐ

ในส่วนของการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย (IMT-GT) ในระยะที่ผ่านมา การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ มีแผนงานโครงการก่อสร้างทั้งถนนทางด่วนพิเศษ รถไฟรางคู่ สะพาน ท่าเรือ สนามบิน และโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสาร โดยมีมูลค่าการลงทุนรวมประมาณ 47,000 ล้านบาทสหรัฐอเมริกา เป็นส่วนของไทยประมาณ 4,700 ล้านบาทสหรัฐอเมริกา สำหรับแผนงาน/โครงการพัฒนาร่วมกันที่ดำเนินการแล้ว อาทิ 1) จัดทำกรอบยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวปี 2560 - 2579 และแผนปฏิบัติการปี 2560 - 2564 2) จัดทำแผนปฏิบัติการเชิงกลยุทธ์ของเครือข่ายมหาวิทยาลัย IMT-GT ปี2560-2564 3) จัดทำกรอบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Development Framework : SUDF) และ 4) สนับสนุนการจัดตั้งสภาธุรกิจ IMT-GT สำหรับแผนงาน/โครงการพัฒนาร่วมกันที่จะดำเนินการต่อไป อาทิ 1) การริเริ่มโครงการเชื่อมโยงการคมนาคม โลจิสติกส์ และห่วงโซ่มูลค่าข้ามแดน เช่น การสร้างทางพิเศษสุมาตรา ทางรถไฟภาคตะวันออกเฉียงในมาเลเซีย 2) จัดตั้งแนวระเบียงเศรษฐกิจที่หกของไทย คือ สามจังหวัดของไทย (ปัตตานี-ยะลา-นราธิวาส) เชื่อมโยงกับมาเลเซีย (รัฐเปรักและกลันตัน) ผ่านพื้นที่พัฒนาด้านตะวันออก และการเชื่อมโยงด้านอันดามันกับมาเลเซีย ผ่านพื้นที่การพัฒนาตอนเหนือไปสู่อินโดนีเซีย 3) การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโลกแห่งใหม่ที่อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส เพื่อเชื่อมโยงกับเมืองเปิงกาลีกันบูร์ รัฐกลันตันของมาเลเซีย และสะพานข้ามแม่น้ำโลกแห่งที่สองที่สุไหงโกลก จังหวัดนราธิวาส กับเมืองรันเตาปันยัง รับกลันตัน (จะเริ่มก่อสร้างปี 2561) 4) การก่อสร้างท่าอากาศยานเบตง ของประเทศไทยและท่าอากาศยานโกตาบารูของมาเลเซีย เพื่อเชื่อมโยงกัน และ 5) การจัดทำกรอบการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (Sustainable Urban Development Framework : SUDF)

(3) ความก้าวหน้าในการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นเป้าหมายการพัฒนาที่นานาประเทศรวมทั้งประเทศไทยได้ลงนามและมีคำมั่นร่วมกันในการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2558 เป้าหมายดังกล่าวเป็นการสานต่อเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals: MDGs) ที่หมดอายุลงในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2557) ในขณะเดียวกันก็เป็นการรับวาระด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนมาจากการประชุม Earth Summit ที่กรุง ริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ในปี ค.ศ. 2012 (พ.ศ. 2555) เข้ามาประกอบด้วย นอกจากนี้ สหประชาชาติยังจัดให้มีการรับความคิดเห็นจากผู้คนกลุ่มต่าง ๆ จากทั่วโลกผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อเป็นข้อมูลในการร่างเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนอีกด้วย เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) จึงถือได้ว่าเป็นวาระการพัฒนาในระดับโลกที่สำคัญที่สุดวาระหนึ่ง และเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 (พ.ศ. 2558) ไปจนถึงปี ค.ศ. 2030 (พ.ศ. 2573)

ในส่วนของประเทศไทย รัฐบาลได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เป็นคณะกรรมการหลักในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน มี คณะอนุกรรมการอยู่ภายใต้ กพย. 3 คณะ ประกอบด้วย 1) อนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 2) อนุกรรมการส่งเสริมความเข้าใจและประเมินผลการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) อนุกรรมการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใต้ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนมีคณะทำงานย่อยอีก 3 คณะทำงาน คือ คณะทำงานที่ 1 รับผิดชอบการบูรณาการการดำเนินงานและจัดลำดับความสำคัญในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะทำงานที่ 2 รับผิดชอบการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และ คณะทำงานที่ 3 ปรับปรุงกลไกมาตรการด้านเศรษฐกิจ สังคมและกฎหมาย เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน สำหรับการจัดอันดับล่าสุดปี 2017 ของ Sustainable Development Solutions Network ซึ่งประเมินสถานการณ์ SDGs ไทย อยู่ในลำดับที่ 55 จาก 157 ประเทศ (จากปี 2016 อยู่ในลำดับที่ 61) มีคะแนนรวมอยู่ที่ 69.5 คะแนน (เดิม 62.2 คะแนน)

ตารางที่ 11 : ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12	
		2555	2556	2557	2558	2559	2560	
1. เครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ	1. ความสำเร็จของไทยในการผลักดันให้เกิดโครงข่ายความเชื่อมโยงทางด้านโลจิสติกส์ที่ครอบคลุมทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ ภายในภูมิภาค เพื่ออำนวยความสะดวกลดระยะเวลาและต้นทุนในการขนส่ง							
	- อันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยในด้านภาพรวมของคุณภาพโครงสร้างพื้นฐาน (The Global Competitiveness Report : WEF)	49	61	76	71	72	67	
	2. ความสำเร็จของการดำเนินงานภายใต้ความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Cross Border Transport Agreement: CBTA) ณ ด้านชายแดนระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน (จำนวนใบอนุญาต)	-	-	-	-	-	-	500
2. ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียนเพิ่มขึ้น	1. ดัชนีย่อยความสามารถในการบริหารจัดการ ณ พรมแดนของประเทศไทย (อันดับการบริการด้านการค้าระหว่างประเทศ (Trading Across Borders))	89	101	92	94 (72.49)	92 (70.35)	56 (84.10)	
	2. มูลค่าสินค้าขั้นกลางที่ผ่านด้านชายแดนระหว่างประเทศ (พันล้านบาท)	4,404	4,328	4,374	3,773	3,618	4,043	
	3. มูลค่าการค้าการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาค							
	3.1 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับโลก (พันล้านบาท)	14,864	14,567	14,715	14,132	14,439	15,593	
	3.2 มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับ	3,006	3,071	3,243	3,167	3,217	3,428	

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12	
		2555	2556	2557	2558	2559	2560	
	อาเซียน 9 ประเทศ (พันล้านบาท)							
	3.3 มูลค่าการค้าระหว่าง ประเทศไทยกับประเทศ ในอนุภูมิภาค (พันล้าน บาท)	1,279	1,333	1,428	1,393	1,354	1,397	
	3.4 มูลค่าเงินลงทุน โดยตรงของไทยใน ภูมิภาคอาเซียน (พันล้านบาท)	84.11	45.50	88.70	21.31	167.72	228.88	
	4. มูลค่าการบริการของ ผู้ประกอบการไทยใน ประเทศในภูมิภาค		--ยังไม่มีข้อมูลอย่างเป็นทางการ--					
3. ประเทศไทยเป็นฐาน เศรษฐกิจ การค้าและ การลงทุนที่สำคัญใน ภูมิภาค อนุภูมิภาค อาเซียน และเอเชีย รวมทั้งมีการพัฒนาส่วน ขยายจากแนวระเบียง เศรษฐกิจในอนุภูมิภาค ให้ครอบคลุมภูมิภาค อาเซียน เอเชีย ตะวันออก และเอเชีย ใต้	1. ปริมาณการขนส่งสินค้า และบริการเพิ่มขึ้น (พันตัน)	114,245	112,603	126,604	123,423	123,159		
	- ปริมาณการส่งออกสินค้า และบริการ (ปริมาณ ร้อย ละ)	3.1	4.2	0.2	0.7	2.8	5.5	
	- ปริมาณการนำเข้าสินค้า และบริการ (ปริมาณ, ร้อยละ)	6.2	2.3	-5.3	0.0	-1.0	6.8	
	2. มูลค่าการค้าชายแดน ระหว่างไทยกับประเทศใน ภูมิภาค (พันล้านบาท)	910	924	1,015	1,006	1,013	1,076	
	3. มูลค่าการลงทุนของผู้ ประกอบการ ไทยใน ประเทศในภูมิภาค							
	3.1 มูลค่าการลงทุนของ ผู้ประกอบการ ไทยใน ประเทศในภูมิภาค (ยอดคงค้างเงินลงทุน โดยตรงของไทยใน ต่างประเทศ(พัน ล้านดอลลาร์ สรอ.)	57.06	66.35	68.52	76.01	94.93	117.40	
	3.2 มูลค่าการลงทุนของ ผู้ประกอบการ ไทยใน ประเทศในภูมิภาค (ยอดคงค้างเงินลงทุน โดยตรงของไทยใน อาเซียน (พันล้านดอล ลาร์ สรอ.)	16.99	17.76	19.36	21.44	28.24	34.91	
	4. กฎหมายและระเบียบต่างๆ ได้รับการปรับปรุงให้เอื้อ ต่อการเป็นศูนย์กลางการ		--ยังไม่มีข้อมูลอย่างเป็นทางการ--					

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	แผนฯ 11					แผนฯ 12	
		2555	2556	2557	2558	2559	2560	
	ผลการลงทุน และบริการ							
4. ประเทศไทยเป็น หุ้นส่วนการพัฒนาที่ สำคัญทั้งในทุกระดับ และพื้นที่การทำ เกษตรกรรมยั่งยืน เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง	1. มูลค่าการให้ความ ช่วยเหลือของไทยในอนุ ภูมิภาคและภูมิภาค (ล้าน บาท)	286.15	4,877	2,922	2,294.37	1,241.48	5,945.11	
	2. ความสำเร็จของโครงการ พัฒนาร่วมกันระหว่างไทย กับประเทศในภูมิภาค		--ยังไม่มีกรเก็บข้อมูลอย่างเป็นทางการ--					
	3. ความก้าวหน้าในการ ดำเนินการให้เป็นไปตาม เป้าหมายการพัฒนาที่ ยั่งยืน (สถานการณ์ SDGs ไทยจากการจัดอันดับของ Sustainable Development Solutions Network)	-	-	-	-	61	55	

2) การดำเนินการและผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์

2.1) ขยายความร่วมมือทางการค้า และการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหา

ตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา ได้ดำเนินโครงการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับแอฟริกา เพื่อประเทศไทยสามารถเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์กับประเทศในทวีปแอฟริกาทั้งภูมิภาคอย่างเป็นองค์รวม โดยยกระดับความสัมพันธ์ที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันให้เป็นหุ้นส่วนที่ใกล้ชิด อีกทั้งยังเสริมสร้างบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศอย่างสร้างสรรค์ โดยเฉพาะบทบาทของไทยในการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนา อันจะมีส่วนในการเสริมสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับของประชาคมโลก อีกทั้ง การสร้างความใกล้ชิดกับประเทศแอฟริกาจะมีส่วนช่วยในการส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของไทย โดยเฉพาะการสนับสนุนภาคเอกชนของไทยในการเข้าสู่ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพในแอฟริกา การแสวงหาแหล่งวัตถุดิบและพลังงานที่สำคัญซึ่งเป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรมการผลิตของไทย ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือด้านการลงทุนเพื่อให้แอฟริกาเป็นฐานการผลิตสำหรับอุตสาหกรรมของไทย อันจะเป็นการช่วยยกระดับขีดความสามารถทางเศรษฐกิจของไทยในเวทีโลก ความเป็นพันธมิตรระหว่างไทยกับประเทศกลุ่มแอฟริกาซึ่งเป็นกลุ่มประเทศยุทธศาสตร์ที่มีขนาดใหญ่และมีความสำคัญ อันจะช่วยสนับสนุนและผลักดันบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในประเด็นที่เป็นผลประโยชน์ร่วมกัน

2.2) พัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคม

ในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC และ JDS และภูมิภาคอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ กระทรวงการคลัง ได้ดำเนินโครงการการศึกษาความเป็นไปได้และออกแบบสำหรับโครงการพัฒนาเส้นทางหลายเลข 12 (R12) ช่วงเมืองท่าแขก-แขวงคำม่วน-จุดผ่านแดนนาแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ และเพื่อสำรวจออกแบบรายละเอียดให้สอดคล้องกับปริมาณการจราจรในปัจจุบันและอนาคต เป้าหมายพัฒนาเส้นทางความเชื่อมโยงระหว่างประเทศไทย สปป.ลาว เวียดนาม และจีน (เมืองหนานหนิง

มณฑลทวาย) เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-Region: GMS) ตลอดจนเปิดประตูการค้าภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ไปสู่เวียดนามและจีน โครงการพัฒนาจุดผ่านแดนสติงบพและถนนเชื่อมโยงไปยังถนนหมายเลข 5 ราชอาณาจักรกัมพูชา เพื่อพัฒนาจุดผ่านแดนสติงบพ ประกอบด้วยด่านชายแดน อาคารสำนักงานต่างๆ สถานีขนส่งสินค้า และลานกองเก็บ ระบบสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวก และถนนเชื่อมโยงจากเขตแดนไทย-กัมพูชา ถึงด่านสติงบพ ไปยังถนนหมายเลข 5 ราชอาณาจักรกัมพูชา และเพื่ออำนวยความสะดวกทางด้านความเชื่อมโยงเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนตามแนวชายแดน ซึ่งเป็นผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างไทย-กัมพูชา

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินโครงการเชื่อมโยงข้อมูลและเอกสารระหว่างประเทศ ตามระบบ National Single Window: NSW และ ASEAN Single Window: ASW เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าในภูมิภาค (ตามโครงการนำร่อง ASEAN Single Window Component 2 (full-fledged)) เพื่อพัฒนาระบบ NSW และบุคลากรอิเล็กทรอนิกส์ให้รองรับการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับประเทศสมาชิกผ่าน ASW ลดปัญหาความแออัดของระบบการจราจรที่บริเวณด่านพรมแดนสะเดาและพื้นที่ใกล้เคียง อำนวยความสะดวกทางการค้า การท่องเที่ยว ที่นับวันจะมีปริมาณเพิ่มขึ้น และเพิ่มศักยภาพและความคล่องตัวในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ ASEAN Single Window เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการในการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว (single market and production base) โดยอาเซียนได้รับเงินทุนจาก USAID ภายใต้โครงการ ASEAN Connectivity through Trade and Investment (ACTI) สำหรับการดำเนินการโครงการนำร่อง ASW ในการเชื่อมโยงข้อมูล ATIGA Form D และ ASEAN Customs Declaration Document (ACDD) ปัจจุบันอยู่ระหว่างการนำร่องทดสอบเชื่อมโยงข้อมูล ATIGA Form D โดยเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลเต็มรูปแบบระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนที่มีความพร้อม

2.3) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ (Outward investment) ของผู้ประกอบการไทย กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา ได้ดำเนินโครงการขยายตลาดใหม่และประเทศหุ้นส่วนที่สำคัญ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยราชการไทยกับแอฟริกา โดยการทำความรู้จักคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของประเทศแอฟริกา ให้ได้มาซึ่งข้อมูลในเชิงลึกและเป็นประสบการณ์จริงเกี่ยวกับประเทศนั้นๆ และเพื่อประโยชน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างกันในอนาคต เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจระหว่างหน่วยราชการไทยกับแอฟริกาเพื่อตอบสนองความต้องการของภาคเอกชนไทยในการขยายตลาดสินค้าและการลงทุน เจาะลึกการขยายและเปิดตลาดในภูมิภาคแอฟริกา ซึ่งมีศักยภาพในการเป็นตลาดสินค้าอุปโภค - บริโภค เครื่องจักรทางการเกษตร แหล่งลงทุนด้านเกษตรกรรม และเกษตรแปรรูป ตลอดจนเพื่อเป็นการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบในด้านต่างๆ อาทิ พลังงาน อัญมณี และแร่ธาตุ เป็นต้น

นอกจากนั้น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ได้ดำเนินโครงการเพิ่มศักยภาพด้านการค้าและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย เพื่อเป็นศูนย์กลางในภูมิภาคอาเซียน ส่งเสริมผู้ประกอบการด้านเหมืองแร่ของไทยสามารถเข้าไปทำการค้าหรือการลงทุนหรือจัดหาวัตถุดิบแร่ในประเทศเป้าหมาย และก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันในด้านการค้าและการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ซึ่งส่งผลด้านเศรษฐกิจในภาพรวมของภูมิภาค โดยเป็นการสร้างความเข้าใจและการรับรู้ถึงการทำให้เหมืองแร่รวมถึงการใช้แร่เป็นวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรมให้กับผู้ประกอบการ เนื่องจากแร่เป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับภาคอุตสาหกรรม ซึ่งนอกจากจะต้องมีวัตถุดิบแร่ที่เพียงพอต่อความต้องการใช้ จะต้องมีการบริหารจัดการวัตถุดิบแร่ให้มีความมั่นคงด้วย โดยการแสวงหาวัตถุดิบในแหล่งสำคัญจากต่างประเทศ

2.4) สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาในประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และ นานาประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ดำเนินโครงการการเสริมสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามนโยบาย SEP for SDGs Partnership เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมให้นานาประเทศรับรู้ เข้าใจ และพิจารณาเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับไทยในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินโครงการเพื่อการพัฒนาให้เกิดผลสำเร็จเชิงประจักษ์ในต่างประเทศ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการในต่างประเทศ ช่วยสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ ตลอดจนส่งเสริมภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการส่งเสริมความร่วมมือในทุกด้านและทุกระดับ

นอกจากนั้น กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้ดำเนินโครงการ *Support to Financial Audit for the State Audit Organization of Lao PDR* ซึ่งเป็นการให้ความร่วมมือกับ สปป.ลาว ผ่านการให้ความช่วยเหลือเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบบัญชีขององค์การตรวจสอบแห่งรัฐ สปป.ลาว ให้มีมาตรฐาน International Organization of Supreme Audit Institutions (ISSAI) เป็นการเพิ่มบทบาทและศักยภาพของไทยในลักษณะความร่วมมือไตรภาคีในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศคู่ร่วมมือ *โครงการจัดฝึกอบรม Third Country Training Program (TCTP) หลักสูตร Power Distribution System Engineering, Management and Technology* ให้แก่ผู้เข้าอบรมจากประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้เชิงทฤษฎี เทคโนโลยี การแบ่งปันประสบการณ์ของไทยและญี่ปุ่น รวมทั้งแนวปฏิบัติที่ดีด้านวิศวกรรมศาสตร์และการบริหารจัดการระบบการจ่ายกระแสไฟฟ้า และสร้างเครือข่ายระหว่างกันในกลุ่มประเทศอาเซียน ซึ่งจะเป็นปัจจัยหนึ่งนำไปสู่การรวมตัวกันของอาเซียน *โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตครรภ์ของ สปป.ลาว (Project on Strengthening Midwifery Educators and Institutions for Lao PDR)* เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรด้านการผดุงครรภ์ของ สปป.ลาว และลดอัตราการตายของแม่และเด็กของ สปป.ลาว ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ผ่านความร่วมมือไตรภาคี ผลลัพธ์ บทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในลักษณะความร่วมมือไตรภาคีกับองค์การระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาด้านการสาธารณสุขโดยเฉพาะด้านอนามัยมารดาและทารก เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตของแม่และเด็กของ สปป.ลาว ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

2.5) เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์
กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้ดำเนินโครงการ *ความร่วมมือไตรภาคีไทย - ญี่ปุ่น - เมียนมา เพื่อกระชับความสัมพันธ์ไทย - เมียนมา* ให้มีความใกล้ชิดผ่านการให้ความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมของเมียนมาผ่านงานความร่วมมือไตรภาคีไทย - ญี่ปุ่น - เมียนมา โดยบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในลักษณะความร่วมมือไตรภาคีกับองค์การระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศผู้รับ *โครงการพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีทวายและโรงเรียนเทคนิคทวาย* เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีทวายและโรงเรียนเทคนิคทวายในการผลิตแรงงานที่มีทักษะและขีดความสามารถสอดคล้องกับความต้องการฝีมือแรงงานด้านอุตสาหกรรมในพื้นที่ซึ่งเป็นจุดที่ฝ่ายไทย มีโอกาสขยายโอกาสทางธุรกิจรวมทั้งเป็นเครื่องมือเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ทวิภาคีระหว่าง 2 ประเทศ *โครงการ Remote Sensing Application for Northeastern Thailand Water Resources Management* เพื่อการจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้ระบบ Remote Sensing สำหรับ โดย การนำภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้านภาวะน้ำท่วมและภัยแล้งในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งเป็นการพัฒนาบุคลากรในสาขาระบบ Remote Sensing โดยเพิ่มบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยใน

ลักษณะความร่วมมือตามผลการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับรัฐมนตรีว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์ และวิชาการไทย - จีน (คกร.)

นอกจากนั้น สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศและวิเทศสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สป.วท.) ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมความร่วมมือด้าน วทน. กับประเทศในประชาคมอาเซียน เพื่อจัดทำฐานข้อมูลความร่วมมือด้าน วทน. สนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียน ขยายเครือข่ายความร่วมมืออาเซียนด้าน วทน. และนำไปสู่การสร้างเชื่อมโยงกับภาคส่วนอื่นเป็นกลไกให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างหรือพัฒนางานด้าน วทน. ร่วมกับหน่วยงานทั้งในและต่างประเทศ สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพและทักษะของบุคลากรด้าน วทน. และรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน

2.6) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคง ความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างหุ้นส่วนความร่วมมือในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามนโยบาย SEP for SDGs Partnership เพื่อเผยแพร่และส่งเสริมให้นานาชาติรับรู้ เข้าใจ และพิจารณาเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือกับไทยในการน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินโครงการเพื่อการพัฒนาให้เกิดผลสำเร็จเชิงประจักษ์ในต่างประเทศ นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนที่เข้าร่วมโครงการในต่างประเทศ ช่วยสร้างความไว้วางใจ เชื่อใจ ตลอดจนส่งเสริมภาพลักษณ์และทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทย อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการส่งเสริมความร่วมมือในทุกด้านและทุกระดับ โครงการ “Rice Production Technologies for Food Security of African Countries” เป็นโครงการภายใต้ความร่วมมือไตรภาคีไทย-ญี่ปุ่นด้านการเพิ่มผลผลิตข้าวให้แก่กลุ่มประเทศสมาชิก Coalition for African Rice Development (CARD) เพื่อส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งขยายความร่วมมือกับกลุ่มประเทศแอฟริกาผ่านความร่วมมือเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในด้านการส่งเสริมการปลูกข้าวแก่ผู้รับทุน ซึ่งเป็นโดยเจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรทั้งในระดับปฏิบัติและระดับนโยบาย

สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินโครงการประชุมสัมมนาวิชาการศึกษานานาชาติ เพื่อนักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องโครงการของประเทศไทยได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการพัฒนาการศึกษาอย่างยั่งยืน และการเรียนรู้ของประเทศไทย เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการศึกษา และสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม รองรับการเปลี่ยนแปลงทั้งของภูมิภาคและของโลก ให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการการประชุมรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5 และการประชุมที่เกี่ยวข้อง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแนวปฏิบัติที่ดีด้านสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงและให้การรับรองเอกสารผลลัพธ์การประชุม ได้แก่ (1) ร่างกรอบยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการของแผนงานหลักด้านสิ่งแวดล้อม (พ.ศ. 2561-2565) และ (2) ร่างแถลงการณ์ร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ครั้งที่ 5 รวมถึงการนำเสนอความสำเร็จที่ผ่านมาของการดำเนินงานคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม (1) รัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาชนจีน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และผู้แทนจากประเทศสมาชิกอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (2) ประเทศหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา ประเทศผู้บริจาค ประเทศคู่เจรจา และธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian

Development Bank: ADB) (3) องค์การระหว่างประเทศ สถาบันทางวิชาการนานาชาติ องค์การเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (4) กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ภาครัฐ และภาคประชาสังคม รวมถึงภาคเอกชน

2.7) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ

โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินโครงการการเจรจาธุรกิจและการประชุมนานาชาติ เพื่อขยายความร่วมมือด้านการเกษตรและการอำนวยความสะดวกทางการค้า เพื่อแก้ไขปัญหาทางเทคนิค สินค้าเกษตร การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรและการลงทุนร่วม โครงการส่งเสริมและผลักดันภารกิจด้านการเกษตรต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และโอกาสของสินค้าเกษตรและอาหารไทยในเวทีการค้าโลก ทั้งในแง่ของการรักษาตลาดเดิมในประเทศคู่ค้าหลัก รวมทั้ง โครงการความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นการดำเนินการกิจกรรมโครงการความร่วมมือด้านการเกษตรต่างประเทศ (พืช/ปศุสัตว์/ดิน) ภายใต้กรอบข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ (MOU) ภายใต้กรอบทวิภาคี อันเป็นผลสืบเนื่องจากการประชุมหารือ หรือการเยี่ยมเยียนคารวะในระดับรัฐมนตรีหรือระดับปลัดกระทรวง ที่ได้มีข้อตกลงร่วมกันตามพันธกรณี เป็นโครงการที่คิดและวางแผนร่วมกัน

กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมด้านการเกษตร โดยการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ OGOP ของราชอาณาจักรภูฏาน (The One Gewog One Product (OGOP) Development Project) เพื่อกระชับและส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศภูฏานผ่านการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้เป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมถึงการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการส่งเสริมการตลาดทั้งภายในประเทศและเพื่อการส่งออก โดยให้เจ้าหน้าที่ภูฏานมีความเข้าใจในการดำเนินโครงการ และเกษตรกรภูฏานสามารถเพิ่มผลผลิต และรายได้ รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้เป็นสินค้า OGOP สามารถทำการตลาดทั้งภายในประเทศและเพื่อการส่งออกได้ โครงการศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานกัมพูชา - ไทย เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานไทย - กัมพูชา ให้สามารถผลิตแรงงานกัมพูชาที่มีทักษะฝีมือบทบาทและศักยภาพของไทยในลักษณะความร่วมมือทวิภาคีในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศคู่ร่วมมือ

นอกจากนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินโครงการการจัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2560 - 2564 เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ โดยกำหนดนโยบาย ทำที่ แนวทางความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านความร่วมมือในระดับภูมิภาค ความร่วมมือด้านการค้าและความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยมีความยั่งยืน โครงการการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคู่ภาคีในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยอยู่บนพื้นฐานความเท่าเทียมกันได้รับประโยชน์ร่วมกัน มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อให้เกิดโอกาสที่ดีในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินโครงการส่งเสริมภาพลักษณ์ไทยและนำความเป็นไทยสู่สากล เพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศ สามารถแก้ไขและฟื้นฟูสถานการณ์ของประเทศได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจควบคู่กับการพัฒนาทางสังคม และการเจริญสัมพันธ์ไมตรี

กับนานาประเทศอย่างมีทิศทางอันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งของประเทศไทย ส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินงานการทูตทางวัฒนธรรมและการทูตสาธารณะเพื่อให้ประชาชน รัฐบาลและประชาคมนานาชาติ รู้จัก และมีทัศนคติในทางบวกต่อประเทศไทยและประชาชนไทย ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการดำเนินงานของ ภาคเศรษฐกิจ สังคมและการท่องเที่ยว เป็นการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชน เพื่อ เสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจ อันดีในมิติทางวัฒนธรรมกับประเทศเป้าหมายเพื่อขยายสู่ความ ร่วมมือด้านอื่นๆ ต่อไป

กรมศิลปากร ดำเนินโครงการพัฒนาความร่วมมือและเชื่อมโยงด้าน ศิลปวัฒนธรรมกับประเทศอาเซียน เพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานด้านโบราณคดีใต้น้ำในกลุ่ม ประเทศอาเซียน จัดตั้งเครือข่ายโบราณคดีใต้น้ำในกลุ่มประเทศอาเซียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันและ ฝึกอบรมนักโบราณคดีใต้น้ำจากกลุ่มประเทศอาเซียน ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติการโบราณคดี ใต้น้ำในระดับภูมิภาคอาเซียน

2.8) ส่งเสริมให้เกิดการปรับตัวภายในประเทศที่สำคัญ กระทรวงการคลังดำเนิน โครงการการติดตามแผนปฏิบัติการยุทธศาสตร์ (National Strategic Action Plan : NSAP) ด้านการเงินการ คลัง ปี พ.ศ. 2559 - พ.ศ. 2568 ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2025 (AEC Blueprint 2025) เพื่อเป็น กรอบการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของกระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ในระยะปี พ.ศ. 2559 - 2568 รวมทั้ง จัดการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการเงินการคลัง เพื่อร่วมกันกำหนดมาตรการ และติดตามผลการดำเนินการตาม NSAP ด้านการเงินการคลัง ภายใต้ AEC Blueprint 2025

2.2 ประเด็นการพัฒนาในระยะต่อไป

การพัฒนาภายใต้ 10 ยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 มีผลการดำเนินงานในด้านการบรรลุเป้าหมาย และผลการพัฒนาตามแนวทางยุทธศาสตร์ ดังนี้

2.2.1 เร่งจัดบริการทางสังคมให้ครอบคลุมทั้งในระดับพื้นที่และกลุ่มคน โดยลดความเหลื่อมล้ำอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพการบริการให้เกิดความเท่าเทียมกัน โดยเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ ทั้งในด้านการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การได้รับขยายการคุ้มครองทางสังคม และสวัสดิการที่เหมาะสมอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม และการพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อประกอบอาชีพและยกระดับรายได้ รวมทั้งลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่โดยกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงมากขึ้น

2.2.2 เร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษา ตลอดจนการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน มุ่งพัฒนาให้เด็กและเยาวชนสามารถคิดเป็น ทำเป็น และมีความเข้มแข็งทางวิชาการ อาทิ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ส่งเสริมให้เด็กไทยหันมาเรียนสายอาชีวะเพิ่มขึ้น โดยปรับทัศนคติให้สังคมเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการศึกษาสายอาชีวะ และเร่งพัฒนาคุณภาพบุคลากรทางการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาให้สามารถพัฒนาสมรรถนะและทักษะของเยาวชนและแรงงานไทยให้รองรับการแข่งขันของประเทศ พร้อมทั้งปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม และค่านิยมที่ดีงาม เป็นคนที่สมบูรณ์ด้วยกาย วาจา และใจ

2.2.3 ขับเคลื่อนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของไทยให้สามารถรองรับการเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง เร่งปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการ อุตสาหกรรมการแพทย์และสุขภาพ กำหนดมาตรฐานความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีศักยภาพมากขึ้น เร่งพัฒนาภาคเกษตรโดยพัฒนาฐานทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน ส่งเสริมการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน นอกจากนี้ ควรเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของ SMEs การหาตลาดส่งออกเพื่อเปิดตลาดใหม่ให้ธุรกิจ SMEs ช่วยลดความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งการเข้าถึงแหล่งทุนก็เป็นปัจจัยสำคัญ

2.2.4 เร่งเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของกลุ่มอุตสาหกรรมใหม่ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีการเติบโตสูงและเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญในระยะยาวต่อเศรษฐกิจไทยให้สามารถขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์มวลรวมและการจ้างงานของประเทศในอนาคต โดยพัฒนาต่อยอดจากอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจปัจจุบัน อาทิ อุตสาหกรรมเศรษฐกิจชีวภาพที่บูรณาการเข้ากับอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า พัฒนาต่อยอดจากอุตสาหกรรมยานยนต์ที่มีอยู่แล้ว อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ และอุตสาหกรรมเศรษฐกิจดิจิทัล ขณะที่ อุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการและอุตสาหกรรมอาหาร เป็นอุตสาหกรรมที่มีความเข้มแข็ง จึงควรส่งเสริมและเลือกใช้ศักยภาพให้เป็นประโยชน์

2.2.5 ส่งเสริมให้คนไทยปรับพฤติกรรมให้หันมาป้องกันและดูแลสุขภาพ ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยงที่ส่งผลต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ และลดงบประมาณในด้านสาธารณสุขของรัฐ โดยปรับพฤติกรรมสุขภาพตามหลัก 3 อ. (อาหาร/ ออกกำลังกาย/ อารมณ์) 2 ส. (ไม่สูบบุหรี่/ ไม่ดื่มสุรา) เพื่อลดอัตราป่วยตาย และผลกระทบจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ตลอดจนสร้างกลไกในการจัดทำนโยบายสาธารณะที่ต้องคำนึงถึง

ผลกระทบต่อสุขภาพตามแนวคิดทฤษฎีนโยบายห่วงใยสุขภาพที่บูรณาการการทำงานทุกภาคส่วนและมีความเชื่อมโยงตั้งแต่ต้นนโยบายระดับชาติ พื้นที่ และชุมชน ที่จะนำไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมให้อุตสาหกรรมมีสุขภาพดี

2.2.6 มีมาตรการในการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย โดยจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านขยะมูลฝอยของประเทศใหม่เพื่อเป็นข้อมูลเดียวกันของทุกส่วนราชการ และใช้ในการวางแผนและบริหารจัดการจัดการขยะมูลฝอย เร่งรัดการออกพระราชบัญญัติการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์และซากผลิตภัณฑ์อื่น (WEEE) เพื่อให้มีเครื่องมือและกลไกในการบริหารจัดการของเสียอันตรายในภาพรวม อีกทั้ง ผลักดันการออกมาตรการเพื่อลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติกและโฟม อาทิ การจำกัดการใช้/การให้บริการ/ซื้อ-ขาย ถุงพลาสติกในศูนย์การค้า ห้างสรรพสินค้า ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านสะดวกซื้อ ออกระเบียบห้ามนำเข้าในบางสถานที่ เช่น อุทยานแห่งชาติ รวมทั้งลดพลาสติกที่ไม่จำเป็นในผลิตภัณฑ์ หรือกำหนดขนาดบรรจุภัณฑ์เท่าที่จำเป็นและเหมาะสมต่อการห่อหุ้มและบรรจุผลิตภัณฑ์

2.2.7 เร่งสร้างความสมานฉันท์ให้คนในชาติให้อยู่ด้วยกันอย่างสันติ โดยเฉพาะในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งเตรียมการรับมือกับภัยคุกคามข้ามชาติ

2.2.8 สนับสนุนการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งสู่การขนส่งที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่ง (Shift Mode) และการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal) เพื่อลดต้นทุนการขนส่งและเพิ่มประสิทธิภาพบริการขนส่งและเครือข่ายโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงตลอดทั้งต้นทางและปลายทางของเส้นทางโลจิสติกส์

2.2.9 สร้างเครือข่ายโลจิสติกส์ตามเส้นทางยุทธศาสตร์และการเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ปรับปรุงแนวสายทางที่มีความสำคัญลำดับสูงต่อการขนส่งภายในประเทศไปสู่ประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและศูนย์บริการโลจิสติกส์ พัฒนากิจกรรมด้านโลจิสติกส์ อาทิ ศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า คลังสินค้าปลอดอากร สถานีขนส่งสินค้า ท่าเรือบก ย่านเก็บกองและขนถ่ายตู้สินค้า

2.2.10 พัฒนาพื้นที่เมืองชายแดนเพื่อสนับสนุนการขนส่งและโลจิสติกส์ เร่งรัดการวางผังเมืองในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษและจัดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่บริเวณด่านชายแดนสำคัญเพื่อให้สามารถสนับสนุนการค้า การลงทุน และการอำนวยความสะดวก พร้อมพัฒนาเส้นทางเลียบเมืองและเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างเมืองสำคัญในภูมิภาคเพื่อรองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการค้า ส่งเสริมการลงทุนอุตสาหกรรมโลจิสติกส์และธุรกิจโลจิสติกส์โดยสนับสนุนผู้ประกอบการในพื้นที่เพื่อสร้างชุมชนโลจิสติกส์ (Logistics Community)

2.3 ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 อยู่ในระดับปานกลาง สูงขึ้นจากช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยค่าดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 67.78 ในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555) เป็นร้อยละ 68.34 ในปี 2559 ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 72.10 ในปี 2560 หรือปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ทำให้ระดับการพัฒนาปรับตัวดีขึ้นจากระดับที่ต้องปรับปรุงเป็นระดับปานกลาง โดยปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งผลให้ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยเพิ่มขึ้น ได้แก่ คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น เนื่องจากคนไทยมีสติปัญญาและใฝ่รู้เพิ่มขึ้น และสถานการณ์ด้านสังคมดีขึ้น เศรษฐกิจไทยมีความเข้มแข็งและเป็นธรรมเพิ่มขึ้น จากการที่คนไทยมีการมีหลักประกันคุณภาพชีวิตและงานที่ดี และความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจดีขึ้น และสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุลปรับตัวดีขึ้น จากการที่คนไทยมีเศรษฐกิจสีเขียว หรือเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มากขึ้น และคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีแนวโน้มดีขึ้น ส่วนปัจจัยบั่นทอนที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่เย็นเป็นสุขในสังคมไทย ได้แก่ สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลยังอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข โดยเฉพาะด้านประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ แม้ว่าในด้านนิติธรรมและธรรมาภิบาล การกระจายอำนาจ และการป้องกันและลดความรุนแรงทางสังคมและการเมือง จะมีแนวโน้มดีขึ้น ขณะที่การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2559 แต่ลดลงจากปี 2555 เล็กน้อย และยังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง เนื่องจากความเป็นธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 2 ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ปี 2550 – 2560

หน่วย : ร้อยละ

องค์ประกอบหลัก	แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11					แผนฯ 12
	2555	2556	2557	2558	2559	2560
1. การมีสุขภาพ	70.23	73.88	77.05	78.22	78.77	79.55
2. เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม	80.61	80.34	80.31	81.61	81.78	83.34
3. สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล	60.30	62.17	65.31	68.98	75.50	77.52
4. สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล	60.76	59.75	64.45	51.65	49.40	55.49
5. การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม	69.00	67.39	65.45	69.48	62.03	68.32
ภาพรวมดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุข	67.78	68.30	70.20	69.15	68.34	72.10

ที่มา : สำนักประเมินผลและเผยแพร่การพัฒนา สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ : ระดับดีมาก = ร้อยละ 90.0 - 100

ระดับดี = ร้อยละ 80.0 - 89.9

ระดับปานกลาง = ร้อยละ 70.0 - 79.9

ระดับต้องปรับปรุง = ร้อยละ 60.0 - 69.9

ระดับเร่งแก้ไข < ร้อยละ 59.9

ระดับเร่งแก้ไข < ร้อยละ 59.9

2.3.1 สุขภาวะของคนไทยในปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ปรับตัวดีขึ้น แต่ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาองค์ประกอบด้านสุขภาพทางกายและจิตใจ พบว่า ดัชนีมีค่าไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก และอยู่ในระดับดี โดยอยู่ที่ร้อยละ 84.95 ในปี 2555 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นร้อยละ 78.77 ในปี 2559 ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 84.90 ในปี 2560 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เนื่องจากคนไทยเจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโรคความดันโลหิตสูงและมะเร็ง ขณะที่

คนไทยมีปัญหาด้านสุขภาพจิตลดลง โดยอัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จลดลงจาก 6.35 คนต่อประชากรพันคนในปี 2559 เหลือ 6.03 คนต่อประชากรพันคนในปี 2560

องค์ประกอบด้านสุขภาพทางสังคมที่ดีมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 65.45 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 74.16 ในปี 2559 และร้อยละ 73.41 ในปี 2560 เนื่องจากความรุนแรงในครอบครัว และอัตราคดีเด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ มีแนวโน้มลดลง แต่ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะที่องค์ประกอบด้านการมีคุณธรรมและสติปัญญาใฝ่รู้ปรับตัวดีขึ้นจากร้อยละ 62.30 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 82.13 ในปี 2559 และลดลงเล็กน้อยเป็นร้อยละ 80.76 ในปี 2560 เนื่องจากอัตราการเรียนรู้ (Functional literacy rate) 9 ปีขึ้นไปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นักเรียนที่ออกจากการศึกษาภาคบังคับ กลางคันระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มลดลงจนเท่ากับเกณฑ์มาตรฐาน ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ตมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 26.5 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 47.5 ในปี 2560

2.3.2 ความเข้มแข็งและเป็นธรรมทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับดีมากตลอดช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 11 จนถึงปีแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 และยังมีแนวโน้มดีขึ้น โดยดัชนีเศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรมเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 80.61 ในปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 เป็นร้อยละ 81.78 ในปี 2559 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 83.34 ในปี 2560 ปีแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 ซึ่งเป็นระดับการพัฒนาในระดับดี

การมีหลักประกันคุณภาพชีวิตและงานที่ดีปรับตัวดีขึ้น ค่าดัชนียกระดับจากระดับดีเป็นระดับดีมากในปีสุดท้ายของแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 92.09 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 96.38 ในปี 2559 และ 99.64 ในปี 2560 เนื่องจากอัตราการจ้างงานต่ำระดับมีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 มีการจ้างงานต่ำระดับเพียง 0.62 คนต่อการจ้างงานรวม เนื่องจากมีการใช้แรงงานต่างด้าวในกลุ่มงานที่เป็นแรงงานไร้ฝีมือมากขึ้น รวมทั้งการส่งเสริมการเข้าถึงเงินทุนของ SMEs ที่ทำให้คนหันมาทำธุรกิจของตนเองมากกว่าที่จะทำงานเป็นลูกจ้างในการจ้างงานที่ต่ำระดับ และการเกิดอุบัติเหตุอันตราย และโรคจากการทำงานอยู่ในระดับและมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้างกรณีร้ายแรง (เสียชีวิต สูญเสียอวัยวะบางส่วน และหยุดงานเกินสามวัน) ในปี 2560 มีเพียง 10.25 ต่อ 1,000 ราย รวมทั้งสัดส่วนแรงงานที่ได้รับสวัสดิการต่อกำลังแรงงานทั้งหมดซึ่งเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 มีสัดส่วนถึงครึ่งหนึ่ง หรือ 51.08 ซึ่งเป็นผลจากการประกันตนเองของแรงงานนอกระบบที่เพิ่มสูงขึ้น

เศรษฐกิจเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพปรับตัวลดลง จากร้อยละ 83.23 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 73.61 ในปี 2559 และร้อยละ 75.35 ในปี 2560 เนื่องจากค่าดัชนีอัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP per capita growth) ลดลงจากร้อยละ 100 เป็นร้อยละ 76.30 ในปี 2559 โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรในปี 2559 มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ 2.63 ลดลงจากร้อยละ 6.6 ในปี 2555 และค่าดัชนีสัดส่วนช่องว่างการออมการลงทุนต่อ GDP ในปี 2559 มีค่าร้อยละ 33.00 ลดลงจากร้อยละ 100 ในปี 2555 เนื่องจากมีช่องว่างการออมการลงทุนต่อ GDP ในปี 2559 สูงถึง 11.7 ขณะที่ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP แม้จะมีแนวโน้มดีขึ้น แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยในปี 2560 มีสัดส่วน 0.78 เพิ่มขึ้นจาก 0.47 ในปี 2556

ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยค่าดัชนีเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 68.33 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 77.10 ในปี 2559 และ 2560 แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากค่าดัชนีสัดส่วนคนยากจนอยู่ในระดับต้องเร่งแก้ไข แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จาก 31.65 ในปี 2555 เป็น 50.83 ในปี 2560 โดยสัดส่วนคนยากจนในปี 2560 มีค่า 7.87 และสัดส่วนการถือครองรายได้ของประชากรร้อยละ 20 สุดท้ายที่รวยที่สุด ต่อประชากรร้อยละ 20 แรกที่จนที่สุด มีแนวโน้มดีขึ้น โดยในปี 2558 มีค่าดัชนี 87.29 เพิ่มขึ้นจาก 76.21 ในปี 2555

2.3.3 สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุลมีแนวโน้มดีขึ้นตลอดช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จากร้อยละ 60.30 ในปี 2555 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นร้อยละ 75.50 ในปี 2559 ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และขึ้นมาเป็นร้อยละ 77.52 ในปี 2560 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 และอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่ทำให้ดัชนีด้านสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุลปรับตัวดีขึ้นมาจากองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีเพิ่มสูงขึ้น ร้อยละของจำนวนวันที่ดัชนีคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 96.59 ในปี 2560 ขยะมูลฝอยที่มีการกำจัดอย่างถูกต้องหรือนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มสูงขึ้น เปรียบเทียบกับ ปี 2559 ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดอย่างถูกต้องเพิ่มขึ้นร้อยละ 22 จาก 9.57 ล้านตัน เป็น 11.7 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 42.7 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนทั้งหมด ขยะมูลฝอยอีกส่วนถูกนำกลับมาใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นร้อยละ 47 จาก 5.8 ล้านตัน เป็น 8.52 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 31 ของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนทั้งหมด โดยการคัดแยก ณ ต้นทางและนำกลับไปใช้ประโยชน์ผ่านกิจกรรมต่างๆ อาทิ การคัดแยกเพื่อขายให้กับร้านรับซื้อของเก่าหรือชาเลนจ์ ธนาคารขยะ กิจกรรมขยะแลกไข่ และตลาดนัดขยะมูลฝอยชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้ง องค์ประกอบด้านเศรษฐกิจสีเขียวอยู่ในระดับดีมาก โดยค่าดัชนีองค์ประกอบเศรษฐกิจสีเขียวมีค่าร้อยละ 99.40 เนื่องจากการส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน อัตราการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ทำเกษตรกรรมยั่งยืน (พื้นที่เกษตรอินทรีย์) รวมทั้งสัดส่วนปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตรต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมดที่ลดลง

สำหรับปัจจัยที่ยังจุดรั้งดัชนีด้านสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุลคือ องค์ประกอบด้านระบบนิเวศที่สมดุลปรับลดลงอย่างต่อเนื่องมาอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง อันเนื่องมาจากปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจ (เฉพาะปลาหน้าดิน) ที่จับได้ในอ่าวไทยมีปริมาณลดลงเหลือ 4.26 กิโลกรัมต่อชั่วโมง การเปลี่ยนแปลงของอัตราการจับสัตว์น้ำอาจมีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงของคุณภาพแหล่งประมง รวมทั้งการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีการจับสัตว์น้ำของชาวประมงซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำมีการเปลี่ยนแปลง

2.3.4 สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ลดลงจากระดับต้องปรับปรุง เป็นระดับต้องเร่งแก้ไข โดยค่าดัชนีลดลงจากร้อยละ 60.76 ในปี 2555 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นร้อยละ 49.40 ในปี 2559 ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และลดลงเป็นร้อยละ 55.49 ในปี 2560 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เนื่องจากคะแนนด้านประชาธิปไตยที่มีคุณภาพยังอยู่ในระดับต่ำ โดยลดลงจากร้อยละ 62.98 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 29.23 ในปี 2559 และร้อยละ 26.45 ในปี 2560 เนื่องจากยังอยู่ในช่วงรอกการจัดการเลือกตั้งทั่วไป และสมาชิกวุฒิสภาที่เป็นผู้หญิงมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 15.7 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 5.2 ในปี 2560 อย่างไรก็ตาม จำนวนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและส่วนตำบลที่เป็นผู้หญิงกลับเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 7.07 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 11.35 ในปี 2559 ขณะที่คะแนนความเป็นอิสระของสื่อสารมวลชนในดัชนีเสรีภาพสื่อมีค่าดีขึ้น

สำหรับด้าน*นิติธรรมและธรรมาภิบาล* มีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างมาก จากร้อยละ 55.49 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 57.91 ในปี 2559 และร้อยละ 80.01 ในปี 2560 เนื่องจากจำนวนเรื่องที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงลดลง และจำนวนคดีที่ศาลชั้นต้นพิจารณาเสร็จมีสัดส่วนสูง จากขณะที่คะแนนจากการสำรวจของดัชนีวัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index - CPI) ไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก โดยมีอันดับลดลงจากอันดับที่ 35 ในปี 2559 เป็นอันดับที่ 37 ในปี 2560 ซึ่งเป็นอันดับเดียวกันกับปี 2555 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11

ในด้านการกระจายอำนาจ มีแนวโน้มดีขึ้นจากระดับต้องเร่งแก้ไข ร้อยละ 53.45 ในปี 2555 เป็นระดับปานกลาง ร้อยละ 70.08 ในปี 2559 เนื่องจากจำนวนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและส่วนตำบลที่เป็นผู้หญิงเพิ่มขึ้น ขณะที่จำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้เองต่อรายได้รวมของอปท. และ จำนวนข้อบัญญัติและเทศบัญญัติท้องถิ่นที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวนสูง แต่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก สำหรับการป้องกันและลดความรุนแรงทางสังคมและการเมือง มีแนวโน้มดีขึ้นจากร้อยละ 72.95 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 50.20 ในปี 2559 และร้อยละ 80.76 ในปี 2560 เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ดีขึ้น โดยมีจำนวนผู้เสียชีวิตลดลงจาก 511 คน ในปี 2555 เป็น 250 คน ในปี 2560 และจำนวนกรณีที่มีรายงานว่ามีการทำให้บุคคลสูญหายโดยการใช้กำลัง (การอุ้มหาย) ลดลงต่ำกว่าค่าเป้าหมาย

2.3.5 สถานการณ์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทยมีแนวโน้มลดต่ำลง และอยู่ในระดับต้องปรับปรุง โดยดัชนีการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมปรับตัวลดลง จากร้อยละ 69.00 ในปี 2555 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และปรับตัวลดลงเป็นร้อยละ 62.03 ในปี 2559 ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ก่อนที่จะปรับตัวขึ้นเป็นร้อยละ 68.32 ในปี 2560 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 แต่ยังคงอยู่ในระดับต้องปรับปรุง ซึ่งเป็นผลจากการได้รับการคุ้มครองสิทธิและไม่ถูกเลือกปฏิบัติที่ลดลงอย่างมาก จากระดับปานกลาง ร้อยละ 74.98 ในปี 2555 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นร้อยละ 61.09 ในปี 2559 ปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และเพิ่มขึ้นมาอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 79.60 อีกครั้งในปี 2560 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 รวมทั้งความเป็นธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติที่ลดลงจากระดับต้องปรับปรุง ร้อยละ 61.51 ในปี 2555 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เป็นระดับต้องเร่งแก้ไข เป็นร้อยละ 49.95 ในปี 2559 และร้อยละ 51.26 ในปี 2560 ขณะที่การเข้าถึงสวัสดิการทางสังคมและทรัพยากรทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง

การได้รับการคุ้มครองสิทธิและไม่ถูกเลือกปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางในปี 2560 หลังจากอยู่ในระดับต้องปรับปรุงเกือบตลอดช่วยแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 โดยในปี 2559 มีค่าดัชนีร้อยละ 61.09 เนื่องจากการคุ้มครองสิทธิที่แสดงจากจำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือในการส่งเสริมสิทธิแก่ผู้ต้องหาคดีของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพลดลงอย่างมาก จากจำนวน 2,734 รายในปี 2554 เป็น 272 รายในปี 2559 และเพิ่มขึ้นอีกครั้งเป็น 1,641 รายในปี 2560 แม้ว่าการสร้างความเป็นธรรมซึ่งแสดงจากร้อยละของจำนวนผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรมที่ได้รับการอนุมัติเมื่อเทียบกับจำนวนรายของผู้ที่ผ่านเกณฑ์ให้ความช่วยเหลือรายปีจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อย จากร้อยละ 30.02 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 40.18 ในปี 2559 ก่อนจะลดลงเป็นร้อยละ 34.93 ในปี 2560 ขณะที่การเลือกปฏิบัติซึ่งแสดงจากจำนวนข้อร้องเรียนว่าด้วยการถูกเลือกปฏิบัติว่าด้วยเหตุแห่งเพศ ศาสนา ชาติพันธุ์ รวมถึงเหตุแห่งสุขภาพ และดัชนีการพัฒนามนุษย์ที่ไม่เท่าเทียม (HDI) ลดลงอย่างมาก จาก 66 รายในปี 2555 เหลือเพียง 8 รายในปี 2560

ความเป็นธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมีแนวโน้มลดลงและอยู่ในระดับต้องเร่งปรับปรุง โดยมีค่าร้อยละ 49.99 ในปี 2559 และร้อยละ 51.26 ในปี 2560 เนื่องจากจำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษที่เพิ่มขึ้นกว่าหนึ่งเท่า จาก 5,604 เรื่องในปี 2555 เป็น 10,422 เรื่องในปี 2559 และเพิ่มขึ้นเป็น 11,929 เรื่องในปี 2560 ขณะที่จำนวนป่าชุมชนที่ได้รับการจดทะเบียนใหม่มีจำนวนเพิ่มขึ้น จาก 169 โครงการในปี 2555 เป็น 303 โครงการในปี 2560

การเข้าถึงสวัสดิการทางสังคมและทรัพยากรทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 71.22 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 78.15 ในปี 2559 แต่ยังคงอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากจำนวนผู้ได้รับสวัสดิการสำหรับคนพิการมีจำนวนเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 1.79 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 2.14 ในปี 2559 ซึ่งเป็นผลจากความก้าวหน้าในการดำเนินโครงการจัดสวัสดิการเพื่อความพิการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2553 และจำนวนผู้ได้รับสวัสดิการสำหรับผู้ป่วยเอดส์มีจำนวนเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 13.83 ในปี 2555 เป็นร้อยละ 17.17 ในปี 2559 ขณะที่เนื้อที่การถือครองที่ดินทางการเกษตรที่ไม่ใช่ของตนเองยังมีจำนวนต่ำและไม่เพิ่มขึ้น รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรรายย่อยมีแนวโน้มลดลง และสัดส่วนการจ้างงานนอกระบบนอกภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลง แสดงให้เห็นถึงการจ้างงานนอกระบบในภาคเกษตรที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งที่รายได้มีแนวโน้มลดลง ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำเพิ่มมากขึ้น และสัดส่วนรายได้ของประชากรกลุ่ม 20% (จนที่สุด) เทียบกับประชากรทั้งหมด ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก

ภาคผนวก 1

ส่วนราชการที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล
ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญตามยุทธศาสตร์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12

1	กระทรวงกลาโหม
2	กระทรวงการคลัง
3	กระทรวงการต่างประเทศ
4	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
5	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
6	กระทรวงคมนาคม
7	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8	กระทรวงพลังงาน
9	กระทรวงพาณิชย์
10	กระทรวงมหาดไทย
11	กระทรวงยุติธรรม
12	กระทรวงแรงงาน
13	กระทรวงวัฒนธรรม
14	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
15	กระทรวงศึกษาธิการ
16	กระทรวงสาธารณสุข
17	กระทรวงอุตสาหกรรม
18	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
19	สำนักนายกรัฐมนตรี
20	สำนักงบประมาณ
21	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
22	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ภาคผนวก 2

ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

1. ความเป็นมาของการวัดดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ดำเนินการประเมินผลกระทบจากการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ซึ่งได้ปรับการพัฒนาสู่แนวคิด คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ทั้งในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา และเป็นผู้ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบโดยตรงจากการพัฒนา ดังนั้น สศช. จึงได้พัฒนา “ดัชนีความอยู่ดีมีสุข” เพื่อเป็นเครื่องมือประเมินผลกระทบการพัฒนาที่เกิดขึ้นกับคน ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 อย่างเป็นองค์รวม ครอบคลุมทุกมิติของการดำรงชีวิตทั้งสุขภาพอนามัย ความรู้ ชีวิตการทำงาน รายได้และการกระจายรายได้ รวมทั้งสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิตของคน ทั้งชีวิตครอบครัว สภาพแวดล้อม และการบริหารจัดการที่ดี และในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) สศช. ได้พัฒนาเครื่องมือในการวัดผลกระทบจากการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ดัชนีเศรษฐกิจเข้มแข็ง และดัชนีชีวิตการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อวัดผลกระทบจากการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกเหนือจากผลกระทบที่เกิดจากตัวคนด้วย

ต่อมาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 -2554) วิสัยทัศน์และเป้าประสงค์หลักในการพัฒนาประเทศมุ่งสู่การสร้างการอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย การใช้ดัชนีความอยู่ดีมีสุขเป็นเครื่องมือวัดผลกระทบการพัฒนาจึงไม่เพียงพอ เนื่องจากขอบเขตของนิยามความสุขได้ขยายจากมิติของการดำรงชีวิตและแนวปฏิบัติของปัจเจกบุคคลไปสู่ระดับครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย รวมทั้งการวัดในด้านจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม ความถูกต้องดีงามต่างๆ สศช. จึงได้ขยายแนวคิดการพัฒนาจากดัชนีความอยู่ดีมีสุขมาเป็น “ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย” ที่กำหนดองค์ประกอบของการอยู่เย็นเป็นสุขที่กว้างขวาง ครอบคลุมมากขึ้นทั้งการมีสุขภาพ ครอบครัวยุติธรรม ชุมชนเข้มแข็ง เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล และสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล ดำเนินการบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมและเห็นพ้องต้องกันของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง เป็นเครื่องมือบ่งชี้สถานะของประเทศ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และใช้ประเมินผลกระทบของการพัฒนาประเทศที่มุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (2555-2559) ได้กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง จึงยังคงสามารถใช้ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขจึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวัดผลกระทบจากการพัฒนา แต่อย่างไรก็ตาม ในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สังคมไทยต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้น สศช. จึงได้ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยให้มีความเหมาะสม ชัดเจน สามารถสะท้อนผลการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 10 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 (2560-2564) จัดทำขึ้นในบริบทของสถานะประเทศที่ได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ อาทิ เป้าหมายด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs) การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุทั้งของประเทศไทยและ

ของโลก เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงและบ่อยครั้งมากขึ้น เศรษฐกิจโลกที่มีความผันผวนและมีการแข่งขันรุนแรงขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางสังคมและความเป็นเมืองที่ขยายมากขึ้น โดยมีกรอบวิสัยทัศน์ที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. กรอบแนวคิดเรื่องการวัดดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

นิยามของคำว่า “ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” หมายถึง **สถานะที่คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพทั้งในด้านจิต กาย ปัญญา เป็นผลที่เกิดจากความเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกในครอบครัว ชุมชน ระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นองค์รวม โดยมีความสัมพันธ์กันบนพื้นฐานของหลักนิติธรรม หลักธรรมาภิบาล นำไปสู่การพัฒนาและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและยั่งยืน** ซึ่งสามารถสรุปเป็นองค์ 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

2.1 องค์ประกอบที่ 1 การมีสุขภาวะ

ภาวะที่บุคคลปราศจากโรคร้ายไข้เจ็บ มีร่างกายแข็งแรง มีอายุยืนยาว มีจิตใจที่ดี ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ดำเนินชีวิตอย่างมีสติสัมปชัญญะ และใฝ่รู้ สามารถ “คิดเป็น ทำเป็น” มีเหตุมีผล อยู่ในสภาพแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกสร้างสุขภาวะที่ดี และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข คำจำกัดความข้างต้นอยู่บนพื้นฐานแนวคิดเรื่องสุขภาวะองค์รวมซึ่งเน้นว่า สุขภาวะไม่ได้มีความหมายจำกัดเฉพาะสุขภาพทางกายเท่านั้น แต่หมายรวมถึงทั้งสุขภาพกาย จิตและสังคม ซึ่งจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยสังคมที่กำหนดสุขภาวะด้วย

2.2 องค์ประกอบที่ 2 เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม

เศรษฐกิจที่ปัจเจกบุคคลมีหลักประกันคุณภาพชีวิตและงานที่ดี ทั้งในด้านรายได้ โอกาสและความปลอดภัยในการทำงาน อยู่ภายใต้เศรษฐกิจที่มีการเติบโตก้าวหน้าอย่างมีคุณภาพ จากการยกระดับนวัตกรรมและประสิทธิภาพจากการใช้ทรัพยากร มีเสถียรภาพจากการมีภูมิคุ้มกันและสามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์โลก มีการกระจายผลประโยชน์การพัฒนาและลดความเหลื่อมล้ำทั้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ในสังคม และในเชิงพื้นที่อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม

2.3 องค์ประกอบที่ 3 สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล

การดำรงชีวิตในระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงต่อการสร้างผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และการทำลายความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ เพื่อสร้างความเจริญเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน เพื่อนำไปสู่การสร้างสังคมที่มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการผลิตและพฤติกรรมบริโภคมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม

2.4 องค์ประกอบที่ 4 สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

สถานะทางสังคมที่เอื้อให้สมาชิกในสังคมเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อยู่ร่วมกันได้ท่ามกลางความแตกต่างหลากหลายทางความคิดและอัตลักษณ์โดยยึดหลักความยุติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักสันติวิธี ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจและตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐและเอกชน นำไปสู่ระบบการเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อประชาชน ยึดในหลักนิติธรรม มีธรรมาภิบาลที่ทำให้การบริหารจัดการประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเสถียรภาพ

2.5 องค์ประกอบที่ 5 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

ภาวะที่คนในสังคมมีความเสมอภาค ได้รับการเคารพในคุณค่าความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางเพศ ศาสนา ชาติพันธุ์ และเป็นภาวะที่การจัดสรร และกระจายทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตพื้นฐานอย่างเป็นธรรม

3. การพัฒนาและปรับปรุงดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

จากองค์ประกอบหลักดังกล่าว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สศช.ได้พิจารณาทบทวนและสังเคราะห์ ตัวชี้วัดต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการระดมความคิดเห็นที่นำไปสู่การกำหนดประเด็นการวัด และตัวชี้วัด โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

3.1 การศึกษาทบทวนองค์ความรู้ ผลการศึกษาวิจัย ความเปลี่ยนแปลงหรือความก้าวหน้าเชิงกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดในเรื่องความสุข วิธีการพัฒนาดัชนีและตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงหรือพัฒนา “กรอบแนวคิดพื้นฐาน” และ “ความหมาย” ของความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

3.2 ในการศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุง “กรอบแนวคิดพื้นฐาน” สำหรับการพัฒนาดัชนีชี้วัดความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ในเบื้องต้นจะอยู่บนฐานแนวคิดพื้นฐานสำคัญ 4 ประการ คือ

3.1.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.2 แนวคิดการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา

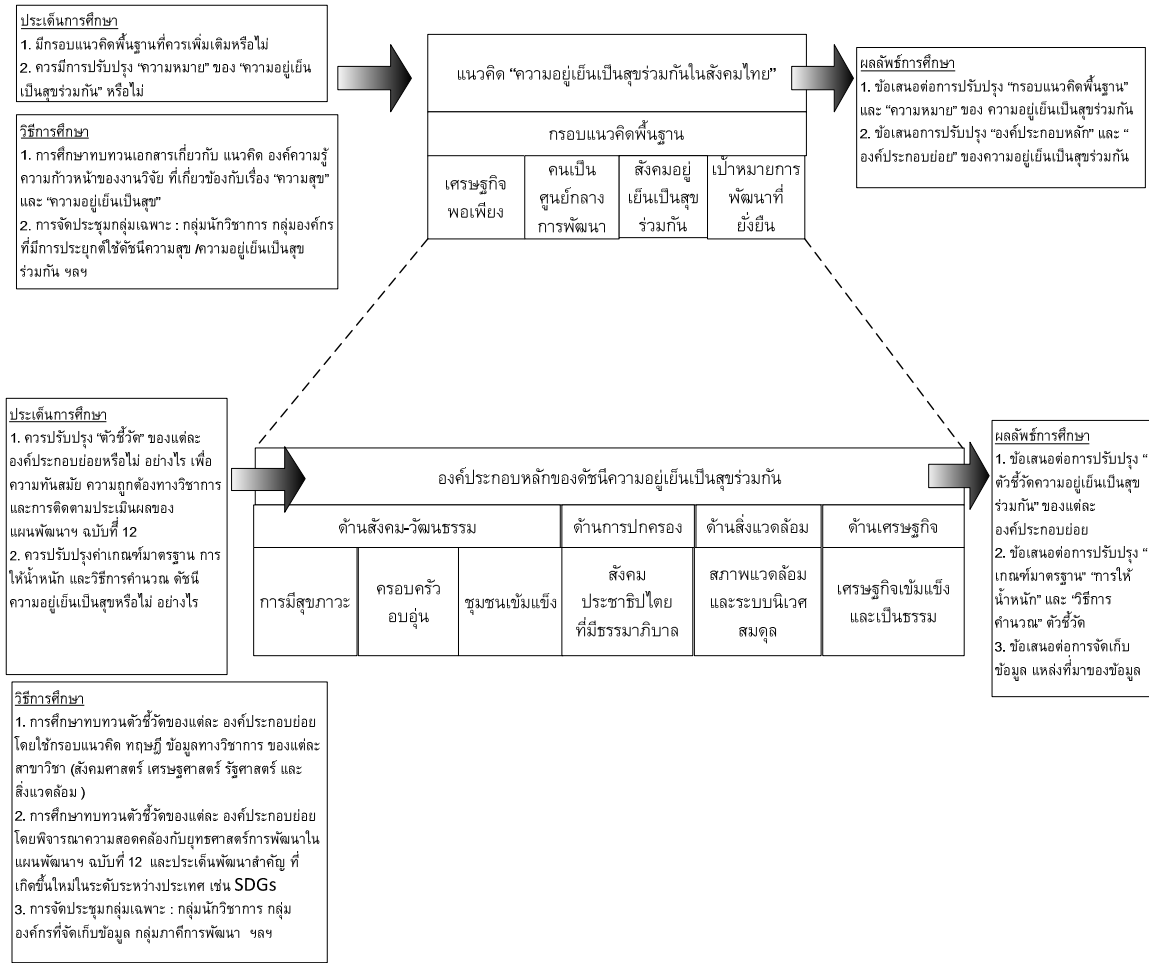
3.1.3 การพัฒนาประเทศสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน

3.1.4 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs)

นอกจากนี้ จะทำการศึกษาแนวคิดสำคัญใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อการปรับปรุงกรอบแนวคิดพื้นฐานให้มีความเหมาะสมหรือทันสมัยมากยิ่งขึ้น

3.3 การศึกษาทบทวนและปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานร่วมในการสร้างความสุขของมนุษย์ที่ได้กำหนดไว้ เป็น 6 องค์ประกอบหลัก และองค์ประกอบย่อยของความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านธรรมาภิบาล เพื่อการพัฒนาตัวชี้วัดหลักและตัวชี้วัดใหม่ที่มีความถูกต้องและเหมาะสมตามหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามและประเมินผลกระทบจากการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ที่ได้กำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.4 การศึกษาวิเคราะห์และปรับปรุงประเด็นการวัด ตัวชี้วัด การกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน (Benchmarking) การให้น้ำหนัก (Weighting) และวิธีการคำนวณดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย โดยการศึกษาทบทวนทฤษฎีและหลักวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งด้านเศรษฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ รัฐศาสตร์ และด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อการปรับปรุงให้เกิดความทันสมัย มีความเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ มากยิ่งขึ้น และ/หรือยกเลิกตัวชี้วัดที่ล้าสมัย ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ พร้อมปรับการจัดหมวดหมู่ข้อมูล และประมวลผลดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยให้ทันสมัย และสะดวกต่อการสืบค้น

ภาพที่ 1 : กรอบแนวคิดในการศึกษา

4. การคำนวณดัชนีรวม (Composite Index)

4.1 ตัวชี้วัดอยู่เย็นเป็นสุขในสังคมไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน (มิติ) ได้แก่

- 4.1.1 การมีสุขภาพที่ดี
- 4.1.2 เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม
- 4.1.3 สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศที่สมดุล
- 4.1.4 สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล
- 4.1.5 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

4.2 ภายในมิติด้านหนึ่งๆ เป็นการรวมตัวชี้วัดจำนวนหนึ่ง (10-21 ตัว) เข้าด้วยกัน โดยแปลงค่าวัดที่มีความหมาย เช่น ร้อยละ หรือ สัดส่วน หรืออัตราการเปลี่ยนแปลง ของแต่ละตัวแปรให้อยู่ในรูปของค่าดัชนีซึ่งมีฐานเป็น 100 อย่างไรก็ตาม การแปลงค่าข้อมูลต่างๆ มีการใช้สูตรที่ต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับความหมาย และหน่วยของข้อมูล รวมถึงความเหมาะสมของการสะท้อนถึงค่าที่เป็นจริงกับค่าเป้าหมายเชิงนโยบาย

ทั้งนี้จากการศึกษาของ Mazziotta และ Pareto (2013) เกี่ยวกับการคำนวณค่าดัชนีรวม (Composite index) ได้ให้ข้อสรุปไว้ว่า

4.2.1 หากองค์ประกอบย่อยๆ ของดัชนีรวม สามารถทดแทนกันได้ (Substitutable) ซึ่งหมายถึง ส่วนที่ขาด (Deficit) ขององค์ประกอบหนึ่งสามารถชดเชยได้ด้วยส่วนเกิน (Surplus) ขององค์ประกอบอื่น ตัวอย่างเช่น ค่าที่ต่ำของ “ร้อยละของประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา” สามารถเติมเต็มได้ด้วยค่าที่สูงของ “ร้อยละของประชากรที่เข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา หรือกิจกรรมขององค์กรด้านวัฒนธรรม” แล้ว การคำนวณค่าดัชนีรวม (Composite index) ควรใช้วิธีเชิงเส้น (Additive method) เช่น ค่าเฉลี่ยแบบเลขคณิต (Arithmetic Mean)

4.2.2 ในทางกลับกัน หากองค์ประกอบย่อยๆ ของดัชนีรวม “ไม่สามารถทดแทนกันได้ (Non-substitutable)” ซึ่งหมายถึง ส่วนที่ขาด (Deficit) ขององค์ประกอบหนึ่งไม่สามารถชดเชยได้ด้วยส่วนเกิน (Surplus) ขององค์ประกอบอื่น ตัวอย่างเช่น ค่าที่ต่ำของ “จำนวนแพทย์ต่อประชากร 1000 คน” สามารถเติมเต็มได้ด้วยค่าที่สูงของ “จำนวนเตียงในโรงพยาบาลต่อประชากร 1000 คน” แล้ว การคำนวณค่าดัชนีรวม (Composite index) ควรใช้วิธีไม่เชิงเส้น (Non-linear method) เช่น ค่าเฉลี่ยแบบเรขาคณิต (Geometric Mean) หรือ Multi-criteria Analysis เป็นต้น

ดังนั้น การคำนวณค่าดัชนีกลุ่มของแต่ละองค์ประกอบ จะแยกคำนวณตาม “องค์ประกอบย่อย” ด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยแบบเลขคณิต (Arithmetic Mean) และ วิธีหาค่าเฉลี่ยแบบเรขาคณิต (Geometric Mean) โดยคำนวณค่าเฉลี่ยขององค์ประกอบย่อยโดยใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยแบบเลขคณิต (Arithmetic Mean) และใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยแบบเรขาคณิต (Geometric Mean) เพื่อคำนวณดัชนีกลุ่ม

โดยในที่นี้ จะใช้การคำนวณค่าดัชนีกลุ่มของแต่ละองค์ประกอบย่อย ภายใต้แนวคิดที่ว่า “ดัชนีในแต่ละองค์ประกอบย่อยซึ่งอยู่ภายใต้ประเด็นชีวิตเดียวกันสามารถทดแทนกันได้” จึงใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยแบบเลขคณิต (Arithmetic Mean) ก่อน จากนั้นจึงนำคะแนนของแต่ละองค์ประกอบย่อยมาหาดัชนีกลุ่มของทั้งองค์ประกอบหลักด้วยวิธีหาค่าเฉลี่ยแบบเรขาคณิต (Geometric Mean) ภายใต้แนวคิดที่ว่า “แต่ละองค์ประกอบย่อยมีประเด็นชีวิตที่แตกต่างกัน มีความเป็นเอกเทศ และไม่สามารถทดแทนกันได้”

สูตรการคำนวณค่าดัชนีกลุ่มตามแนวทางที่ 1 อธิบายได้ด้วยสมการที่ (1) และ (2)

$$G_{j,k} = \frac{\sum_{i=1}^{n_{j,k}} X_{i,j,k}}{n_{j,k}} \quad (1)$$

$$H_k = \sqrt[n_k]{\prod_{j=1}^{n_k} G_{j,k}} \quad (2)$$

โดย $G_{j,k}$ คือ ค่าดัชนีกลุ่มของแต่ละองค์ประกอบย่อย j ในองค์ประกอบหลัก (มิติ) k

$X_{i,j,k}$ คือ ค่าดัชนี i ในแต่ละองค์ประกอบย่อย j ในองค์ประกอบหลัก (มิติ) k

$n_{j,k}$ คือ จำนวนดัชนีในแต่ละองค์ประกอบย่อย j ในองค์ประกอบหลัก (มิติ) k

H_k คือ ค่าดัชนีกลุ่มของแต่ละองค์ประกอบ (มิติ) k

เครื่องหมาย $\sum()$ แสดงการบวกกันของแต่ละสมาชิก เครื่องหมาย $\prod()$ แสดงการคูณกันของแต่ละสมาชิก และเครื่องหมาย $\sqrt[n]{}()$ แสดงการถอดรากที่ n

5. ตัวชี้วัดดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย

5.1 การมีสุขภาพ

5.1.1 สุขภาพกายและจิตดี

- (1) ร้อยละของประชากรที่มีสุขภาพดีต่อประชากรทั้งหมด
- (2) อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดเฉลี่ย
- (3) อัตราการฆ่าตัวตายสำเร็จ

5.1.2 สุขภาพทางสังคมที่ดี

- (1) ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ
- (2) ร้อยละของผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวต่อผู้สูงอายุทั้งหมด
- (3) อัตราคดีเด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจฯ ต่อเด็กและเยาวชนพันคน
- (4) จำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในครอบครัว
- (5) ร้อยละการมีบ้านเป็นของตนเอง
- (6) อัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจราจรทางบกต่อประชากรพันคน
- (7) จำนวนคดีเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- (8) สัดส่วนของผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตที่ได้รับปฏิบัติการฉุกเฉินภายใน 8 นาที
- (9) สัดส่วนของครัวเรือนที่ประสบภาวะล้มละลายจากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

5.1.3 การมีคุณธรรมและสติปัญญาไม่รู้

- (1) สัดส่วนคดีอาญาต่อประชากรพันคน
- (2) ร้อยละของประชากร อายุ 13 ปีขึ้นไป จำแนกตามการเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน/หมู่บ้าน
- (3) อัตราการเรียนรู้ (Functional literacy rate) 9 ปีขึ้นไป
- (4) สัดส่วนประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ตต่อประชากรทั้งหมด
- (5) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (คะแนนเฉลี่ยของ 4 วิชาหลักของนักเรียนระดับ ป. 6 ม. 3 และ ม.6)
- (6) ร้อยละของนักเรียนที่ออกจากการศึกษาภาคบังคับกลางคันระดับประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย
- (7) ค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ

5.2 เศรษฐกิจเข้มแข็งและเป็นธรรม

5.2.1 การมีหลักประกันคุณภาพชีวิตและงานที่ดี

- (1) อัตราการจ้างงานต่ำระดับ
- (2) ดัชนีความต่างของค่าจ้างระหว่างเพศ
- (3) สัดส่วนแรงงานที่ได้รับสวัสดิการต่อกำลังแรงงานทั้งหมด
- (4) สถิติการเกิดอุบัติเหตุ อันตราย และ โรค จากการทำงาน

5.2.2 เศรษฐกิจเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ

- (1) สัดส่วนช่องว่างการออมการลงทุน ต่อ GDP
- (2) สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP
- (3) ค่าใช้จ่ายด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP
- (4) อัตราการเติบโตของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศต่อประชากร (GDP per capita growth)
- (5) ความเข้มข้นของการใช้พลังงาน
- (6) ตัวชี้วัดการทำธุรกิจของธนาคารโลก
- (7) สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมเทคโนโลยีระดับสูงและระดับกลาง ต่อมูลค่าเพิ่มทั้งหมด
- (8) อัตราเงินเฟ้อ
- (9) สัดส่วนหนี้สาธารณะ ต่อ GDP

5.2.3 ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ

- (1) สัดส่วนคนยากจน
- (2) สัดส่วนการถือครองรายได้ของประชากรร้อยละ 20 สุดท้ายที่รวยที่สุด ต่อประชากรร้อยละ 20 แรกที่จนที่สุด
- (3) สัดส่วน GPP per capita ของจังหวัดร้อยละ 20 สุดท้ายที่รวยที่สุด ต่อ GPP per capita ของจังหวัดร้อยละ 20 แรกที่จนที่สุด

5.3 สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศสมดุล

5.3.1 สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดี

- (1) ร้อยละของแหล่งน้ำที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีต่อแหล่งน้ำทั่วประเทศ
- (2) ร้อยละของขยะมูลฝอยที่กำจัดถูกต้องหรือนำไปใช้ประโยชน์
- (3) ร้อยละของจำนวนวันที่ดัชนีคุณภาพอากาศอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
- (4) มูลค่าความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติต่อจำนวนประชากร

5.3.2 ระบบนิเวศสมดุล

- (1) ปริมาณสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่จับได้ในอ่าวไทยต่อชั่วโมง
- (2) ร้อยละของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ต่อพื้นที่ประเทศ

5.3.3 เศรษฐกิจสีเขียว

- (1) ร้อยละของการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย
- (2) ร้อยละของพื้นที่ทำเกษตรกรรมยั่งยืน (พื้นที่เกษตรอินทรีย์) ต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด
- (3) สัดส่วนปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตรต่อพื้นที่การเกษตรทั้งหมด

- (4) สถิติอุบัติเหตุจุกเงินจากสารเคมี

5.4 สังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาล

5.4.1 ประชาธิปไตยที่มีคุณภาพ

- (1) จำนวนเรื่องร้องเรียนต่อกรรมการสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนด้านสิทธิพลเมืองลดลง
- (2) จำนวนร้อยละของผู้มาใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเมื่อเทียบกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพิ่มขึ้น
- (3) จำนวนร่างกฎหมายที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าหนึ่งหมื่นคนร่วมกันเข้าชื่อเสนอกฎหมายเพิ่มขึ้น
- (4) คะแนนความเป็นอิสระของสื่อสารมวลชนในดัชนีเสรีภาพสื่อ (World Press Freedom) มีระดับดีมากขึ้น ค่าคะแนนลดน้อยลง
- (5) จำนวนร้อยละของสมาชิกรัฐสภาที่เป็นผู้หญิงเพิ่มขึ้น

5.4.2 นิติธรรมและธรรมาภิบาล

- (1) คะแนนจากการสำรวจของดัชนีวัดภาพลักษณ์การคอร์รัปชัน (Corruption Perception Index - CPI) เพิ่มขึ้น
- (2) จำนวนเรื่องที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงลดลง
- (3) ร้อยละของจำนวนผู้ที่ได้รับการเยียวยาและชดเชยค่าเสียหายที่เกิดจากกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในกรณีถูกจับและได้รับการปล่อยตัวโดยไม่มี การฟ้องคดีเพิ่มขึ้น
- (4) ร้อยละของจำนวนคดีที่ศาลชั้นต้นพิจารณาเสร็จ เมื่อเทียบกับจำนวนคดีที่ขึ้นสู่การพิจารณาในแต่ละปีเพิ่มขึ้น

5.4.3 การกระจายอำนาจ

- (1) จำนวนข้อบัญญัติและเทศบัญญัติท้องถิ่นที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (2) ร้อยละของจำนวนเงินที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บได้เองต่อรายได้รวมของ อปท. เพิ่มขึ้น
- (3) จำนวนร้อยละของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและส่วนตำบลที่เป็นผู้หญิงเพิ่มขึ้น

5.4.4 การป้องกันและลดความรุนแรงทางสังคมและการเมือง

- (1) จำนวนผู้เสียชีวิตภายใต้การควบคุมสถานการณ์ของรัฐในเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางการเมือง
- (2) จำนวนผู้ต้องคดีที่มีเหตุมาจากชุมนุมทางการเมืองและความขัดแย้งเชิงอุดมการณ์ทางการเมือง ลดลง
- (3) จำนวนกรณีที่มีรายงานว่ามีการทำให้บุคคลสูญหายโดยการใช้กำลัง (หรือการอุ้มหาย) ลดลง

- (4) จำนวนผู้เสียชีวิตจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนใต้ลดลง
- (5) ร้อยละของจำนวนผู้ให้ความเห็นว่าการใช้ความรุนแรงต่อบุคคลอื่นเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้จากการสำรวจค่านิยมของโลก (World Values Survey) เพิ่มขึ้น
- (6) ร้อยละของจำนวนผู้ให้ความเห็นที่ให้ความสำคัญกับการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นและเคารพผู้อื่นจากการสำรวจค่านิยมของโลก (World Values Survey) เพิ่มขึ้น

5.5 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

5.5.1 การได้รับการคุ้มครองสิทธิและไม่ถูกเลือกปฏิบัติ

- (1) ดัชนีการพัฒนามนุษย์ที่ไม่เท่าเทียม (IHDI)
- (2) จำนวนข้อร้องเรียนว่าด้วยการถูกเลือกปฏิบัติว่าด้วยเหตุแห่งเพศ ศาสนา ชาติพันธุ์ รวมถึงเหตุแห่งสุขภาพ
- (3) ร้อยละของจำนวนผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรมที่ได้รับการอนุมัติเมื่อเทียบกับจำนวนรายของผู้ที่ผ่านเกณฑ์ให้ความช่วยเหลือรายปี
- (4) จำนวนผู้ได้รับความช่วยเหลือในการส่งเสริมสิทธิแก่ผู้ต้องหา ของกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

5.5.2 การเข้าถึงสวัสดิการทางสังคมและทรัพยากรทางเศรษฐกิจ

- (1) ร้อยละของจำนวนผู้ได้รับสวัสดิการสำหรับคนพิการ
- (2) ร้อยละของจำนวนผู้ได้รับสวัสดิการสำหรับผู้ป่วยเอดส์
- (3) เนื้อที่การถือครองที่ดินทางการเกษตรที่ไม่ใช่ของตนเอง ต่อเนื้อที่ทั้งหมด
- (4) รายได้เฉลี่ยของเกษตรกรรายย่อย
- (5) สัดส่วนการจ้างงานนอกระบบนอกภาคการเกษตรต่อการจ้างงานทั้งหมด
- (6) สัดส่วนรายได้ของประชากรกลุ่ม 20% (จนที่สุด) เทียบกับประชากรทั้งหมด

5.5.3 ความเป็นธรรมด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

- (1) จำนวนป่าชุมชน (โครงการ) ที่ได้รับการจดทะเบียนใหม่
- (2) จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ

.....

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100
โทร. 0-2282-4841-2 โทรสาร 0-2281-9705